

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 60 Год. LXII

Понеделник, 15 мај 2006

Цена на овој број е 390 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
745. Закон за медијација.....	2	759. Одлука за давање на користење на недвижна ствар.....	44
746. Закон за Судскиот совет на Република Македонија.....	9	760. Одлука за одземање на концесијата за дистрибуција на радио и телевизиски програми преку кабелска мрежа...	44
747. Закон за изменување и дополнување на Законот за адвокатурата.....	25	761. Одлука за престанок на важење на одлуките за доделување концесии за дистрибуција на радио и телевизиски програми преку кабелска мрежа.....	44
748. Закон за изменување на Кривичниот законик.....	30	762. Одлука за изменување на Одлуката за престанок на користење и давање на користење на недвижни ствари.....	44
749. Уредба за видот и обемот на резервите на материјални средства за заштита и спасување.....	30	763. Одлука за изменување на Одлуката за отпочнување на постапката за приватизација број 19-1464/2 од 7 април 2006 година.....	45
750. Уредба за видот и изгледот на униформата, функционалните ознаки на припадниците на силите за заштита и спасување, звучните уреди и обележја на возилата за заштита и спасување....	31	764. Правилник за органско сточарско производство.....	45
751. Уредба за начинот на подготвувањето и спроведувањето на подготвеноста и мобилизацијата на силите за заштита и спасување.....	39	765. Правилник за органско растително производство.....	58
752. Уредба за определување на подрачјето што го опфаќаат регионалните центри за управување со кризи.....	41	766. Правилник за преработка во органското производство.....	68
753. Одлука за давање на одобрение за основање на приватна установа за социјална заштита за стари лица.....	42	767. Правилник за формата на обрасците, начинот на водење на евиденциите на настанатите пожари, експлозии, интервенции за гасење на пожари и други настани.....	72
754. Одлука за давање согласност на договор за трајно користење движна ствар - патничко моторно возило.....	42	768. Упатство за содржината на проектот за заштита од пожари.....	80
755. Одлука за престанок и за давање на времено користење на недвижни ствари.....	42	769. Решение за давање дозвола за работење на брокер.....	80
756. Одлука за престанок и за давање на времено користење на недвижни ствари.....	42	770. Решение за давање дозвола за работење на брокер.....	80
757. Одлука за престанок и за давање на користење на недвижни ствари.....	43	771. Решение за давање дозвола за работење на брокер.....	80
758. Одлука за престанок и за давање на користење на недвижна ствар.....	43	772. Решение за давање дозвола за работење на брокер.....	81

	Стр.
773. Решение за давање дозвола за работење на брокер.....	81
774. Решение за давање дозвола за работење на брокер.....	81
775. Решение за давање дозвола за работење на брокер.....	81
776. Решение за давање дозвола за работење на брокер.....	81
777. Решение за давање дозвола за работење на брокер.....	82
778. Одлука за определување највисоки цени на одделни нафтени деривати утврдени согласно Методологијата.....	82

	Стр.
779. Одлука за издавање на Лиценца за вршење на енергетска дејност производство на електрична енергија.....	83
Дополнување на Правилникот за одржување на премерот и катастарот на недвижностите.....	87
Колективни договори	
Колективен договор за здравствена-та дејност на Република Македонија...	87
Огласен дел	1-60

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 745.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МЕДИЈАЦИЈА

Се прогласува Законот за медијација, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 9 мај 2006 година.

Број 07-1941/1
9 мај 2006 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН ЗА МЕДИЈАЦИЈА

І. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на законот

Член 1

(1) Со овој закон се уредуваат принципите на медијацијата, како алтернативен начин на решавање на спорови, условите за медијатор, постапката на медијација и организирањето на медијаторите.

(2) Овој закон се применува во граѓански, трговски, работни, потрошувачки и други спорни односи меѓу физички и правни лица во согласност со закон, без оглед дали медијацијата се води врз основа на договор постигнат меѓу страните пред или по започнувањето на спорот, врз основа на законска обврска или по упатство или препорака на суд, арбитражен совет или друг орган, освен кога со закон поинаку не е пропишано.

(3) Овој закон не се однесува на колективните работни спорови, кривични работи, управни работи, како ниту на случаи во кои судијата или арбитерот, во текот на судската или арбитражната постапка, настојува да го олесни мирењето, со исклучок на медијацијата што се спроведува во суд.

(4) Во споровите од ставот (2) на овој член ќе се применуваат правилата и принципите дефинирани со овој закон, освен ако страните поинаку не се договорат.

Поим на медијација

Член 2

Медијација е вонсудска постапка за решавање на спорови врз слободно изразена волја на страните со помош на трето неутрално лице - медијатор, кое нема право да наметне решение на спорот.

ІІ. ПРИНЦИПИ НА МЕДИЈАЦИЈА

Доброволност

Член 3

(1) Страните во спорот доброволно ја поведуваат и учествуваат во постапката за медијација и во секое време можат да се откажат од истата.

(2) Откажувањето на страните од медијацијата не влијае врз нивното право спорот да го решат во судска или друга постапка.

Неутралност и непристрасност

Член 4

Во постапката за медијација, медијаторот постапува неутрално и непристрасно во однос на страните или предметот на спорот.

Доверливост

Член 5

(1) Сите информации што произлегуваат или се поврзани со постапката за медијација ќе останат доверливи освен ако страните поинаку не се договорат.

(2) Одделни информации од ставот (1) на овој член нема да имаат карактер на доверливост доколку тоа се предвидува со определен закон, или доколку тоа е нужно за спроведување на спогодбата која произлегува од постапката на медијација или кога тоа го бара јавниот интерес.

Еднаквост на страните

Член 6

(1) Страните имаат еднакви можности за учество во постапката за медијација, за што ќе бидат информирани на јасен и разбирлив начин од страна на медијаторот.

(2) Во водењето на постапката, медијаторот постапува еднакво со страните, имајќи ги предвид околностите на случајот.

Транспарентност

Член 7

(1) Правилата за водење на постапката за медијација се транспарентни.

(2) Јавноста и страните имаат пристап до информации кои се однесуваат на постапката за медијација, а особено во врска со:

- начинот на водење на постапката,
- видовите на спорови за кои може да се води постапка на медијација,
- јазикот на кој се води постапката,
- трошоците што треба да бидат покриени од страните,
- времетраењето на постапката,

- сите значајни правила кои можат да бидат применети и

- правото да поведат судска или друга постапка за решавање на спорот.

(3) Надлежните органи и Комората на медијатори ќе им овозможат на јавноста и на страните во спорот слободен пристап до информациите од ставот (2) на овој член.

Ефикасност

Член 8

Медијацијата е економична, ефикасна и брза постапка до која страните имаат лесен пристап.

Правичност

Член 9

(1) Во постапката за медијација се гарантира правично постапување.

(2) Страните треба да бидат поттикнувани целосно да соработуваат во постапката и да обезбедуваат информации за правично решавање на спорот.

III. МЕДИЈАТОР

Поим на медијатор

Член 10

(1) Медијатор е физичко лице кое им помага на страните да постигнат спогодба, без право да наметне решение на спорот, во согласност со принципите на медијацијата.

(2) Медијатори можат да бидат адвокати, дипломирани правници или лица од друга професија, во зависност од видот на спорот, кои завршиле обука за медијатори и ги исполнуваат условите од членот 11 на овој закон.

Услови за медијатор

Член 11

(1) Медијаторот мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има диплома за завршено високо образование;
- 2) да има најмалку пет години работно искуство;
- 3) да не му е изречена казна забрана на вршење професија, дејност или должност;

4) да има сертификат издаден од Комората на медијатори за завршена обука според Програмата за обука на медијатори. Програмата за обука на медијатори и Образецот за завршена обука за медијатор ќе ја донесе министерот за правда и

5) да биде запишан во Именикот на медијатори.

(2) Во спорови со странски елемент, медијатор може да биде и странски државјанин, доколку е овластен да врши медијација во матичната држава, по принципот на реципрочитет и во согласност со страните во спорот.

(3) Обуката за медијатори ја спроведува Комората на медијатори.

(4) Трошоците за обука на медијатори ги сноси кандидатот кој ја посетува обуката за медијатори.

Судир на интереси

Член 12

(1) Медијаторот не може да постапува во предмети во кои има или имал личен интерес, личен, семеен или деловен однос со страна во спорот, или ако постојат други околности кои ќе предизвикаат сомнеж во неговата непристрасност.

(2) Медијаторот нема да постапува во предмети по кои претходно постапувал како судија, бил полномошник, законски застапник, арбитер или советник на една од страните.

(3) Лицето кое ќе биде предложено за медијатор е должно да ги изнесе пред страните сите околности што можат да бидат причина за основано сомневање во неговата непристрасност и независност во поглед на спорот.

(4) Од моментот на именување на медијаторот, и во текот на целата постапка, тој без одлагање на страните ќе им ги открива околностите од ставот (2) на овој член, освен ако за тоа претходно веќе не ги информирал страните.

(5) Ако ниту една од страните, откако дознала за околностите од ставот (2) на овој член, не побара определување на друг медијатор, нема право по тој основ да ја побива спогодбата постигната во постапката за медијација.

IV. ПОСТАПКА ЗА МЕДИЈАЦИЈА

Започнување на постапката за медијација

Член 13

(1) Медијацијата започнува на денот кога страните во спорот во писмена форма се согласиле дека ќе учествуваат во медијација.

(2) Ако страната што поканила друга страна на медијација не добие одговор за прифаќањето на поканата за медијација во рок од 30 дена од денот на испраќањето на поканата или во друг пократок рок кој е утврден со поканата, се смета дека предлогот за поведување на постапка за медијација не е прифатен.

Полномошник

Член 14

(1) Доколку страните во постапката за медијација се физички лица, нивното присуство во текот на постапката за медијација е задолжително.

(2) Во постапката за медијација страните можат да имаат полномошник, а полномошникот може да биде само од редот на лицата предвидени во Законот за парничната постапка.

Прекин на застареност

Член 15

(1) Со започнување на постапката за медијација, настапува прекин на застареност на барањето кое е предмет на спорот и трае до завршувањето на постапката за медијација.

(2) Кога постапката за медијација ќе заврши без постигната спогодба, застареноста на барањето од ставот (1) на овој член ќе продолжи да тече од моментот на завршувањето на постапката за медијација во која не била постигната спогодба.

Број и определување на медијатори

Член 16

(1) Страните спогодбено определуваат дали постапката за медијација ќе ја спроведува еден или повеќе медијатори и спогодбено ги именуваат лицата кои ќе бидат медијатори од Именикот на медијатори.

(2) Ако страните не можат да се спогодат за бројот или за лицата кои ќе бидат определени за медијатори, можат да побараат Комората на медијатори да препорача или да го определи бројот на медијатори или да определи медијатор во дадениот спор.

Спроведување на постапка за медијација

Член 17

(1) Пред почетокот на постапката за медијација, медијаторот е должен да ги запознае страните со принципите, правилата и трошоците на постапката.

(2) Во спроведување на постапката за медијација, медијаторот ќе ги почитува принципите на медијацијата, земајќи ги предвид сите околности во предметот, интересите на страните и потребата за брзо и трајно решавање на спорот.

Изнесување на предлози

Член 18

(1) Страните и медијаторот, доколку поинаку не се договориле, можат во кое било време во текот на постапката да изнесуваат свои предлози за спогодбата со која ќе го решат спорот.

(2) Во случаите од ставот (1) на овој член, на секоја страна и се дава можност да се произнесе по предлозите.

Комуникација на медијаторот со страните

Член 19

(1) Медијаторот може да комуницира со страните, заедно или одвоено.

(2) Информациите што медијаторот ги прима од која било страна во постапката, може да ѝ ги открие на другата страна, освен оние за кои страната ќе определи дека се доверливи.

Дозволеност на докази во други постапки

Член 20

(1) Страните во постапката за медијација, медијаторот или било кое трето лице, вклучувајќи ги и оние кои се дел од администрацијата во постапката за медијација, не можат во арбитражна, судска или во која било друга постапка да сведочат, да се повикуваат, да предлагаат, или да изнесуваат како доказ:

1) покана од некоја страна за учество во постапка за медијација или факт дека некоја страна изразила волја да учествува во постапка за медијација;

2) изразено мислење или предлог даден од некоја страна во постапка за медијација во врска со можно решавање на спорот;

3) изјава или признание дадени од некоја страна во текот на постапка за медијација, освен ако изјавата или признание не се составен дел на постигнатата спогодба;

4) предлог даден од медијаторот;

5) факт дека некоја страна во постапка за медијација покажала подготвеност за прифаќање на предлогот за мирене од медијаторот и

6) исправа изготвена исклучително за потребите на постапка за медијација.

(2) Одредбите од ставот (1) на овој член важат независно од формата на информацијата или на доказите.

(3) Арбитражен совет, суд или друго надлежно владино тело не може да наложи откривање на информациите од ставот (1) на овој член. Доколку информација од ставот (1) на овој член се понуди како доказ спротивно на одредбите од ставот (1) на овој член, таквиот доказ ќе се смета за неприфатлив.

(4) Доказите од ставот (1) на овој член можат да се откријат или дозволат до оној степен до кој тоа се налага со закон или заради извршување на спогодбата.

(5) Одредбите од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член важат независно дали арбитражната, судската или слична постапка се однесуваат на спор што бил предмет на медијација.

Завршување на постапката за медијација

Член 21

(1) Постапката за медијација завршува:

- со склучување на писмена спогодба за решавање на спорот меѓу страните, на денот на склучувањето на спогодбата,

- со писмена изјава на медијаторот, по извршени консултации со страните дека не се оправдани натамошни обиди за медијација, на денот на поднесувањето на писмената изјава,

- со писмена изјава од страните до медијаторот дека постапката за медијација е завршена, на денот на поднесувањето на изјавата и

- со писмена изјава на која било од страните на постапката до другите страни и медијаторот, доколку истиот е именуван дека постапката за медијација е завршена, на денот на поднесувањето на изјавата.

(2) Постапката за медијација која не се води по упатување на суд завршува во рок од 60 дена од денот на започнувањето на постапката, без оглед на нејзиниот исход, освен кога страните поинаку ќе се согласат со медијаторот.

Спогодба на страните

Член 22

(1) Спогодбата постигната во постапката за медијација во писмена форма ја изготвуваат страните во постапката, или по нивно барање ја изготвува медијаторот, а ја потпишуваат страните.

(2) Пред да ја потпишат спогодбата од ставот (1) на овој член, на страните им се остава разумен рок за прифаќање на спогодбата.

(3) Спогодбата од ставот (1) на овој член потпишана од страните ја заверува медијаторот со свој потпис.

(4) Спогодбата склучена во постапката за медијација има сила на извршна исправа, доколку биде заверена кај нотар.

Примена на одредби од други закони

Член 23

(1) За ништовност и рушливост на спогодбата ќе се применуваат одредбите од Законот за облигациони односи.

(2) За материјалната одговорност на медијаторот ќе се применуваат општи начела за основите на одговорноста за причинување на штета според одредбите на Законот за облигациони односи.

Трошоци на постапка за медијација и награда на медијаторот

Член 24

(1) Во случај кога од постапката за медијација произлегуваат трошоци за страните, тие треба да бидат разумни и соодветни на значењето и вредноста на предметот на спорот и на обемот на работа на медијаторот.

(2) Секоја страна ги сноси своите трошоци од постапката за медијација, освен ако страните поинаку не се спогоднат.

(3) Наградата и надоместокот на трошоците на медијаторот ги покриваат страните на еднакви делови, освен ако страните поинаку не се договорат.

(4) Наградата и надоместокот на трошоците на медијаторот во постапката за медијација се определуваат со Тарифник.

(5) Тарифникот го донесува Комората на медијатори, по претходно прибавено позитивно мислење на министерот за правда. Тарифникот се објавува во "Службен весник на Република Македонија".

(6) Постапката за медијација може да биде бесплатна за страните во случај кога страните и медијаторот ќе се договорат за тоа или кога тоа е уредено со закон или во случај на медијација што се спроведува во суд.

Депозит

Член 25

(1) Медијаторот може да побара од страните да депонираат аванс за трошоците на постапката.

(2) Доколку средствата од ставот (1) на овој член не се платени во целост од двете страни во рок од осум дена од денот на барањето на медијаторот, тој може со писмена изјава да се откаже од постапката за медијација, која предизвикува дејство од денот на нејзиното изјавување.

(3) По завршувањето на постапката за медијација, медијаторот е должен на страните да им достави доказ за потрошените средства. Непотрошените средства се враќаат на страните.

Исклучување на други постапки

Член 26

Страните немаат право до завршување на постапката за медијација да покренат арбитражна, судска или друга постапка за спорот што е предмет на медијација, освен кога се работи за времени мерки или мерки за обезбедување.

Упатување на медијација од страна на суд

Член 27

(1) Судот пред кој е поднесена тужбата може да ги упати странките спорот да го решат по пат на медијација.

(2) Судијата може, во согласност со странките во спорот, во која било фаза на судската постапка, да ја прекине постапката и да ги упати странките на медијација.

V. ОРГАНИЗАЦИЈА НА МЕДИЈАТОРИТЕ

Комора на медијатори

Член 28

Медијаторите се здружуваат во Комора на медијатори.

Органи на Комората на медијатори

Член 29

(1) Највисок орган на Комората на медијатори е Собранието на Комората.

(2) Други органи на Комората се претседателот, Управниот одбор и Надзорниот одбор на Комората.

Собрание на Комората

Член 30

(1) Собранието на Комората го сочинуваат сите медијатори.

(2) Собранието на Комората ги штити угледот и честа на медијаторите и се грижи тие да ја остваруваат својата функција согласно со принципите утврдени со овој закон и со Етичкиот кодекс на медијатори.

Член 31

(1) Собранието на Комората ги врши следниве работи:

- го донесува Статутот на Комората,
- ја донесува Програмата за работа на Комората,
- врши упис и бришење во Именикот на медијаторите,
- го донесува Етичкиот кодекс,
- расправа за прашања непосредно поврзани со целите и задачите на здружувањето во Комората,
- усвојува извештај за работата на Комората,
- го избира претседателот на Комората,
- ги избира членовите на Управниот одбор,
- ги избира членовите на Надзорниот одбор,
- го донесува Деловникот за работа,
- се грижи и е одговорно за целесообразно користење на средствата со кои управува Комората, односно нејзините членови и
- врши други работи утврдени со закон и Статутот.

(2) Со Статутот на Комората се утврдуваат начинот на работата на Комората, надлежностите на нејзините органи и други работи.

Управен одбор на Комората на медијатори

Член 32

(1) Управниот одбор на Комората е извршен орган на Собранието.

(2) Мандатот на членовите на Управниот одбор трае четири години со можност за повторен избор.

(3) Бројот на членовите на Управниот одбор и неговата надлежност поконкретно се уредуваат со статутот на Комората.

Претседател на Комората

Член 33

(1) Комората на медијатори ја претставува и застапува претседателот на Комората. Претседателот на Комората по функција е претседател на Управниот одбор на Комората.

(2) Во негово отсуство, по негово овластување или со одлука на Управниот одбор, Комората може да ја застапува и член на Управниот одбор.

(3) Претседателот на Комората ги потпишува одлуките на Собранието и на Управниот одбор.

(4) Претседателот на Комората го избира Собранието со мандат од четири години, со можност за повторен избор.

Надзорен одбор

Член 34

(1) Комората има Надзорен одбор.

(2) Собранието на Комората ги избира членовите на Надзорниот одбор.

(3) Бројот на членовите на Надзорниот одбор се уредуваат со Статутот на Комората.

(4) Мандатот на членовите на Надзорниот одбор трае четири години со можност за повторен избор.

Надзор

Член 35

Надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон врши министерот за правда.

VI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 36

(1) Во рок од еден месец од влегувањето во сила на овој закон, министерот за правда ќе донесе Програма за обука на медијатори и Образец за обука на медијатори.

(2) Во рок од два месеца од влегувањето во сила на овој закон и во согласност со Програмата за обука на медијатори, а врз основа на јавен конкурс, Министерството за правда ќе организира почетна обука за медијатори и напредна обука за медијатори за лица кои веќе посетувале обука за медијатори од признаени институции, за што ќе им бидат издадени сертификати.

(3) Во рок од пет месеца од влегувањето во сила на овој закон ќе се формира Комора на медијатори на Република Македонија од лицата на кои им биле издадени сертификати согласно со ставот (2) на овој член.

(4) Во рок од еден месец од формирањето на Комората на медијатори Комората, со согласност на министерот за правда, ќе донесе Тарифник за награда и надоместок по кој медијаторите ќе ја наплатуваат својата награда за извршените дејствија.

(5) Во рок од еден месец од денот на формирањето на Комората на медијатори, Комората ќе донесе Кодекс за етичко однесување на медијаторот.

(6) Со денот на отпочнување на примената на овој закон, продолжуваат да важат одредбите од други закони, во кои споровите можат да се решаваат спогодбено меѓу страните, пред судовите и пред други органи и тела.

Влегување во сила на законот и негова примена

Член 37

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе почне да се применува од 1 ноември 2006 година.

L I G J PËR NDËRMJETËSIM

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Lënda e Ligjit

Neni 1

(1) Me këtë ligj rregullohen parimet e ndërmjetësimit, si dhe mënyra alternative për zgjidhjen e kontestëve, kushtet për ndërmjetës, procedura e ndërmjetësimit dhe organizimi i ndërmjetësve.

(2) Ky ligj zbatohet në çështjet kontestuese qytetare, tregtare, të punës, të shpenzimeve e të tjera, ndërmjet personave fizikë e juridikë në pajtim me ligjin, pa dallim nëse ndërmjetësimi udhëhiqet në bazë të marrëveshjes së arritur ndërmjet palëve para ose pas fillimit të kontestit, në bazë të obligimit ligjor ose ме udhëzim ose rekomandim të gjyqit, të këshillit të arbitrazhit ose organit tjetër, përveç nëse ме ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

(3) Ky ligj nuk ka të bëjë ме contestet kolektive të punës, çështjet penale, çështjet administrative, as për rastet në të cilat gjykatësi ose arbitri, gjatë procedurës gjyqësore ose të arbitrazhit, synon që ta lehtësojë pajtimin, ме përjashtim të ndërmjetësimit që realizohet në gjyq.

(4) Në contestet nga paragrafi (2) të këtij neni, do të zbatohen rregullat dhe parimet e definuara ме këtë ligj, përveç nëse palët nuk merren vesh ndryshe.

Nocioni i ndërmjetësimit

Neni 2

Ndërmjetësimi është procedurë jashtëgjyqësore për zgjidhjen e kontestëve në bazë të vullnetit të lirë të shprehur nga palët, ме ndihmën e personit të tretë ndërmjetës-neutral, i cili nuk ka të drejtë që të imponojë zgjidhje të contestit.

II. PARIMET E NDËRMJETËSIMIT

Mënyra vullnetare

Neni 3

(1) Palët në contest në mënyrë vullnetare e ngrenë dhe marrin pjesë në procedurën e ndërmjetësimit dhe në çdo kohë mund të heqin dorë nga ajo.

(2) Heqja dorë e palëve nga ndërmjetësimi, nuk ndikon në të drejtën e tyre që contestin ta zgjidhin në procedurë gjyqësore ose procedurë tjetër.

Neutraliteti dhe paanshmëria

Neni 4

Në procedurën e ndërmjetësimit, ndërmjetësi vepron në mënyrë neutrale dhe të paanshme ndaj palëve ose lëndës së contestit.

Besueshmëria

Neni 5

(1) Të gjitha informatat që dalin ose lidhen ме procedurën e ndërmjetësimit do të mbeten të besueshme, përveç nëse palët nuk merren vesh ndryshe.

(2) Informatat e caktuara nga paragrafi (1) i këtij neni, nuk do ta kenë karakterin të besueshme nëse kjo parashihet ме ligj të caktuar, ose nëse kjo është e domosdoshme për zbatimin e marrëveshjes që del nga procedura e ndërmjetësimit ose kur këtë e kërkon interesi publik.

Barazia e palëve

Neni 6

(1) Palët kanë mundësi të njëjta për pjesëmarrje në procedurën e ndërmjetësimit, për këtë do të informohen në mënyrë të qartë dhe të kuptueshme nga ndërmjetësi.

(2) Në udhëheqjen e procedurës, ndërmjetësi vepron njëjtë ме palët, duke i pasur parasysh rrethanat e rastit.

Transparenca

Neni 7

(1) Rregullat për udhëheqjen e procedurës për ndërmjetësim janë transparente.

(2) Opinioni dhe palët kanë qasje те informatat që kanë të bëjnë ме procedurën e ndërmjetësimit, e veçanërisht lidhur ме:

- mënyrën e udhëheqjes së procedurës,
- llojet e kontestëve për të cilat udhëhiqet procedura e ndërmjetësimit,
- gjuhën në të cilën udhëhiqet procedura,
- shpenzimet që duhet të mbulohen nga palët,
- kohëzgjatjen e procedurës,
- të gjitha rregullat e rëndësishme që do të mund të zbatohen,
- të drejtën që të udhëheqin procedurë gjyqësore ose procedurë tjetër, për zgjidhjen e contestit.

(3) Organet kompetente dhe Oda e ndërmjetësve do t'u mundësojnë opinionit dhe palëve në contest, qasje të lirë те informatat nga paragrafi (2) i këtij neni.

Efikasiteti

Neni 8

Ndërmjetësimi është procedurë ekonomike, efikase dhe e shpejtë në të cilën palët kanë qasje të lehtë.

Drejtësia

Neni 9

(1) Në procedurën e ndërmjetësimit garantohet veprimi i drejtë.

(2) Palët duhet të nxiten që plotësisht të bashkëpunojnë në procedurë dhe të sigurojnë informata për zgjidhjen e drejtë të contestit.

III. NDËRMJETËSI

Nocioni i ndërmjetësit

Neni 10

(1) Ndërmjetës është personi fizik, i cili u ndihmon palëve që të arrijnë marrëveshje, pa të drejtë që të imponojë zgjidhje të contestit, në pajtim ме parimet e ndërmjetësimit.

(2) Ndërmjetës mund të jenë: avokatët, juristët e diplomuar ose personat ме професии тјетјј, varësisht nga lloji i contestit, që kanë kryer trajnimin për ndërmjetës dhe i plotësojnë kushtet nga neni 11 i këtij ligji.

Kushtet për ndërmjetës

Neni 11

(1) Ndërmjetësi doemos duhet t'i plotësojë kushtet si vijojnë:

- 1) të ketë diplomë për arsim të kryer sipëror;
- 2) të ketë së paku pesë vjet përvojë pune;
- 3) të mos i jetë kumtuar dënimi, ndalim i kryerjes së професии, veprimtarisë ose detyrës;

4) të ketë certifikatë të lëshuar nga Oda e ndërmjetësve, për trajnimin e kryer sipas Programit për trajnimin e ndërmjetësve. Programin për trajnimin e ndërmjetësve dhe Formularin për trajnimin e kryer të ndërmjetësit, e miraton ministri i Drejtësisë dhe

5) të jetë i regjistruar në Listën emërore të ndërmjetësve.

(2) Në kontestet me element të huaj, ndërmjetës mund të jetë edhe shtetasi i huaj, nëse është i autorizuar që të kryejë ndërmjetësim në shtetin amë, me parimet e reciprocitetit dhe me pëlqimin e palëve në kontest.

(3) Trajnimin për ndërmjetës e realizon Oda e ndërmjetësve.

(4) Shpenzimet për trajnimin e ndërmjetësve i bart kandidati që e ndjek trajnimin për ndërmjetës.

Konflikt interesash

Neni 12

(1) Ndërmjetësi nuk mund të veprojë për lëndët në të cilat ka ose ka pasur interes personal, marrëdhënie personale, familjare ose afariste me palën në kontest, ose nëse ekzistojnë rrethanat të tjera që do të shkaktojnë dyshim në paanshmërinë e tij.

(2) Ndërmjetësi nuk do të veprojë për lëndët për të cilat më parë ka vepruar si gjykatës, ka qenë i autorizuar, përfaqësues ligjor, arbitër ose këshilltar i njëres nga palët.

(3) Personi që do të propozohet për ndërmjetës, obligohet që t'i paraqesë para palëve të gjitha rrethanat që mund të jenë shkak për dyshim të bazuar në paanshmërinë dhe pavarësinë e tij lidhur me kontestin.

(4) Nga momenti i emërimit të ndërmjetësit dhe gjatë tërë procedurës ai pa prolongim, palëve do t'ua zbulojë rrethanat nga paragrafi (2) i këtij neni, përveç nëse për këtë më parë nuk i ka informuar palët.

(5) Nëse asnjëra nga palët pasi që është njoftuar për rrethanat nga paragrafi (2) i këtij neni, nuk kërkon caktimin e ndërmjetësit tjetër, nuk ka të drejtë që në këtë bazë ta refuzojë marrëveshjen e arritur në procedurën e ndërmjetësimit.

IV. PROCEDURA PËR NDËRMJETËSIM

Fillimi i procedurës për ndërmjetësim

Neni 13

(1) Ndërmjetësimi fillon në ditën kur palët në kontest me shkrim janë pajtuar se do të marrin pjesë në ndërmjetësim.

(2) Nëse pala që e ka thirrur palën tjetër në ndërmjetësim nuk merr përgjigje për pranimin e thirrjes për ndërmjetësim në afat prej 30 ditësh nga dita e dërgimit të thirrjes, ose në afat tjetër më të shkurtër që është përcaktuar në thirrje, konsiderohet se propozimi për udhëheqjen e procedurës për ndërmjetësim nuk është pranuar.

Prokuratori

Neni 14

(1) Nëse palët në procedurën e ndërmjetësimit janë persona fizikë, prania e tyre gjatë procedurës së ndërmjetësimit është e obligueshme.

(2) Në procedurën e ndërmjetësimit mund të ketë prokurator, ndërsa prokuratori të jetë vetëm nga radhët e personave të paraparë me Ligjin për procedurën kontestimore.

Ndërprerja e parashkrimit

Neni 15

(1) Me fillimin e procedurës për ndërmjetësim, fillon ndërprerja e parashkrimit të kërkesës që është lëndë e kontestit, dhe zgjat deri në mbarimin e procedurës për ndërmjetësim.

(2) Nëse procedura për ndërmjetësim mbaron pa arritjen e marrëveshjes, parashkrimi i kërkesës nga paragrafi (1) i këtij neni do të vazhdojë nga momenti i mbarimit të procedurës për ndërmjetësim, në të cilën nuk është arritur marrëveshja.

Numri dhe caktimi i ndërmjetësve

Neni 16

(1) Palët, me marrëveshje përcaktojnë nëse procedurën për ndërmjetësim do ta realizojnë një apo më tepër ndërmjetës, dhe me marrëveshje i emërojnë personat që do të bëhen ndërmjetës, nga Lista emërore e ndërmjetësve.

(2) Nëse palët nuk mund të merren vesh për numrin ose për personat që do të caktohen për ndërmjetës, mund të kërkojnë që Oda e ndërmjetësve të rekomandojë ose ta caktojë numrin e ndërmjetësve, ose ta caktojë ndërmjetësin në kontestin e caktuar.

Zbatimi i procedurës për ndërmjetësim

Neni 17

(1) Para fillimit të procedurës për ndërmjetësim, ndërmjetësi obligohet që t'i njoftojë palët për parimet, rregullat dhe shpenzimet e procedurës.

(2) Në zbatimin e procedurës për ndërmjetësim, ndërmjetësi do t'i respektojë parimet e ndërmjetësimit, duke i marrë parasysh të gjitha rrethanat e lëndës, interesat e palëve dhe nevojën për zgjidhjen e shpejtë dhe të përhershme të kontestit.

Paraqitja e propozimeve

Neni 18

(1) Palët dhe ndërmjetësi, nëse nuk janë marrë vesh ndryshe, në çdo kohë gjatë procedurës mund të paraqesin propozimet e veta për marrëveshjen me të cilën do ta zgjidhin kontestin.

(2) Në rastet nga paragrafi (1) i këtij neni, secilës palë i jepet mundësia që të prononcohet për propozimet.

Komunikimi i ndërmjetësit me palët

Neni 19

(1) Ndërmjetësi mund të komunikojë me palët bashkë ose veç e veç.

(2) Informatat që ndërmjetësi i pranon nga cilado palë në procedurë, mund t'ia zbulojë palës tjetër, përveç atyre për të cilat pala mendon se janë të besueshme.

Lejimi i dëshmimeve në procedurat e tjera

Neni 20

(1) Palët në procedurën e ndërmjetësimit, ndërmjetësi ose cildo person tjetër i tretë, duke përfshirë edhe ata që janë pjesë e administratës në procedurën e ndërmjetësimit, nuk mundën që në procedurën e arbitrazhit, në procedurën gjyqësore ose në çfarëdo procedurë tjetër, të dëshmojnë, të thirren, të propozojnë ose të paraqesin si dëshmi:

1) thirrjen nga ndonjë palë për pjesëmarrje në procedurën e ndërmjetësimit, ose faktin se ndonjë palë ka shprehur vullnetin që të marrë pjesë në procedurën e ndërmjetësimit;

2) mendimin e shprehur ose propozimin e dhënë nga ndonjë palë në procedurën e ndërmjetësimit, lidhur me zgjidhjen e mundshme të kontestit;

3) deklaratën ose mirënjohjen të dhëna nga ndonjëra palë gjatë procedurës së ndërmjetësimit, përveç nëse deklarata ose mirënjohja nuk janë pjesë përbërëse e marrëveshjes së arritur;

4) propozimin e dhënë nga ndërmjetësi;

5) faktin se ndonjëra palë në procedurën e ndërmjetësimit, ka treguar gatishmëri për pranimin e propozimit për pajtim nga ndërmjetësi dhe

6) dokumentin e përgatitur ekskluzivisht për nevojat e procedurës për ndërmjetësim.

(2) Dispozitat nga paragrafi (1) të këtij neni vlejné, pavarësisht nga forma e informatës ose e dëshmime.

(3) Këshilli i arbitrazhit, gjyqi ose trupi tjetër kompetent qeveritar, nuk mund të urdhërojë zbulimin e informatave nga paragrafi (1) i këtij neni. Nëse informata nga paragrafi (1) i këtij neni ofrohet si dëshmi në kundërshtim me dispozitat nga paragrafi (1) i këtij neni, dëshmia e atillë do të konsiderohet si e papranueshme.

(4) Dëshmitë nga paragrafi (1) të këtij neni, mund të zbulohen ose lejohen deri në atë shkallë, në të cilën kjo urdhërohet me ligj ose për shkak të zbatimit të marrëveshjes.

(5) Dispozitat nga paragrafët (1), (2), (3) dhe (4) të këtij neni, vlejné pavarësisht nëse procedura e arbitrazhit, gjyqësore ose e ngjashme, ka të bëjë me kontestin që ka qenë lëndë e ndërmjetësimit.

Përfundimi i procedurës për ndërmjetësim

Neni 21

(1) Procedura për ndërmjetësim përfundon:

- me lidhjen e marrëveshjes me shkrim për zgjidhjen e kontestit ndërmjet palëve, në ditën e lidhjes së marrëveshjes,

- me deklaratën me shkrim të ndërmjetësit pas konsultimeve të kryera me palët se nuk janë të arsyeshme tentimet e mëtejme për ndërmjetësim, në ditën e dorëzimit së deklarates me shkrim;

- me deklaratën me shkrim nga palët te ndërmjetësi se procedura për ndërmjetësim ka përfunduar, në ditën e dorëzimit të deklarates,

- me deklaratën me shkrim nga cilado palë e procedurës te palët tjera dhe te ndërmjetësi, nëse i njëjti është emëruar, se procedura për ndërmjetësim ka përfunduar, në ditën e paraqitjes së deklarates,

(2) Procedura për ndërmjetësim, e cila nuk udhëhiqet me udhëzimin e gjyqit, përfundon në afat prej 60 ditësh nga dita e fillimit të procedurës pa dallim të rezultatit të saj, përveç nëse palët do të merren vesh ndryshe me ndërmjetësin.

Marrëveshja e palëve

Neni 22

(1) Marrëveshjen e arritur në procedurën për ndërmjetësim, me shkrim e përpilojnë palët në procedurë, ose me kërkesën e tyre e përpilon ndërmjetësi, ndërsa e nënshkruajnë palët.

(2) Para se ta nënshkruajnë marrëveshjen nga paragrafi (1) të këtij neni, palëve u jepet afat i arsyeshëm për pranimin e marrëveshjes.

(3) Marrëveshjen nga paragrafi (1) i këtij neni, të nënshkruar nga palët, e vërteton ndërmjetësi me nënshkrimin e vet.

(4) Marrëveshja e lidhur në procedurën e ndërmjetësimit ka fuqinë e dokumentit përmbarues, nëse vërtetohet te noteri.

Zbatimi i dispozitave nga ligjet e tjera

Neni 23

(1) Për pavlefshmërinë dhe prishjen e marrëveshjes do të zbatohen dispozitat nga Ligji për marrëdhëniet obligative.

(2) Për përgjegjësinë materiale të ndërmjetësit, do të zbatohen parimet e përgjithshme për bazat e përgjegjësisë për shkaktimin e dëmit, sipas dispozitave të Ligjit për marrëdhëniet obligative.

Shpenzimet e procedurës për ndërmjetësim dhe shpërblimi për ndërmjetësin

Neni 24

(1) Në rast kur nga procedura për ndërmjetësim lindin shpenzime për palët, ato duhet të jenë të arsyeshme dhe përkatëse me rëndësinë dhe vlerën e lëndës së kontestit dhe vëllimin e punës së ndërmjetësit.

(2) Secila palë i bart shpenzimet e veta nga procedura për ndërmjetësim, përveç nëse palët nuk merren vesh ndryshe.

(3) Shpërblimi dhe kompensimi i shpenzimeve të ndërmjetësit, i mbulojnë palët në pjesë të barabarta, përveç nëse palët nuk merren vesh ndryshe.

(4) Shpërblimi dhe kompensimi i shpenzimeve të ndërmjetësit në procedurën për ndërmjetësim, përcaktohen sipas Tarifës.

(5) Tarifën e miraton Oda e ndërmjetësve, pas mendimit pozitiv të marrë paraprakisht nga ministri i Drejtësisë. Tarifa botohet në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(6) Procedura për ndërmjetësim mund të jetë pa pagesë për palët, në rastin kur palët dhe ndërmjetësi do të merren vesh për këtë, ose kur kjo është e rregulluar me ligj ose në rast të ndërmjetësimit që realizohet në gjyq.

Depozita

Neni 25

(1) Ndërmjetësi mund të kërkojë nga palët që të depozitojnë avancë për shpenzimet e procedurës.

(2) Nëse mjetet nga paragrafi (1) i këtij neni, nuk janë paguar në tërësi nga të dyja palët në afat prej tetë ditësh nga dita e kërkesës së ndërmjetësit, ai mundet me deklarate me shkrim të heq dorë nga procedura për ndërmjetësim, e cila hyn në fuqi nga dita e deklarimit të saj.

(3) Pas përfundimit të procedurës për ndërmjetësim, ndërmjetësi obligohet që palëve t'u dorëzojë dëshmi për mjetet e shpenzuara. Mjetet e pashpenzuara u kthehen palëve.

Përjashtimi i procedurave të tjera

Neni 26

Palët, nuk kanë të drejtë deri në përfundimin e procedurës për ndërmjetësim, të ngrenë procedurë arbitrazhi, gjyqësore ose procedurë tjetër për kontestin që është lëndë e ndërmjetësimit, përveç kur bëhet fjalë për masa të përkohshme ose masa sigurie.

Udhëzimi në ndërmjetësim nga ana e gjykatës

Neni 27

(1) Gjykata, në të cilën është paraqitur padia, mund t'i udhëzojë palët që kontestin ta zgjidhin përmes ndërmjetësimit.

(2) Gjyqtari mundet në pajtim me palët në kontest që në cilëndo fazë të procedurës gjyqësore, ta ndërpresë procedurën dhe t'i udhëzojë palët për ndërmjetësim.

V. ORGANIZIMI I NDËRMJETËSVE

Oda e ndërmjetësve

Neni 28

Ndërmjetësit bashkohen në Odën e ndërmjetësve.

Organet e Odës së ndërmjetësve

Neni 29

(1) Organ më i lartë i Odës së ndërmjetësve është Kuvendi i Odës.

(2) Organe të tjera të Odës janë Kryetari, Këshilli drejtues dhe Këshilli mbikëqyrës i Odës.

Kuvendi i Odës

Neni 30

(1) Kuvendin e Odës e përbëjnë të gjithë ndërmjetësit.

(2) Kuvendi i Odës e mbron prestigjin dhe nderin e ndërmjetësve dhe kujdeset që ata ta realizojnë funksionin e tyre në pajtim me parimet e përcaktuara me këtë Ligj, dhe Kodeksin e etikës së ndërmjetësve.

Neni 31

- (1) Kuvendi i Odës i kryen punët si vijojnë:
- e miraton Statutin e Odës,
 - e miraton Programin për punën e Odës,
 - бën regjistrim dhe shlyerje në Listën emërore të ndërmjetësve,
 - e miraton Kodeksin etike,
 - debaton për çështjet e lidhura drejtpërdrejt me qëllimet dhe detyrat e bashkimit në Odës,
 - miraton raportin për punën e Odës,
 - e zgjedh kryetarin e Odës,
 - i zgjedh anëtarët e Këshillit drejtues,
 - i zgjedh anëtarët e Këshillit mbikëqyrës,
 - e miraton Rregulloren e punës,
 - kujdeset dhe është përgjegjës për shfrytëzimin në mënyrë plotësisht përkatëse të mjeteve me të cilat menaxhon Oda, përkatësisht anëtarët e saj dhe
 - kryen punë të tjera të përcaktuara me ligj dhe Statut.
- (2) Me Statutin e Odës përcaktohen mënyra e punës së Odës, kompetencat e organeve të saj dhe punë të tjera.

Këshilli drejtues i Odës së ndërmjetësve

Neni 32

- (1) Këshilli drejtues i Odës është organ përmbaues i Kuvendit.
- (2) Mandati i anëtarëve të Këshillit drejtues zgjat katër vjet, me mundësi rizgjedhjeje.
- (3) Numri i anëtarëve të Këshillit drejtues dhe kompetenca e tij, më konkretisht rregullohen me statutin e Odës.

Kryetari i Odës

Neni 33

- (1) Odën e ndërmjetësve e prezanton dhe e përfaqëson kryetari i Odës. Kryetari i Odës sipas funksionit është kryetar i Këshillit drejtues të Odës.
- (2) Në mungesë të tij, me autorizimin e tij ose me vendimin e Këshillit drejtues, Odën mund ta përfaqësojë edhe anëtari i Këshillit drejtues.
- (3) Kryetari i Odës i nënshkruan vendimet e Kuvendit dhe të Këshillit drejtues.
- (4) Kryetarin e Odës e zgjedh Kuvendi me mandat katërvjeçar, me mundësi rizgjedhjeje.

Këshilli mbikëqyrës

Neni 34

- (1) Oda ka Këshillin mbikëqyrës.
- (2) Kuvendi i Odës i zgjedh anëtarët e Këshillit mbikëqyrës.
- (3) Numri i anëtarëve të Këshillit mbikëqyrës rregullohet me Statutin e Odës.
- (4) Mandati i anëtarëve të Këshillit mbikëqyrës zgjat katër vjet, me mundësi rizgjedhjeje.

Mbikëqyrja

Neni 35

Mbikëqyrjen ndaj zbatimit të dispozitave të këtij ligji, e kryen ministri i Drejtësisë.

VI. DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 36

- (1) Në afat prej një muaji nga hyrja në fuqi e këtij ligji, ministri i Drejtësisë do të miratojë Programin për trajnimin e ndërmjetësve dhe Formularin për trajnimin e ndërmjetësve.
- (2) Në afat prej dy muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji dhe në pajtim me Programin për trajnimin e ndërmjetësve, e në bazë të konkursit publik, Ministria e Drejtësisë do të

organizojë trajnim fillestar për ndërmjetës dhe trajnim të avancuar për ndërmjetës për personat që më parë kanë përcjellë trajnimin për ndërmjetës nga institucione të mirënjohura, për çka do t'u lëshohen certifikata.

(3) Në afat prej pesë muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, do të formohet Oda e ndërmjetësve të Republikës së Maqedonisë, nga personat të cilëve u janë lëshuar certifikata sipas paragrafit (2) të këtij neni.

(4) Në afat prej një muaji nga formimi i Odës së ndërmjetësve, Oda në pajtim me ministrin e Drejtësisë do të miratojë Tarifë për shpërbllim dhe kompensim, sipas së cilës ndërmjetësit do ta arkëtojnë shpërbllimin e vet për veprimet e kryera.

(5) Në afat prej një muaji nga dita e formimit të Odës së ndërmjetësve, Oda do të miratojë Kodeksin për sjellje etike të ndërmjetësit.

(6) Me ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji, vazhdojnë të vlejnë dispozitat e ligjeve të tjera, me të cilat kontestet mund të zgjidhen me marrëveshje ndërmjet palëve, para gjyqeve dhe para organeve e trupave të tjera.

Hyrja në fuqi e ligjit dhe zbatimi i tij

Neni 37

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të zbatohet nga data 1 nëntor 2006.

746.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА СУДСКИОТ СОВЕТ НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

Се прогласува Законот за Судскиот совет на Република Македонија,
што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 10 мај 2006 година.

Број 07-1962/1
10 мај 2006 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

**ЗА К О Н
ЗА СУДСКИОТ СОВЕТ НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА****I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ****Основање****Член 1**

Со овој закон се уредуваат постапката за изборот на Судскиот совет на Република Македонија, начинот на остварување на неговите функции и начинот на работа и одлучување.

Цел на основање**Член 2**

Судскиот совет на Република Македонија (во натамошниот текст: Советот) е самостоен и независен орган на судството. Советот ја обезбедува и гарантира самостојноста и независноста на судската власт, преку остварување на своите функции согласно со Уставот и законите.

Политичко дејствување

Член 3

Се забранува политичко организирање и дејствување во Советот.

Членовите на Советот во вршењето на функциите на Советот не смеат да остваруваат партиска активност.

Советот со својата работа оневозможува политичко влијание во судството.

Статус на Советот

Член 4

Советот има својство на правно лице.
Седиштето на Советот е во Скопје.

Печат на Советот

Член 5

Советот има печат.

Печатот го содржи името Република Македонија, грбот на Република Македонија, називот и седиштето на Советот.

На зградата во која се наоѓа седиштето на Советот се истакнува називот и седиштето, грбот и знамето на Република Македонија.

II. СОСТАВ И ПРЕТСЕДАТЕЛ НА СОВЕТОТ

Состав на Советот

Член 6

Советот е составен од 15 члена, од кои:

- по функција членови на Советот се претседателот на Врховниот суд на Република Македонија и министерот за правда,

- осум члена на Советот ги избираат судиите од своите редови. Тројца од избраните членови се припадници на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија, при што ќе се запази соодветната и правична застапеност на граѓаните кои припаѓаат на сите заедници,

- тројца членови на Советот ги избира Собранието на Република Македонија со мнозинство гласови од вкупниот број пратеници, при што мора да има мнозинство гласови од вкупниот број пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија и

- двајца членови на Советот предлага претседателот на Република Македонија, а изборот го врши Собранието на Република Македонија, од кои еден е припадник на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Мандат на членовите на Советот

Член 7

Мандатот на избраните членови трае шест години со право на уште еден избор.

На претседател на Врховниот суд на Република Македонија и на министер за правда со престанок на функцијата им престанува и мандатот во Советот.

Мандатот на член кој е избран на дополнителни избори, поради предвремен престанок на мандатот на член на Советот на чие место е избран, трае шест години.

Претседател на Советот

Член 8

Со работата на Советот раководи претседател.

Претседателот на Советот се избира од редот на членовите на Советот со мнозинство гласови од вкупниот број членови со тајно гласање.

Мандатот на претседателот на Советот трае две години, без право на повторен избор.

Советот, по предлог на претседателот на Советот, на истата седница на која се избира и претседател, избира и заменик кој го заменува во негово отсуство.

За претседател и заменик претседател на Советот не можат да бидат избрани министерот за правда и претседателот на Врховниот суд на Република Македонија.

III. ПОСТАПКА ЗА ИЗБОР НА ЧЛЕН НА СОВЕТОТ

Оглас за член на Советот

Член 9

Претседателот на Советот е должен најдоцна три месеца пред истекот на мандатот на Советот или на член на Советот:

- да распише оглас за избор на член на Советот од редот на судиите,

- да го извести претседателот на Собранието на Република Македонија да распише оглас за избор на член на Советот што го избира Собранието и

- да го извести претседателот на Република Македонија да му предложи на Собранието кандидат за член на Советот.

Во случај на предвремен престанок на мандатот од членот 7 став 3 на овој закон, претседателот на Советот ќе постапи согласно со ставот 1 од овој член во рок од 15 дена по престанокот на мандатот на членот на Советот.

Времетраење на огласот

Член 10

Огласот од членот 9 на овој закон се објавува во "Службен весник на Република Македонија" и во најмалку две јавни гласила од кои едно е на службен јазик различен од македонскиот кој го зборуваат најмалку 20 % од граѓаните во Република Македонија.

Огласот трае 15 дена од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Од денот на распишувањето на огласот до денот на гласањето мора да поминат најмалку 30 дена.

Услови за член на Советот од редот на судиите

Член 11

На огласот може да се јави секој судија кој во моментот на објавување на огласот врши судиска функција и кој ги исполнува следниве услови:

- да има најмалку пет години судиски стаж и
- да има позитивни оценки во последните три години во вршењето на судиската функција дадени од страна на Советот.

Кандидатура

Член 12

Кандидатите својата кандидатура ја поднесуваат писмено до Советот.

Кон пријавата кандидатот доставува:

- потврда за судискиот стаж,
- биографски податоци за стручниот и професионалниот развој,
- оцените за резултатите во работењето за последните три години издадени од Советот,
- податоци за учество во стручна и професионална едукација, издадени од Академијата за обука на судии и јавни обвинители и
- изјава за која листа се пријавува.

Комисија за подготвување на кандидатски листи

Член 13

Советот од својот состав формира Комисија од три члена за подготвување на кандидатски листи (во натамошниот текст: Комисија).

Комисијата од навремено доставените кандидатури на кандидатите кои ги исполниле условите од членот 11 на овој закон изготвува кандидатски листи и ги доставува до Советот.

Кандидатските листи се подготвуваат по изборни единици, и тоа:

- како општа листа за кандидат од Врховниот суд на Република Македонија,
- како општа листа за кандидат од апелационо подрачје Скопје,
- како општа листа за кандидат од апелационо подрачје Битола,
- како општа листа за кандидат од апелационо подрачје Гостивар,
- како општа листа за кандидат од апелационо подрачје Штип и
- како единствена посебна листа на кандидати на судиите припадници на сите заедници кои не се мнозинство во Република Македонија за целата територија на Република Македонија.

Советот на седница ги утврдува кандидатските листи од ставот 3 на овој член.

Утврдените кандидатски листи Советот ги доставува до Комисијата за спроведување на избори за членови на Советот од редот на судиите, во рок од 15 дена од завршувањето на огласот.

Комисија за спроведување на избори на членови на Советот од редот на судиите

Член 14

Советот од својот состав формира Комисија за спроведување на избори на членови на Советот од редот на судиите (во натамошниот текст: Комисија за избор).

Комисијата за избор се состои од претседател, два члена и нивни заменици.

Комисијата за избор го подготвува изборниот материјал, формира изборни одбори и ги спроведува изборите.

Член 15

Член на Комисија за подготвување на кандидатските листи не може да биде и член на Комисија за спроведување на избори на членови на Советот од редот на судиите и обратно.

Избор по апелационите подрачја

Член 16

При изборот на членовите на Советот од редот на судиите се зема предвид следнава застапеност на членовите од подрачјата на сите апелациони судови, и тоа:

- еден член се избира од апелационо подрачје Скопје,
- еден член се избира од апелационо подрачје Битола,
- еден член се избира од апелационо подрачје Гостивар,
- еден член се избира од апелационо подрачје Штип,
- еден член се избира од Врховниот суд на Република Македонија и
- тројца членови се избираат од редот на судиите припадници на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија од страна на сите судии запишани во Судскиот изборен именик.

Судски изборен именик

Член 17

Судскиот изборен именик го води Министерството за правда и во него се содржани податоците за:

- име и презиме на судијата,
- единствен матичен број,
- судот во кој ја врши судиската функција,

- датумот кога прв пат е избран за судија,
- националната припадност,
- бројот на судската службена легитимација и
- место за забелешка.

Најдоцна пет дена по распишувањето на изборите Министерството за правда го доставува Судскиот изборен именик до сите судови во Република Македонија.

Судскиот изборен именик се става на увид во судот и секој судија има право во рок од три дена по писмен пат да побара исправка на податоците.

Министерот за правда во рок од три дена од приемот на барањето од ставот 3 на овој член одлучува со решение.

Против решението од ставот 4 на овој член може да се поведе управен спор пред надлежниот суд во рок од 24 часа по приемот на решението.

Надлежниот суд од ставот 5 на овој член донесува одлука во рок од 48 часа.

Министерството за правда најдоцна во рок од 20 дена од денот на распишувањето на изборите го заклучува Судскиот изборен именик.

Начин на спроведување на изборите на членови на Советот од редот на судиите

Член 18

Изборите за членови на Советот од редот на судиите се спроведуваат во ист ден.

Изборите се спроведуваат на изборни места со број и со седиште во сите судови во Република Македонија, согласно со Законот за судовите.

Изборите по изборни места ги спроведува Изборен одбор формиран со решение од Комисијата за избори од членот 14 на овој закон.

Кандидат за член на Советот не може да биде член на Изборен одбор.

Изборниот одбор е составен од претседател и двајца членови од редот на судиите и/или стручните соработници од судот и нивни заменици.

Комисијата за избори од членот 14 на овој закон е должна Изборниот одбор да го формира седум дена пред денот на гласањето.

Изборен материјал

Член 19

Изборниот материјал се состои од:

- кутии за гласање и паравани,
- обрасци за записници,
- блок со гласачки ливчиња според изводот од Судскиот изборен именик,
- листи на кандидати,
- извод од Судскиот изборен именик и
- друг материјал потребен за гласање.

Гласачко ливче

Член 20

Општото гласачко ливче содржи:

- назив на гласачкото ливче,
- изборна единица и назив на изборното место,
- сериски број и
- име и презиме на кандидатите според азбучен ред.

Посебното гласачко ливче содржи:

- назив на гласачкото ливче,
- изборна единица и назив на изборното место,
- сериски број,
- име и презиме на кандидатите, според азбучен ред,

- податоци за националната припадност на кандидатите и

- судот од кој кандидатот се кандидира.

Комисијата за избор го подготвува образецот на гласачкото ливче согласно со овој член.

Доставување на изборниот материјал

Член 21

Комисијата за избор го предава изборниот материјал на претседателот на Изборниот одбор најдоцна во рок од 24 часа пред одржување на изборите за што се составува записник.

Спроведување на гласањето

Член 22

Гласањето се спроведува во работен ден.

Гласањето започнува во 8,00 часот и трае непрекинато до 15,00 часот.

Судиите гласаат за кандидатите од општата листа од своето апелационо подрачје и за единствената посебна листа.

Судиите на Врховниот суд на Република Македонија гласаат за општата листата на кандидат од Врховниот суд на Република Македонија и за единствената посебна листа.

Судиите се идентификуваат со судиска легитимација и гласаат тајно.

Во 15,00 часот гласачкото место се затвора, а на судиите што се затекнале во просториите им се овозможува да гласаат.

Избирачкиот одбор може да го затвори гласачкото место и пред истекот на рокот од ставот 1 на овој член, ако гласале сите судии запишани во изводот од Судскиот избирачки именик.

Записник за гласање

Член 23

По затворање на гласачкото место Избирачкиот одбор најдоцна до 18,00 часот составува записник за текот и резултатот на гласањето и ја известува Комисијата за избор.

Во записникот се внесуваат податоци:

- за вкупниот број на излезени гласачи што гласале,
- за вкупниот број на гласови што ги добил секој кандидат,
- за бројот на неважечки ливчиња и
- забелешка за текот на гласањето.

Избирачкиот одбор во рок од 24 часа го доставува записникот со резултатите од гласањето и другиот избирачки материјал до Комисијата за избор.

Неважечко гласачко ливче

Член 24

Гласачкото ливче е неважечко доколку не е пополнето или има заокружено поголем број на кандидати од бројот што се избира според изборната единица.

Изборен резултат

Член 25

Комисијата за избор ги сумира резултатите од изборните места и го утврдува изборниот резултат во изборните единици најдоцна во рок од 48 часа од моментот на затворање на изборите.

За избран член на Советот се смета кандидатот што добил најголем број гласови по изборни единици.

Ако повеќе кандидати добиле најмногу и еднаков број гласови од една изборна листа, изборите за овие кандидати ќе се повторат во рок од седум дена од денот на гласањето.

Комисијата за избор на избраните членови на Советот од редот на судиите им издава уверение.

Формата и содржината на уверението ќе ги пропише со акт министерот за правда.

Членови на Советот што ги избира Собранието на Република Македонија

Член 26

Членовите на Советот што ги избира Собранието на Република Македонија, како и членовите што ги избира Собранието на Република Македонија по предлог на претседателот на Република Македонија, се од редот на универзитетски професори по право, адвокати и други истакнати правници.

Седница на Собранието на која се избираат членови на Советот

Член 27

На иста седница на Собранието на Република Македонија се врши изборот на членови на Советот што ги избира Собранието по предлог на надлежното работно тело на Собранието на Република Македонија и по предлог на претседателот на Република Македонија од редот на кандидатите кои се јавиле на огласот.

Седницата на Собранието на Република Македонија на која се избираат членовите од ставот 1 на овој член е итна и ќе се одржи во рок од најмногу 30 дена од изборот на членови за Советот што се избираат од страна на сите судии.

Свечена изјава

Член 28

Избраните членови на Советот и членовите по функција даваат свечена изјава пред претседателот на Собранието на Република Македонија.

Свечената изјава гласи:

“Изјавувам и се колнам дека функцијата член на Судски совет на Република Македонија ќе ја вршам совесно, одговорно и чесно и ќе ги почитувам Уставот на Република Македонија, законите и меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот на Република Македонија”.

Свечената изјава новоизбраните членови ја потпишуваат.

Избраните членови и членовите по функција на Советот свечената изјава ја даваат на македонски јазик и ја потпишуваат на македонски јазик и неговото кирилско писмо.

Избраните членови на Советот припадници на заедниците кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните, свечената изјава ја даваат на македонски јазик, а ја потпишуваат на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазикот и писмото на таа заедница.

На новоизбраниот член му се дава примерок од потпишаната свечена изјава.

Конституирање на Советот

Член 29

Конститутивната седница се одржува во рок од 30 дена од изборот на мнозинството членови на Советот.

Конститутивната седница ја свикнува претседателот на претходниот Судски совет.

Со конститутивната седница претседава најстариот член на Советот, до изборот на претседател на Советот.

Престанок на мандат на член на Советот

Член 30

На член на Советот му престанува мандатот:

- 1) со истекот на времето за кое е избран;
- 2) по негово барање;
- 3) со исполнување на условите за старосна пензија согласно со законот;
- 4) ако е осуден со правосилна судска пресуда за кривично дело на безусловна казна затвор од најмалку шест месеца или друго кривично дело кое го прави недостоен да ја врши функцијата член на Судскиот совет;

5) ако на член на Советот му се утврди трајна неспособност за вршење на функцијата и

6) ако е избран на друга јавна функција или професија.

Во случајот од ставот 1 точка 2 на овој член мандатот престанува кога Советот, односно Собранието на Република Македонија на седница ќе ја усвои оставката.

Во случајот од ставот 1 точка 4 на овој член мандатот престанува со денот на правосилноста на пресудата.

Во случајот од ставот 1 точка 5 на овој член мандатот престанува кога Советот на седница ќе утврди исполнување на условот врз основа на претходно спроведена постапка, односно кога Собранието на Република Македонија по предлог на Советот ќе утврди и ќе изгласа исполнување на услов престанок на мандатот за член на Советот избран од Собранието.

Во случај од ставот 1 точка 6 на овој член мандатот престанува со изборот на друга функција или професија.

IV. НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И НАЧИН НА РАБОТА НА СОВЕТОТ

Надлежност

Член 31

Советот е надлежен:

- да ги избира и разрешува судиите,
- да ги избира и разрешува претседателите на судовите,
- да утврдува престанок на судиската функција,
- да избира и разрешува судии поротници,
- да ја следи и оценува работата на судиите,
- да одлучува за дисциплинска одговорност на судиите,
- да утврдува престанок на судиска функција поради трајна неспособност за работа на судија,
- да одлучува за одземање на имунитет на судија,
- да одлучува по барање за одобрување на притвор на судија,
- да предлага двајца судии на Уставниот суд на Република Македонија од редот на судиите,
- да одлучува за времено отстранување на судија од вршење на судиска функција,
- да го утврдува бројот на потребните судиски места по судови,
- да ги разгледува и оценува тримесечните и годишните извештаи за работа на судовите,
- да се грижи за угледот на судиите и довербата на граѓаните кон судството,
- да постапува по претставки и поплаки на граѓаните и правните лица за работата на судиите и судовите,
- да поднесува извештај за работата,
- да донесе деловник и други општи акти со кои ги уредува работите од својата надлежност и
- да врши и други работи утврдени со закон.

Работа на седници

Член 32

Работите од своја надлежност, Советот ги разгледува и за нив одлучува на седница.

Претседателот на Советот ги свикува седниците и со нив раководи.

Претседателот е должен да свика седница и по предлог на најмалку пет члена на Советот.

Седница може да се одржи ако е присутно мнозинството од вкупниот број членови, доколку со овој закон поинаку не е определено.

Предлогот на дневниот ред се утврдува со мнозинство гласови од присутните членови.

Поканата за седница со предлог на дневниот ред и со материјалите се доставува до членовите на Советот најмалку седум дена пред одржувањето на седницата.

Поради итни и неодојливи работи, седницата на Советот може да се закаже и одржи и во пократок рок од рокот утврден во ставот 6 на овој член.

Јавност во работата

Член 33

Седниците на Советот се јавни.

Јавноста може да биде исклучена само со одлука на Советот заради заштита на угледот и интегритетот на судијата или кандидатот за судија. За исклучување на јавноста од седниците, Советот одлучува со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број членови на Советот.

За работата на седницата на Советот се води записник и стенографски белешки.

Претседател на Советот

Член 34

Претседателот на Советот:

- го претставува Советот,
- претседава и раководи со седниците,
- учествува во работата и во одлучувањето на Советот,
- ги потпишува одлуките, предлозите, решенијата и другите акти на Советот и се грижи за нивно извршување и
- се грижи за спроведување на Деловникот на Советот и врши и други работи определени со закон и Деловникот.

Еднаквост на членовите на Советот

Член 35

Членовите на Советот во вршењето на функцијата член на Советот се еднакви во правата и обврските.

Права, обврски и одговорности на член на Советот

Член 36

Член на Советот ги има следниве права, обврски и одговорности:

- учествува во работата и во одлучувањето на Советот,
- дава иницијативи, предлози и мислења по прашања од надлежност на Советот,
- учествува во работата на работните тела на Советот во кој е избран,
- по заклучок на Советот остварува увид во работата на судија и презема други дејствија и за тоа му поднесува извештај на Советот,
- одговорен е за повреда на Уставот и закон во врска со вршење на функцијата во Советот и
- врши и други работи определени со овој закон.

Деловник за работа на Советот

Член 37

Советот донесува Деловник за работа со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број членови.

Со Деловникот за работа на Советот се уредува постапката и начинот на работа на Советот, и други прашања од надлежност на Советот.

Деловникот за работа се објавува во "Службен весник на Република Македонија".

V. ИЗБОР, ПРЕСТАНОК И РАЗРЕШУВАЊЕ НА СУДИЈА И СУДИЈА-ПОРОТНИК

Утврдување на слободни судиски места во основните судови

Член 38

Советот најдоцна до крајот на февруари во тековната година, со одлука го утврдува бројот на слободните судиски места за основните судови во Република Македонија за наредните две години и одлуката ја доставува до Академијата за обука на судии и јавни обвинители.

Огласување на избор за судија

Член 39

Советот донесува одлука за објавување на оглас за избор на судија веднаш по упразнување на судиското место, или по утврдена потреба за судиско место.

Огласот се објавува во "Службен весник на Република Македонија" и во најмалку два дневни весника од кои еден на друг јазик различен од македонскиот, го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија и трае 15 дена од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Избор на судија на основен суд

Член 40

Советот избира судија на основен суд од листата на кандидати доставена од Академијата за обука на судии и јавни обвинители што се јавиле на огласот.

Доколку кандидатот не се јави на три последователни огласи за судија го губи утврдениот приоритет од листата на кандидати на Академијата за избор за судија.

Избор на судија на повисок суд

Член 41

Советот избира судија во апелационен суд, Управниот суд на Македонија и Врховниот суд на Република Македонија од пријавените кандидати на огласот што ги исполнуваат условите и критериумите предвидени во Законот за судовите и овој закон.

Советот за судија ќе избере лице кое има највисоки стручни и професионални квалитети, кое ужива углед во вршењето на судиската функција, а врз основа на следниве критериуми:

1) стручно знаење во структурата, при што се земаат предвид специјалистичките, постдипломските студии и учеството во континуираната едукација;

2) односот кон работата, при што се зема предвид постигнатиот однос меѓу преземениот и очекуваниот обем и ажурност во извршувањето на работата на судијата;

3) способност за разрешување на правните прашања, при што се зема предвид постигнатиот степен на правилноста и законитоста на судското одлучување и утврдување, пред сè, во постапките со правните средства;

4) чувањето на угледот на судијата и судот, што се утврдува од начинот на водењето на постапката, комуникацијата со странките и другите органи, чувањето на независноста, непристрасноста, доверливоста, значајноста и однесувањето кон работата и надвор од неа;

5) способност за усно и писмено изразување, што се огледа преку изготвените одлуки и судското стручно дејствување;

6) преземањето дополнителна работа во вршење на судиската функција со учество во решавање на застапнати предмети;

7) преземање дополнителна работа при вршење на судиската функција преку менторство, едукација и слично;

8) односот со соработникот и судската администрација и

9) способноста за вршење на задачи од раководен карактер.

Доколку кандидатот не е од редот на судиите, Советот прибавува мислење од правното лице каде што кандидатот работел, како и од други институции за неговиот стручен и професионален развој во областа на правото и неговата примена.

Одлука за избор на судија

Член 42

За избор на судија, Советот расправа и одлучува на седница на која присуствуваат најмалку две третини од членовите на Советот.

За судија е избран кандидатот кој добил две третини гласови од вкупниот број на членови на Советот.

Правична и соодветна застапеност во изборот на судии претседатели на судови

Член 43

Кога Советот избира судија и претседател на основен суд и апелационен суд кој се наоѓа на подрачје на единица на локална самоуправа каде што 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот, одлучува согласно со членот 42 од овој закон, при што мора да има мнозинство гласови од присутните членови кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Кога Советот избира претседател и судија на Врховниот суд на Република Македонија, одлучува согласно со членот 42 од овој закон, при што мора да има мнозинство гласови од присутните членови кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Избор на претседател на суд

Член 44

Советот избира претседател на суд од пријавените кандидати судии на оглас за избор на претседател на суд со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број членови на Советот.

Советот за претседател ќе избере лице кое ги исполнува условите и критериуми утврдени со Законот за судовите.

Повторно огласување на избор

Член 45

Доколку по спроведена постапка за избор на судија или претседател на суд, Советот утврди дека ниту еден од пријавените кандидати на огласот за судија, односно претседател на суд не ги исполнил условите за избор за судија, односно претседател на суд, или не бил избран за судија, односно претседател на суд, ќе донесе одлука за повторно огласување на изборот на судија, односно претседател на суд.

Избор и разрешување на судии-поротници

Член 46

Советот избира и разрешува судии-поротници по предлог на претседателот на надлежниот основен и апелационен суд.

Советот го утврдува бројот на судиите-поротници по предлог на претседателот на судот за кој се избираат судиите-поротници.

Кога Советот избира судија-поротник во суд кој се наоѓа на подрачје на единица на локална самоуправа каде што 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот, одлучува со мнозинство гласови од присутните членови, при што мора да има мнозинство гласови од присутните членови кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Престанување на судиска функција

Член 47

Советот со решение ќе утврди престанок на судиска функција на судија, кога е исполнет некој од основите утврдени со Уставот, на начин определен со овој закон, и тоа:

1) по барање на судијата;

2) ако трајно ја загуби способноста за вршење на судиска функција;

3) ако ги исполни условите за старосна пензија;

4) ако е осуден со правосилна судска пресуда за кривично дело на безусловна казна затвор од најмалку шест месеца и

5) ако е избран или именуван на друга јавна функција, освен во случаи на мирување утврдени со закон, со денот на изборот или именувањето на друга јавна функција или професија.

Престанок на судиска функција по барање на судија

Член 48

Советот донесува решение за престанок на судиската функција на судија, кога сам ќе го побара тоа, без посебно да ги испитува причините на барањето.

Престанок на судиска функција поради трајно губење на способност за нејзино вршење

Член 49

Советот со решение ќе утврди престанок на судиска функција на судија, поради трајно губење на способноста за вршење на судиската функција.

Трајното губење на способноста за вршење на судиската функција се утврдува врз основа на документација со наод, оценка и мислење на надлежна здравствена комисија.

Постапка за утврдување на трајно загубената способност за вршење на судиска функција, Советот поведува по службена должност кога сам ќе дојде до такво сознание, или кога таква иницијатива ќе даде претседателот на судот во кој судијата ја врши функцијата или претседателот на повисокиот суд или општата седница на Врховниот суд на Република Македонија.

Постапката за поведување и утврдување на трајно загубената способност, поблиску се уредува со правилник што го донесува Советот.

Престанок на судиска функција поради исполнување на услови за старосна пензија

Член 50

Советот донесува решение за престанок на судиска функција на судија кога се исполнети условите за стекнување на право за остварување на старосна пензија, определени со закон.

Престанок на судиска функција поради сторено кривично дело

Член 51

Советот со решение ќе утврди престанок на судиската функција на судија кога судијата е осуден за сторено кривично дело на безусловна казна затвор од најмалку шест месеца, по правосилноста на пресудата со која е изречена оваа казна.

Првостепениот суд што ја донел одлуката без одлагање ќе достави до Советот примерок од пресудата со која судијата е осуден за сторено кривично дело на безусловна казна затвор од најмалку шест месеца.

Престанок на судиска функција поради избор или именување на друга јавна функција

Член 52

Советот со решение ќе утврди престанок на судиска функција на судија кога е избран или именуван на друга јавна функција, освен во случај кога со закон е предвидено мирување на судиска функција, со денот на изборот, односно именувањето.

Органот кој го избрал, односно именувал судијата на друга јавна функција е должен на Советот веднаш да му го достави актот за именување, односно избор.

Основи за разрешување на судија

Член 53

Судијата се разрешува од судиската функција:

1) поради сторена потешка дисциплинска повреда пропишана со закон што го прави недостоен за вршење на судиската функција и

2) поради нестручно и несовесно вршење на судиската функција, утврдено со закон.

Утврдување на потешка дисциплинска повреда

Член 54

Советот со решение ќе разреши судија поради потешка дисциплинска повреда пропишана со закон, кога во дисциплинска постапка ќе се утврди дека судијата сторил потешка дисциплинска повреда која го прави недостоен за вршење на судиската функција, по правосилноста на одлуката за дисциплинската одговорност на судијата.

Дисциплинска постапка

Член 55

Дисциплинска постапка се поведува по барање на член на Советот, претседателот на судот, претседателот на повисокиот суд или општата седница на Врховниот суд на Република Македонија во рок од три месеца од денот на осознавање на сторената повреда, но не подолго од една година од денот на сторувањето.

Дисциплинската постапка е итна и од доверлив карактер. Се води без присуство на јавноста и со почитување на угледот и достоинството на судијата.

Советот од своите редови формира Дисциплинска комисија во состав од пет члена.

Судијата има право да се изјасни писмено или усно по барањето за поведување дисциплинска постапка во рок од осум дена од денот на приемот на известувањето за барањето.

Судијата против кој е поднесено барањето има право на бранител.

Дисциплинската комисијата кога ќе го добие барањето, прибавува податоци и поднесува извештај со предлог за основаноста на барањето до Советот кој одлучува за поведување на постапката или за запирање на постапка.

Кога Советот ќе донесе одлука за поведување на дисциплинска постапка одлуката ја доставува до подносителот и до судијата, а предметот со сите списи и го предава на Дисциплинската комисија од ставот 3 на овој член.

Советот ќе донесе Правилник со кој ќе се уреди текот на постапката и водењето на постапката.

Одлуки на Советот

Член 56

Врз основа на извештајот од членот 55 став 6 на овој закон и расправата на седницата Советот може:

- да ја запре дисциплинската постапка,
- да изрече дисциплинска мерка соодветно на сторената повреда и
- да го разреши судијата поради сторена потешка дисциплинска повреда.

Дисциплински мерки

Член 57

За утврдената дисциплинска одговорност на судија, Советот може да ги изрече следниве дисциплински мерки:

- писмена опомена,
- јавен укор и
- намалување на плата во висина од 15% до 30 % од месечната плата на судијата, во траење од еден до шест месеца.

Постапка за утврдување на нестручно и несовесно вршење на судиската функција

Член 58

Постапката за утврдување на нестручно и несовесно вршење на судиската функција се води согласно со членот 55 од овој закон, а ја спроведува Комисија за утврдување на нестручно и несовесно вршење на судиската функција.

Советот од своите редови формира Комисија за утврдување на нестручно и несовесно вршење на судиската функција составена од пет члена.

Член на Комисија за дисциплинска постапка не може да биде член и на Комисијата од ставот 2 на овој член.

Врз основа на извештајот од членот 55 став 6 на овој закон и расправата на седницата Советот може да:

- ја запре постапка и
- го разреши судијата поради нестручно и несовесно вршење на судиската функција.

Времено отстранување од вршење на судиската функција

Член 59

Советот може времено да отстрани судија од вршење на судиската функција кога е поведена постапка за утврдување на одговорност на судијата, согласно со Законот за судовите.

Право на жалба

Член 60

Против одлуката на Советот судијата има право на жалба до Советот за одлучување по жалбите на Судскиот совет против решенија за разрешување или изречена дисциплинска мерка формиран при Врховниот суд на Република Македонија.

Советот за одлучување по жалба е составен од девет члена од кои: тројца судии на Врховниот суд на Република Македонија, четворица судии од апелационите судови и двајца судии од судот од кој е судијата против кој е водена постапката.

Претседателот на Врховниот суд на Република Македонија не може да биде член на Советот од ставот 1 на овој член.

Предлог за избор на судии на Уставниот суд на Република Македонија

Член 61

Советот од редот на судиите, по претходно утврдена оценка на нивните вкупни резултати во работата и придонесот за развојот на стручната и теоретската мисла и на правниот систем, му предлага на Собранието на Република Македонија двајца кандидати за избор на судии на Уставниот суд на Република Македонија.

Предлогот од ставот 1 на овој член Советот го утврдува со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број членови, на начин и по постапка определени со Деловникот за работа на Советот.

Одземање на имунитет на судија

Член 62

Советот одлучува за одземање на имунитет на судија во случаи утврдени со закон, на седница на Советот со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број членови.

Одлучување по барање за притвор

Член 63

Советот на седница одлучува по барање за одобрување на притвор на судија, односно по известувањето дека судијата е притворен.

Советот по известувањето за притвор на судија што не се повикал на имунитет, може да одлучи да се примени имунитетот врз судијата, ако оцени дека тоа е потребно за вршење на судиската функција.

Ако Советот не одобри притвор, судијата веднаш ќе биде пуштен на слобода.

Постапката во која Советот одлучува за одземање на имунитет на судија е итна и се спроведува во рок од три дена од доставеното барање, односно известувањето за притвор.

Извештај за работата

Член 64

Советот за својата работа поднесува годишен извештај до Собранието на Република Македонија.

Извештајот од ставот 1 на овој член јавно се објавува.

Во извештајот се содржани податоци:

- за бројот на избраните и разрешените судии и судиите поротници,
- за бројот на поведени и завршени дисциплински постапки,
- за кадровската состојба во судството,
- за материјално-финансиската состојба во судството,

- оценка на соработката и односите на судовите со другите правосудни органи и органите на законодавната и извршната власт,

- оценка на состојбата во судството за заштита на човековите права и основни слободи и

- податоците за постапување по претставки и предлозите од граѓаните и институциите за работата на судиите и судовите.

Извештајот содржи и оценки за работата на судиите во Република Македонија во однос на квалитетот и ажурноста на нивната работа, како и други прашања во врска со остварувањето на независноста и самостојноста на судството.

Советот на седница го усвојува извештајот за својата работа со двотретинско мнозинство на гласови од вкупниот број членови и го поднесува до Собранието на Република Македонија на разгледување и усвојување.

По усвојувањето на извештајот за својата работа, Советот го доставува до сите судови во Република Македонија.

Доколку Собранието не го усвои извештајот, тоа ќе биде основ за поведување на расправа пред органите што ги избрале членовите на Судскиот совет за оценка на нивната работа во советот.

VI. СТРУЧНА СЛУЖБА НА СОВЕТОТ

Член 65

Советот има Стручна служба.

Со Стручната служба раководи генерален секретар.

Советот донесува акти за внатрешна организација и систематизација на работните места.

При вработувањето во Стручната служба на Советот се обезбедува правична и соодветна застапеност на граѓаните што припаѓаат на сите заедници во Република Македонија.

Член 66

Советот од редот на судските службеници или раководни државни службеници именува генерален секретар, врз основа на конкурс.

Кандидатите за генерален секретар, покрај општите услови за засновање работен однос во суд, односно условите утврдени со Законот за државните службеници, треба да имаат и осум години работен стаж по положен правосуден испит.

VII. СРЕДСТВА ЗА РАБОТА

Член 67

Средствата за работа на Советот се обезбедуваат од Републичкиот буџет од делот означен со Судска власт.

Член 68

Платата на членовите на Советот, генералниот секретар и на судските службеници се определува со закон.

VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 69

Првиот избор на членови на Судскиот совет на Република Македонија, согласно со овој закон, ќе го спроведе Комисија формирана од Министерот за правда и Врховниот суд на Република Македонија и тоа во состав од пет члена од Министерството за правда и четири члена од Врховниот суд на Република Македонија.

При првиот избор на членови на Советот од редот на судиите кандидатите за членови на Советот од редот на судиите не треба да ги доставуваат податоците предвидени во членот 12 став 2 алинеја 3 од овој закон.

Постапката за избор на членови на Судскиот совет на Република Македонија, Министерството за правда е должно да ја започне во рок од 30 дена од денот на примената на Законот.

Деловникот за работа Советот ќе го донесе во рок од 30 дена од денот на неговото конституирање.

Актите за внатрешна организација и систематизација на работите и задачите ќе ги донесе Советот во рок од 30 дена од денот на конституирањето.

Другите акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од три месеца од конституирањето на Советот.

Правилникот за формата и содржината на уверение-то, министерот за правда ќе го донесе во рок од 30 дена од конститутивната седница на Советот.

Член 70

Мандатот на членовите на Републичкиот судски совет трае до денот на конституирањето на Судскиот совет на Република Македонија.

Со денот на конституирањето на Судскиот совет на Република Македонија, вработените во Републичкиот судски совет продолжуваат да ги вршат работите и работните задачи во Советот, а со донесување на актите за внатрешна организација и систематизација се распоредуваат на соодветните работни места.

Член 71

Со денот на примената на овој закон престанува да важи Законот за Републички судски совет ("Службен весник на Република Македонија" број 80/92, 50/99 и 43/2003).

Член 72

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе започне да се применува на 1 септември 2006 година.

L I G J

PËR KËSHILLIN GJYQËSOR TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

I. DISPOZITAT THEMELORE

Themelimi

Neni 1

Me këtë ligj rregullohet procedura për zgjedhjen e Këshillit Gjyqësor të Republikës së Maqedonisë, mënyra e realizimit të funksioneve të tij dhe mënyra e punës dhe e vendimmarrjes.

Qëllimi i themelimit

Neni 2

Këshilli Gjyqësor i Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejme: Këshilli), është organ autonom dhe i pavarur i gjyqësisë. Këshilli e siguron dhe e garanton autonominë dhe pavarësinë e pushtetit gjyqësor, përmes realizimit të funksioneve të veta në përputhje me Kushtetutën dhe me ligjet.

Veprimi politik

Neni 3

Ndalohe organizimi dhe veprimi politik në Këshill. Anëtarët e Këshillit, në ushtrimin e funksioneve në Këshill, nuk guxojnë të realizojnë aktivitet politik.

Këshilli, me punën e vet pamundëson ndikim politik në gjyqësi.

Statusi i Këshillit

Neni 4

Këshilli ka cilësinë e personit juridik. Selia e Këshillit është në Shkup.

Vula e Këshillit

Neni 5

Këshilli ka vulë.

Vula e përmban emrin Republika e Maqedonisë, stemën e Republikës së Maqedonisë, emërtimin dhe selinë e Këshillit.

Në ndërtesën në të cilën gjendet selia e Këshillit, vendoset emërtimi, selia, stema dhe flamuri i Republikës së Maqedonisë.

II. PËRBËRJA DHE KRYETARI I KËSHILLIT

Përbërja e Këshillit

Neni 6

Këshilli përbëhet prej 15 anëtarësh, prej të cilëve:

- sipas funksionit, anëtarë të Këshillit janë kryetari i Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë dhe ministri i Drejtësisë,

- tetë anëtarë të Këshillit i zgjedhin gjykatësit nga radhët e tyre. Tre nga anëtarët e zgjedhur janë pjesëtarë të bashkësive të cilat nuk janë shumicë në Republikën e Maqedonisë, me ç'rast do të kihet kujdes për përfaqësimin e drejtë dhe përkatës të qytetarëve të cilët u takojnë të gjitha bashkësive,

- tre anëtarë të Këshillit i zgjedh Kuvendi i Republikës së Maqedonisë me shumicën e votave nga numri i përgjithshëm i deputetëve, me ç'rast duhet doemos të ketë shumicë të votave nga numri i përgjithshëm i deputetëve të cilët u takojnë bashkësive të cilat nuk janë shumicë në Republikën e Maqedonisë dhe,

- dy anëtarë të Këshillit i propozon kryetari i Republikës së Maqedonisë, ndërsa zgjedhjen e bën Kuvendi i Republikës së Maqedonisë, prej të cilëve njëri është pjesëtar i bashkësive të cilat nuk janë shumicë në Republikën e Maqedonisë.

Mandati i anëtarëve të Këshillit

Neni 7

Mandati i anëtarëve të zgjedhur zgjat gjashtë vjet me të drejtë për edhe një zgjedhje.

Kryetarit të Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë dhe ministrit të Drejtësisë, me pushimin e funksionit u pushon edhe mandati në Këshill.

Mandati i anëtarit, që është zgjedhur në zgjedhjet plotësuese për shkak të pushimit të parakohshëm të mandatit të anëtarit të Këshillit në vendin e të cilit është zgjedhur, zgjat gjashtë vjet.

Kryetari i Këshillit

Neni 8

Me punën e Këshillit udhëheq kryetari.

Kryetari i Këshillit zgjidhet nga radha e anëtarëve të Këshillit, me shumicën e votave nga numri i përgjithshëm i anëtarëve me votim të fshehtë.

Mandati i kryetarit të Këshillit zgjat dy vjet, pa të drejtë rizgjedhjeje.

Këshilli, me propozim të kryetarit të Këshillit, në seancën e njëjtë në të cilën zgjidhet edhe kryetari, zgjedh edhe zëvendës i cili e zëvendëson në mungesë të tij.

Kryetar dhe zëvendëskryetar i Këshillit nuk mund të zgjidhen ministri i Drejtësisë dhe kryetari i Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë.

III. PROCEDURA PËR ZGJEDHJEN E ANËTARIT TË KËSHILLIT**Shpallja për anëtar të Këshillit**

Neni 9

Kryetari i Këshillit është i obliguar që më së voni tre muaj para skadimit të mandatit të Këshillit ose të anëtarit të Këshillit:

- të boton shpallje për zgjedhjen e anëtarit të Këshillit nga radha e gjykatësve,

- ta lajmërojë kryetarin e Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të botojë shpallje për zgjedhjen e anëtarit të Këshillit të cilin e zgjedh Kuvendi dhe

- ta lajmërojë kryetarin e Republikës së Maqedonisë, që t'i propozojë Kuvendit kandidat për anëtar të Këshillit,

Në rast të pushimit të parakohshëm të mandatit nga neni 7 paragrafi 3 i këtij ligji, kryetari i Këshillit do të veprojë në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni në afat prej 15 ditësh pas pushimit të mandatit të anëtarit të Këshillit.

Kohëzgjatja e shpalljes

Neni 10

Shpallja nga neni 9 i këtij ligji botohet në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë" dhe së paku në dy gazeta publike prej të cilave njëra është në gjuhën zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase të cilën e flasin së paku 20% të qytetarëve në Republikën e Maqedonisë.

Shpallja zgjat 15 ditë prej ditës së botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Prej ditës së botimit të shpalljes deri në ditën e votimit duhet doemos të kalojnë së paku 30 ditë.

Kushtet për anëtar të Këshillit nga radha e gjykatësve

Neni 11

Në shpallje mund të paraqitet çdo gjykatës, i cili në çastin e botimit të shpalljes ushtron funksion të gjykatësit dhe që i përmbush kushtet në vijim:

- të ketë së paku pesë vjet stazh gjykatësi dhe
- të ketë nota pozitive në tre vitet e fundit në ushtrimin e funksionit të gjykatësit të dhëna nga ana e Këshillit.

Kandidatura

Neni 12

Kandidatët, kandidaturën e vet e paraqesin me shkrim pranë Këshillit.

Me fletëparaqitjen, kandidati paraqet:

- vërtetim për stazhin e gjykatësit,
- të dhëna biografike për zhvillimin profesional,
- notat për rezultatet në punën për tre vitet e fundit, të lëshuara nga Këshilli,

- të dhëna për pjesëmarrjen në edukimin profesional, të lëshuara nga Akademia për trajnimin e gjykatësve dhe të prokurorëve publikë dhe

- deklarata për cilën listë paraqitet.

Komisioni për përgatitjen e listave të kandidatëve

Neni 13

Këshilli, nga përbërja e vet formon Komision tre anëtarësh për përgatitjen e listave të kandidatëve (në tekstin e mëtejshëm: Komision).

Komisioni, prej kandidaturave të paraqitura në kohë të kandidatëve të cilët i kanë përmbushur kushtet nga neni 11 i këtij ligji, përgatit lista të kandidatëve dhe i dërgon pranë Këshillit.

Listat e kandidatëve përgatiten sipas njërive zgjedhore edhe atë:

- si listë e përgjithshme për kandidat nga Gjykata Supreme e Republikës së Maqedonisë,

- si listë e përgjithshme për kandidat nga rajoni i apelit i Shkupit,

- si listë e përgjithshme për kandidat nga rajoni i apelit i Manastirit,

- si listë e përgjithshme për kandidat nga rajoni i apelit i Gostivarit,

- si listë e përgjithshme për kandidat nga rajoni i apelit i Shtipit, dhe

- si listë e vetme e veçantë e kandidatëve për gjykatës të pjesëtarëve të të gjitha bashkësive të cilat nuk janë shumicë në Republikën e Maqedonisë për tërë territorin e Republikës së Maqedonisë.

Këshilli, në seancë i përcakton listat e kandidatëve nga paragrafi 3 i këtij neni.

Listat e përcaktuara të kandidatëve, Këshilli i dërgon pranë Komisionit për zbatimin e zgjedhjeve për anëtarë të Këshillit nga radha e gjykatësve, në afat prej 15 ditësh prej mbarimit të shpalljes.

Komisioni për zbatimin e zgjedhjeve të anëtarëve të Këshillit nga radha e gjykatësve

Neni 14

Këshilli, nga përbërja e vet formon Komision për zbatimin e zgjedhjeve të anëtarëve të Këshillit nga radha e gjykatësve (në tekstin e mëtejshëm: Komisioni i zgjedhjeve).

Komisioni i zgjedhjeve përbëhet nga kryetari, dy anëtarët dhe zëvendësit e tyre.

Komisioni i zgjedhjeve e përgatit materialin zgjedhor, formon këshilla zgjedhore dhe i zbaton zgjedhjet.

Neni 15

Anëtari i Komisionit për përgatitjen e listave të kandidatëve nuk mund të jetë edhe anëtar i Komisionit për realizimin e zgjedhjeve të anëtarëve të Këshillit nga radha e gjykatësve dhe anasjelltas.

Zgjedhje nëpër rajonet e apelit

Neni 16

Gjatë zgjedhjes së anëtarëve të Këshillit nga radha e gjykatësve, merret parasysh përfaqësimi vijues i anëtarëve nëpër rajonet e të gjitha gjykatave të apelit, edhe atë:

- një anëtar zgjidhet nga rajoni i apelit i Shkupit,
- një anëtar zgjidhet nga rajoni i apelit i Manastirit,
- një anëtar zgjidhet nga rajoni i apelit i Gostivarit,
- një anëtar zgjidhet nga rajoni i apelit i Shtipit,
- një anëtar zgjidhet nga Gjykata Supreme e Republikës së Maqedonisë, dhe

- tre anëtarë zgjidhen nga radhët e gjykatësve pjesëtarë të bashkësive të cilat nuk janë shumicë në Republikën e Maqedonisë nga ana e të gjithë gjykatësve të shënuar në Listën emërore gjyqësore të zgjedhjeve.

Lista emërore gjyqësore e zgjedhjeve

Neni 17

Listën emërore gjyqësore të zgjedhjeve e mban Ministria e Drejtësisë dhe në të përmbahen të dhënat për:

- mbiemrin dhe emrin e gjykatësit,

- numrin e vetëm amë,
- gjykatën në të cilën e ushtron funksionin e gjykatësit,
- datën kur për herë të parë është zgjedhur gjykatës,
- përkatësinë nacionale,
- numrin e legjitimacionit gjyqësor zyrtar dhe
- vendin për vërejtje.

Më së voni pesë ditë pas shpalljes së zgjedhjeve, Ministria e Drejtësisë iu dërgon Listën emërore gjyqësore të zgjedhjeve të gjitha gjykatave në Republikën e Maqedonisë.

Lista emërore gjyqësore e zgjedhjeve vihet në pah dhe çdo gjykatës ka të drejtë që në afat prej tre ditësh me shkrim të kërkojë korrigjim të të dhënave.

Ministri i Drejtësisë, në afat prej tre ditësh nga pranimi i kërkesës nga paragrafi 3 i këtij neni, vendos me aktvendim.

Kundër aktvendimit nga paragrafi 4 i këtij neni, mund të ngrihet kontest administrativ para gjykatës kompetente në afat prej 24 orësh pas pranimi të aktvendimit.

Gjykata kompetente nga paragrafi 5 i këtij neni merr aktvendim në afat prej 48 orësh.

Ministria e Drejtësisë, më së voni në afat prej 20 ditësh nga dita e shpalljes së zgjedhjeve, e përmbyll Listën emërore gjyqësore të zgjedhjeve.

Mënyra e zbatimit të zgjedhjeve të anëtarëve të Këshillit nga radha e gjykatësve

Neni 18

Zgjedhjet për anëtarë të Këshillit nga radha e gjykatësve zbatohen në ditën e njëjtë.

Zgjedhjet zbatohen në vendet e zgjedhjeve me numër dhe me seli në të gjitha gjykatat në Republikën e Maqedonisë, në përputhje me Ligjin për gjykatat.

Zgjedhjet nëpër vendet e zgjedhjeve i zbaton Këshilli i zgjedhjeve i formuar me aktvendimin Komisionit për zgjedhje nga neni 14 i këtij ligji.

Kandidati për anëtar Këshilli nuk mund të jetë anëtar i Këshillit të zgjedhjeve.

Këshilli i zgjedhjeve përbëhet nga kryetari dhe dy anëtarë nga radha e gjykatësve dhe/ose bashkëpunëtorët profesional nga gjykata dhe zëvendësit e tyre.

Komisioni për zgjedhje nga neni 14 i këtij ligji është i obliguar që Këshillin e zgjedhjeve ta formojë shtatë ditë para ditës së votimit.

Materiali zgjedhor

Neni 19

Materiali zgjedhor përbëhet nga,

- kutitë e votimit dhe paravanet;
- formularë për procesverbale,
- bllok me fletëvotime sipas ekstraktit nga Lista emërore gjyqësore të zgjedhjeve,
- lista e kandidatëve,
- ekstrakt nga Lista emërore gjyqësore e zgjedhjeve dhe
- materiali tjetër i nevojshëm për votim.

Fletëvotimi

Neni 20

Fletëvotimi i përgjithshëm përmban:

- emërtimin e fletëvotimit,
- njësinë zgjedhore dhe emërtimin e vendit të zgjedhjes,
- numrin serik dhe
- mbiemrin dhe emrin e kandidatëve sipas rendit alfabetik.

Fletëvotimi i veçantë përmban:

- emërtimin e fletëvotimit,
- njësinë zgjedhore dhe emërtimin e vendit të zgjedhjes,
- numrin serik,
- mbiemrin dhe emrin e kandidatëve sipas rendit alfabetik,
- të dhënat për përkatësinë nacionale të kandidatit dhe

- gjykatën prej së cilës kandidohet kandidati.

Komisioni i zgjedhjes e përgatit formularin e fletëvotimit në përputhje me këtë nen.

Dorëzimi i materialit zgjedhor

Neni 21

Komisioni i zgjedhjeve ia dorëzon materialin zgjedhor kryetarit të Këshillit zgjedhor më së voni në afat prej 24 orësh para mbajtjes së zgjedhjeve për çka përpilohet procesverbal.

Zbatimi i votimit

Neni 22

Votimi realizohet në ditë pune.

Votimi fillon në orën 8,00 dhe zgjat pa ndërprerë deri në orën 15,00.

Gjykatësit votojnë për kandidatët nga listat e përgjithshme nga rajoni i tyre i apelit dhe për listën e vetme të veçantë.

Gjykatësit e Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë votojnë për listën e përgjithshme të kandidatit të Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë dhe për listën e vetme të veçantë.

Gjykatësit identifikohen me legjitimacionin e gjykatësit dhe votojnë në mënyrë të fshehtë.

Në orën 15,00 mbyllet vendvotimi ndërsa gjykatësve që janë gjendur në lokalet e vendvotimit, u mundësohet të votojnë.

Këshilli zgjedhor mund ta mbyllë vendvotimin edhe para skadimit të afatit nga paragrafi 1 i këtij neni nëse kanë votuar të gjithë gjykatësit e regjistruar në ekstraktin e Listës emërore gjyqësore të zgjedhjeve.

Procesverbali për votim

Neni 23

Pas mbylljes së vendvotimit, Këshilli zgjedhor më së voni deri në orën 18,00 përpilon procesverbal për rrjedhën dhe rezultatin e votimit dhe e njofton Komisionin e zgjedhjeve.

Në procesverbalin futen të dhënat për:

- numrin e përgjithshëm të zgjedhësve të dalë që kanë votuar,
- numrin e përgjithshëm të votave që i ka fituar çdo kandidat,
- numrin e fletëvotimeve të pavlefshme dhe
- vërejtjen për rrjedhën e votimit.

Këshilli zgjedhor, në afat prej 24 orësh e dorëzon procesverbalin me rezultatet nga votimi dhe materialin tjetër votues pranë Komisionit zgjedhor.

Fletëvotimi i pavlefshëm

Neni 24

Fletëvotimi është i pavlefshëm në qoftë se nuk është plotësuar ose ka të rrethuar numër më të madh të kandidatëve nga numri i cili zgjidhet sipas njësisë zgjedhore.

Rezultati zgjedhor

Neni 25

Komisioni i zgjedhjeve i përmbledh rezultatet nga vendet zgjedhore dhe e përcakton rezultatin zgjedhor në njësitë zgjedhore më së voni në afat prej 48 orësh prej çastit të mbylljes së zgjedhjeve.

Anëtar i zgjedhur i Këshillit konsiderohet kandidati i cili ka fituar numër më të madh të votave sipas njësisë zgjedhore.

Nëse më shumë kandidatë kanë fituar më së shumti dhe numër të njëjtë të votave nga një njësi zgjedhore, zgjedhjet për këto kandidatë do të përsëriten në afat prej shtatë ditësh nga dita e votimit.

Komisioni i zgjedhjes, anëtarëve të zgjedhur të Këshillit nga radha e gjykatësve u lëshon vërtetim.

Formën dhe përmbajtjen e vërtetimit do t'i përcaktojë me akt ministri i Drejtësisë.

Anëtarë të Këshillit që i zgjedh Kuvendi i Republikës së Maqedonisë

Neni 26

Anëtarët e Këshillit që i zgjedh Kuvendi i Republikës së Maqedonisë, si edhe anëtarët që i zgjedh Kuvendi i Republikës së Maqedonisë me propozim të kryetarit të Republikës së Maqedonisë, janë nga radha e profesorëve universitarë të drejtësisë, avokatë dhe juristë të tjerë të dalluar.

Seanca e Kuvendit në të cilën zgjidhen anëtarë të Këshillit

Neni 27

Në seancën e njëjtë të Kuvendit të Republikës së Maqedonisë bëhet zgjedhja e anëtarëve të Këshillit që i zgjedh Kuvendi me propozimin e organit punës kompetent të Kuvendit të Republikës së Maqedonisë dhe me propozimin e kryetarit të Republikës së Maqedonisë nga radha e kandidatëve të cilët janë paraqitur në shpallje.

Seanca e Kuvendit të Republikës së Maqedonisë në të cilën zgjidhen anëtarët nga paragrafi 1 të këtij neni, është urgjente dhe do të mbahet në afat prej më së shumti 30 ditësh nga zgjedhja e anëtarëve të Këshillit që zgjidhen nga ana e të gjithë gjykatësve.

Deklarata solemne

Neni 28

Anëtarët e zgjedhur të Këshillit dhe anëtarët sipas funksionit, japin deklaratë solemne para kryetarit të Kuvendit të Republikës së Maqedonisë.

Deklarata solemne vijon:

“Deklaroj dhe betohem se funksionin e anëtarit të Këshillit gjyqësor të Republikës së Maqedonisë do ta kryej me ndërgjegje, me përgjegjësi dhe me nder dhe do t'i respektoj Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë, ligjet dhe marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara në përputhje me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë”.

Deklaratën solemne, anëtarët e porsazgjedhur e nënshkruajnë.

Anëtarët e zgjedhur dhe anëtarët sipas funksionit të Këshillit, deklaratën solemne e japin në gjuhën maqedonase dhe e nënshkruajnë në gjuhën maqedonase dhe në alfabetin e saj cirilik.

Anëtarët e zgjedhur të Këshillit, pjesëtarë të bashkësive të cilët flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase të cilën e flasin së paku 20% të qytetarëve, deklaratën solemne e japin në gjuhën maqedonase ndërsa e nënshkruajnë në gjuhën maqedonase dhe në alfabetin e saj cirilik dhe në gjuhën dhe alfabetin e asaj bashkësie.

Anëtarit të porsazgjedhur i jepet ekzemplar nga deklarata solemne e nënshkruar.

Konstituimi i Këshillit

Neni 29

Seanca konstitutive mbahet në afat prej 30 ditësh prej zgjedhjes së shumicës së anëtarëve të Këshillit.

Seancën konstitutive e konvokon kryetari i Këshillit gjyqësor paraprak.

Me seancën konstitutive kryeson anëtari më i vjetër i Këshillit, deri në zgjedhjen e kryetarit të Këshillit.

Pushimi i mandatit të anëtarit të Këshillit

Neni 30

Anëtarit të Këshillit i pushon mandati:

- 1) me skadimin e kohës për të cilën është zgjedhur;
- 2) me kërkesë të tij;
- 3) me përmbushjen e kushteve për pension të pleqërisë në përputhje me ligjin;
- 4) nëse është dënuar me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor për vepër penale me dënim të pakushtëzuar me burg prej së paku gjashtë muajsh ose vepër tjetër penale e cila e bën të padenjë që ta ushtrojë funksionin e anëtarit të Këshillit gjyqësor;
- 5) nëse anëtarit të Këshillit i konstatohet paaftësi e përhershme për ushtrimin e funksionit, dhe
- 6) nëse është zgjedhur në funksion ose në profesion tjetër publik.

Në rastin nga paragrafi 1, pika 2 e këtij neni, mandati pushon kur Këshilli përkatësisht Kuvendi i Republikës së Maqedonisë, në seancë do ta miratojë dorëheqjen.

Në rastin nga paragrafi 1, pika 4 i këtij neni, mandati pushon me ditën e plotfuqishmërisë së aktgjykimit.

Në rastin nga paragrafi 1, pika 5, mandati pushon kur Këshilli në seancë do të konstatojë përmbushje të kushtit në bazë të procedurës të zbatuar paraprakisht, përkatësisht kur Kuvendi i Republikës së Maqedonisë, me propozim të Këshillit do të konstatojë dhe do të votojë përmbushje të kushtit, pushim i mandatit të anëtarit të Këshillit i zgjedhur nga Kuvendi.

Në rastin nga paragrafi 1, pika 6 të këtij neni, mandati pushon me zgjedhjen në funksion ose në profesion tjetër.

IV. KOMPETENCA, ORGANIZIMI DHE MËNYRA E PUNËS SË KËSHILLIT

Kompetenca

Neni 31

Këshilli është kompetent:

- t'i zgjedhë dhe t'i shkarkojë gjykatësit,
- t'i zgjedhë dhe t'i shkarkojë kryetarët e gjykatave,
- të konstatojë pushim të funksionit të gjykatësit,
- t'i zgjedhë dhe t'i shkarkojë gjykatësit porotë,
- ta ndjekë dhe ta vlerësojë punën e gjykatësve,
- të vendosë për përgjegjësi disiplinore të gjykatësve;
- të konstatojë pushim të funksionit të gjykatësit për shkak të paaftësisë së përhershme për punën e gjykatësit,
- të vendosë për heqjen e imunitetit të gjykatësit,
- të vendosë sipas kërkesës për aprovim të paraburgimit të gjykatësit,
- të propozojë dy gjykatës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Maqedonisë nga radha e gjykatësve,
- të vendosë për mënjanimin e përkohshëm të gjykatësit nga ushtrimi i funksionit të gjykatësit,
- ta përcaktojë numrin e vendeve të nevojshme të gjykatësve nëpër gjykatat,
- t'i shqyrtojë dhe t'i vlerësojë raportet tremujore dhe vjetore për punën e gjykatave,
- të kujdeset për autoritetin e gjykatësve dhe për besimin e qytetarëve ndaj gjyqësisë,
- të procedojë sipas parashtrësve dhe ankesave të qytetarëve dhe të personave juridikë për punën e gjykatësve dhe të gjykatave,
- të paraqesë raport për punën,
- të nxjerrë rregullore dhe akte të tjera të përgjithshme me të cilat i rregullon punët nga kompetenca e tij dhe
- të kryejë edhe punë të tjera të përcaktuara me ligj.

Puna në seanca

Neni 32

Punët nga kompetenca e vet, Këshilli i shqyrton dhe për to vendos në seanca.

Kryetari i Këshillit i konvokon seancat dhe udhëheq me to.

Kryetari është i obliguar të konvokojë seancë edhe me propozim të së paku pesë anëtarëve të Këshillit.

Seanca mund të mbahet nëse është e pranishme shumica e numrit të përgjithshëm të anëtarëve, në qoftë se me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

Propozimi i rendit të ditës përcaktohet me shumicën e votave të anëtarëve të pranishëm.

Ftesat për seancën me propozimin e rendit të ditës dhe me materialet iu dërgohen anëtarëve të Këshillit së paku shtatë ditë para mbajtjes së seancës.

Për shkak të punëve urgjente dhe të pashtyshme, seanca e Këshillit mund të konvokohet dhe të mbahet edhe në afat më të shkurtër nga afati i përcaktuar në paragrafin 6 të këtij neni.

Transparenca në punë

Neni 33

Seancat e Këshillit janë publike.

Publiku mund të përjashtohet vetëm me vendimin e Këshillit për shkak të mbrojtjes së autoritetit dhe të integritetit të gjykatës ose të kandidatit për gjykatës. Për përjashtimin e publikut nga seanca, Këshilli vendos me dy të tretat e votave nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të Këshillit.

Për punën e seancës së Këshillit mbahet procesverbal dhe shënime stenografike.

Kryetari i Këshillit

Neni 34

Kryetari i Këshillit:

- e përfaqëson Këshillin,
- kryeson dhe udhëheq me seancat,
- merr pjesë në punimet dhe në vendimmarrjen e Këshillit,
- i nënshkruan vendimet, propozimet, aktvendimet dhe aktet tjera të Këshillit dhe kujdeset për zbatimin e tyre,
- kujdeset për zbatimin e Rregullores së Këshillit dhe kryen edhe punë të tjera të përcaktuara me ligjin dhe me Rregulloren.

Barazia e anëtarëve të Këshillit

Neni 35

Anëtarët e Këshillit gjatë kryerjes të funksionit anëtar i Këshillit janë të barabartë në të drejtat dhe obligimet.

Të drejtat, obligimet dhe përgjegjësitë e anëtarit të Këshillit

Neni 36

Anëtari i Këshillit i ka këto të drejta, obligime dhe përgjegjësi:

- merr pjesë në punën dhe vendimmarrjen e Këshillit,
- jep iniciativa, propozime dhe mendime për çështje në kompetencë të Këshillit,
- merr pjesë në punën e trupave punues të Këshillit, në të cilin është zgjedhur,
- sipas konkluzionit të Këshillit bën inspektim mbi punën e gjyqtarit dhe ndërmerr veprime të tjera dhe për këtë i paraqet raport Këshillit,
- mban përgjegjësi për cenimin e Kushtetutës dhe ligjit në lidhje me kryerjen e funksionit në Këshill dhe
- kryen edhe punë të tjera të përcaktuara me këtë ligj.

Rregullorja e punës së Këshillit

Neni 37

Këshilli miraton Rregullore pune me dy të tretën e shumicës së votave nga numri i përgjithshëm i anëtarëve.

Me Rregulloren e punës së Këshillit rregullohet procedura dhe mënyra e punës së Këshillit dhe çështje të tjera në kompetencë të Këshillit.

Rregullorja e punës shpallet në “Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë”

V. ZGJEDHJA, PUSHIMI DHE SHKARKIMI I GJYQTARIT DHE GJYQTARIT- POROTË

Përcaktimi i vendeve të lira për gjyqtarë në gjykatat themelore

Neni 38

Këshilli më së voni deri në fund të muajit shkurt të vitit në vijim, me vendim e përcakton numrin e vendeve të lira për gjyqtarë në gjykatat themelore të Republikës së Maqedonisë për dy vitet e ardhshëm dhe vendimin ia dërgon Akademisë për trajnim të gjyqtarëve dhe prokurorëve publikë.

Shpallja e zgjedhjes për gjyqtar

Neni 39

Këshilli merr vendim për publikimin e shpalljes për zgjedhje të gjyqtarit, menjëherë pas zbrazjes së vendit të gjyqtarit ose pas nevojës së verifikuar për vendin gjyqtar.

Shpallja publikohet në “Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë” dhe së paku në dy gazeta të përditshme prej të cilave njëra në gjuhë tjetër që ndryshon nga gjuha maqedonase të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë dhe zgjat 15 ditë nga dita e shpalljes në “Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

Zgjedhja e gjyqtarit të gjykatës themelore

Neni 40

Këshilli e zgjedh gjyqtarin e gjykatës themelore nga lista e kandidatëve të paraqitur nga Akademia për trajnim të gjyqtarëve dhe prokurorëve publikë që janë paraqitur në shpallje.

Në qoftë se kandidati nuk paraqitet në tri shpallje të njëpasnjëshme për gjyqtar e humb përparësinë e përcaktuar nga lista e kandidatëve të Akademisë për zgjedhje të gjyqtarit.

Zgjedhja e gjyqtarit të gjykatës më të lartë

Neni 41

Këshilli zgjedh gjyqtar të Gjykatës së Apelit, të Gjykatës Administrative të Republikës së Maqedonisë dhe të Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë, nga kandidatët e paraqitur në shpallje të cilët i përmbushin kushtet dhe kriteret e parapara në Ligjin për gjykata dhe në këtë ligj.

Këshilli për gjyqtar do ta zgjedhë personin i cili i ka cilësi më të larta profesionale dhe të ekspertit, i cili gëzon autoritet në kryerjen e funksionit gjyqtar, e mbi bazë të kriterëve si vijojnë.

1) dija profesionale në profesion, me ç’rast merren në konsideratë studimet e specializimit, studimet pasuniversitare dhe pjesëmarrja në edukimin e vazhdueshëm;

2) qëndrimi ndaj punës, me ç’rast merret në konsideratë raporti i arritur ndërmjet vëllimit të ndërmarrë dhe të pritur dhe përditësimit gjatë kryerjes së detyrës gjyqtar;

3) aftësia për zgjidhjen e çështjeve juridike, me ç’rast merret në konsideratë shkalla e arritur e drejtësisë dhe ligjshmërisë të vendimmarrjes dhe verifikimit gjyqësor, para së gjithash në procedurat me mjete juridike;

4) ruajtja e autoritetit të gjyqtarit dhe gjykatës, që verifikohet nga mënyra e mbajtjes së procedurës, komunikimit me palët dhe me organet e tjera, ruajtjes së pavarësisë, joarbitraritetit, besueshmërisë, domethënies dhe sjelljes ndaj punës dhe jashtë saj;

5) aftësia për kryerjen e detyrave në formë verbale dhe të shkruar, që shihet nga vendimet e hartuara dhe nga veprimi profesional gjyqësor;

6) marrja e punës plotësuese gjatë kryerjes së funksionit gjyqtar me pjesëmarrje në zgjidhjen e lëndëve të mbetura;

7) marrja e punës plotësueses gjatë kryerjes së funksionit të gjyqtarit përmes këshillimeve, edukimeve dhe ngjashëm;

8) raporti me bashkëpunëtorin dhe administratën gjyqësore dhe

9) aftësia që të kryejë detyra me karakter drejtues.

Në qoftë se kandidati nuk është nga radha e gjyqtarëve, Këshilli siguron mendim nga personi juridik në të cilin kandidati ka punuar, si dhe nga institucione të tjera në lidhje me përpunimin e tij profesional në fushën e drejtësisë dhe në aplikimin e saj.

Vendimi për zgjedhjen e gjyqtarit

Neni 42

Për zgjedhjen e gjyqtarit, Këshilli diskuton dhe vendos në seancë në të cilën marrin pjesë më së paku 2/3 e anëtarëve të Këshillit.

Për gjyqtar është zgjedhur kandidati i cili ka marrë 2/3 e votave nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të Këshillit.

Përfaqësimi i drejtë dhe adekuat gjatë zgjedhjes së gjyqtarëve dhe kryetarëve të gjykatave

Neni 43

Kur Këshilli zgjedh gjyqtar dhe kryetar të Gjykatës Themelore dhe të Gjykatës së Apelit që gjendet në rajonin e njësisë së vetadministrimit lokal në të cilën 20% e qytetarëve flasin gjuhë zyrtare që ndryshon nga gjuha maqedonase, vendos në përputhje me nenin 42 të këtij ligji, me ç'rast domosdo duhet të ketë shumicë votash nga anëtarët e pranishëm, të cilët u takojnë bashkësive që nuk janë shumicë në Republikën e Maqedonisë.

Kur Këshilli zgjedh kryetar dhe gjyqtar të Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë, vendos në përputhje me nenin 42 të këtij ligji, me ç'rast domosdo duhet të ketë shumicë votash nga anëtarët e pranishëm që u takojnë bashkësive të cilët nuk janë shumicë në Republikën e Maqedonisë.

Zgjedhja e kryetarit të gjykatës

Neni 44

Këshilli zgjedh kryetar të gjykatës nga kandidatët gjyqtarë të paraqitur në shpallje për zgjedhje të kryetarit të gjykatës me dy të tretën e shumicës së votave nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të Këshillit.

Këshilli për kryetar do ta zgjedhë personin i cili i përmbush kushtet dhe kriteret e përcaktuara me Ligjin për gjykatat.

Shpallja e përsëritur për zgjedhje

Neni 45

Në qoftë se pas procedurës së zbatuar për zgjedhje të gjyqtarit ose kryetarit të gjykatës, Këshilli konstaton se asnjëri nga kandidatët e paraqitur në shpalljen për gjyqtar, përkatësisht për kryetar të gjykatës nuk i përmbush kushtet për zgjedhje të gjyqtarit, përkatësisht të kryetarit të gjykatës, apo nuk është zgjedhur për gjyqtar përkatësisht për kryetar të gjykatës, do të marrë vendim për shpallje të përsëritur për zgjedhje të gjyqtarit, përkatësisht të kryetarit të gjykatës.

Zgjedhja dhe shkarkimi i gjyqtarëve-porotë

Neni 46

Këshilli zgjedh dhe shkarkon gjyqtarë- porotë me propozim të kryetarit të Gjykatës Themelore dhe të kryetarit të Gjykatës së Apelit.

Këshilli e përcakton numrin e gjyqtarëve porotë me propozim të kryetarit të gjykatës për të cilën zgjidhen gjyqtarët- porotë.

Kur Këshilli zgjedh gjyqtar porotë në gjykatë e cila gjendet në rajonin e njësisë së vetadministrimit lokal në të cilën 20% e qytetarëve flasin gjuhë zyrtare që dallon nga gjuha maqedonase, vendos me shumicë votash nga anëtarët e pranishëm, me ç'rast domosdo duhet të ketë shumicë votash nga anëtarët e pranishëm që u takojnë bashkësive të cilët nuk janë shumicë në Republikën e Maqedonisë.

Pushimi i funksionit gjyqtar

Neni 47

Këshilli me aktvendim do ta verifikojë pushimin e funksionit gjyqtar të gjyqtarit, kur është përmbushur ndonjëri nga kushtet e parapara në Kushtetutë, në mënyrë të përcaktuar me këtë ligj, edhe atë:

1) me kërkesë të gjyqtarit;

2) nëse përgjithmonë e humb aftësinë për kryerjen e funksionit gjyqtar;

3) nëse i përmbush kushtet për pensionim pleqërie;

4) nëse është dënuar me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor për vepër penale me dënim të pakushtëzuar me burg prej së paku gjashtë muajsh dhe

5) nëse është zgjedhur ose emëruar në funksion tjetër publik, përveç rasteve të pezullimit të përcaktuara me ligj, në ditën e zgjedhjes ose emërimit në funksion apo profesion tjetër publik.

Pushimi i funksionit gjyqtar me kërkesë të gjyqtarit

Neni 48

Këshilli merr aktvendim për pushim të funksionit gjyqtar të gjyqtarit, kur ai vetë do ta kërkojë këtë, pa i analizuar në hollësi shkaqet e kërkesës.

Pushim i funksionit gjyqtar për shkak të humbjes përgjithmonë të aftësisë për kryerjen e tij

Neni 49

Këshilli me aktvendim do ta verifikojë pushimin e funksionit gjyqtar të gjyqtarit, për shkak të humbjes përgjithmonë të aftësisë për kryerjen e funksionit gjyqtar.

Humbja përgjithmonë e aftësisë për kryerjen e funksionit gjyqtar verifikohet në bazë të dokumentacionit me rezultat, vlerësim dhe mendim të komisionit kompetent mjekësor.

Procedurën për verifikimin e aftësisë përgjithmonë të humbur për kryerjen e funksionit gjyqtar, Këshilli e ngre sipas detyrës zyrtare kur ai vetë do të vijë në njohuri të këtillë, ose kur një iniciativë të këtillë do të ngrejë kryetari i gjykatës në të cilën gjyqtari e kryen funksionin apo kryetari i gjykatës më të lartë ose seanca e përgjithshme e Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë.

Procedura për ngritjen dhe verifikimin e aftësisë përgjithmonë të humbur, më afërsisht përcaktohet me rregullore të cilën e miraton Këshilli.

Pushimi i funksionit gjyqtar për shkak të përmbushjes së kushteve për pension pleqërie

Neni 50

Këshilli merr aktvendim për pushim të funksionit gjyqtar të gjyqtarit kur janë përmbushur kushtet për fitimin e të drejtës për realizimin e pensionit të pleqërisë, të përcaktuar me ligj.

Pushimi i funksionit gjyqtar për shkak të veprës së kryer penale

Neni 51

Këshilli me aktvendim do ta verifikojë pushimin e funksionit gjyqtar të gjyqtarit, kur gjyqtari është dënuar për vepër të kryer penale me dënim të pakushtëzuar me burg prej më së paku gjashtë muajsh, pas plotfuqishmërisë së aktgjykimit me të cilin është kumtuar ky dënim.

Gjykata e shkallës së parë e cila e ka marrë vendimin, pa prolongim Këshillit do t'i dërgojë një ekzemplar të aktgjykimit me të cilin gjyqtari është dënuar për vepër të kryer penale me dënim me burg të pakushtëzuar prej më së paku gjashtë muajsh.

Pushimi i funksionit gjyqtar për shkak të zgjedhjes ose emërimit në funksion tjetër publik

Neni 52

Këshilli me aktvendim do ta verifikojë pushimin e funksionit gjyqtar të gjyqtarit kur është zgjedhur ose emëruar në funksion tjetër publik, përveç në rastin kur me ligj është paraparë pezullimi i funksionit gjyqtar, me ditën e zgjedhjes përkatësisht emërimit.

Organi i cili e ka zgjedhur, përkatësisht emëruar gjyqtarin në funksion tjetër detyrimisht Këshillit menjëherë duhet t'ia dërgojë aktin e emërimit, përkatësisht të zgjedhjes.

Bazimi për shkarkimin e gjyqtarit

Neni 53

Gjyqtari shkarkohet nga funksioni gjyqtar:

1) për shkak të shkeljes më të rëndë të bërë disiplinore të përcaktuar me ligj e që e bën të padenjë për kryerje të funksionit gjyqtar dhe

2) për shkak të kryerjes joprofesionale dhe të pandërgjegjshme të funksionit gjyqtar, të përcaktuar me ligj.

Verifikimi i shkeljes më të rëndë disiplinore

Neni 54

Këshilli me aktvendim do ta shkarkojë gjyqtarin për shkak të shkeljes më të rëndë disiplinore të përcaktuar me ligj, kur në procedurën disiplinore do të verifikohet se gjyqtari ka bërë shkelje më të rëndë disiplinore, e cila e bën të padenjë për kryerjen e funksionit gjyqtar, pas plotfuqishmërisë së vendimit për përgjegjësi disiplinore të gjyqtarit.

Procedura disiplinore

Neni 55

Procedura disiplinore ngrihet me kërkesë të anëtarit të Këshillit, kryetarit të gjykatës, kryetarit të gjykatës më të lartë ose në seancë të përgjithshme të Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë brenda afatit prej tre muajsh nga dita kur shkelja është bërë e ditur, por jo më gjatë se një vit nga dita e shkeljes.

Procedura disiplinore është urgjente dhe me karakter të besueshëm. Mbahet pa praninë e publikut dhe me respektimin e autoritetit dhe dinjitetit të gjyqtarit.

Këshilli nga radhët e tij formon Komision disiplinor në përbërje prej pesë anëtarësh.

Gjyqtari ka të drejtë të prononcohet me shkrim apo me gojë sipas kërkesës për ngritje të procedurës disiplinore brenda afatit prej 8 ditësh nga dita e pranimi të njoftimit për kërkesën.

Gjyqtari kundër të cilit është paraqitur kërkesa ka të drejtë të ketë mbrojtës.

Komisioni disiplinor kur do ta pranojë kërkesën, siguron të dhëna dhe paraqet raport me propozim për bazimin e kërkesës deri te Këshilli i cili vendos për ngritje të procedurës ose për ndërprerje të procedurës.

Kur Këshilli do të marrë vendim për ngritje të procedurës disiplinore, vendimin ia dërgon paraqitësit dhe gjyqtarit, ndërsa lëndën me të gjitha shkresat i dorëzon pranë Komisionit disiplinor nga paragrafi 3 i këtij neni.

Këshilli do të miratojë Rregullore me të cilën do të rregullohet rrjedha e procedurës dhe e mbajtjes së procedurës.

Vendimet e Këshillit

Neni 56

Në bazë të raportit nga neni 55 paragrafi 6 të këtij ligji dhe diskutimit në seancë Këshilli mundet:

- ta ndërpresë procedurën disiplinore,
- të kumtojë masë disiplinore, konform me shkeljen e bërë dhe
- ta shkarkojë gjyqtarin për shkak të shkeljes më të rëndë të bërë disiplinore.

Masa disiplinore

Neni 57

Për përgjegjësinë e verifikuar disiplinore të gjyqtarit, Këshilli mund t'i kumtojë masat disiplinore si vijojnë:

- vërejtje me shkrim,
- qortim publik, dhe
- ulje të pagës në lartësi prej 15% deri 30% nga paga mujore e gjyqtarit, në kohëzgjatje prej një deri në gjashtë muaj.

Procedura për verifikimin e kryerjes joprofesionale dhe të pandërgjegjshme të funksionit gjyqtar

Neni 58

Procedura për verifikimin e kryerjes joprofesionale dhe të pandërgjegjshme të funksionit gjyqtar, mbahet në përputhje me nenin 55 të këtij ligji, dhe zbatohet nga Komisioni për verifikimin e kryerjes joprofesionale dhe të pandërgjegjshme të funksionit gjyqtar.

Këshilli nga radhët e tij formon Komision pesë anëtarësh, për verifikimin e kryerjes joprofesionale dhe të pandërgjegjshme të funksionit gjyqtar.

Anëtari i Komisionit për procedurë disiplinore nuk mund të jetë edhe anëtar i Komisionit nga paragrafi 2 i këtij neni.

Në bazë të raportit nga neni 55 paragrafi 6 të këtij ligji dhe diskutimit në seancë Këshilli mundet:

- ta ndërpresë procedurën dhe
- ta shkarkojë gjyqtarin për shkak të kryerjes joprofesionale dhe të pandërgjegjshme të funksionit gjyqtar.

Largim i përkohshëm nga kryerja e funksionit gjyqtar

Neni 59

Këshilli përkohësisht mundet ta largojë gjyqtarin nga kryerja e funksionit gjyqtar kur është ngritur procedura për verifikimin e përgjegjësisë së gjyqtarit, në përputhje me Ligjin për gjykatat.

E drejta për ankesë

Neni 60

Kundër vendimit të Këshillit, gjyqtari ka të drejtë në ankesë deri te Këshilli për vendosje sipas ankesave të Këshillit Gjyqësor kundër aktvendimeve për shkarkim ose masës së kumtuar disiplinore i themeluar pranë Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë.

Këshilli për vendosje sipas ankesës përbëhet prej nëntë anëtarësh prej të cilëve: tre janë gjyqtarë të Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë, katër janë gjyqtarë të gjykatave të apelit dhe dy gjyqtarë janë nga gjykata nga e cila është gjyqtari, kundër të cilit është zhvilluar procedura.

Kryetari i Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë nuk mund të jetë anëtar i Këshillit nga paragrafi 1 i këtij neni.

Propozimi për zgjedhje të gjyqtarëve të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Maqedonisë

Neni 61

Këshilli nga radha e gjyqtarëve, sipas vlerësimit paraprakisht të përcaktuar mbi rezultatet e tyre të përgjithshme të punës dhe mbi kontributin në përparimin e

mendimit profesional e teorik dhe sistemit juridik, Kuvendit të Republikës së Maqedonisë i propozon të zgjedhë dy kandidatë për gjyqtarë të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Maqedonisë.

Propozimin nga paragrafi 1 i këtij neni Këshilli e verifikon me dy të tretën e shumicës së votave nga numri i përgjithshëm i anëtarëve, në mënyrë dhe procedurë të përcaktuar me Rregulloren e punës të Këshillit.

Heqja e imunitetit të gjyqtarit

Neni 62

Këshilli vendos për heqjen e imunitetit të gjyqtarit në raste të përcaktuara me ligj, në seancë të Këshillit me dy të tretën e shumicës së votave nga numri i përgjithshëm i anëtarëve.

Vendosja sipas kërkesës për paraburgim

Neni 63

Këshilli në seancë vendos sipas kërkesës për dhënien e lejes për paraburgim të gjyqtarit, përkatësisht sipas njoftimit se gjyqtari është paraburgosur.

Këshilli pas njoftimit për paraburgimin e gjyqtarit, i cili nuk është thirrur në imunitet, mund të vendosë që ndaj gjyqtarin të aplikohet imuniteti, nëse vlerëson se kjo është e nevojshme për kryerjen e funksionit gjyqtar.

Nëse Këshilli nuk e lejon paraburgimin, gjyqtari menjëherë do të lëshohet në liri.

Procedura brenda të cilës Këshilli vendos për heqjen e imunitetit të gjyqtarit, është urgjente dhe zbatohet brenda afatit prej tre ditësh nga paraqitja e kërkesës, përkatësisht nga njoftimi për paraburgim.

Raporti i punës

Neni 64

Këshilli për punën e vet paraqet raport vjetor pranë Kuvendit të Republikës së Maqedonisë.

Raporti nga paragrafi 1 i këtij neni shpallet publikisht.

Në raport janë përfshirë të dhënat:

- për numrin e gjyqtarëve të zgjedhur dhe të shkarkuar dhe për gjyqtarët porotë,
- për numrin e procedurave disiplinore të ngritura dhe të përfunduara,
- për gjendjen e kuadrove të gjyqësorit,
- për gjendjen materiale-financiare të gjyqësorit,
- vlerësimin për bashkëpunimin dhe marrëdhëniet e gjykatave me organet e tjera të jurisprudence dhe me organet e pushtetit ligjvënës dhe ekzekutiv,
- vlerësimin e gjendjes së gjyqësorit për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, dhe
- të dhënat për procedimin sipas parashtrësive dhe propozimeve të qytetarëve dhe institucioneve për punën e gjyqtarëve dhe gjykatave.

Raporti përmban edhe vlerësime për punën e gjyqtarëve në Republikën e Maqedonisë në lidhje me cilësinë dhe përditësimin e punës së tyre, si dhe çështje të tjera në lidhje me sendërtimin e pavarësisë dhe autonomisë së gjyqësorit.

Këshilli në seancë e miraton raportin për punën e vet me dy të tretën e shumicës së votave nga numri i përgjithshëm i anëtarëve dhe e paraqet pranë Kuvendit të Republikës së Maqedonisë për shqyrtim dhe miratim.

Pas miratimit të raportit për punën e tij, Këshilli e dërgon deri te të gjitha gjykatat në Republikën e Maqedonisë.

Në qoftë se Kuvendi nuk e miraton raportin, kjo do të jetë bazë për hapje të diskutimit para organeve që i kanë zgjedhur anëtarët e Këshillit Gjyqësor për vlerësimin e punës së tyre në Këshill.

VI. SHËRBIMI PROFESIONAL I KËSHILLIT

Neni 65

Këshilli ka Shërbim profesional.

Me Shërbimin profesional drejton sekretari i përgjithshëm.

Këshilli nxjerr akte për organizimin dhe sistemimin e brendshëm të vendeve të punës.

Gjatë punësimit në Shërbimin profesional të Këshillit, sigurohet përfaqësimi i drejtë dhe adekuat i qytetarëve që u takojnë të gjitha bashkësive në Republikën e Maqedonisë.

Neni 66

Këshilli nga radha e nëpunësve gjyqësorë ose nga radha e nëpunësve udhëheqës shtetërorë emëron sekretar të përgjithshëm, në bazë të shpalljes.

Kandidatët për sekretar të përgjithshëm, krahas kushteve të përgjithshme për themelimin e marrëdhënies së punës në gjykatë, përkatësisht krahas kushteve të përcaktuara me Ligjin për nëpunës shtetërorë, duhet të kenë edhe 8 vite stazh pune pas provimit të dhënë të jurisprudence.

VII. MJETET PËR PUNË

Neni 67

Mjetet për punë të Këshillit sigurohen nga Buxheti Republikan nga pjesa e shënuar me fjalët Pushteti gjyqësor.

Neni 68

Paga e anëtarëve të Këshillit, e sekretarit të përgjithshëm dhe e nëpunësve gjyqësorë përcaktohet me ligj.

VIII. DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 69

Zgjedhjen e parë të anëtarëve të Këshillit Gjyqësor të Republikës së Maqedonisë, në përputhje me këtë ligj, do ta bëjë Komisioni i themeluar nga ministri i Drejtësisë dhe nga Gjykata Supreme e Republikës së Maqedonisë edhe atë në përbërje prej pesë anëtarësh nga Ministria e Drejtësisë dhe katër anëtarë nga Gjykata Supreme e Republikës së Maqedonisë.

Gjatë zgjedhjes së parë të anëtarëve të Këshillit nga radha e gjyqtarëve kandidatë për anëtarë të Këshillit nga radha e gjyqtarëve, nuk duhet t'i paraqesin të dhënat e parapara në nenin 12, paragrafin 2, alinenë 3 të këtij ligji.

Procedurën për zgjedhje të anëtarëve të Këshillit Gjyqësor të Republikës së Maqedonisë, Ministria e Drejtësisë detyrimisht duhet ta fillojë brenda afatit prej 30 ditësh nga dita e zbatimit të ligjit.

Rregulloren e punës Këshilli do ta miratojë brenda afatit prej 30 ditësh, nga dita e konstituimit të tij.

Aktet për organizim dhe sistematizim të brendshëm të punëve dhe detyrave do t'i nxjerrë Këshilli brenda afatit prej 30 ditësh, nga dita e konstituimit.

Aktet e tjera të parapara me këtë ligj, do të nxirren brenda afatit prej tre muajsh nga konstituimi i Këshillit.

Rregulloren për formën dhe përmbajtjen e vërtetimit, ministri i Drejtësisë do ta miratojë brenda afatit prej 30 ditësh, nga seanca konstituive e Këshillit.

Neni 70

Mandati i anëtarëve të Këshillit Gjyqësor Republikan zgjat deri në ditën e konstituimit të Këshillit Gjyqësor të Republikës së Maqedonisë.

Me ditën e konstituimit të Këshillit Gjyqësor të Republikës së Maqedonisë, punonjësit e Këshillit Gjyqësor Republikan vazhdojnë t'i kryejnë punët dhe detyrat në Këshill, ndërsa me nxjerrjen e akteve për organizim dhe sistematizim të brendshëm, do të sistematizohen nëpër vendet përkatëse të punës.

Neni 71

Me ditën e zbatimit të këtij ligji, shfuqizohet Ligji për Këshillin Gjyqësor Republikan ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë", numër 80/92, 50/99 dhe 43/2003).

Neni 72

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e shpalljes në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të fillojë të zbatohet prej 1.9.2006.

747.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АДВОКАТУРАТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за адвокатурата, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 10 мај 2006 година.

Број 07-1963/1
10 мај 2006 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АДВОКАТУРАТА

Член 1

Во Законот за адвокатурата ("Службен весник на Република Македонија" број 59/2002), во членот 1 по зборот "органи" и сврзникот "и" се заменува со записка, по зборовите: "други правни лица", зборовите: "вршење на јавни овластувања" се заменуваат со зборовите: "органите на единиците на локалната самоуправа, вршењето на адвокатската дејност", а по зборот "адвокатите" точката се заменува со записка и се додаваат зборовите: "како и осигурување на адвокатите од одговорност од штета".

Член 2

Во членот 2 став (1) по зборот "помош" точката се заменува со записка и се додаваат зборовите: "согласно овој и друг закон".

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

"(3) При остварувањето на адвокатската дејност, адвокатот се раководи исклучиво од интересите на странката кои ги заштитува на најдобар начин со законски средства."

Член 3

Во членот 3 по зборовите: "правни дела" се додаваат зборовите: "составување на договори за основање, партнерство, соработка и слични акти во врска со основањето или работењето на деловните субјекти", а по зборовите: "државните органи" се бришат зборовите: "и други правни лица" и се додаваат зборовите: "органите на единиците на локалната самоуправа и други правни и физички лица".

Член 4

По членот 3 се додава нов член 3-а, кој гласи:

"Член 3-а

(1) Државните органи, органите на единиците на локалната самоуправа, како и правните и физичките лица кои имаат јавни овластувања, должни се на адвокатот во рок од осум дена да му ги дадат податоците и

документите потребни во вршењето на адвокатската дејност во конкретен предмет, освен ако тоа не е во спротивност со должноста за чување на тајна согласно со закон.

(2) Адвокатските книги и предмети, досиеја, податоците во електронска форма и други средства на комуникација се неприкосновени и не подлежат на преглед, копирање, проверка и одземање, освен во случаи предвидени со закон.

(3) Комуникацијата меѓу адвокатите, како и меѓу адвокатот и неговата странка, независно на кој начин се остварува, не подлежи на преглед, копирање, проверка или одземање и не може да биде искористена како доказен материјал во постапките што се водат пред судовите и другите државни органи, согласно со закон."

Член 5

Во членот 6 став (1) по зборот "адвокати" точката се заменува со записка и се додаваат зборовите: "кои положили заклетва и се запишале во Именикот на Адвокатската комора на Република Македонија".

Во ставот (2) зборовите: "Адвокатската дејност адвокатите можат да ја вршат" се заменуваат со зборовите: "Адвокатите ја вршат адвокатската дејност".

Член 6

Во членот 11 став (1) пред зборот "Пред" се додава бројот "(1)", зборот "Изјавувам" се заменува со зборовите: "Се колнам", а по зборот "законите" се додаваат зборовите: "меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот".

По ставот (1) се додаваат три нови става (2), (3) и (4), кои гласат:

"(2) Адвокатите се должни да носат тога во постапувањето пред судот.

(3) Изгледот на тогата со акт ја определува Адвокатската комора на Република Македонија.

(4) Актот за изгледот и условите под кои се носи адвокатската тога од ставовите (2) и (3) на овој член го донесува Управниот одбор на Адвокатската комора на Република Македонија."

Член 7

Членот 12 се менува и гласи:

"(1) Во Именикот на адвокатите може да се запише лице, кое ги исполнува општите услови за засновање на работен однос во органите на државната управа, кое ужива углед и е достоинствено за вршење на адвокатската дејност и да ги исполнува следниве услови:

- да е државјанин на Република Македонија;
- да е деловно способно;

- да има стекнато универзитетска диплома за дипломиран правник во Република Македонија или нострифицирана диплома од правен факултет од странство;

- најмалку две години по дипломирањето да работело на стручно оспособување и усовршување во адвокатска канцеларија или на правни работи во правосудните институции, или најмалку три години на други правни работи;

- активно да го зборува македонскиот јазик;

- да има положено правосуден испит во Република Македонија;

- да има положено адвокатски испит;

- да не е правосилно осуден на казна, забрана на вршење дејност, професија или должност, за време на траење на таа казна;

- да не е во работен однос и

- да не врши работи кои се неспојливи со адвокатурата."

Член 8

По членот 12 се додаваат два нови члена 12-а и 12-б, кои гласат:

Член 12-а

(1) Адвокатскиот испит предвиден во членот 12 став (1) алинеја 7 се спроведува два пати во годината.

(2) Адвокатскиот испит се спроведува во Адвокатската комора на Република Македонија пред Комисија составена од пет адвокати.

(3) Претседателот на Управниот одбор на Адвокатската комора на Република Македонија не може да биде претседател на Комисијата од ставот 2 на овој член.

(4) Бројот на предметите, наставните програми и оценувањето на испитот се утврдува со акт на Управниот одбор на Адвокатската комора на Република Македонија.

(5) При определувањето на содржината на адвокатскиот испит, не смее да биде опфатена содржината на правосудниот испит, за да се избегна повторното полагање на правната материја која била опфатена со правосудниот испит.

Член 12-б

(1) Не е достоино за вршење на адвокатската дејност лицето кое е осудено со правосилна судска пресуда за кривично дело против државата со ефективна казна затвор од над шест месеца додека траат правните последици на осудата.

(2) Не е достоино за вршење на адвокатската дејност ниту лицето чие претходно однесување или дејност не гарантира дека тоа совесно ќе ја врши адвокатската дејност.

(3) Ако барањето за упис во Именикот на адвокатите е одбиено затоа што подносителот на барањето е недостоен за вршење на адвокатската дејност заради причините наведени во ставовите (1) и (2) на овој член, новото барање за упис може да се поднесе пред истекот на рокот од две години од правосилноста на одлуката со која барањето е одбиено."

Член 9

Во членот 13 став (3) по зборот "решение" се додаваат зборовите: "на Адвокатската комора на Република Македонија", а по зборот "спор" точката се заменува со запирка и се додаваат зборовите: "пред надлежен суд определен со закон".

Член 10

Во членот 14 пред зборот "Адвокати" се додава бројот "(1)".

По ставот (1) се додаваат четири нови става (2), (3), (4) и (5), кои гласат:

"(2) При утврдувањето на условите за реципроцитет надлежните органи задолжително прибавуваат мислење од Адвокатската комора на Република Македонија.

(3) Условите, начинот и постапката под кои адвокатите од други држави можат да даваат правна помош и да ја вршат адвокатската дејност, се уредуваат со Статутот на Адвокатската комора на Република Македонија.

(4) Адвокатите од државите членки на Европската унија можат да даваат правна помош и да ја вршат адвокатската дејност на територијата на Република Македонија.

(5) При уписот во Именикот на адвокатите во Адвокатската комора на Република Македонија, адвокатот граѓанин од земја членка на Европската унија ги поднесува следниве документи:

- документ со кој е овластен за вршење на адвокатската дејност, издаден од надлежен орган во неговата земја и
- документ за познавање на македонскиот јазик согласно пропис од Министерството за образование и наука."

Член 11

Во членот 15 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

"(3) Адвокатот има обврска постојано стручно да се усовршува за време на траењето на адвокатската дејност преку задолжителна обука, семинари, работилници и друго."

Член 12

Во членот 18 по ставот (2) се додаваат два нови става (3) и (4), кои гласат:

"(3) На секој поднесок или исправа составена во адвокатска канцеларија, адвокатот е должен да стави штембил на адвокати, односно штембил на адвокатско друштво, адвокатска маркичка, издадена од надлежен државен орган, предвидена со посебен закон и коморска маркичка утврдена со акт на Адвокатската комора на Република Македонија и издадена од Адвокатската комора на Република Македонија.

(4) При застапување пред суд и други органи адвокатот е должен на судот да му предаде соодветна адвокатска и коморска маркичка за тоа застапување."

Член 13

Во членот 21 ставовите (3), (4) и (5) стануваат ставови (2), (3) и (4).

Член 14

Во членот 22 по зборот "слобода" се додаваат зборовите: "ниту да се преземаат посебни истражни мерки, ниту истражни дејствија".

Член 15

Во членот 23 став (2) по точка 1 се додава нова точка 2, која гласи:

"2) трајно ја загуби способноста за вршење на адвокатската дејност;"

Точките 2 и 3 стануваат точки 3 и 4, а по точката 7 се додава нова точка 8, која гласи:

"8) не се осигура од одговорност за штета нанесена на странката."

Во ставот (4) по зборот "одлука" се додаваат зборовите: "на Адвокатската комора на Република Македонија", а по зборот "спор" точката се заменува со запирка и се додаваат зборовите: "пред надлежен суд определен со закон".

Член 16

Во членот 25 став (1) зборовите: "е дипломиран правник" се заменуваат со зборовите: "да има стекнато универзитетска диплома за дипломиран правник во Република Македонија или нострифицирана диплома од правен факултет од странство".

Член 17

Во членот 32 став (2) по зборот "спор" точката се заменува со запирка и се додаваат зборовите: "пред надлежен суд определен со закон".

Член 18

Во членот 34 став (2) во точката 7 се брише сврзникот "и", а по точката 8 точката се заменува со сврзникот "и" и се додава нова точка 9, која гласи:

"9) дава мислење за реципроцитет на барање на надлежен државен орган."

Член 19

Во членот 35 став (2) по точката 4 се додава нова точка 5, која гласи:

"5) коморска маркичка;"

Член 20

Во членот 37 по зборот "приправници" точката се заменува со запирка и се додаваат зборовите: "како и одредби за осигурување од одговорност на адвокатите".

Член 21

По членот 37 се додава нов поднаслов и нов член 37-а, кој гласи:

"7. Осигурување од одговорност

Член 37-а

(1) Адвокатот е должен да се осигура од одговорноста за штета која би ја сторил на трети лица со намера при вршење на адвокатската дејност. Договорот за осигурување од одговорност за адвокатите - членови на адвокатското друштво и за адвокатите кои работат во тоа друштво, го склучува друштвото.

(2) Со условите за осигурување може да се предвиди дека штетата до одреден износ ја надоместува адвокатот лично.

(3) Ако дојде до измена на условите за осигурување, адвокатот е должен, откако ќе прими известување од Комората за тоа, без одложување да го усогласи своето осигурување со изменетите услови.

(4) Адвокатот е должен уредно да го продолжува осигурувањето од одговорност.

(5) Комората може да го преземе осигурувањето од одговорност на сите адвокати во Република Македонија. Во тој случај адвокатите се должни на Комората да и плаќаат надоместок за осигурување од одговорност.

(6) Повредата на обврските за осигурување од одговорност, односно плаќањето на надоместок на Комората за осигурувањето е тешка повреда на адвокатската должност.

(7) Осигурувателите се должни да го склучат договорот за осигурување од одговорност со адвокатот кој ќе им се обрати, или со Комората.

(8) Условите за осигурување заеднички ги утврдуваат осигурителните друштва во Република Македонија во договор со Комората, освен во случај кога Комората го врши осигурувањето на адвокатите. Осигурителните друштва се должни за секоја следна година да определат осигурително друштво кое ќе ги застапува. Ако истите не постапат така најдоцна до крајот на октомври во тековната година, за нивен застапник ќе се смета осигурителното друштво кое ќе го определи Комората. Одлуката на Комората за тоа не е управен акт.

(9) Ќе се смета дека адвокатот склучил договор за осигурување кога поднел барање за осигурување, без оглед на тоа дали во тоа време веќе бил постигнат договор од ставот (8) на овој член.

(10) Ако адвокатот штетата ја направил на трето лице намерно или од грубо невнимание, осигурителното друштво кое ја надоместило штетата на третото лице има право на регрес спрема адвокатот, односно адвокатското друштво."

Член 22

По насловот III. Казнени одредби се додава нов член 37-а, кој гласи:

"Член 37-а

(1) Со парична казна од 50.000 денари до 150.000 денари ќе се казни за прекршок правно лице, ако на адвокатот во определениот рок не му ги даде податоците и документите потребни во вршењето на адвокатската дејност, согласно со членот 4 став (1) од овој закон.

(2) Со парична казна од 10.000 денари до 25.000 денари ќе се казни физичко лице за дејствијата од ставот (1) на овој член."

Член 23

Во членот 39 по ставот (2) се додаваат шест нови става (3), (4), (5), (6), (7) и (8), кои гласат:

"(3) Одредбата од членот 14 став (4) на овој закон ќе се применува по приемот на Република Македонија во Европската унија.

(4) До донесувањето на посебен закон со кој се уредува адвокатската маркичка, поднесокот од адвокатот задолжително треба да содржи само штембил.

(5) Адвокатскиот испит ќе почне да се спроведува најдоцна една година од влегувањето во сила на овој закон.

(6) Актите за спроведување на адвокатскиот испит ќе се донесат најдоцна шест месеца од влегувањето во сила на овој закон.

(7) Во рок од една година од влегувањето во сила на овој закон, лицата кои имаат положено правосуден испит се запишуваат во Именикот на адвокатите, без полагање на адвокатскиот испит.

(8) Лицата кои имаат положено правосуден испит пред влегувањето во сила на овој закон, а се запишани во Именикот на адвокатите, ќе продолжат да ја вршат адвокатската дејност, без полагање на адвокатски испит."

Член 24

По членот 39 се додава нов член 39-а, кој гласи:

"Член 39-а

Одредбите од членот 18 ставови (3) и (4) ќе отпочнат да се применуваат во рок од шест месеца по издавање на адвокатската маркичка од надлежен државен орган, односно коморската маркичка од надлежен орган на Адвокатската комора на Република Македонија."

Член 25

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди прецистен текст на Законот за адвокатура.

Член 26

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR AVOKATI

Neni 1

Në Ligjin për avokati ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 59/2002), në nenin 1 pas fjalës "organeve" dhe lidhëzës "dhe" zëvendësohet me presje, pas fjalëve: "personave të tjerë juridikë", fjalët: "kryerja e autorizimeve publike" zëvendësohen me fjalët: "organeve të njësive të vetadministrimit lokal, kryerja e veprimtarisë së avokatisë", ndërsa pas fjalës "avokatëve" pika zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: "si dhe sigurimi i avokatëve nga përgjegjësia për dëmin".

Neni 2

Në nenin 2 paragrafi (1) pas fjalës: "ndihmë", pika zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: "në pajtim me këtë ligj dhe ligj tjetër".

Pas paragrafit (2), shtohet paragrafi i ri (3), si vijon:

"(3) Gjatë realizimit të veprimtarisë së avokatisë, avokati udhëhiqet ekskluzivisht nga interesat e palës, të cilat i mbron në mënyrën më të mirë me mjete ligjore."

Neni 3

Në nenin 3 pas fjalëve: "vepra juridike", shtohen fjalët: "përpilimin e marrëveshjeve për themelimin, partneritetin, bashkëpunimin dhe akteve të ngjashme lidhur me themelimin ose punën e subjekteve afariste", ndërsa pas fjalëve: "organeve shtetërore", fshihen fjalët: "dhe personave të tjerë juridikë" ndërsa shtohen fjalët: "organeve të njësive të vetadministrimit lokal dhe personave të tjerë juridikë e fizikë".

Neni 4

Pas nenit 3 shtohet neni i ri 3-a, si vijon:

"Neni 3-a

(1) Organet shtetërore, organet e njësive të vetadministrimit lokal, si dhe personat juridikë e fizikë që kanë autorizime publike, obligohen që avokatit në afat prej tetë ditësh t'i japin të dhënat dhe dokumentet e nevojshme

për kryerjen e veprimtarisë së avokatisë në lëndën konkrete, përveç kur kjo nuk është në kundërshtim me obligimin për ruajtjen e fshehtësisë sipas ligjit.

(2) Librat dhe lëndët e avokatisë, dosjet, të dhënat në formë elektronike dhe mjete të tjera komunikimi, janë të patjetërsueshme dhe nuk i nënshtrohen shikimit, kopjimit, kontrollit dhe marrjes, përveç në rastet e parapara me ligj.

(3) Komunikimi ndërmjet avokatëve, si dhe ndërmjet avokatit dhe palës së tij, pavarësisht se në çfarë mënyrë realizohet, nuk i nënshtrohet shikimit, kopjimit, kontrollit ose marrjes dhe nuk mund të shfrytëzohet si material dëshmie në procedurat që udhëhiqen para gjyqeve dhe organeve të tjera shtetërore, sipas ligjit”.

Neni 5

Në nenin 6, paragrafi (1) pas fjalës: “avokatët”, pika zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: “që e kanë dhënë betimin dhe janë regjistruar në Listën emërore të Odës së Avokatëve të Republikës së Maqedonisë”.

Në paragrafin (2) fjalët: “Veprimtarinë e avokatisë avokatët mund ta kryejnë”, zëvendësohen me fjalët: “Avokatët e kryejnë veprimtarinë e avokatisë”.

Neni 6

Në nenin 11 paragrafi (1) para fjalës “Para” shtohet numri “(1)”, fjala “Deklaroj” zëvendësohet me fjalën “Betohem”, ndërsa pas fjalës “ligjeve” shtohen fjalët: “marrëveshjeve ndërkombëtare të ratifikuara në pajtim me Kushtetutën”.

Pas paragrafit (1) shtohen tre paragrafë të rinj (2), (3) dhe (4), si vijojnë:

“(2) Avokatët obligohen që të mbajnë togë në veprimin para gjyqit.

(3) Pamjen e togës me akt e përcakton Oda e Avokatëve të Republikës së Maqedonisë.

(4) Aktin për pamjen dhe kushtet në të cilat mbahet toga e avokatit nga paragrafi (2) dhe (3) të këtij neni, e miraton Këshilli drejtues i Odës së Avokatëve të Republikës së Maqedonisë”.

Neni 7

Neni 12 ndryshon si vijon:

“(1) Në Listën emërore të avokatëve mund të regjistrohet personi që i plotëson kushtet e përgjithshme për themelimin e marrëdhënies së punës në organet e administratës shtetërore, që gëzon prestigj dhe është i denjë për kryerjen e veprimtarisë së avokatit dhe t’i plotësojë kushtet si vijojnë:

- të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë;
- të jetë i aftë për punë;
- të ketë fituar diplomë universitare për jurist të diplomuar në Republikën e Maqedonisë ose diplomë të nostrifikuar nga fakulteti juridik jashtë vendit;
- së paku dy vjet pas diplomimit të ketë punuar në aftësimin dhe përsosjen profesionale në zyrë avokatie ose në punë juridike në institucionet e jurisprudence, ose së paku tre vjet në punë të tjera juridike;
- aktivisht ta flasë gjuhën maqedonase;
- ta ketë dhënë provimin e jurisprudence në Republikën e Maqedonisë;
- ta ketë dhënë provimin e avokatit;
- të mos jetë i dënuar në mënyrë të plotfuqishme me dënim, ndalim për kryerjen e veprimtarisë, profesionit ose detyrës, gjatë kohëzgjatjes së atij dënimi;
- të mos jetë në marrëdhënie pune dhe
- të mos kryejë punë që janë jokohërente me avokatinë.”

Neni 8

Pas nenit 12 shtohen dy nene të reja 12-a dhe 12-b si vijojnë:

“Neni 12-a

(1) Provimi i avokatit i paraparë në nenin 12 paragrafi (1) alineja 7 realizohet dy herë në vit.

(2) Provimi i avokatit zbatohet në Odën e Avokatëve të Republikës së Maqedonisë para Komisionit të përbërë prej pesë avokatëve.

(3) Kryetari i Këshillit drejtues i Odës së Avokatëve të Republikës së Maqedonisë nuk mund të jetë kryetar i Komisionit nga paragrafi 2 i këtij neni.

(4) Numri i lëndëve, programet mësimore dhe notimi i provimit përcaktohet me aktin e Këshillit drejtues të Odës së Avokatëve të Republikës së Maqedonisë.

(5) Gjatë përcaktimit të përmbytjes së provimit të avokatit, nuk guxon të përfshihet përmbytja e provimit të judikaturës, me qëllim që të evitohet hyrja e serishme në provim për materialin juridik që ka qenë i përfshirë me provimin e judikaturës.

Neni 12-b

(1) Nuk është i denjë për kryerjen e veprimtarisë së avokatit personi që është dënuar me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor për vepër penale kundër shtetit me dënim me burgim efektiv mbi gjashtë muaj derisa zgjasin pasojat juridike të dënimit.

(2) Nuk është i denjë për kryerjen e veprimtarisë së avokatit as personi sjellja ose veprimtaria e mëparshme e të cilit nuk garanton se ai me ndërgjegje do ta kryejë veprimtarinë e avokatit.

(3) Nëse kërkesa për regjistrim në Listën emërore të avokatëve është refuzuar sepse paraqitësi i kërkesës nuk është i denjë për kryerjen e veprimtarisë së avokatit për shkaqet e shënuara në paragrafin (1) dhe (2) të këtij neni, kërkesa e re për regjistrim mund të paraqitet para skadimit të afatit prej dy vjetësh nga plotfuqishmëria e vendimit me të cilin kërkesa është refuzuar.”

Neni 9

Në nenin 13 paragrafi (3) pas fjalës “aktvendimit” shtohen fjalët: “të Odës së Avokatëve të Republikës së Maqedonisë”, ndërsa pas fjalës “kontest” pika zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: “para gjyqit kompetent të përcaktuar me ligj”.

Neni 10

Në nenin 14 para fjalës “Avokatët” shtohet numri “(1)”.

Pas paragrafit (1) shtohen katër paragrafë të rinj (2), (3), (4), dhe (5), si vijojnë:

“(2) Gjatë përcaktimit të kushteve për reciprocitet, organet kompetente detyrimisht marrin mendimin nga Oda e Avokatëve të Republikës së Maqedonisë.

(3) Kushtet, mënyra dhe procedura me të cilat avokatët e shteteve të tjera mund të ofrojnë ndihmë juridike dhe ta kryejnë veprimtarinë e avokatit, rregullohen me Statutin e Odës së Avokatëve të Republikës së Maqedonisë.

(4) Avokatët nga shtetet anëtare të Unionit Evropian, mund të japin ndihmë juridike dhe ta kryejnë veprimtarinë e avokatit në territorin e Republikës së Maqedonisë.

(5) Gjatë regjistrimit në Listën emërore të Odës së Avokatëve të Republikës së Maqedonisë, avokati qytetar i vendit anëtar të Unionit Evropian i paraqet këto dokumente:

-dokumentin me të cilin është i autorizuar për kryerjen e veprimtarisë së avokatit, të lëshuar nga organi kompetent i shtetit të tij; dhe

-dokumentin për njohjen e gjuhës maqedonase sipas dispozitës nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës.”

Neni 11

Në nenin 15 pas paragrafit (2) shtohet paragrafi i ri (3), si vijon:

“(3) Avokati ka obligim që përherë profesionalisht të përsoset gjatë kohëzgjatjes së veprimtarisë së avokatit përmes trajnimit të detyrueshëm, seminareve, punëtorive etj.”

Neni 12

Në nenin 18 pas paragrafit (2) shtohen dy paragrafë të rinj (3) dhe (4), si vijojnë:

“(3) Në çdo shkresë ose dokument të përpiluar në zyrën e avokatit, avokati obligohet të vërë vulën të avokatëve, përkatësisht vulën të shoqërisë së avokatëve, pullën e avokatit të lëshuar nga organi kompetent shtetëror, të paraparë me ligj të veçantë dhe pullën e odës të përcaktuar me aktin e Odës së Avokatëve të Republikës së Maqedonisë dhe të lëshuar nga Oda e Avokatëve të Republikës së Maqedonisë.

(4) Gjatë përfaqësimit në gjyq dhe organe të tjera, avokati obligohet që gjyqit t'i dorëzojë pullën përkatëse të avokatit dhe të odës për atë përfaqësim.”

Neni 13

Në nenin 21 paragrafi (3), (4) dhe (5) bëhen paragrafe (2), (3) dhe (4).

Neni 14

Në nenin 22 pas fjalës “liria” shtohen fjalët: “as të merren masa të veçanta hetuese, as veprime hetuese”.

Neni 15

Në nenin 23 paragrafi (2) pas pikës 1 shtohet pikë e re 2, si vijon:

“(2) në mënyrë të përhershme e humb aftësinë për kryerje të veprimtarisë së avokatit;”.

Pikat 2 dhe 3 bëhen pika 3 dhe 4, ndërsa pas pikës 7 shtohet pika e re 8, si vijon:

“(8) nuk sigurohet nga përgjegjësia për dëmin e shkaktuar palës.”

Në paragrafin (4) pas fjalës “vendimit” shtohen fjalët: “të Odës së Avokatëve të Republikës së Maqedonisë”, ndërsa pas fjalës “kontest” pika zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: “para gjyqit kompetent të përcaktuar me ligj”.

Neni 16

Në nenin 25 paragrafi (1) fjalët: “është jurist i diplomuar” zëvendësohen me fjalët: “të ketë fituar diplomë universitare për jurist të diplomuar në Republikën e Maqedonisë ose diplomë të nostrifikuar nga fakulteti juridik jashtë vendit.”

Neni 17

Në nenin 32 paragrafi (2) pas fjalës “kontest” pika zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: “para gjyqit kompetent të përcaktuar me ligj.”

Neni 18

Në nenin 34 paragrafi (2) në pikën 7 fshihet lidhëza “dhe”, ndërsa pas pikës 8 pika zëvendësohet me lidhëzën “dhe” dhe shtohet pika e re 9, si vijon:

“(9) jep mendim për reciprocitet me kërkesën e organit shtetëror kompetent.”

Neni 19

Në nenin 35 paragrafi (2) pas pikës 4 shtohet pikë e re 5, si vijon:

“(5) pulla e odës;”.

Neni 20

Në nenin 37 pas fjalës “praktikantëve” pika zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: “si dhe dispozitat për sigurimin nga përgjegjësia e avokatëve”.

Neni 21

Pas nenit 37 shtohet nëntitulli i ri dhe neni i ri 37-a, si vijon:

“7. Sigurimi nga përgjegjësia

Neni 37-a

(1) Avokati obligohet që të sigurohet nga përgjegjësia për dëmin që do t'ia shkaktonte personave të tretë qëllimisht gjatë kryerjes së veprimtarisë së avokatit. Marrëveshjen për sigurim nga përgjegjësia për avokatët – anëtarë të shoqërisë së avokatëve dhe për avokatët që punojnë në atë shoqëri, e lidh shoqëria.

(2) Me kushtet për sigurimin mund të parashihet se dëmin deri në shumën e caktuar, e kompenson avokati personalisht.

(3) Nëse ndryshohen kushtet për sigurim, avokati obligohet që pasi që të marrë njoftimin nga Oda për këtë, pa prolongim ta harmonizojë sigurimin e vet me kushtet e ndryshuara.

(4) Avokati obligohet që me rregull ta vazhdojë sigurimin nga përgjegjësia.

(5) Oda mund ta ndërmarrë sigurimin nga përgjegjësia e të gjithë avokatëve në Republikën e Maqedonisë. Në këtë rast avokatët obligohen t'ia paguajnë Odës kompensimin për sigurim nga përgjegjësia.

(6) Cenimi i obligimit për sigurim nga përgjegjësia, përkatësisht pagesës së kompensimit të odës për sigurim, është cenim i rëndë i detyrës së avokatit.

(7) Siguruesit janë të obliguar që ta lidhin marrëveshjen për sigurim nga përgjegjësia me avokatin që do t'u drejtohet, ose me odën.

(8) Kushtet për sigurimin bashkërisht i përcaktojnë shoqëritë e sigurimeve në Republikën e Maqedonisë në marrëveshje me Odën, përveç në rast kur Oda e kryen sigurimin e avokatëve. Shoqëritë e sigurimeve obligohen që për çdo vit vijues ta caktojnë shoqërinë e sigurimeve që do t'i përfaqësojë. Nëse të njëjtat nuk veprojnë ashtu deri në fund të tetorit të vitit rrjedhës, si përfaqësues i tyre do të konsiderohet shoqëria e sigurimeve që do ta caktojë Oda. Vendimi i Odës për këtë nuk është akt administrativ.

(9) Do të konsiderohet se avokati ka lidhur marrëveshje për sigurim kur ka paraqitur kërkesë për sigurim, pa marrë parasysh se në atë kohë më parë është arritur marrëveshja nga paragrafi (8) i këtij neni.

(10) Nëse avokati dëmin ia ka shkaktuar personit të tretë qëllimisht ose nga pakujdesia e tepërt, shoqëria e sigurimeve që ia ka kompensuar dëmin personit të tretë, ka të drejtë regresi ndaj avokatit, përkatësisht shoqërisë së avokatëve.”

Neni 22

Pas titullit III. Dispozitat ndëshkuese, shtohet neni i ri 37-a, si vijon:

“Neni 37-a

(1) Me dënim me para prej 50.000 denarë deri 150.000 denarë do të dënohet për kundërvajtje personi juridik, nëse avokatit në afatin e caktuar nuk ia jep të dhënat dhe dokumentet e nevojshme për kryerjen e veprimtarisë së avokatit, sipas nenit 4 paragrafi 1 i këtij ligji.

(2) Me dënim me para prej 10.000 denarë deri në 25.000 denarë do të dënohet personi fizik për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni.”

Neni 23

Në nenin 39 pas paragrafit (2) shtohen gjashtë paragrafë të rinj (3), (4), (5), (6), (7) dhe (8), si vijojnë:

“(3) Dispozita nga neni 14 paragrafi (4) i këtij ligji, do të zbatohet pas pranimit të Republikës së Maqedonisë në Unionin Evropian.

(4) Deri në miratimin e ligjit të veçantë me të cilin rregullohet pulla e avokatit, shkresa e avokatit detyrimisht duhet të përmbajë vetëm vulën katrore.

(5) Provimi i avokatit do të fillojë të zbatohet më së voni një vit nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

(6) Aktet për zbatimin e provimit të avokatit do të miratohen më së voni gjashtë muaj nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

(7) Në afat prej një viti nga hyrja në fuqi e këtij ligji, personat që e kanë dhënë provimin e jurisprudencës, regjistruhen në Listën emërore të avokatëve, pa e dhënë provimin e avokatit.

(8) Personat që e kanë dhënë provimin e jurisprudencës para hyrjes në fuqi të këtij ligji, kurse janë të regjistruar në Listën emërore, do të vazhdojnë ta kryejnë veprimtarinë e avokatit, pa e dhënë provimin e avokatit.”

Нени 24

Pas neni 39 shtohet neni i ri 39-a, si vijon:

"Нени 39-а

Dispozitat nga neni 18 paragrafët (3) dhe (4) do të fillojnë të zbatohen në afat prej gjashtë muajsh pas lëshimit të pullës së avokatit nga organi kompetent shtetëror, përkatësisht pullës së одес nga organi kompetent i Одес së avokatëve të Republikës së Maqedonisë."

Нени 25

Autorizohet Komisioni juridiko-ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë të verifikojë tekst të spastruar të Ligjit për avokati.

Нени 26

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

748.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК

Се прогласува Законот за изменување на Кривичниот законик, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 10 мај 2006 година.

Број 07-1970/1
10 мај 2006 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК

Член 1

Во Кривичниот законик ("Службен весник на Република Македонија" број 37/96, 80/99, 4/2002, 43/2003, 19/2004 и 81/2005), во членот 172 став (1) зборовите: "или со затвор до шест месеци" се бришат.

Ставот (2) се брише.

Ставовите (3), (4) и (5) стануваат ставови (2), (3) и (4).

Член 2

Во членот 173 став (1) зборовите: "или со затвор до три месеци" се бришат.

Ставот (2) се брише.

Ставот (3) станува став (2).

Член 3

Во членот 174 став (1) зборовите: "или со затвор до шест месеци" се бришат.

Ставот (2) се брише.

Ставовите (3) и (4) стануваат ставови (2) и (3).

Член 4

Во членот 175 став (1) пред зборот "Тој" се брише бројот (1).

Ставот (2) се брише.

Член 5

Во членот 176 став (2) зборовите: "(член 172 став 5)" се заменуваат со зборовите: "(член 172 став 4)".

Член 6

Во членот 177 ставот (3) се менува и гласи:

"(3) Ако сторителот пред судот му се извинил на оштетениот во случаите на делата од членовите 172 став (1), 173 став (1), 174 став (1) и 175, а во случаите на кривичните дела од членовите 172 став (1) и 174 став (1) и ако пред судот го отповикал она што го изнесувал или пренесувал,

ќе се ослободи од казна."

Член 7

Овој закон влегува во сила со денот на објавување то во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J

PËR NDRYSHIMIN E KODIT PENAL

Нени 1

Нë Kodin penal ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 37/96, 80/99, 4/2002, 43/2003, 19/2004 dhe 81/2005), në nenin 172 paragrafi (1) fjalët: "ose me burg deri më gjashtë muaj" fshihen.

Paragrafi (2) shlyhet.

Paragrafët (3), (4) dhe (5) bëhen paragrafë (2), (3) dhe (4).

Нени 2

Нë nenin 173 paragrafi (1) fjalët: "ose me burg deri më tre muaj" shlyhen.

Paragrafi (2) shlyhet.

Paragrafi (3) bëhet paragraf (2).

Нени 3

Нë nenin 174 në paragrafin (1) fjalët: "ose me burg deri më gjashtë muaj" shlyhen.

Paragrafi (2) shlyhet.

Paragrafët (3) dhe (4) bëhen paragrafë (2) dhe (3).

Нени 4

Нë nenin 175 paragrafi (1) para fjalës "Ai" shlyhet numri (1).

Paragrafi (2) shlyhet.

Нени 5

Нë nenin 176 paragrafi (2) fjalët: "(neni 172 paragrafi 5)" zëvendësohen me fjalët: "(neni 172 paragrafi 4)".

Нени 6

Нë nenin 177 paragrafi (3) ndryshohet si vijon:

"(3) Nëse kryerësi para gjyqit i ka kërkuar ndjesë të dëmtuarit në rastet e veprave nga nenet 172 paragrafi (1), 173 paragrafi (1), 174 paragrafi (1) dhe 175, kurse në rastet e veprave penale nga nenet 172 paragrafi (1) dhe 174 paragrafi (1) edhe pse para gjyqit e ka hedhur poshtë atë që e ka deklaruar ose bartur, do të lirohet nga dënimi."

Нени 7

Ky ligj hyn në fuqi me ditën e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

749.

Врз основа на член 107 став 2 од Законот за заштита и спасување ("Службен весник на Република Македонија" бр.36/04 и 49/04), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 9.05.2006 година, донесе

УРЕДБА

ЗА ВИДОТ И ОБЕМОТ НА РЕЗЕРВИТЕ НА МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ

Член 1

Со оваа уредба се уредува видот и обемот на резервите на материјални средства за заштита и спасување на настраданото население во услови на природни непогоди, епидемии, епизоотии, епифитотии и други несекои.

Член 2

Видот на потребните средства кои треба да се обезбедат како резерви на материјални средства за настраданото население е:

- прехранбени производи (житарици, компир, грав, сол, шеќер, масло за јадење, храна од животинско потекло, млеко и млечни производи),
- прибор за јадење (порција, нож, виљушка),
- лекови и медицински потрошен материјал,
- средства за одржување на хигена (хигенско санитарски комплети),
- средства за престој и сместување (шатори, вреќи за спиење, кебиња и перници) и
- садови за вода (канистри и помали садови).

Член 3

Распоредувањето на средствата од член 2 на оваа уредба ќе се врши по човек и семејство во количина или обем како следи:

- прехранбени артикли по човек во висина не помалку од 2100 ккал,
- еден прибор за исхрана по човек,
- еден семеен пакет за одржување на лична хигена за еден месец,
- еден шатор за сместување со капацитет од 4 – 12 лица за едно семејство,
- по едно ќебе, вреќа за спиење и перница за едно лице,
- лекови според потребите утврдени од здравствена служба,
- садови за вода по еден канистер за семејство и
- нафтени деривати според извршена проценка на потребите.

Член 4

Резервите од материјалните средства од членот 2 на оваа уредба се обезбедуваат за загрошено население од 5.000 лица за времетраење од 30 дена од настанувањето на непогодата.

Член 5

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 19-1895/1
9 мај 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

750.

Врз основа на член 115 од Законот за заштита и спасување ("Службен весник на Република Македонија" бр. 36/04 и 49/04), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 9.05.2006 година, донесе

**УРЕДБА
ЗА ВИДОТ И ИЗГЛЕДОТ НА УНИФОРМАТА,
ФУНКЦИОНАЛНИТЕ ОЗНАКИ НА ПРИПАДНИЦИТЕ
НА СИЛИТЕ ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ,
ЗВУЧНИТЕ УРЕДИ И ОБЕЛЕЖЈА НА ВОЗИЛАТА
ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ**

Член 1

Со оваа уредба се уредува видот и изгледот на униформата, функционалните ознаки на припадниците на силите за заштита и спасување, звучните уреди и обележја на возилата за заштита и спасување.

Член 2

Припадниците на силите за заштита и спасување при ангажирањето во заштитата и спасувањето носат униформа која се состои од: капа, блуза, панталони, ветровка, кошула со долги и кратки ракави, маица со кратки ракави, чевли со повишена сара и работен комбинизон.

Капата е со спортски крој и е шиена од основен дел, заштитник од сонце и дополнителен дел за заштита на врат и уши. Основниот дел е појачан со непропуслива подлога. Капата се прилагодува според големината на главата со подвижна лента.

Блузата е сошиена од два дела предни и еден заден дел, појачана е на градите и грбот со дополнителен материјал, со ракави и крагна. Во појасот има вшиен ластик. Закопчувањето на предниот дел се врши со пет нитни распоредени симетрично и ПВЦ патент, преку кој е шиена со преклопна лента во долниот раб на блузата е вовлечена врвца со димензија од 5мм. На предниот дел на блузата, нашиени се четири цепа, два на градите кои се со димензии 170x 200 мм, и два на појасот 230x 230мм и со странични цепови со патент и нашиени четири капаци 80x 65 мм. Џебовите се закопчуваат со две нитни. Околу вратот е пришиена крагна во која е сместена качулка. Ракавите се завршуваат со рендери кои се закопчуваат со копчиња.

Панталоните се комотни. Од двете страни има вшиени внатрешни цепови со димензии 200 x 180 мм, и капаци 90 x 170 мм се закопчува со едно копче. Од двете страни на ногавиците има вшиени цепови со димензии 240 x 180 мм и капак со 65x 180 мм, кои се закопчуваат со две нитни. Има каишник со широчина од 45 мм, со пет гајки, и дрегери за носење на панталоните. Во долниот раб на ногавицата има вовлечен коноп – врвца од 5 мм.

Ветровката е изработена од инпрегниран надворешен дел од темносива боја и топла внатрешна поставка. Надворешниот дел е шиен од четири предни дела, еден заден дел, ракави, дводелна крагна и качулка. Од предна страна, по цела должина се затвора со двостран, делув патент. На предниот дел има шест цепа со димензии за горните цепови 175 x 200 мм со капак 180 x 70 мм и долни 200 x 290 мм и 200 x 250 мм со капак од 75 x 200 мм, долните цепови се дупли. Закопчувањето на надворешниот цеп е со две нитни а внатрешниот со патент. Ветровката на градите и грбот има нашиена светлоодбојна лента. На предниот внатрешен дел покрај патентот за закопчување на ветровката, има уште еден патент за закопчување на поставката која е изработена од полиестерска волна.

Кошулата со долги и кратки ракави е во сина боја и е изработена од 100 % чешлан памук, на која на предниот дел на градите има два цепа длабок 150 мм и широк 140 мм, со капаци 60 мм.

Маицата е со кратки ракави со сина боја и изработена е од 100% чешлан памук.

Чевлите со повишена сара се црни, се изработени од кожа и високи со врвки.

Работниот комбинизон е изработен од памучно-синтетичка ткаенина, во портокалова боја, кој го сочинуваат капа и комбинизон.

Капата е со спортски крој и е шиена од основен дел и заштитник од сонце.

Комбинизонот е изработен од еден дел. Се отвара со патент од ПВЦ, кои се покриени со лента со три нитни. На предниот дел, над појасот нашиени се два цепа големина 170 x 200 мм и еден со димензија 60 x 130 мм. На ногавиците се вшиени два внатрешни цепа 200 x 220 мм, од страна а над колена мали цепови со димензии 180 x 210 мм. Закопчувањето е со патент. На градите, ракавите и ногавиците се вшиени светло одбивачки флуоросцентни траки. Во крагната на комбинизонот е вшиена качулка.

Член 3

Припадниците на силите за заштита и спасување, на униформата носат функционални ознаки и тоа:
- ознака на Дирекцијата за заштита и спасување;

- ознака за специјалноста и
- ознака за функцијата во единиците и штабовите.

Изгледот на функционалните ознаки од став 1 од овој член се дадени во прегледот на ознаките на припадниците на силите за заштита и спасување, кој е приложен кон оваа уредба и е нејзин составен дел.

Член 4

Ознаката на Дирекцијата за заштита и спасување, припадниците на силите за заштита и спасување ја носат на капа, во облик на значка или вшиен на средина од предната страна од капата, со пречник од 22 мм, на горниот дел од левиот ракав од блузата со ширина на штитот од 70 мм, а висина од 95 мм, на средина од горниот дел од левиот ракав, ветровката, кошулата, маицата и работниот комбилизон како и на средина на грбниот дел од униформата.

Член 5

Ознаките за специјалноста го има за основа меѓународниот знак на цивилната заштита, со тоа што во средината е симболот за специјалност и тоа за:

1. единиците за извидување – двоглед црна боја со димензија од 10 x 25 мм.
2. единиците за радиолошка, хемиска и биолошка деконтаминација - стилизиран тролист на детелина жолта боја, димензии 20 мм.
3. единици за спасување и расчистување од урнати - техничко тркало црвена боја, со надворешен пречник 20 мм, ширина 5 мм.
4. единици за противпожарна заштита – пламен црвена боја, со димензија во базата 15 мм а во средината 20 мм и височина 25 мм.
5. единиците за заштита од неексплодирани убојни и експлозивни средства – силуета на бомба црвена боја, со височина 20 мм, ширина 8 мм.
6. единиците за прва медицинска помош- црвен крст, со должина на краците 20 мм, ширина 5 мм.
7. единици за заштита и спасување на животни и производи од животинско потекло– крст светлозелена боја, со големина на краците 20 мм, ширина 5 мм, обработени со ширина.
8. единици за заштита и спасување на растенија и производи од растително потекло – лист со зелена боја со димензија од 20 мм.
9. единиците за асанација на теренот – знаменце жолта боја, во обим на триаголник, широчината кон копчето 12 мм, височината 15 мм, должината на слободниот дел под знаменцето 10 мм и широчината на копчето 2 мм.

Член 6

Ознаките на функциите во единиците и штабовите на припадниците на силите за заштита и спасување се носат на средина на горниот лев џеп од униформата и поставени или вшиени на платнен темносин правоаголник со димензии 70 x 80 мм.

Член 7

Функциите во единиците на заштитата и спасувањето се означуваат според следното:

1. Водачи на екипи, командири на одделенија и командири на водови носат правоаголни ширити, ширина 5 мм, должина на краците 40 мм и со триаголник помеѓу нив големина 17 мм, Темето на рамностран триаголник е свртено надолу.
- Водачот на екипата носи еден, командирот на одделение два, а командирот на вод три ширита.
- Растојание помеѓу ширитите е 5 мм.
2. Заменикот командир на чета и командирот на чета носат еден ширит, димензија 60 x 10 мм, рамностран триаголник црвена боја, поставен 5 мм над ширитот.

Заменикот на командирот на чета носи еден триаголник, а командирот на чета два триаголника.

Член 8

Функциите во штабовите во заштита и спасување се означуваат со ширити и рамностран триаголник со димензија 60 x 10 мм а тесните ширити 60 x 5 мм како и функциите во единиците.

Означување на функциите од став 1 на овој член се врши според следното:

1. во трговски друштва, јавни претпријатија и установи ознаките член, началник и командант на штаб за заштита и спасување се:

Член, началник и командант на штаб носи еден ширит широк и еден тесен ширит црвена боја, членот еден триаголник, началникот два и командантот на штабот три триаголника црвена боја.

2. во единици на локална самоуправа, член на штаб, началник и командант на штабот за заштита и спасување се:

3. член на регионален штаб, началник и командант на регионален штаб за заштита и спасување се:

Член, началник и командант на штаб носи два широки ширита златно жолта боја, членот еден, началникот два и командантот на штабот три триаголника златно жолта боја.

член на Главен штаб и началник се:

4. Член, началник и командант на штаб носи два широки ширити црвена боја, членот еден, началникот два и командантот на штабот три триаголника црвена боја.

Членот и началникот на штабот носат три широки ширита златно жолта боја, членот еден и началникот два триаголника златно жолта боја.

Командант на Главниот штаб за заштита и спасување ја носи ознака - штит со темно-сина подлога, на кој има венец со лоровови гранчиња со златно-жолта боја, на горниот дел има круг портокалова боја во кој на средина има рамностран триаголник во темно-сина боја. Штитот е со димензии ширина 70 мм и висина 80 мм.

Димензиите на ширитите и триаголниците и растојанието помеѓу ширитите и помеѓу триаголниците се како ознаките за функциите во единиците за заштита и спасување.

Член 9

Припадниците распоредени во просторните сили за заштита и спасување носат исти ознаки како и припадниците распоредени во републичките сили за заштита и спасување со тоа што републичките сили носат златно жолта боја а просторните црвена боја.

Член 10

Звучните уреди кои ги користат возилата за заштита и спасување се со сигнално-завивачки тон кој непрекинато трае за време на движењето на возилото и кои се користат исклучиво при интервенции.

Член 11

Возилата ангажирани за заштита и спасување се обележани со ознаката на Дирекцијата за заштита и спасување, која се поставува на двете предни врати од возилата.

Член 12

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

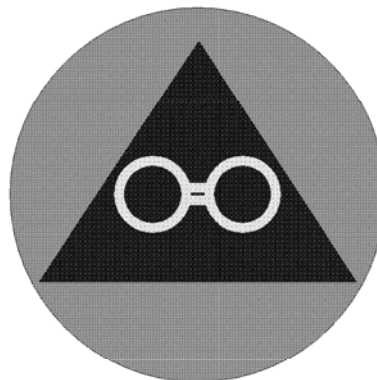
Бр. 19-2066/1
9 мај 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р Владо Бучковски, с.р.

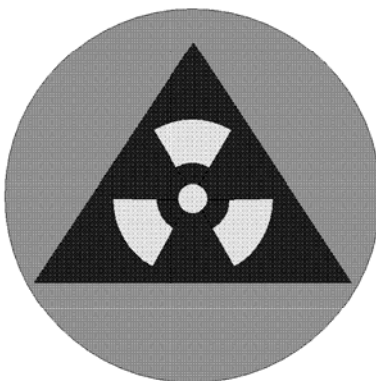
**ПРЕГЛЕД
НА ОЗНАКИ НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА СИЛИТЕ
ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ**

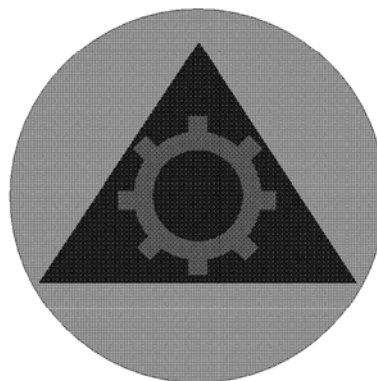
Ознака на Дирекцијата
за заштита и спасување

Ознака на единиците
за извидување

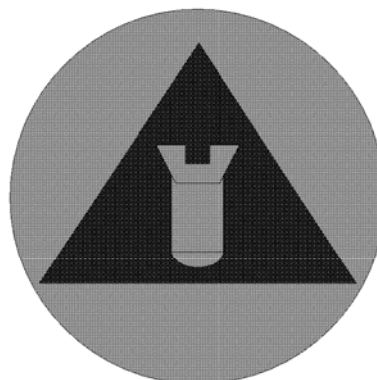
Ознака на единиците
за РХБ деkontаминација

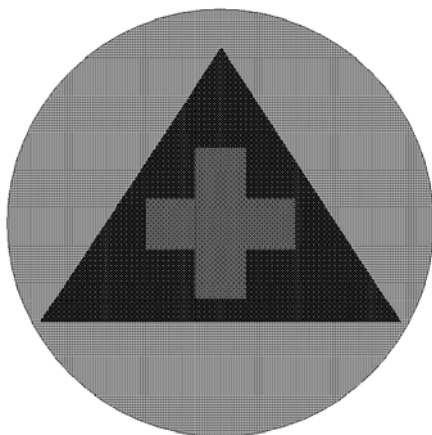
Ознака на единиците
за спасување и расчистување
од урнатини

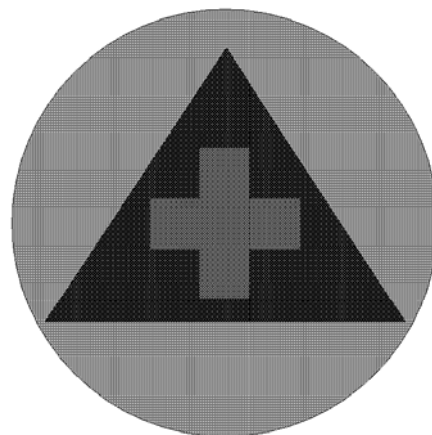
Ознака на единиците за
противпожарна заштита

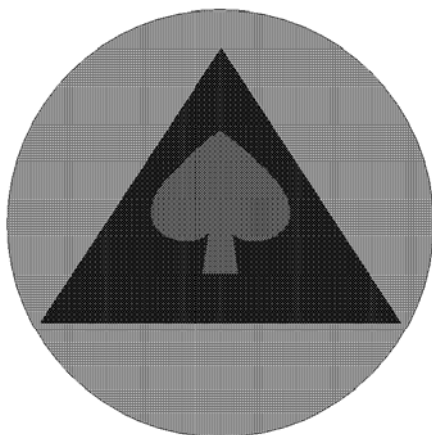
Ознака на единиците за
заштита од неексплодирани
убојни и експлозивни средства

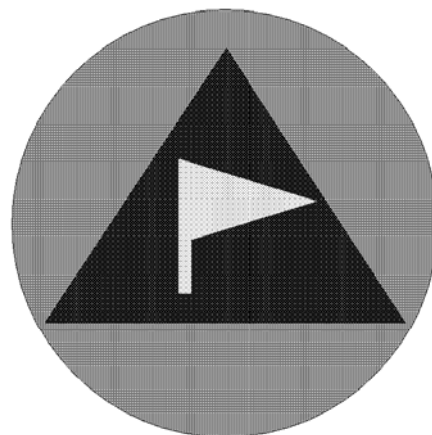
Ознака на единиците за
прва медицинска помош

Ознака на единиците за
заштита и спасување на
животни и производи од
животинско потекло

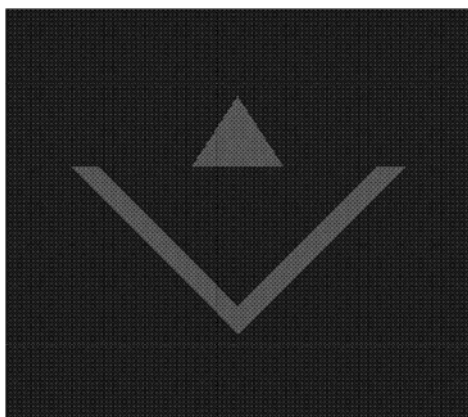

Ознака на единиците за
заштита и спасување на
растенија и производи од
растително потекло

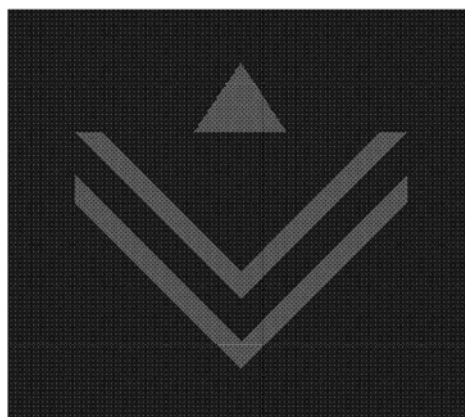

Ознака на единиците за
асанација на теренот

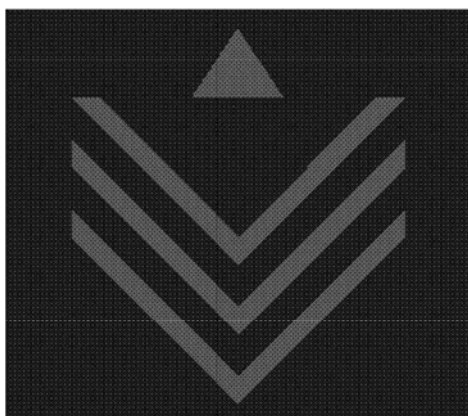
ПРЕГЛЕД
НА ОЗНАКИ НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА ПРОСТОРНИТЕ СИЛИ
ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ

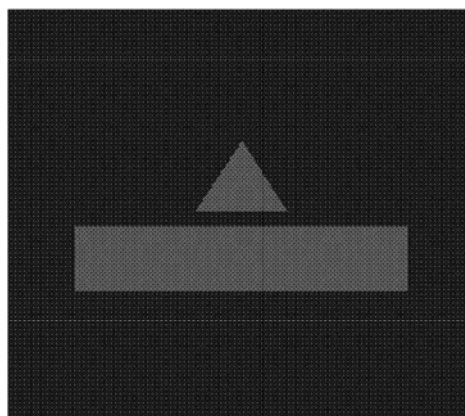
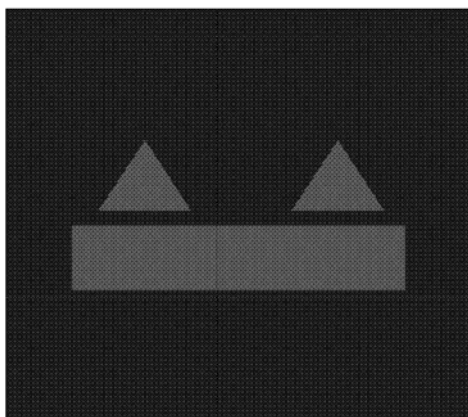
Водач на екипа

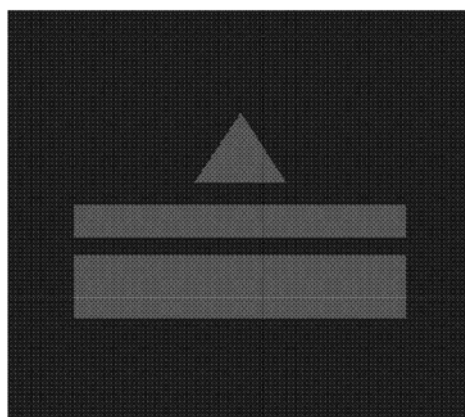
Командир на одделение

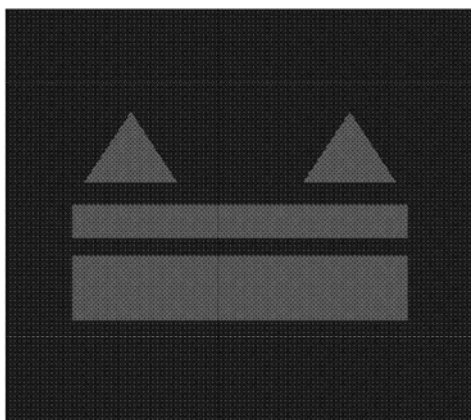
Командир на вод

Заменик командир
на чета

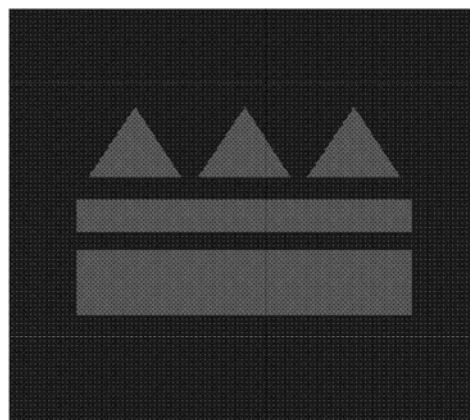
Командир на чета

Член на штаб во трговски
друштва, јавни претпријатија
и установи

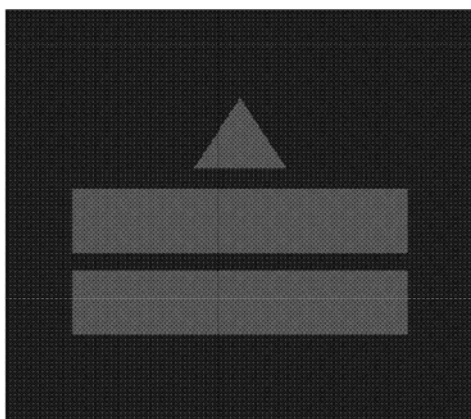
ПРЕГЛЕД НА ОЗНАКИ НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА ПРОСТОРНИТЕ СИЛИ ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ

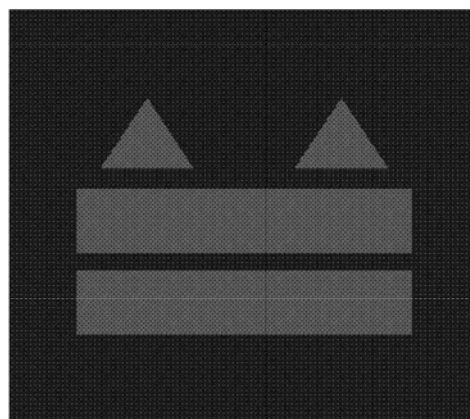
Начелник на штаб во
трговски друштва, јавни
претпријатија и установи

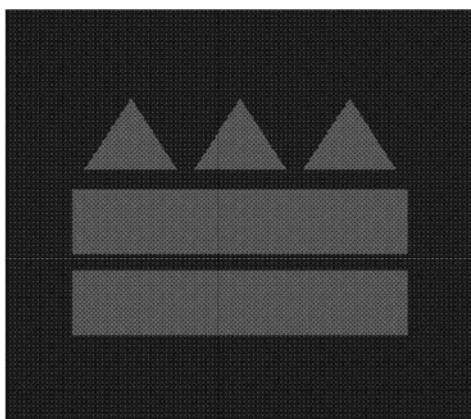
Командант на штаб во
трговски друштва, јавни
претпријатија и установи

Член на штаб во единици
на локална самоуправа

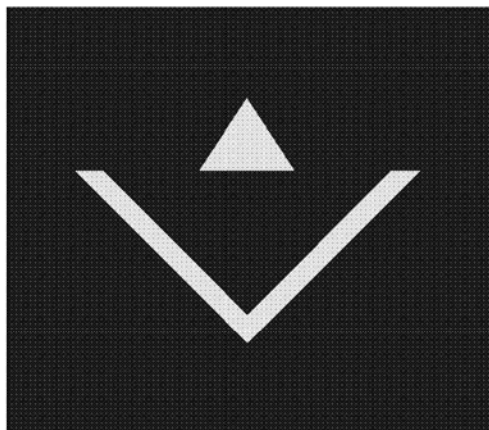

Начелник на штаб во
единици на локална самоуправа

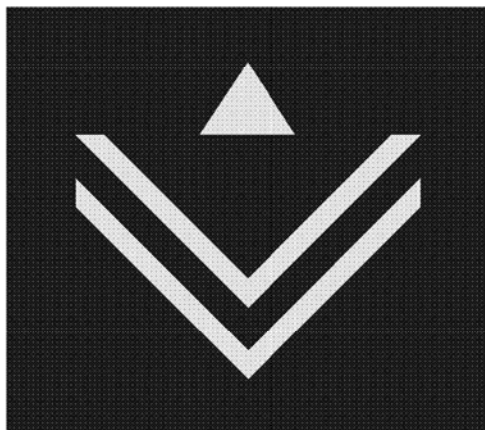

Командант на штаб во
единици на локални самоуправа

ПРЕГЛЕД
НА ОЗНАКИ НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА РЕПУБЛИЧКИТЕ СИЛИ
ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ

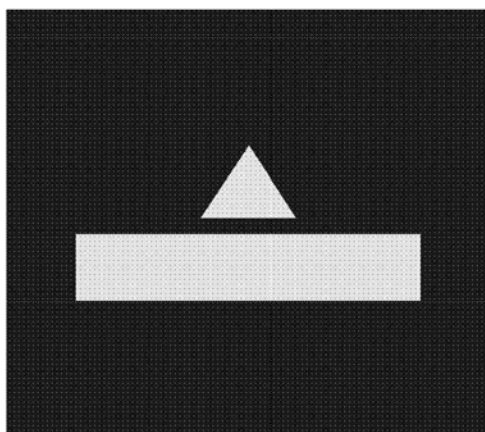
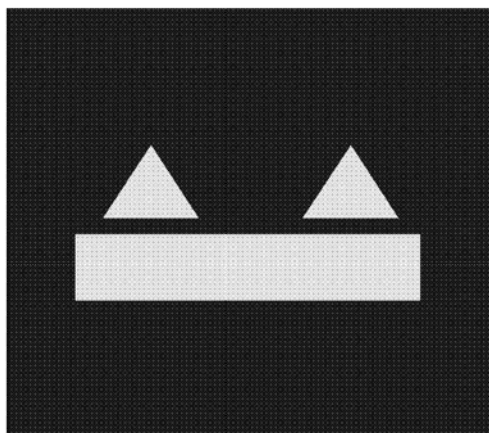
Водач на екипа

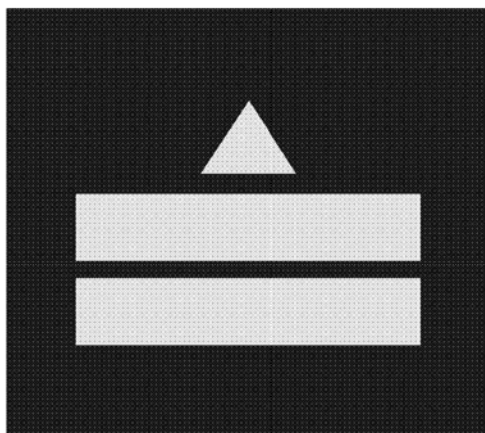
Командир на одделение

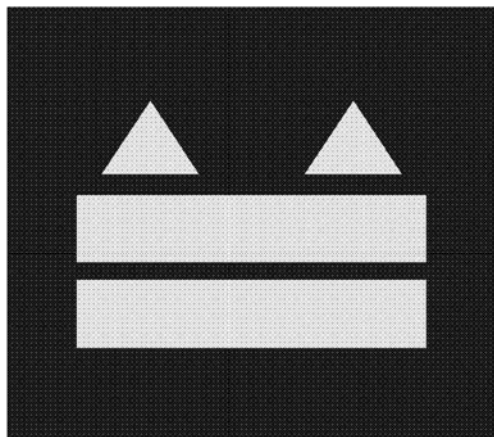

Командир на вод

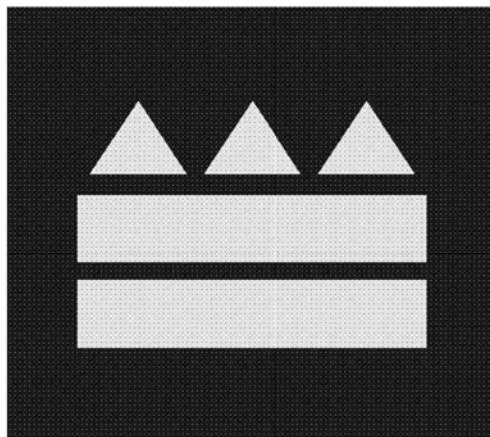
Заменик командир
на чета

Командир на чета

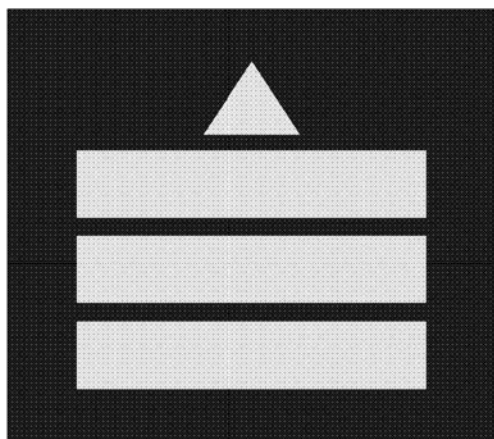
Член на
регионален штаб

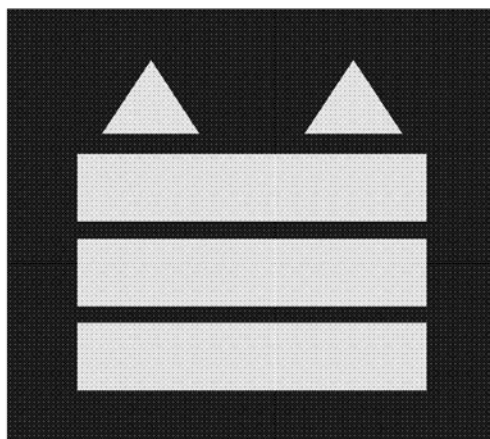
Начелник на
регионален штаб

Командант на
регионален штаб

Член на Главен штаб

Начелник на
Главен штаб

Командант на
Главен штаб

751.

Врз основа на член 104 од Законот за заштита и спасување ("Службен весник на Република Македонија" бр. 36/04 и 49/04), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 9.05.2006 година, донесе

УРЕДБА**ЗА НАЧИНОТ НА ПОДГОТВУВАЊЕТО И СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ПОДГОТВЕНОСТА И МОБИЛИЗАЦИЈАТА НА СИЛИТЕ ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ****I. ОПШТА ОДРЕДБА****Член 1**

Со оваа уредба се уредува начинот на подготвувањето и спроведувањето на подготвеноста и мобилизацијата на силите за заштита и спасување во Република Македонија.

II. НАЧИНОТ НА ПОДГОТВУВАЊЕ НА СИЛИТЕ ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ**Член 2**

Начинот на подготвување на силите за заштита и спасување опфаќа планирање и преземање на активности, мерки и постапки за успешно организирање и спроведување на мобилизацијата на силите за заштита и спасување.

Организациски мерки се:

- формирање, организирање и пополнување на составите на силите за заштита и спасување;
- опремување на силите за заштита и спасување со формациски материјално технички средства и опрема;
- одредување и уредување на мобилизациските места и мобилизациските собиришта на силите за заштита и спасување; и
- воспоставување, уредување и увежбување на курирскиот систем на силите за заштита и спасување со пополни на курири, потребни средства за врски и возила.

Стручни мерки се:

- изработка на мобилизациските планови на силите за заштита и спасување;
- планирање и спроведување на обука, вежби, курсеви и смотри на силите за заштита и спасување;
- запознавање на припадниците на силите за заштита и спасување со обврските при мобилизацијата; и
- запознавање на припадниците на силите за заштита и спасување со мобилизациските места и собиришта и нивно уредување за потребите на мобилизацијата.

Безбедносните мерки се преземаат и применуваат согласно законот. Припадниците на силите за заштита и спасување безбедносните мерки ги преземаат и применуваат при спроведувањето на активностите.

III. НАЧИНОТ НА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОДГОТВЕНОСТА НА СИЛИТЕ ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ**Член 3**

Начинот на спроведување на подготвеноста опфаќа преземање на :

а) Организациски мерки:

- проверка и ажурирање на составите, опременоста, обученоста и готовноста на силите за заштита и спасување;
- проверка на состојбата и функционалноста на материјално-техничките средства и опремата;
- активирање на вработените од Дирекцијата за заштита и спасување; и
- активирање и подготовка на силите за заштита и спасување во државните органи, единиците на локалната самоуправа, трговските друштва, јавните претпријатија, установи и служби за извршување на мобилизацијата и нивно преоѓање на работа според планските решенија за заштита и спасување.

б) Стручни мерки :

- ажурирање и проверка на мобилизациските планови на силите за заштита и спасување;
- утврдување на степените на загрозеност, извршителите на активностите, роковите за извршување и потребните средства за извршување на мобилизацијата;
- проверка на курирскиот систем; и
- активирање на соодветни тимови и единици во однос на степенот на загрозеност .

IV. НАЧИНОТ НА МОБИЛИЗАЦИЈАТА НА СИЛИТЕ ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ**Член 4**

Мобилизацијата во смисла на оваа уредба подразбира активности и постапки на учесниците на системот за заштита и спасување, со вклучување на силите и средствата на органите на државна власт, единиците на локалната самоуправа, трговските друштва, јавните претпријатија, установи и служби и нивно планско, правовремено и организирано доведување во состојба на подготвеност за извршување на задачи за заштита и спасување на луѓето, материјалните и други добра, сапирањето на настанатите штети и отстранување на последиците од природните непогоди, епидемии, епизотии, епифитотии и други несреќи.

Член 5

Согласно планот за мобилизација, активности и постапки преземаат и се активираат:

- Главниот штаб за заштита и спасување на Република Македонија;
- регионалните штабови за заштита и спасување;
- штабовите за заштита и спасување во единиците на локална самоуправа;
- републичките и просторни единици за заштита и спасување;
- трговските друштва, јавните претпријатија, установи и служби од посебно значење за заштитата и спасувањето со своите вработени, материјално-техничките средства и опрема.

Член 6

Мобилизацијата опфаќа и активирањето на силите и средствата за заштита и спасување на загрозените подрачјата, на соседните и други региони, градови и општини, сразмерно на настанатите природни непогоди, епидемии, епизоотии, епифитотии и други несреќи во согласност со процената на надлежниот орган.

Член 7

Мобилизацијата на силите и средствата за заштита и спасување спрема начинот на објавување и соопштување е јавна, а по обемот може да биде општа или делумна.

Наредбата за мобилизација се соопштува и објавува усмеку преку средствата за врски и преку курирскиот систем со врачување на покани.

Општа мобилизација претставува правовремено, организирано и планско активирање на сите расположиви сили и средства за заштита и спасување на територијата на Република Македонија или некој нејзин дел, заради извршување на задачите за заштита и спасување на населението, материјалните и други добра на загрозените подрачја.

Делумна мобилизација претставува правовремено, организирано и планско активирање на дел од расположиви сили и средства за заштита и спасување на територијата на Република Македонија или некој нејзин дел, во обем кој ги задоволува потребите за извршување на задачите за заштита и спасување на населението, материјалните и други добра на загрозените подрачја.

1. Подготовка, организација и извршување на мобилизацијата

Член 8

Мобилизацијата започнува со приемот на наредбата за мобилизација, а завршува со времето одредено во Планот за мобилизација.

Член 9

Наредбата за мобилизација на Командантот на Главниот штаб за заштита и спасување содржи:

- територијата, односно подрачјето на која ќе се изврши мобилизацијата;
- видот на силите за заштита и спасување кои треба да се мобилизираат;
- време на почеток;
- начинот на пренесување на наредбата за мобилизација на извршителите на мобилизацијата на силите за заштита и спасување;
- мерки за безбедност и самозаштита во текот на мобилизацијата;
- мерки за здравствено, сообраќајно, интендантско, материјално-техничко, административно-финансиско и друго обезбедување;
- начин на логистичко обезбедување во текот и по мобилизацијата;
- мерки за координација и соработка со државните органи, единиците на локалната самоуправа, трговските друштва, јавните претпријатија, установи и служби од посебна важност за заштитата и спасувањето и извршувањето на мобилизацијата;
- начинот на воспоставување и одржување на врските;
- известување за текот на мобилизацијата; и
- други прашања, согласно настанатите состојби.

Член 10

Раководењето за време на мобилизацијата се остварува преку штабовите за заштита и спасување и извршителите на мобилизацијата согласно нивните надлежности.

Член 11

Времетраењето на извршувањето за мобилизацијата изнесува за:

- Главниот штаб за заштита и спасување до четири часа;
- за Републичките сили за заштита и спасување до шест часа; и
- за просторните сили согласно плановите за мобилизација, но не подолго од четири часа.

2. Планирање на мобилизацијата

Член 12

Организацијата, спроведувањето и извршувањето на мобилизацијата на силите за заштита и спасување се врши согласно планот за мобилизација во кој се содржани:

- упатството за извршување на мобилизацијата;
- прегледот на мобилизациони места и мобилизациони собиришта;
- списокот на куририте и превозните средства;
- списокот на давателите на материјално технички средства;
- списокот на припадниците распоредени во тимовите, единиците и штабовите;
- потсетникот за извршување на мобилизацијата за раководниот и командниот кадар и куририте;
- прегледот на формациските и материјално - техничките средства и средствата од пописот и начинот на прием на опремата и средствата;
- мерките за безбедност за време на извршувањето на мобилизацијата;

- начинот на пополна и снабдување на штабовите и единиците за заштита и спасување со обврзниците и материјално техничките средства за време на мобилизацијата.

Член 13

За прифат на луѓето и материјално-техничките средства и опрема се одредува мобилизационо место и мобилизационо собириште.

Мобилизационото место се одредува заради ориентација на луѓето и полесно пронаоѓање на мобилизационото собириште, се наоѓа во негова близина и е по правило населба или друга земјишна површина.

Мобилизационото собириште е реон во кој се прифаќаат и распоредуваат луѓето, се примаат и делат материјално техничките средства и опрема, се информира, организира и изведува обука, смотра, се утврдува пополнотоста и подготвеноста за употреба на силите и средствата за заштита и спасување.

3. Обезбедување на мобилизацијата

Член 14

Штабовите за заштита и спасување и извршителите во рамките на планирањето и спроведувањето на мерките и задачите во мобилизацијата, остваруваат соработка и координација особено со:

- органите на државна власт;
- Центарот за управување со кризи;
- командите и единиците на Армијата на Република Македонија;
- надлежните служби на Министерството за внатрешни работи;
- органите на единиците на локалната самоуправа;
- трговските друштва, јавните претпријатија, установи и служби;
- населението; и
- средствата за јавно информирање.

Член 15

Интендантското обезбедување при мобилизацијата се врши од органите на државна власт, единиците на локалната самоуправа, трговските друштва, јавните претпријатија, установи и служби, организации и други правни лица кои поседуваат залихи, односно резерви на соодветни производи, материјално-технички средства и опрема.

Член 16

Техничкото обезбедување при мобилизацијата на Републичките сили за заштита и спасување се врши од сервисна служба чие име, место и начин на работа е утврдена со Планот за мобилизација.

Член 17

Сообраќајното обезбедување при мобилизацијата на републичките сили за заштита и спасување се врши со превозните средства на Дирекцијата за заштита и спасување и од евидентираниите превозни средства при Министерството за одбрана.

Член 18

Здравственото обезбедување при мобилизацијата на републичките сили за заштита и спасување се врши во здравствените установи на територијата односно подрачјето на кое се спроведува мобилизацијата.

Член 19

Штабовите за заштита и спасување доставуваат редовни извештаи на Главниот штаб за заштита и спасување секои два часа, на начин и време согласно наредбата на командантот на штабот.

V. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 20

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 19-1894/1
9 мај 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

752.

Врз основа на член 23, став 3 од Законот за управување со кризи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 29/05), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 9.05.2006 година, донесе

У Р Е Д Б А

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПОДРАЧЈЕТО ШТО ГО ОПФАКААТ РЕГИОНАЛНИТЕ ЦЕНТРИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО КРИЗИ

Член 1

Со оваа уредба се определува подрачјето што го опфаќаат регионалните центри за управување со кризи во Република Македонија.

Член 2

Подрачјето на регионалните центри за управување со кризи, формирани во Центарот за управување со кризи ги опфаќа подрачјата на една или повеќе општини утврдени согласно закон и тоа:

1. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Берово ги опфаќа подрачјата на општините Берово и Пехчево;
2. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Битола ги опфаќа подрачјата на општините Битола, Новаци и Могила;
3. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Валандово го опфаќа подрачјето на општината Валандово;
4. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Велес ги опфаќа подрачјата на општините Велес, Чашка и Градско;
5. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Винаца го опфаќа подрачјето на општината Винаца;
6. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Гевгелија ги опфаќа подрачјата на општините Гевгелија, Богданци и Дојран;
7. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Гостивар ги опфаќа подрачјата на општините Гостивар, Врапчиште и Маврово - Ростуша;
8. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Дебар ги опфаќа подрачјата на општините Дебар и Центар Жупа;
9. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Делчево ги опфаќа подрачјата на општините Делчево и Македонска Каменица;
10. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Демир Хисар го опфаќа подрачјето на општината Демир Хисар;
11. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Кавадарци ги опфаќа подрачјата на општините Кавадарци и Росоман;
12. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Кичево ги опфаќа подрачјата на општините Кичево, Вранештица, Другово, Зајас и Осломеј;
13. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Кочани ги опфаќа подрачјата на општините Кочани, Зрновци и Чешиново - Облешево;

14. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Кратово го опфаќа подрачјето на општината Кратово;

15. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Крива Паланка ги опфаќа подрачјата на општините Крива Паланка и Ранковце;

16. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Крушево го опфаќа подрачјето на општината Крушево;

17. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Куманово ги опфаќа подрачјата на општините Куманово, Старо Нагоричане и Липково;

18. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Македонски Брод ги опфаќа подрачјата на општините Македонски Брод и Пласница;

19. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Неготино ги опфаќа подрачјата на општините Неготино и Демир Капија;

20. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Охрид ги опфаќа подрачјата на општините Охрид и Дебарца;

21. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Прилеп ги опфаќа подрачјата на општините Прилеп, Долнени и Кривогаштани;

22. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Пробиштип го опфаќа подрачјето на општината Пробиштип;

23. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Радовиш ги опфаќа подрачјата на општините Радовиш и Конче;

24. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Ресен го опфаќа подрачјето на општината Ресен;

25. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Свети Николе ги опфаќа подрачјата на општините Свети Николе и Лозово;

26. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Струга ги опфаќа подрачјата на општините Струга и Вевчани;

27. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Струмица ги опфаќа подрачјата на општините Струмица, Босилово, Василево и Ново Село;

28. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Тетово ги опфаќа подрачјата на општините Тетово, Боговиње, Брвеница, Јагновце, Желино и Теарце;

29. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Штип ги опфаќа подрачјата на општините Штип и Карбинци;

30. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Гази Баба ги опфаќа подрачјата на општините Гази Баба, Арачиново, Илинден и Петровец;

31. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Карпош ги опфаќа подрачјата на општините Карпош, Горче Петров и Сарај;

32. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Кисела Вода ги опфаќа подрачјата на општините Кисела Вода, Аеродром, Зелениково, Сопиште и Студеничани;

33. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Центар го опфаќа подрачјето на општината Центар;

34. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Чаир ги опфаќа подрачјата на општините Чаир, Бутел, Шуто Оризари и Чучер-Сандево; и

35. Подрачјето на регионалниот центар за управување со кризи со седиште во Град Скопје ги опфаќа подрачјата на регионалните центри Гази Баба, Карпош, Кисела Вода, Центар и Чаир.

Член 3

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-1868/1
9 мај 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

753.

Врз основа на член 41 став 1 од Законот за социјална заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 50/97, 16/00, 17/03, 65/04, 62/05 и 111/05), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 9.05.2006 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДАВАЊЕ НА ОДОБРЕНИЕ ЗА ОСНОВАЊЕ
НА ПРИВАТНА УСТАНОВА ЗА СОЦИЈАЛНА
ЗАШТИТА ЗА СТАРИ ЛИЦА

1. Владата на Република Македонија дава одобрение за основање на приватна установа за социјална заштита за стари лица на ул. „Рафајло Батино“ бр. 29, Скопје на лицето Лидија Стефановска од Скопје со живеалиште на ул. „Востаничка“ бр. 166.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-2005/1
9 мај 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

754.

Врз основа на член 54 став 2 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Сл.весник на Република Македонија“ бр.8/05), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 9.05.2006 година донесе

О Д Л У К А
ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ДОГОВОР ЗА
ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ ДВИЖНА СТВАР –
ПАТНИЧКО МОТОРНО ВОЗИЛО

Член 1

Се дава согласност на договор за трајно користење на движна ствар – патничко моторно возило помеѓу досегашниот корисник Министерство за труд и социјална политика како давател на движната ствар и ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа – Кочани, како корисник на движната ствар.

Член 2

Со склучувањето на договорот на Министерството за труд и социјална политика трајно му престанува правото на користење на движната ствар – патничко моторно возило ПЕЖО PAR/CO PLC-PARTNER 1.9 D чија вредност е 195.000,00 денари, број на шасија VF35FWJZE60279491, број на мотор 10DXCB6027149, темно зелена 38 - боја, година на производство 2000, сила на мотор во KW 51, работна зафатнина 1868, седишта 5, со регистарска ознака ST – 593 - OR.

Член 3

Движната ствар од член 2 од оваа одлука се дава на трајно користење на ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа – Кочани без надомест.

Член 4

Договорот за давање на трајно користење на движна ствар ќе се склучи по влегување во сила на одлуката.

Примопредавањето на движната ствар од член 2 на оваа одлука ќе се изврши помеѓу Министерството за труд и социјална политика и ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа – Кочани, во рок од 8 дена од денот на склучувањето на договорот.

Член 5

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-1970/1
9 мај 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

755.

Врз основа на член 20, став 1, а во врска со член 16, став 2 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ бр.8/05), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 9.05.2006 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА ВРЕМЕНО
КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНИ СТВАРИ

Член 1

Со оваа одлука на Министерството за одбрана му престанува користењето на недвижни ствари и тоа:

- објекти и земјиште од магацинската група „Шатровик“ гарнизон Кочани, во површина од 72.722 м², лоциран на КП бр.11072, за КО Кочани, евидентирани во Имотен лист бр.2651 на Државниот завод за геодетски работи – Одделение за премер и катастар – Кочани;
- објект и земјиште во касарната „Јосиф Јосифовски Свештарот“ Гевгелија лоцирани на КП бр.2983/1, во површина од 68.451 м² под шума, КП бр.2983/1, во површина од 2.423 м² под објект; КП бр.4252/1, во површина од 48.698 м² нива, за КО Гевгелија, евидентирани во Поседовен лист бр.5507 на Државниот завод за геодетски работи, Одделение за премер и катастар – Гевгелија и
- објекти во површина од 3.309,50 м² и земјиште во површина од 120.072,00 м² во касарната „Лиман Каба“ – Дебар, лоцирани на КП бр.1705/1, КО Дебар.

Член 2

Недвижните ствари од член 1 на оваа одлука се даваат на времено користење, без надомест на општина Кочани, општина Гевгелија и општина Дебар, за временски период од 30 години.

Член 3

Предавањето и приемот на недвижните ствари од член 1 на оваа одлука ќе се изврши меѓу Министерството за одбрана и општината Кочани, општината Гевгелија и општината Дебар.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-2218/1
9 мај 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

756.

Врз основа на член 20 став 1, а во врска со член 16 став 2 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 8/05), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 9.05.2006 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА ВРЕМЕНО
КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНИ СТВАРИ

Член 1

Со оваа одлука на Министерството за одбрана му престанува користењето на недвижни ствари и тоа:

- објекти и земјиште од Касарната „Христијан Тодоровски-Карпош“ – Куманово, во површина од 16.238 м² под објекти и во површина од 220.316 м² под земјиште на КП бр.16139, за КО Куманово, евидентирани во Имотен лист бр.14368 на Државниот завод за геодетски работи – Одделение за премер и катастар – Куманово.

Недвижните ствари од став 1 на овој член се даваат на времено користење на општина Куманово, за временски период од 30 години.

Член 2

Предавањето и приемот на недвижните ствари од член 1 на оваа одлука ќе се изврши меѓу Министерството за одбрана и општината Куманово.

Член 3

Општината Куманово да изврши реконструкција на објект бр.17 во Касарната „Боро Менков“ – Куманово во вредност од 10.000.000,00 денари, согласно Основниот проект за адаптација и реконструкција на Министерството за одбрана и да преземе на неопределено време 4 (четири) лица вработени во Министерството за одбрана и Армијата на Република Македонија.

Член 4

Начинот и условите на користењето на недвижните ствари од член 1, како и преземањето на лицата од член 3 на оваа одлука ќе се утврдат со договор.

Член 5

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-2228/1
9 мај 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

757.

Врз основа на член 20, став 1 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ бр.8/05), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 9.05.2006 година, донесе

О Д Л У К А ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНИ СТВАРИ

Член 1

Со оваа одлука на Министерството за одбрана му престанува користењето на следните недвижни ствари, сопственост на Република Македонија:

- објект бр. 3 (гарнизонска амбуланта), во Касарната „Мирче Ацев“ во Прилеп, лоциран на К.П. бр. 343/2, (К.П. бр. 797/1), во површина од 789м², КО Прилеп, евидентиран во Имотен лист бр. 36656 на Државниот завод за геодетски работи - Одделение за премер и катастар - Прилеп;

- објект бр. 10 (гарнизонска амбуланта), во Касарната „11 Октомври“ во Струмица, лоциран на К.П. бр. 7034 во површина од 667м², КО Струмица, евидентиран во Имотен лист бр. 13088 на Државниот завод за геодетски работи - Одделение за премер и катастар - Струмица.

Член 2

Недвижните ствари од член 1 се даваат на определено време, без надоместок, за период од 30 година и тоа:

- недвижните ствари од алинеја 1 на Јавната здравствена установа Општа болница „Борка Талевски“ - Прилеп, а од алинеја 2 на Јавната здравствена установа Општа болница во Струмица.

Член 3

Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука, Јавната здравствена установа Општа болница „Борка Талевски“ - Прилеп да преземе на неопределено време 2 (две), а Јавната здравствена установа Општа болница во Струмица 5 (пет), лица вработени во Министерството за одбрана и Армијата на Република Македонија.

Член 4

Недвижните ствари од член 1 на оваа одлука се даваат на користење без опрема и инвентар.

Начинот и условите за користење на недвижните ствари, како и преземањето на лицата, ќе се утврдат со договор.

Член 5

Предавањето и приемот на недвижните ствари од член 1 на оваа одлука, ќе се изврши меѓу Министерството за одбрана и Јавната здравствена установа Општа болница „Борка Талевски“ - Прилеп и Јавната здравствена установа Општа болница во Струмица.

Член 6

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-2230/1
9 мај 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

758.

Врз основа на член 20 став 1 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на РМ“ бр. 8/05), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 09.05.2006 година, донесе

О Д Л У К А ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНА СТВАР

Член 1

Со оваа одлука на Министерството за одбрана му престанува правото на користење на недвижна ствар - земјиште во вкупна површина од 1.291.940 м², лоцирана на КП бр. 1146 во површина од 3.736 м², КП бр. 1659/2 во површина од 2.076 м² и КП бр. 1960 во површина од 1.286.178 м², за КО Ерделија, евидентирани во Поседовен лист бр. 111 на Државниот завод за геодетски работи, Одделение за премер и катастар Свети Николе.

Недвижната ствар од став 1 на овој член се дава на користење на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 2

Предавањето и приемот на недвижната ствар од член 1 на оваа одлука ќе се изврши меѓу Министерството за одбрана и Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-2237/1
9 мај 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

759.

Врз основа на член 20, став 1 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи ("Службен весник на Република Македонија" бр.8/05), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 11.05.2006 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ДАВАЊЕ НА КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНА СТВАР****Член 1**

Недвижната ствар - објект во вкупна површина од 1.096 м² и тоа 245 м² под објект и 851 м² двор, лоциран на КП.бр.940, план 6, скица 17, во викано место "Село", евидентиран во Поседовен лист бр. 294 за КО Небрегово, имот во сопственост на Република Македонија, се дава на користење на Националната установа - Завод за заштита на спомениците на културата и Музеј - Прилеп, заради одржување на родната кука на Академик Блаже Конески - "Спомен дом Блаже Конески" во с. Небрегово.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 19-2252/1
11 мај 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

760.

Врз основа на член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/00, 12/03, 55/05 и 37/06) и член 33 и член 50, став 1, алинеја 10 од Договорот за концесија бр. 23-1326/11 од 31.05.2002 година, склучен меѓу Владата на Република Македонија и Трговското радиодифузно друштво-оператор на кабелска мрежа "Пехчево" ДООЕЛ Пехчево како концесионер, на предлог на Советот за радиодифузија, Владата на Република Македонија, како концедент, на седницата одржана на 9.05.2006 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ОДЗЕМАЊЕ НА КОНЦЕСИЈАТА ЗА ДИСТРИБУЦИЈА НА РАДИО И ТЕЛЕВИЗИСКИ ПРОГРАМИ ПРЕКУ КАБЕЛСКА МРЕЖА**

1. Се одзема концесијата за дистрибуција на радио и телевизиски програми преку кабелска мрежа на: Трговското радиодифузно друштво-оператор на кабелска мрежа "Пехчево" ДООЕЛ Пехчево, на подрачјето на Пехчево, доделена со Одлуката за давање концесија за дистрибуција на радио и телевизиски програми преку кабелска мрежа на Владата на Република Македонија бр. 23-489/1 од 05.03.2002 година ("Службен весник на Република Македонија" бр. 19/02).

Концесијата од став 1 на оваа одлука се одзема поради неисполнување на доспеаните обврски за плаќање на надоместокот за концесија согласно склучениот Договор за концесија за дистрибуција на радио и телевизиски програми преку кабелска мрежа бр. 23-1326/11 од 31.05.2002 година.

2. Со одземањето на концесијата, на наведеното трговско радиодифузно друштво-оператор на кабелска мрежа му престанува правото да ја врши дејноста дистрибуција на радио и телевизиски програми преку кабелска мрежа.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 19-1115/1
9 мај 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

761.

Врз основа на член 36, став 3 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/00, 12/03, 55/05 и 37/06), а во врска со член 144, став 3 од Законот за електронските комуникации ("Службен весник на Република Македонија" бр. 13/05), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 9.05.2006 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕ НА ОДЛУКИТЕ ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ КОНЦЕСИИ ЗА ДИСТРИБУЦИЈА НА РАДИО И ТЕЛЕВИЗИСКИ ПРОГРАМИ ПРЕКУ КАБЕЛСКА МРЕЖА**

1. Одлуката за доделување концесии за дистрибуција на радио и телевизиски програми преку кабелска мрежа ("Службен весник на Република Македонија" бр. 63/01) и Одлуката за доделување концесии за дистрибуција на радио и телевизиски програми преку кабелска мрежа ("Службен весник на Република Македонија" бр. 19/02), престануваат да важат.

2. Трговските радиодифузни друштва-оператори на кабелска мрежа треба да достават нотификација до Агенцијата за електронски комуникации, согласно член 28 од Законот за електронските комуникации ("Службен весник на Република Македонија" бр. 13/05), најдоцна 30 дена од денот на влегување во сила на оваа одлука.

3. Договорите за концесија и дистрибуција на радио и телевизиски програми преку кабелска мрежа на трговските радиодифузни друштва-оператори на кабелска мрежа кои нема да постапат согласно точка 2 од оваа одлука, престануваат да важат.

4. Договорите за концесија за дистрибуција на радио и телевизиски програми преку кабелска мрежа на трговските радиодифузни друштва-оператори на кабелска мрежа кои ќе се нотифицираат, престануваат и концесијата се одзема со денот на добивање потврда за регистрација на нотификацијата.

5. Постапките кои трговските радиодифузни друштва - оператори на кабелска мрежа ги започнале, а не ги довршиле пред Министерството за транспорт и врски во врска со добивање техничка документација на нивната кабелска мрежа, ќе продолжат согласно закон.

6. Примената на одобрените програмски пакети кои трговските радиодифузни друштва-оператори на кабелска мрежа ги дистрибуираат преку својата кабелска мрежа врз основа на договорите од точка 3 на оваа одлука, ќе се регистрираат во Советот за радиодифузија согласно член 109 од Законот за радиодифузната дејност ("Службен весник на Република Македонија" бр. 100/05).

7. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 19-1114/1
9 мај 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

762.

Врз основа на член 20 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи ("Службен весник на РМ" бр. 8/05), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 09.05.2006 година, донесе

ОДЛУКА**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ПРЕСТАНОК НА КОРИСТЕЊЕ И ДАВАЊЕ НА КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНИ СТВАРИ****Член 1**

Во Одлуката за престанок на користење и давање на користење на делови од недвижни ствари, во член 1, ставовите 1 и 2 се менуваат и гласат:

„На Центарот за култура „Григор Прличев“ - Охрид му престанува користењето на недвижниот имот - летната сцена на локалитетот „Долни Сарај“ евидентиран во Поседовен лист бр. 10596 Катастарска општина Охрид, со вкупна површина од 3100,9 м², што се наоѓа на КП бр. 16057, запишана како имот, сопственост на Република Македонија.

На Центарот за култура „Григор Прличев“ Охрид му престанува користењето и на недвижниот имот - простор во продолжение на работните простории (источна страна) на Дирекцијата на Фестивалот „Охридско лето“ евидентиран во Поседовен лист бр. 10596, Катастарска општина Охрид, со вкупна површина од 610 м², што се наоѓа на КП бр. 16467, запишана како имот, сопственост на Република Македонија.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-1960/1
9 мај 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

763.

Врз основа на член 36, став 3 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/00, 12/03, 55/05 и 37/06), а во врска со членовите 200 - а и 200 - в од Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/04 и 84/05) и член 2-б од Законот за приватизација на државниот капитал („Службен весник на Република Македонија“ бр. 37/96, 81/99, 6/02 и 74/05), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 09.05.2006 година, донесе

ОДЛУКА ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ОТПОЧ- НУВАЊЕ НА ПОСТАПКАТА ЗА ПРИВАТИЗА- ЦИЈА БР. 19-1464/2 ОД 7 АПРИЛ 2006 ГОДИНА

Член 1

Член 2 од Одлуката се менува и гласи: „проценетата вредност на ЈЗО Градска аптека „Скопје“ - Скопје изнесува 3.056.000 ЕУР“.

Член 2

Член 3 од Одлуката се менува и гласи: „Уделот во висина од 5 % бесплатно им се отстапува на вработените кои тој статус го имале на денот на влегување во сила на одлуката на Владата на Република Македонија.“

Член 3

Член 4 од Одлуката се менува и гласи: „Уделот во висина од 20 % или 611.200 ЕУР да се понуди за откуп на вработени под повластени услови.“

Член 4

Во член 5 зборот „акции“ се заменува со зборот „удел“.

Член 5

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-1464/3
9 мај 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО

764.

Врз основа на член 9 од Законот за органско земјоделско производство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 16/04), Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, во согласност со министерот за економија, министерот за животна средина и просторно планирање, министерот за здравство и министерот за економија, донесува

ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНСКО СТОЧАРСКО ПРОИЗВОДСТВО

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат минималните технички барања кои се однесуваат на техники и норми на одгледување на домашни животни, план на производната единица, условите на период на конверзија, вид и раса на животните, начин на чување на животните, барања во репродукцијата, хранење, нега, лечење, колење и постапки при превоз на животните.

II. СТОЧАРСТВО

Член 2

Потребно е да се одгледуваат и природно да се искористуваат здрави, природно отпорни, за човекот корисни животни кои се прилагодени кон условите во подрачјето во кое се одгледуваат.

Одгледувањето и искористувањето треба да се темели на што е можно повеќе природни законитости и држење на секој животински вид, за во него поприродна околина, со осигурување на еколошките услови.

Хранењето, држењето и искористувањето треба да биде умерено и разумно.

Член 3

Бројот на животни по производна единица во органското производство (во понатамошен текст: производна единица) зависи од применетите услови на производство и можното производство на храна на производната единица, под услов можноста за загадување на околината да е сведена на минимално ниво.

Член 4

Во производната единица сите грла треба да се чуваат според одредбите на овој Правилник. Ако на производната единица се чуваат животни кои не се одгледуваат според условите на овој Правилник, зградите и површините каде тие се чуваат треба да бидат одвоени.

Член 5

По исклучок, на производната единица може да се чуваат животни кои не ги исполнуваат барањата од член 5 на овој Правилник за одреден временски период во годината, ако таквите животни доаѓаат од услови на екстензивно користење, и ако не се одгледуваат на иста површина со останатите животни.

Член 6

Ако производната единица премине на органско производство, земјоделските површини кои се користат за производство на храна за животни треба да ги задоволуваат техничките барања за органско производство како што е пропишано во Правилникот за органско растително производство.

Периодот на конверзија може да биде намален до една година за пасишта и отворени простори за чување на животни, односно до 6 месеци ако земјоделското земјиште не било третирано со забранети средства најмалку една година.

Член 7

Ако сточарскиот производ се става на пазар како органски, животните треба да се чуваат согласно одредбите на овој Правилник најмалку:

- 12 месеци за говеда и коњи, ако се одгледуваат за производство на месо или во сите случаи три-четвртини од нивниот дотогашен живот;
- 6 месеци за мали преживари и свињи;
- 10 недели за живина за производство на месо, набавена на возраст до три дена;
- 6 недели за живина за производство на јајца.

Член 8

При избор на расата и сојот на животните предност им се дава на раси или соеви од тоа одгледувачко подрачје и на оние кои можат да се прилагодат на техничките барања за одгледувачкото подрачје, што влијае врз нивната виталност и отпорност на болести.

Член 9

Животните кои се одгледуваат треба да потекнуваат од органска производна единица и треба да останат во таков произведен состав во текот на нивниот производствен живот. Животните кои не ги исполнуваат техничките барања од член 5 на овој Правилник од органската производна единица може да се конвертираат.

Член 10

Кога стадото за прв пат се поставува во услови на органско сточарско производство и нема доволно животни кои ги задоволуваат техничките барања за органско производство, може да се внесат животни од конвенционални фарми, и тоа:

- телиња и јуници одгледувани согласно барањата на овој Правилник и ако од моментот на одбивање од доене се помлади од 6 месеци;
- јагниња и јариња одгледувани согласно барањата на овој Правилник од моментот на одбивање од доене се помлади од 2 месеци;
- прасиња одгледувани според согласно барањата од овој Правилник од моментот на одбивање од доене не потешки од 35 кг;
- кокошки (несилки) наменети за производство на јајца не постари од 18 недели; и
- пилиња за производство на месо не постари од 3 дена од моментот кога се преземени од фармата каде биле одгледани.

Член 11

Во производната единица можат во случај на обнова или измена на стадо или јато, односно висока смртност на животните предизвикана од здравствени или некои други причини, да се вклучат грла кои потекнуваат од конвенционални земјоделски стопанства.

Член 12

Ако се сака да се зголеми бројот на животни во стадото или се сака да се обнови стадото или јатото, а органски произведени животни не се на располагање, дозволено е секоја година да се набави не повеќе од 10% возрасни женски говеда или коњи и 20% возрасни женски свињи, овци и кози од земјоделско стопанство кое не се занимава со органско производство.

Согласно став 1 од овој член можат да се пополнуваат само стада кои бројат 10 или повеќе говеда или коњи, односно 5 или повеќе свињи, овци или кози.

За стада помали од оние одредени во став 2 од овој член дозволено е годишно да се набави од конвенционален начин на одгледување само едно грло.

Член 13

Набавката на грла од конвенционално производство може да биде до 40%, од вкупниот број на грла во стадото, ако:

- се планира битно зголемување на бројот на грла на фармата;
- се менува расата;
- се воспоставува нов систем во производство;
- видовите се во опасност од угинување заради таквото одгледување.

Член 14

Машките грла за приплод можат да се набават од конвенционални фарми, ако тие животни се држени одвоено и хранети согласно одредбите на овој Правилник.

Член 15

При набавка на животни кои не потекнуваат од органска производната единица посебно внимание се придава на проверката на нивното здравје, отпорност и аклиматизираност и се спроведуваат посебни мерки за заштита од болести и паразити.

Член 16

Размножување на животните во состав на органското производство се врши со природен припуст или со вештачко осеменување, или со одобрен пренос на ембриони во случај на загрозување на изворните раси.

Член 17

Зафатите врз животните, како што е врзување на еластични јамки на опашите на овците, купирање (сечење) на опашки, режење на заби, режење на клунови или обезрожување на фарма не треба да се спроведуваат систематски, освен ако тоа е потребно поради сигурност или ако на тој начин се придонесува за здравјето, добробитта или хигиената на животното.

Физичка кастрација на животните може да се врши во најповолната возраст под услов болката да е сведена на минимум, ако на тој начин се придонесува за квалитетот на производот, ако тоа е дел од традиционалната производна пракса.

Член 18

За да се спречи пореметување во однесувањето (канибализам), на животните треба да им се обезбеди постојана активност, односно етолошки услови за изразување на природното однесување својствени на нивната раса.

На животните треба да им се осигураат услови за нега на телото (на пример: четкање), без употреба на јод за дезинфекција на вимето.

Член 19

Животните не треба да се држат врзани, освен ако се животните од мали поседи но под услов најмалку два пати неделно да имаат пристап до пасишта, отворени испусти или области за разонода, и доколку одгледувањето е во согласност со барањата за добробит на животните, во редовно чистени простории и со поединечна грижа.

Член 20

Животните не треба да се чуваат во неповолни услови за сместување или на диета, кои ја поттикнуваат појавата на анемија. Не треба да се употребуваат електрични овчари за говеда.

Член 21

На органската сточарска единица се чуваат животни кои годишно не произведуваат повеќе од 170 кг. азот по грло и хектар производна површина, и тоа во зависност од видот и расата на животното:

Вид и раса на животно	Максимален број на животни по хектар (еквивалент 170 кг N/ха/годишно)
Коњи над 6 месеци	2
Телиња во тов	5
Останати говеда помлади од година дена	5
Машки и женски говеда од 1-2 години	3,3
Машки говеда постари од две години	2
Стелни јуници и јуници во тов	2,5
Млечни крави	2
Останати крави	2,5
Женски зајаци за приплод	100
Овци и кози	13,3
Прасиња	74
Спрасни маторици	6,5
Свињи во тов и останати свињи	14
Пилиња во тов	580
Несилки	230

Член 22

При изградба на објекти за чување на животни треба да се изградат објекти за чување на губрето (губриште). Губриштата треба да бидат со соодветен капацитет кој овозможува сигурно складирање на губривото од производната единица, така да не настанува загадување на околината со непосредно истекување или со продирање во земјиштето.

Член 23

Техничките барања за чување на животните треба да ги задоволуваат нивните биолошки и етолошки потреби. Животните треба да имаат непречен пристап на храна и вода.

Со изолацијата, греењето и вентилацијата во објектот за сместување на животните треба да се осигура струењето на воздухот, количината на парашина, температурата, релативната влага и заситеноста со гасови да бидат такви да не им штетат на животните.

Објектите за чување на животните треба да имаат можност за природно проветрување и осветлување.

Член 24

На отворени природни површини на кои престојуваат животните, треба да се осигураат простори (места) за нивна заштита во случај на невреме, ветар, сонце или високи температури, земајќи ги во предвид локалните временски услови и својствата на расата.

Член 25

Животните сместени во објектите треба да имаат доволно слободен простор, зависно од видот, расата, староста, нивните природни потреби, полот.

На животните треба да им се овозможи доволно простор за слободно стоење, лежење, вртење и природно менување на положбата на телото.

Член 26

При чување на домашни животни во затворени објекти или на отворени површини потребно е да се обезбедат следните минимум површини по грло во зависност од видот или категоријата на животното:

Вид или категорија на животно	Жива тежина по грло (кг)	Нето површина во објектот (м ² /грло)	Површина надвор од објектот без пасишта (испуст) (м ² /грло)
Приплодни и товни говеда и копитари	до 100	1,5	1,1
	до 200	2,5	1,9
	до 350	4,0	3,0
	повеќе од 350	5,0 (мин. 1 м ² /100 кг. тежина)	3,7 (мин. 0,75 м ² /100 кг. тежина)

Млечни крави		6	4,5
Приплодни бикови		10	30
Овци и кози		1,5 овца/коза 0,35 јагне/јапе	2,5 2,5 до 0,5 по јагне/јапе
Приплодни маторици со прасиња до старост од 40 денови		7,5 по маторица	2,5
Свињи во тов	до 50 до 85 до 110	0,8 1,1 1,3	0,6 0,8 1,0
Одбиени прасиња	повеќе од 40 денови старост и 30 кг. Тежина	0,6	0,4
Спрасни маторици		2,5	1,9
Нерези		6,0	8,0

Член 27

Објектите за чување на животните, потребната опрема и прибор треба темелно да се чистат и дезинфицираат за да се спречи настанување на причинителот на болестите и нивните преносители.

Член 28

Средства дозволени за чистење и дезинфекција во објектите за чување се:

- натриев и калиев сапун;
- вода и минерална пареа;
- варно млеко;
- жива вар;
- натриев хипохлорит (како течно белило);
- каустична сода;
- водороден пероксид;
- природни растителни екстракти;
- лимонска, перацетична киселина, млечна, оксална и оцетна киселина;
- алкохол;
- нитритна киселина (за опрема за молзење);
- фосфорна киселина (за опрема за молзење);
- формалдехид;
- производи за чистење и дезинфекција на виме и опрема за молзење; и
- натриев карбонат.

Остатоци од фекалии, расфрлена и неизедена храна треба да се отстрануваат редовно, за да се избегне насобирање на инсекти и глодари, да се намали непријатниот мирис и загадување на новата храна.

Член 29

На животните цицачи треба да им се осигури пристап на пасиште односно отворен простор, секогаш кога физиолошките потреби на животните, временските услови и состојбата на земјиштето тоа го овозможуваат, освен од здравствени причини.

Тревопасните животни треба да пристапуваат до пасишта секогаш кога за тоа дозволуваат условите. Биковите на возраст над една година треба да имаат пристап до отворени пасишта, отворен простор за разонода, или отворен испуст.

По исклучок од став 2 на овој член, кога тревопасните животни имаат пристап до пасишта за време на пасниот период и каде што системот за зимно сместување дозволува слобода на движење за животните, обрската за обезбедување отворени простори за разонода и отворени испусти може да се занемари.

Член 30

Говеда и свињи во тов во завршните фази на гоеење, како и овци и кози за производство на месо, можат да се држат во затворен простор, ако таквото држење не преоѓа една петтина од нивниот живот или ако не трае подолго од 3 месеци.

Член 31

Објектите за чување на животните треба да имаат мазни, но не лизгави подови. Најмалку половина од вкупните површини треба да имаат полни подови, а не перфорирани или решеткасти.

Во објектите треба да се осигураат чисти, суви и доволно пространи површини предвидени за лежишта со полни подови.

Простирката треба да биде од слама или од други прикладни природни материјали.

Член 32

Телињата не треба да се чуваат во индивидуални боксови после првата недела од нивниот живот.

Член 33

Маториците треба да се чуваат во група, освен во последниот период од бременоста и во текот на периодот на доене.

Прасињата не треба да се држат во кафези.

На свињите треба да им се осигури слободен простор за ровење.

Член 34

Живината не треба да се држи во кафези. Одредени видови на живина треба (да имаат овозможен пристап на водени површини (поток, езеро и сл.) секогаш кога временските и хигиенските услови го дозволуваат тоа.

Член 35

Објектите за држење на сите видови животни треба да ги исполнуваат најмалку следните технички барања:

- една третина од површината треба да има полни подови покриени со слама, пилевина, песок или сличен природен материјал;

- за живина која носи јајца треба да постои доволно подна површина за да непречено се собира нивниот измет;

- да имаат легла кои одговараат на нивна големина и група согласно член 36 од овој Правилник; и

- да имаат и мали влезови/излези со големина која одговара на големината на птиците, а овие излези треба да имаат комбинирана должина од 4 м на 100 м² површина од објектот наменет за птиците.

Член 36

Минимален број на живина по метар површина во затворен објект и слободен простор во зависност од категоријата на живината, треба да изнесува:

Категорија на живина	Број на грло по м ² во објектот	Површина во м ² надвор од објектот
Кокошки несилки	6	4
Живина за гоеење	10 со максимална тежина 21 кг/м ²	4 бројлера 4,5 патки 10 мисирки 15 гуски

При планирање на бројот на живина на производната единица треба да се има во предвид следното:

- живинарникот не треба да има повеќе од 4800 пилиња, 3000 несилки, 5200 бисерки, 4000 женски односно 3200 машки патки, 2500 гуски и мисирки;

- вкупната употреблива површина на живинарникот за гоеење на живина по секоја производна единица не треба да има повеќе од 1600 м².

Член 37

Во живинарник за несилки природното светло може да се замени со вештачко за да се осигура најмногу 16 саати светло по ден, со постојан ноќен одмор од најмалку 8 саати.

Член 38

На живината треба да и се овозможи излез на отворени површини секогаш кога временските услови го дозволуваат тоа. Отворените површини треба во најголем дел да бидат покриени со вегетација, а живината треба да има непречен пристап до хранилките и поилките.

Член 39

Објектите за чување на живина, поради здравствени причини треба целосно да се испразнат после завршениот циклус на производство, за после тоа и објектите и опремата да се исчистат и дезинфицираат.

Отворените површини кои се користат за држење на живина треба да се остават слободни за да порасне вегетација.

Член 40

Хранењето на животните треба да биде во сообразност со нивните потреби за разумен степен на производност и нормална брзина на раст.

Храната на животните треба да ги содржи сите хранливи состојки кои обезбедуваат рамномерен раст и развој и добро здравје.

Свежа вода и храна треба да им бидат достапни на животните цел ден.

Животните треба да се хранат со органски произведена храна од сопственото стопанство или со купена храна од друга органска производна единица.

Член 41

Годишно може да се користи најмногу 5% конвенционална храна за преживари, односно 15% за друг вид на животни, според годишните потреби и количини на суви материи во вкупната храна. Процентот на суви материи во конвенционалната храна во дневните дажби изнесува најмногу 25%, освен кога животните се во мирување.

Со одобрување од овластеното правно лице може да се купат ограничени количини на конвенционална храна, ако органската сточарска единица може да покаже пред овластеното правно лице дека не е во можност да обезбеди доволно количество органска храна за животните.

Член 42

Ако производството на волуминозна храна е во поголем обем намалено поради лоши временски услови, овластеното правно лице може да одобри купување на поголеми количини на конвенционална храна за ограничен период.

Член 43

При хранењето на преживарите треба максимално да се користат пасиштата, зависно од расположливоста во текот на годината.

Најмалку 60% суви материи во дневните дажби треба да потекнуваат од волуминозниот дел, од свежата трева, сено или силажа.

Овластеното правно лице може да дозволи употреба на волуминозна крма до 50% сува материја во оброк за грла кои се наоѓаат во млечно производство во текот на првите три месеци на лактација.

Член 44

При хранење на свињи и живина, волуминозната храна, свежата или сувата, силажата треба да биде застапена најмалку 10% од вкупните суви материи во дневните дажби.

Член 45

Кривата или било која состојка при хранење на животните не треба да потекнува од генетски модифицирана храна.

Член 46

Во подготовката и преработката на храната може да се користат крмни адитиви од Листата на крмни адитиви дадена во Прилог 4 кој е составен дел на овој правилник.

Член 47

Во услови на органско сточарско производство, животните може да се хранат со крмива од растително потекло кои се наведени во Листата на крмива од расти-

телно потекло дадени во Прилог 1 од овој Правилник според количинските ограничувања како што е наведено во членовите 41, 43 и 44 од овој Правилник, и само доколку се произведени или подготвени без употреба на хемиски раствори.

Член 48

Животните може да се хранат само со крмива од животинско потекло органски или конвенционално произведени наведени во Листата на крмива од животинско потекло дадени во Прилог 2 кој е составен дел на овој Правилник, согласно количинските ограничувања наведени во членовите 41, 43 и 44 од овој Правилник.

Член 49

Животните во услови на органско производство може да се хранат со крмива, елементи во трагови, витамини, провитами и хемиски добро дефинирани соединенија кои имаат ист ефект, наведени во Листата на крмива од минерално потекло дадени во Прилог 3 кој е составен дел на овој Правилник.

Член 50

При хранење на животните во услови на органско сточарско производство, може да се даваат ензими од микроорганизми и останати адитиви наведени во Листата на ензими, микроорганизми и други адитиви дадени во Прилог 5 од кој е составен дел на овој Правилник.

Член 51

Антибиотици, оцидиостатици, лекови, стимулатори на растот и другите супстанции со кои се поттикнува растот или производството не треба да се користат при хранење на животните кои се во состав на органско производство.

Член 52

Хранењето на младите животни треба да се заснова на природно млеко, по можност мајчино млеко. Сите цицачи треба да се хранат од природно млеко за минимум одреден период, зависно од видот на животното, а кој период изнесува 3 месеци за говеда и коњи, односно 45 дена за овци и кози, и 40 дена за прасиња.

Член 53

Замена за млеко без антибиотици, може да се користи при лечење и во акутни случаи со согласност на овластеното правно лице.

Член 54

Превентивна здравствена заштита треба да се спроведува со правилна исхрана, сместување, користење на алтернативни методи, согласно прописите за вакцинирање против заразни и паразитни болести, со општа хигиена, дезинфекција на шталите и шталска опрема.

Во лечењето треба што е можно повеќе да се применуваат природни методи, лекови од растително, животинско и минерално потекло, и превентивно-механички методи.

Член 55

По исклучок од член 54 од овој Правилник, животните можат да се лечат со хемиско синтетички лекови по предходна согласност од овластеното правно лице.

Член 56

Сите лекувани животни на органската сточарска единица треба да бидат обележани и заведени во книга за водење евиденција на ветеринарни интервенции согласно прописите за водење евиденција за органското сточарско производство.

Лицето кое го вршело лечењето треба да го запише леченото животно во амбулантниот протокол. Во евиденцијата треба прецизно да се опише дијагнозата на болеста, методот на лечење, видот и количината на употребениот лек и периодот на лечење.

Превентивната употреба на лекови може да биде дозволена само за вакцинирање или ако е потребен таков третман заради осигурување на добробитта на животните, ако нема никакви други оправдани можности.

Вакцинирање се врши само кога постои опасност од болест во подрачјето во кое се наоѓа фармата, и кога овие болести не можат на друг начин да бидат контролирани.

Член 57

Периодот на каренца помеѓу последното применување на алопатски ветеринарен лек, и производство на органски произведена храна од таквите животни е два пати подолг од званичниот период на каренца, а доколку истиот не е специфициран, 48 часа.

Член 59

Превозот на животните треба да се врши на начин кој го ограничува стресот што животните го преживуваат. Утоварот и истоварот треба да се вршат со претпазливост и без користење на било какви електрични симулации за присила на животните, и користење на било какви алопатски средства за смирување пред и за време на транспортот.

Член 60

Минималната старост на живината за време на колењето треба да е за:

пилиња	81 ден
копуни	150 дена
пекиншки патки	49 дена
женки руски патки	70 дена
мажјаци руски патки	84 дена
диви патки	92 дена
бисерки (перлинки)	94 дена
мисирки и гуски	140 дена

Производителот ако не ги применува овие старосни ограничувања, во тој случај за животните треба да се користи заштита од бавен раст.

Член 61

Животните во текот на транспортот треба да се хранат и напојуваат, зависно од климатските услови и траењето на транспортот. Животните во текот на транспортот треба редовно да се прегледуваат.

Превозното средство треба да биде прикладно за секој вид на животни.

Член 62

Во времето пред колење и за време на колење со животните треба да се постапува така што стресот врз животните да се намали на минимум.

При колење животните треба да бидат омамени пред тие да искрварат до смрт.

Исклучоци можат да се направат во согласност со културно-религиозните навики на потрошувачите.

Колење на животните без претходно омамување потребно е да се изврши во мирно опкружување.

III. ПЧЕЛАРСТВО

Член 63

Органското производство во пчеларството се воспоставува година дена после периодот на конверзија. Во текот на тој период потребно е во кошниците да се замени пчелниот восок. Новиот восок треба да потекнува од органско пчеларско производство, освен ако овластеното правно лице даде согласност дека не е можна набавка на восок со такво потекло под услов истиот да потекнува од медените капачиња.

Член 64

Ако пчеларот има повеќе пчеларници во исто подрачје, сите тие треба да ги задоволуваат техничките барања согласно овој Правилник, за ова производство да биде потврдено како органско.

Пчеларниците се формираат со поделба на заедници или набавка на нови роеви и кошници од производни единици кои се во согласност со техничките барањата наведени во овој Правилник.

Член 65

Пчеларници кои се наоѓаат во органската пчеларска единица, а кои не се во согласност со техничките барања на овој Правилник, може да конвертираат со предходна согласност на овластеното правно лице.

Овластеното правно лице може да даде согласност за обновување на пчеларникот со заедници кои не ги задоволуваат техничките барања на овој Правилник во случај на голема загуба на пчелните семејства предизвикана од здравствени или некои други причини, настанати во период на конверзија.

Член 66

При обнова на пчеларникот може да се набави 10% матици или роеви годишно од пчеларник кои не се во согласност со техничките барања на овој Правилник и истите да се внесат во органска производствена единица.

Во тој случај матиците и роевите треба да се стават во кошници со саќе кои потекнуваат од органско производство, не треба да се применува период на конверзија.

Член 67

Пчеларот на овластеното правно лице треба да му обезбеди соодветна документација и докази за обезбедување природни услови кои осигуруваат таква исхрана за пчели за нивните производи да можат да се сврстат во органски.

Член 68

Пчеларникот треба да има положба со која :

- се осигуруваат доволно извори на нектар, роса и полен за пчелите, и пристап до вода;

- во радиус од 3 км од пчеларникот изворите на нектарот и поленот да се состојат од органски произведени растенија или од природна вегетација која не е третирана со хемиски средства, или пак растенија одгледани на начин кој има мало влијание врз животната средина што не може позначително да го променат одредувањето на пчеларското производство како органско; и

- постои доволна оддалеченост од било кое неземјоделско производство кое е можен извор на загадување на околината, како што се на пр.: градски центар, индустриска зона, автопат, депонии, места за спалување на ѓубришта и сл.

Техничките барања од став 1 од овој член не се однесуваат на времето кога пчелните заедници мируваат или кога нема цутење.

Член 69

На крајот од производната сезона пчелните заедници треба да бидат снабдени со резерви од мед и полен во количина која осигурува нивно преживување во текот на зимата.

Член 70

Вештачка исхрана на пчелните заедници дозволена е во услови кога е многу потребна за преживување на пчелите во екстремни климатски услови. Вештачката исхрана треба да се темели на мед од органско производство.

Со согласност на овластеното правно лице, за вештачка исхрана може да се користи органски произведен сируп или органски добиена шеќерна меласа наместо органски произведен мед, особено во случаи кога климатските прилики условуваат кристализација на медот.

Член 71

Пчеларот треба да води евиденција за вештачка исхрана согласно прописите за евиденција и тоа за:

- видот на производ кој се користи;
- датумот на давање на тој производ;
- количина на производот; и
- пчелни заедници кои се хранети.

Член 72

Вештачката исхрана треба да се спроведува само од последното земање на медот од кошниците до 15 дена пред почетокот на наредното, односно пред почетокот на периодот на нектар и роса.

Член 73

Собирање на медот и другите пчелни производи не треба да се врши со уништување на пчелите во саќето и со примена на хемиски методи при одземање на медот или саќето со медот.

Член 74

Крилата на матицата не треба да се сечат, а при замена на матицата, старата матица може да се убие.

Трутовско легло може да се уништува само при сузбивање на варооза.

Член 75

Подрачјето на кое е поставен пчеларникот треба да биде регистрирано заедно со бројот на пчелните заедници.

Овластеното правно лице треба да биде известено за селење на пчеларникот кој мора да се наоѓа во подрачје одредено за органско производство.

Член 76

Кошницата треба да биде направена од природен материјал, без можен ризик од контаминација на околината или пчелниот производ. Со исклучок на средствата наведени во член 82 во кошниците може да се користат само природни производи, како што се прополис, восок или растителни масла.

Член 77

Болните пчелни заедници треба да бидат веднаш лекувани, а ако е потребно и издвоени во изолиран пчеларник во текот на лекувањето.

Лекувањето на пчелните болести треба да биде пред сè засновано на употреба на фитотерапевски и хомеопатски приправки и употреба на биолошки сузбивачи и терапија.

Ако таквото лечење не даде резултати, може со согласност на овластеното правно лице да се дадат алопатски хемиски синтетизирани лекови под ветеринарен надзор.

При лечење на варооза може да се употребува мравја киселина, млечна киселина, оцетна киселина и оксална киселина како и следниве билни супстанции: ментол, тимол, камфор и еукалиптол.

Член 78

Пчелните заедници кои се лекуваат со алопатски хемиски синтетизирани лекови треба да се издвојат во посебен пчеларник, и ќе бидат вратени назад во органското производство после замена на восокот и период на конверзија од една година, освен ако се користат средствата од член 77 од овој Правилник.

Член 79

Сите податоци за лечењето (дијагнозата, активната супстанција на лекот, начинот на лекување, должината на третманот, каренцата и сл.) пчеларот треба да ги евидентира, а ако пчелните заедници се лекувани со ветеринарни лекови овие податоци треба да ги евидентира ветеринарот кој го препишал лекот и/или го спровел лечењето, по предходна согласноста на овластеното правно лице пред ставањето на медот или другите пчелни производи во трговија.

Член 80

Во пчеларникот може да се врши физичка обработка со водена пареа или директен пламен.

За заштита на материјалите (рамките, кошниците или саќето) особено против штетниците може да се применуваат средства кои се користат во производство на растенијата, како и родентициди.

За чистење и дезинфицирање на материјали, згради, опрема, садови или производи што се користат во пчеларството, може да се користат следниве средства:

- калиев и натриев сапун;
- вода и водена пареа;
- варно млеко;
- жива вар;
- натриум хипохлорит;
- водороден пероксид;
- лимонска, парацетична, мравја, оцетна, млечна и оксална киселина;
- алкохол;
- формалдехид;
- сода бикарбона;
- поташа;
- природни екстракти од растенија; и
- натриум карбонат.

IV. ОРГАНСКО ПРОИЗВОДСТВО ВО РИБАРСТВО И ВОДНИ КУЛТУРИ

Член 81

Органското производство ги вклучува сите облици на контролирано производство на риби и други водни култури во слатки води. Производство на органски и конвенционални риби и други водни култури не треба да се врши во иста производствена единица.

Член 82

Периодот на конверзија во производните единици во рибарството трае 2 години, во кој период треба да се почитуваат техничките барања за органско производство.

Овластеното правно лице може да даде согласност за воведување во производство на јајца или мајка од конвенционално потекло, ако не се производ на генетски инженеринг или ако јајцата и мајките не се достапни на пазар.

Член 83

Минимални барања за вода во која се произведува органски слатководна риба и/или други водни организми се:

- да не содржи или содржи минимални количини (толерантни) на хемикалии од производно стопанство (на пр.: средства за заштита на билките, минерални гноеви).

- количината на растворен кислородот во водата за одгледување на риба треба да соодветствува на потребите на рибите (т.е. за ципринидните видови риби најмалку 1 мг/л, а за одгледување на салмонидни видови на риба најмалку 5 мг/л; вредноста на pH треба да биде измеѓу 6,0 и 9,0).

Член 84

Технологијата на производство треба да биде усогласена со физиолошките и етолошките потреби на организмите кои се одгледуваат и да обезбеди услови на живеење без стресови, т.е. со инсталирање на функционални елементи во рибарниците и можност за нивно повлекување.

На рибите и другите водни култури треба да им се задоволат основните потреби на однесување. Технологијата на производство треба да одговара на степенот на производство и брзината на растот, и треба да обезбеди добро здравје и добробит на организмите.

Член 85

Одржувањето на производството во органските водни системи треба да се заснова на :

- поддржување и нагласување на биолошките циклуси во производство, вклучувајќи микроорганизми, билки и животни;
- употреба на состојки на храната кои се темелат на материјали од биолошко потекло;
- употреба на широк распон на методи за контрола на болестите на рибата;
- избегнување на употреба на вештачки ѓубрива и хемотераписки средства; и
- овозможување на поликултура секаде каде тоа е можно.

Член 86

Производството на водните органски состави, се постигнува во комбинација на бројот на рибите на производна површина, и големина на јатата во зависност од видот на рибите и тоа:

Крап / хектар	3000 к1 600 к2
Пастрмка/ хектар	20 кг/м ³

При комбинирано одгледување на разни видови риби, наведените вредности потребно е да се прилагодат во однос на големината (тежината) на рибата.

Член 87

Водените растенија со штетно влијание на одгледуваното јато риби, треба да се отстрануваат со биолошки и механички мерки.

Насипите на рибникот треба најмалку еднаш годишно да се косат. Заради заштита на фауната косидбата треба да се изврши после месец септември.

Член 88

Одгледувањето, превозот, ловот, убивањето и сите останати мерки треба да се спроведат така што животните не се изложуваат на непотребни оптеретувања или стрес, односно да се заштитени од мачење.

Член 89

Технологијата на одгледување треба да се прилагоди на условите на природно мрестење на рибите, а по согласност на овластеното правно лице може да се користат технологии без природен мрест на рибите.

Член 90

Рибата за порибување треба да се обезбеди од органски рибници. Во поедини случаи, доколку се нема на располагање соодветна органска риба и со одобрување од овластеното правно лице, можно е порибување со подмладок од конвенционално производство под услов рибата на крајот од производството најмалку 2/3 од животниот век да биде одгледувана во услови на органско производство, за да може да се продаде како органски производ.

Член 91

При размножувањето на рибите и одгледувањето на матичните јата, не треба да се употребуваат хормони.

Може да се врши одгледување и чување на икри во греани мрестилишта кај топловодните риби. Греењето може да се изведува со помош на сончева енергија.

Во климатски непогодни предели и сезони/ години може да се врши и вештачко контролирано мрестење, како и вештачко хранење.

Член 92

За нагубрување во рибникот може да се употребуваат органски ѓубрива (простирка, сено и трева) кои потекнуваат од органско производство, додека употребата на синтетички ѓубрива и ѓубрива кои потекнуваат или содржат делови од производство добиено со одгледување на генетски модифицирани организми, не се препорачува.

Член 93

Исхраната на рибите треба да биде избалансирана во согласност со нутритивните потреби на организмите, при што се користат само крмива од органско производство, на начин кој овозможува природно однесување при хранење, со минимално губење на храната во околината. За краповите најголем дел од храната треба да потекнува од сопственото производство. Доколку органската храна не е достапна, истата може да биде од конвенционални извори до 10% од храната за краповите, по предходна согласност од овластеното правно лице.

Член 94

Технологијата на органското одгледување треба да биде насочена кон постигнување на високо ниво на отпорност кон болести и превенција на инфекции. Сите технологии, особено одгледувањето на икрата и личинките, нивно ниво на производство и брзина на раст треба да бидат насочени кон добра здравствена состојба и благосостојба.

Технологијата на одгледување треба да ја исклучи можноста на појава на болести на рибите при промена на условите на производство. Кога лечењето на рибите е неопходно, треба да се даде предност на природните методи и лекови.

Благосостојбата на организмите е главна при изборот на начинот на лекување на болеста. Лекувањето на болеста треба да се спроведе така да се минимизираат негативните влијанија кон животната средина.

Лековите од хемиско потекло можат да се користат само доколку нема друга оправдана алтернатива и/или ако таа е дозволена со посебни прописи. После приме-

нувањето на лековите препишани од ветеринарите периодот на каренца пред продажбата треба двојно да се зголеми.

Член 95

Во технологијата на одгледување риби и други водни организми не треба да се употребуваат синтетски хормони и синтетски стимулатори на растот.

Член 96

Во евиденцијата за производство при појава на болест, треба да се наведат следните податоци:

- идентификација на организмите;
- детали за третманот и неговото траење; и
- имиња на користени лекови и нивниот состав.

Член 97

Превозното средство треба да биде соодветно за поедини видови на риба, земајќи ги во предвид квалитетот на водата, температурата, кислородот и др.

Превозната оддалеченост и зачестеност на транспорт треба да бидат минимизирани.

Превозот на риби и други водени организми треба да се врши со најголемо можно внимание, а рибите и другите водени организми редовно да се надгледуваат во текот на превозот.

Превозот не треба да предизвика непотребен стрес или физички повреди на рибите и другите водни организми.

Превозната опрема и/ или материјали не смее да содржат токсични супстанции и да имаат потенцијални токсични ефекти.

Хемиските синтетски средства за смирување и стимулатори не треба да се даваат на рибите и другите водни организми пред ниту во текот на превозот.

Член 98

Стресот поврзан со процесот на колење треба да биде минимизиран. Рибите треба да се убијат во вода или веднаш после вадењето од вода, и без нивно задущување.

Опремата користена за омамување треба да биде во добра состојба за работа и да влијае на длабоко положените делови на мозокот со еден брз и јак удар. Опремата која се користи со употреба на гас или струја потребно е постојано да се надгледува и контролира.

Член 99

При преработката на рибите и другите водни организми, треба да се обезбедат услови за разладување на истата во секој дел од преработувачкиот процес.

Член 100

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 08-323/3
25 април 2006 година
Скопје

Министер,
Садула Дураку, с.р.

Прилог 1**Листа на крмива од растително потекло во органското производство**

Житарици, зрно, нивни производи и нус производи	Зоб (цело, скршено и мелено (сточно брашно) зрно, лушпи и трици)
	Ориз (цело, скршено зрно и трици и ркулци)
	Рж (цело и мелено зрно трици и крма)
	Сирак
	Пченица (цело и мелено зрно, трици и глутен и клици)
	Пир
	Тритикали
	Пченка (цело и мелено зрно, трици и глутен и клици)
	Склад
	Пивски троп
Семе и плодови од маслодајни растенија, нивни производи и нус производи	Семе од репка, пресувано и лупено
	Соја (цело, пржено, пресувано и лупено)
	Сончоглед (цело и пресувано семе)
	Памук (цело и пресувано семе)
	Лен (цело и пресувано семе)
	Сусам (цело и пресувано семе)
	Пресувани палмини коски
	Сточна репа (пресувано и лупено семе)
Семе од легуминози, нивни производи и нус производи	Пресувано семе од тиква
	Месо од маслинки (добиеено со физичка екстакција на маслинките)
	Слануток (наут)
	Семе од обичен граор (топлински обработено)
	Грашок (цело и мелено зрно и трици)
	Грав
	Граорица
Кртоли, нивни производи и нус производи	Лупина
	Месо од шеќерна репка
	Сушена репа
	Компир
	Сладок компир
	Маниока
	Месо од компир (нус производ при екстакција на компиров скроб)
	Компирови протеини
Останати семиња, плодови, нивни производи и нус производи	Тапиока
	Мешункаста рогача
	Цитрусово месо
	Јаболков оцет

Крма и волиминозна сточна храна	Доматно месо
	Месо од грозје
	Луцерка
	Луцеркино брашно
	Детелина
	Детелинско брашно
	Трева (добиена од крмни култури)
	Равно брашно
	Сено
	Силажа
	Слама
Останати билки, нивни производи и нус производи	Коренест зеленчук
	Меласа како спојувачи во мешавините на брашна од морски треви (добиени со сушење, гмечење и перење заради намалување на содржината на јод)
	Прашци и Екстракти на растенија
	Екстракти од растителни протеини (само за млади животни)
	Зачини
	Треви

Прилог 2

Листа на крмива од животинско потекло:

- млеко и млечни производи, сурово млеко, млеко во прав, обезмастено млеко во прав, матеница, матеница во прав, сурутка, сурутка во прав, казеин во прав, лактоза во прав, урда и кисело млеко
- јајца и производи од јајца за храна во живинарство, по можност од истото стопанство
- риба и други водени животни: риба и рибино масло и нерафинирано рибино масло, мекоглави и раковидни риби автолизати, хидролизати и протеолизати, добиени со ензимско дејство, во растворлива форма или не, само за младите животни

Прилог 3**Листа на крмива од минерално потекло во органското производство**

Натриум	Нерафинирана морска сол
	Крупни агрегати на сол
	Натриев сулфат
	Натриев карбонат
	Натриев бикарбонат
	Натриев хлорид
Калиум	Калиум хлорид
Калциум	Калциум карбонат
	Калциум лактат
	Калциум глюконат
	Школки од водени животни (вклучувајќи и коски од сипа)
Фосфор	Дикалциум фосфатен перципитат
	Дефлуоризиран дикалциев фосфат
	Дефлуоризиран монокалциум фосфат
	Мононатриум фосфат
	Калциум магнезиум фосфат
	Калциум-Натриум фосфат
Магнезиум	Магнезиум оксид
	Магнезиум сулфат
	Магнезиум хлорид
	Магнезиум карбонат
Сулфур	Натриум сулфат

Прилог 4

Листа на крмни адитиви (микроелементи) кои можат да се користат во подготовка или преработка на храна за животни.

E1 железо	железо (II) карбонат
	железо (II) сулфатен монохидрит
	железо (III) оксид
E2 јод	Калциум јодат, анхидрид
	Калциум јодат, анхидрид
	Натриум јодид
E3 кобалт	Кобалт (II) сулфатен монохидрат и или пентахидрат
E4 бакар	Основен кобалт (II) карбонат, монохидрит
	Бакар (II) оксид
	Основен бакар (II) карбонат, монохидрат
	Бакар (II) сулфат, пентахидрат
E5 манган	Манган карбонат
	Манган оксид и манганов оксид
	Манган сулфат, моно и /или тетрахидрат
E6 цинк	Цинк карбонат
	Цинк оксид
	Цинк сулфат моно и/или тетрахидрат
E7 Молибден	Амониум молибдат, натриум молибдат
E8 селен	Натриум селенат
	Натриум селенит
Витамины, провитамины, и хемиски добро дефинирани супстанции со сличен ефект.	Витамины по можност со потекло од сурови материјали кои природно се јавуваат во крмивата или синтетички витамини идентични со природни витамини само за моногастрични животни.

Прилог 5**Листа на ензими, микроорганизми и други адитиви**

Ензими	Ензими дозволени како крмива за животни кои не се произведени со или од ГМО
Микроорганизми	Ензими дозволени како крмива за животни кои не се произведени со или од ГМО
Конзерванси (употребата на млечна, мравја, пропионска и оцетна киселина во производство на силажа ќе бидат дозволени само со одобрување на стручното контролно тело кога условите не дозволуваат нормална ферментација).	Е 200 Сорбинска киселина
	Е 236 Мравја киселина
	Е 260 Оцетна киселина
	Е 270 Млечна киселина
	Е 280 Пропионска киселина
	Е 330 Цитрична киселина
Врзивни средства, антикоагуланти, коагуланти	Е 470 Калциум стеарат од природно потекло
	Е 551 б. Колоиден силикат
	Е 551 в. Кизелгур
	Е 558 Бентонит
	Е 559 Каолински глини
	Е 560 Природни мешавини на стеарати и хлорити
	Вермикулит
	Сепиолит
	Перлит
Аниоксидантни супстанции	Е 306 Екстракти од природно потекло богати со токоферол
Силажни адитиви	Ензими, квасци, и бактерии дозволени во животинска прехрана

Други средства што се користат во исхрана на животните : Пивски квасец

Преработувачки додатоци во крмивата : Морска сол, груба морска сол, сурутка, шеќер, пулпа од шеќерна репка, брашно од житарици, меласа

765.

Врз основа на член 9 од Законот за органско земјоделско производство, ("Службен весник на Република Македонија" бр.16/04), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, во согласност со министерот за животна средина и просторно планирање, министерот за здравство и министерот за економија, донесува

П Р А В И Л Н И К ЗА ОРГАНСКО РАСТИТЕЛНО ПРОИЗВОДСТВО

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат минималните технички барања за условите и начинот на органско растително производство, кои се однесуваат на техники, постапки и норми на одгледување на растенија и управување на органското производство, план на производната единица, услови на периодот на конверзија, паралелно производство, избор на растенија и сорти, одржување на плодноста на почвата, попис на дозволените ѓубрива и средства за подобрување на почвата, управување со повеќегодишни насади (овоштарници, лозови насади и шуми) и со природни подрачја, услови и начини на пакување, ракување и складирање и дозволени услови и постапки на транспорт.

Член 2

Органското растително производство се заснова на следните начела:

- зачувување на биолошката и пределската разновидност, посебно стабилноста на природните места и зачувување на самоникнати растителни видови,
- усогласување и правилно стопанисување во поглед избор на посев, растителни видови и сорти, повеќегодишни плодореди, избор и начини на обработка на почвата, ѓубрење и заштита и зајакнување на отпорноста спрема штетниците,
- правилно искористување на почвата: чување и зголемување на нејзината плодност и биолошка активност, содржина на органски материи и хранливост, подобрување на структурата почвата и постапките на нејзината заштита од разни облици на деградација,
- заштита на корисни организми: опрашувачи, предатори, птици и друго,
- примена на еколошки прифатлива преработка и минимизација и рециклирање на отпадот од производството,
- примена на производство кое исклучува или со исклучоци дозволува употреба на агрохемикалии (минерални ѓубрива и разни хемиски средства за заштита на растенија).

Член 3

Органското производство во производната единица може да се насочи во производство на некој одреден еколошки производ во согласност со посебен пропис за тој вид на производство.

Член 4

Производна единица која одгледува растенија и растителни производи без животни треба да има осигуран извор на дозволени ѓубрива и средства за одржување на плодноста на почвата.

II. ПЕРИОД НА КОНВЕРЗИЈА ВО ОРГАНСКОТО РАСТИТЕЛНО ПРОИЗВОДСТВО

Член 5

Период на конверзија за органското производство во одгледување на растенија и производство на растителни производи може да трае најмалку една година за

едногодишни култури, а најмалку три години за повеќе годишни насади, но не повеќе од пет години ако претходно се исполнети условите од програмата за оценување на усогласеноста.

Почеток на период на конверзија се смета датумот на извршување на првата стручна контрола од овластеното правно лице, согласно член 10 од Законот за органско земјоделско производство (во натамошниот текст: овластено правно лице).

Член 6

Периодот на конверзија од 5 години, може да се скрати ако се исполнети следниве барања :

- на производната единица да се произведува согласно со прописите и правилата на органското производство,
- има незначителна количина остатоци на недозволените материи во почвата односно во растенијата на повеќегодишните култури.

Одлука за скратување на период на конверзија треба да ја донесе овластеното правно лице кое врши стручна контрола согласно член 10 од Законот (во натамошниот текст: овластено правно лице) на барање на производителот и врз основа на записникот за извршената прва стручна контрола со кој е утврдено дека се исполнети условите од став. 1 на овој член.

Член 7

Во период на конверзија од конвенционално во органско производство, производната единица треба да изработи план за премин во органско производство.

Планот за премин во органско производство содржи:

- применувана претходна агротехника и постојна состојба на имотот;
- план за производство во период на конверзија;
- промена во структурата на производната единица во период на конверзија.

Член 8

Кога на органската производната единица истовремено се спроведува конвенционално и органско производство, треба да се обезбеди:

- физичко разграничување помеѓу конвенционалните производни делови и деловите со органско производство;
- вршење стручна контрола на деловите кои се во органско производство;
- водење евиденција одвоено за двата вида производство;
- да не се користат генетски модифицирани организми (GMO) во деловите со конвенционално производство;
- да не може да се произведува ист вид на растение, или вид којшто не може лесно да се разликува од органски произведуваното растение, на делот со конвенционално производство;
- да има одвоено складирање на ѓубривата, пестицидите и ожнеаните производи.

III. АГРОТЕХНИЧКИ МЕРКИ ВО ОРГАНСКОТО ПРОИЗВОДСТВО ВО ОДГЛЕДУВАЊЕ НА РАСТЕНИЈА И ПРОИЗВОДСТВО НА РАСТИТЕЛНИ ПРОИЗВОДИ

Член 9

Во органско производство на растенија и растителни производи плодноста и биолошката активност на почвата се одржува и зголемува со:

- сееење на мешунки (одгледување на легуминози), растенија за зелено ѓубрење (сидерати) или растенија со длабоки корења во соодветен повеќегодишен плодоред;
- додавање на компостиран или некомпостиран органски материјал добиен на органска фарма;

- со додавање други органски или минерални ѓубрива од Листата наведена во Прилог 1 кој е составен дел на овој Правилник, или може дополнително да се употребат само ако има потреба за храна на растенијата во структурата на стопанисувањето со плодоредот, за што треба да даде согласност овластеното правно лице;

- за активирање на компостот може да се користат одредени подготовки на база на микроорганизми или на растителна база, а можат да се користат и биодинамички подготовки од Листата Б дадена во Прилог 2 кој е составен дел на овој Правилник.

Органските ѓубрива не треба да содржат тешки метали и органски загадувачи над максимално дозволените количини од Листата Б дадени во Прилог 3 кој е составен дел на овој Правилник.

Член 10

Штетниците и плевелот треба да се сузбиваат со примена на следното:

- избор на соодветни видови и сорти;
- соодветен плодоред;
- соодветна обработка на почва;
- заштита на корисни билки и животни и создавање поволни услови за ширење на природни непријатели на штетниците;
- уништување на изданците на коровите со физички и механички начин.

Член 11

Собирањето на самоникнати растителни видови и нивни делови кои се наоѓаат во природа (шуми, пасишта, и др.) и на земјоделски површини, се сметаат како органско производство, ако:

- овие површини три (3) години пред собирањето не биле ѓубрени со други ѓубрива освен средствата од Листата А во Прилог 1;
- овие површини три (3) години пред собирањето не биле третирани со други средства освен средствата од Листата А дадени во Прилог 4;
- собирањето не ја нарушува стабилноста на природното станиште и одржување на видот во подрачјето на собирање во согласност со прописите за заштита на природата.

Член 12

При органското производство во одгледување на растенија и производство на растителни производи треба да се превземат сите релевантни мерки за минимизирање на загадувањето на почвата и растенијата од конвенционалните хемиски средства нанесени со ерозија на вода, ветер, наводнување и со други начини.

Органското растително производство се извршува на производна единица во индустриски незагадена средина или со минимум на такви загадувања.

Производната единица може да биде вклучена во органско производство доколку е оддалечена 50 м од пат на кој прометното оптоварување не е повеќе од 100 возила/сат или 10 возила во минута, или оддалеченост најмалку 20 м. ако е одвоена со жива ограда со висина најмалку 1,5м.

На границата на оддалеченост од став 3 на овој член претходно треба да се утврди содржината на тешки метали, и по потреба да се измени оваа граница во согласност со дозволените количини на штетни материи.

Член 13

Ако постои оправдан сомнеж од загадување во текот на производството, се спроведува анализа на почва, растителни култури и производи, согласно член 25 од Законот за органско земјоделско производство.

Член 14

Гранични вредности на содржина на штетни материи екстрахирани во почвата кои можат да се користат за органско производство се:

Метал	Милиграми / кг воздушно сува почва
Кадмиум Cd	0,8
Жива Hg	0,8
Олово Pb	50,0
Цинк Zn	150
Хром Cr	50
Никел Ni	30
Бакар Cu	50
ПАХ (полициклически-аромат. јагленоводороди)	1,0
Молибден Mo	10
Арсен As	10
Кобалт Co	30

Член 15

Водата која се користи во органското производство за одгледување на растенија и растителни производи треба да одговара на прописите за класификација на водата.

Член 16

Во производството потребно е да се преземат релевантни мерки за заштита од водена ерозија, засолување (салинизација) и прекумерна и несоодветна употреба на вода и загадување на почвата и површинските води.

Спалувањето на органските материи, т.е. растителни остатоци после жетвата на посеите треба да се врши во согласност со овластеното правно лице.

Член 17

За органското производство на растенија и производство на растителни производи во изборот на сорти треба да се користат видови и сорти прилагодени на локалните почвено-климатски услови, отпорни на штетници.

При изборот на сорти треба да се посвети внимание на зачувување на биолошката разновидност и да се даде предност на домашни (автохтони) сорти.

Член 18

Плодоредот во органското производство треба да биде што е можно поразноврсен и да има за цел одржување на плодноста на почвата, намалување на измивање на хранливите материи, намалување на проблемите со штетниците и одржување и зголемување на биогеноста т.е. микробиолошка активност на почвата.

Член 19

Плодоредот треба да биде различен и складно составен поради долгорочно одржување на плодноста и незапелување на почвата, без употреба на хербициди, поради осигурување на здрави услови во склад со природата.

Член 20

Арсното ѓубре, осока и урина од домашните животни, посебно од говеда, компост од билни отпадоци, заедно со природните органско биолошки додатоци и ѓубрива ја сочинуваат основата на ѓубрењето во органското производство. Сточарството со соодветно производство на крма, е значаен составен дел на органското стопанство.

Член 21

Сите органски ѓубрива треба да потекнуваат од сопственото стопанисување; во недостаток на такви ѓубрива дозволена е употреба на ѓубрива од друго стопанство, само ако стручното контролно тело препознае таква потреба.

Член 22

За заштита на растенијата во органското производство може да се употребат биолошки подготовки припремени на производната единица од присутните билки, животни и микроорганизми, како биотехнички мерки за заштита на растенијата.

Член 23

Целокупната опрема која се користи за примена на заштитни средства и ѓубрење во конвенционалното производство треба да биде исчистена и без остатоци на штетни материи кога се користи во органското производство.

Член 24

За заштита на растенијата во органското производство треба да се применуваат само производите наведени во Листите А, Б, В и Г од Прилог 4 кој е составен дел на овој Правилник.

По исклучок од став 1. на овој член, може да се дозволи примена на средства за заштита на растенија во случај на појава на карантински и стопански важни штетници, согласно прописите за заштита на растенија. Во тој случај, овластеното правно лице може да предложи поголем период на конверзија за тие парцели.

Член 25

Сузбивањето на плевели треба да се спроведе со:

- сите механички мерки кои се спроведуваат при обработката, одржување и заштита на плодноста на почвата;
- плодоред;
- планиран распоред на култури, примена на поткултури, меѓукултури;
- засадување на меѓуредието со трајни насади (жив мулч);
- зелено ѓубрење;
- правилна припрема и примена на арско ѓубре и компост;
- директно сузбивање на плевелите со механичка (обработка, плевеење, напасување, засенување) и со физички мерки (спалување, прегреана водена пара, натопување); и
- поставување на неживи покриви (мулч, хартија, слама, сено, песок и др.).

Член 26

Семето и друг растителен размножувачки материјал треба да биде од органско производство.

Во време на конверзија, може да се користат и семиња и друг размножувачки материјал од неорганско потекло доколку органски репродуктивен материјал не е достапен на пазарот. Не треба да се користат семиња третирани со производи кои не се наведени во Листите А, Б и Г дадени во Прилог 4 кој е составен дел на овој Правилник, како и семиња третирани со озрачување.

Може да се користат семиња и растителни размножувачки материјали од конвенционален извор само со одобрување на овластеното правно лице доколку корисникот може да покаже со задоволувачки доказ дека нема на располагање органски материјал.

Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство објавува годишна листа на конвенционални видови репродуктивен растителен материјал кои можат да се употребат во органското растително производство.

Член 27

Расадот треба да биде од органско производство или од самата производна единица, или купен од органска фарма.

Член 28

Зеленчукот, лековитите и зачинските растенија треба да се пакуваат во еколошка и нова амбалажа.

Секоја пакувана единица мора да биде обележана со пропишаниот знак за органски производ. За пакување на органските производи, треба да се употребуваат следниве материјали:

- камен;
- дрвени гајби, дрво/волна, јута и други природни материјали;

- стаклени шишиња, тегли;
- Хартија и картон;
- Картони од една или двете страни прелеани со полиетилен или восок;
- Полиетилен (ПЕ), полипропилен (ПП), полиетилен терефталат (ПЕТ), полиамид (ПА) (единечен, или пак во соединение);
- Лим;
- Ламинирана алуминиумска фолија (за производи кои треба да се вакумираат); и
- Други методи (спајалици, етикети).

Член 29

Производите од растително потекло не треба да се третираат со средства за складирање или средства за спречување на ртењето (компир), т.е. со хемиски средства.

За заштита од штетници во складиштата е дозволено да се користат само средства наведени во Листите на Прилог 4 од овој Правилник.

Член 30

Складирањето треба да биде одвоено од производниот простор. Заштитата на просторот од животинските штетници се одвива со помош на дозволените механички и биолошки средства. Не се препорачува хемиска и радиоактивна дезинфекција и дезинсекција, миење на складираните плодови со хемиски средства за чистење, употреба на хемиски средства за спречување на ртење, како и јонизирачко (радиоактивно) зрачење.

Член 31

За сериите и количините на производот и целокупната преработка и складирање, потребно е да се води евиденција.

Производите од конвенционалното производство, како и се она што е собрано во природа како зеленчук и лековито растение, потребно е во складирањето да се одвојат од органските производи.

V. АГРО-ТЕХНИКИ ВО ОВОШТАРСТВОТО**Член 32**

Почвата што се користи и дополнителните материи за супстратите (компостен материјал, преработен компост) не треба да содржи компоненти што не се на листата на дозволените препарати.

Не се препорачува одгледување на органски растенија на камена волна и хидрофоници.

Член 33

За стерилизација на почвата и супстратите во заштитните зони (т.е. под пластенивци или стакленивци) се користат физички методи, користејќи загревање со пара или соларизација.

Член 34

Граничните вредности на азот во свежиот зеленчук во органското производство не треба да ги надмине следниве вредности:

- за лиснат зеленчук 2.000 мг/кг свежа материја (салата, магнонос, ротквица)
- спанаќ 1.200 мг/кг свежа материја
- за други култури 800 мг/кг свежа материја (зелка, цикорија, ендивија, морков)

VI. АГРОТЕХНИКА ВО ЛОЗАРСТВОТО**Член 35**

Постапките и мерките кои се преземаат во производството на вино треба да бидат насочени кон следните цели:

- производство на вино е дозволено е само од органско произведено грозје;

- дополнително купување на грозје, шира или вино од органско производство од друга производна единица може да се изврши по предходна согласност на овластеното правно лице;

- органските нуспроизводи (комиње, квасци, талог) од производството и преработката треба да се вратат на производната единица како органско ѓубриво;

- не треба да се скратуваат одредени фази и постапки со цел да се заштеди енергија и суровина;

- постапката на производство и преработка треба да биде така организирана за да при стручната контролата на овластеното правно лице може да се докаже дека сите фази се изведени согласно со правилниците за органското производство;

- употребата на сулфурната киселина треба да се сведе на најмала можна мера.

Член 36

Во производството на вино не треба да се применуваат следните постапки и средства:

- употреба на генетски модифицирани организми и производи;

- кратко загревање на температура повеќе од 40 °C - производство на концентрирана шира со употреба на голема количина на сулфуреста киселина;

- додавање на шеќер во концентрирана шира (збогатување и закиселување на концентрирана шира);

- топло полнење на вино;

- помагала за филтрите (филтри кои содржат азбест);

- калиев фeroцијанид (жолтокрвна сол);

- мета и ДЛ винска киселина;

- малитекс постапка;

- сорбинска и аскорбинска киселина;

- сребрен хлорид;

- бакар сулфат;

- калиев битартарат;

- поливинил полипиролон (ПВП); и

- садови од симален, ПВЦ и други материјали кои се изработени со помош на течни омекнувачи.

VII. ШУМИ И ШУМСКО ЗЕМЈИШТЕ

Член 37

Органско производство во шумарството се одвива на шумско земјиште.

Управувањето со шумите и шумското земјиште се изведува во согласност со посебните прописи за шуми. Органско производство во шумарството е ограничено на:

- користење на споредни шумски производи;

- подигање на растителни насади спрема критериумите за органско производство во шумски плантажи.

Член 38

Споредните шумски производи можат да се искористуваат ако не се загрозува стабилноста на еколошкиот состав и се во обем кој не ја намалува општокорисната функција на шумите, во согласност со шумското стопанство на тоа подрачје, основното стопанисување со шумската единица, односно со програмата за стопанисување со приватни шуми.

Член 39

Агрошумарските методи на стопанисување во шумарството (агрошумарство) може да се применуваат само во вештачки подигнатите плантажни насади, кои се пропишани во шумско стопанската основа или програмата за стопанисување, а овозможува меѓуредно одгледување на полјоделски култури спрема начелата на органско производство.

Член 40

Плодноста на почвата во плантажните насади треба да се одржува или зголемува со внесување на махунарки и зелено ѓубрење, или со додавање на органски ѓубрива кои ги задоволуваат критериумите и стандардите за органско производство.

Други органски и минерални ѓубрива може да се употребуваат само во крајни случаи во согласност со листата од Прилогот 1, по што е потребно да се објави анализата на почвата и растителниот материјал.

Член 41

Производите може да се потврдат како органско произведени само ако се добиени од подрачја регистрирани за органско производство. Таквото подрачје е на соодветна оддалеченост од подрачјето со конвенционално производство т. е. од изворот на онечистување. Минималната оддалеченост ја определува овластеното правно лице.

VIII. ОДГЛЕДУВАЊЕ НА ПЕЧУРКИ

Член 42

Во одгледувањето на печурки треба да се користат само органски и/или минерални состојки кои се наведени во Листата од Прилог 1. од овој Правилник.

Член 43

Во производството на печурки треба да се користат супстрати само доколку се сочинети од следниве компоненти:

а) ѓубриво од фарми и животински екскременти од стопанства кои произведуваат според барањата за органското производство;

б) ѓубриво од фарма и животински екскременти кои ги задоволуваат барањата како што се опишани во Листата на Прилог 1, Листата на Прилог 2, само до 25% и само доколку производите од листите не се достапни;

в) производи од органско потекло кои не се погоре наведени (на пример, слама, од стопанства кои произведуваат според органски производствени методи);

г) хемиски неизменет тресет;

д) дрво, хемиски неизменето после сечата; и

е) минерални производи од Листата во Прилог 1, вода и почва.

Член 44

Работните помагала треба да се дезинфицираат со алкохол и оцет. Најважно начело за зачувување на здрава култура во органското производство на печурки е превенцијата - хигиена, подесување на климата и механичка заштита од штетници.

Член 45

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 08-323/3
25 април 2006 година
Скопје

Министер,
Садула Дураку, с.р.

Прилог 1.**Листа на дозволени ѓубрива и средства за подобрување на почвата во органското производство**

Општи правила за сите производи:

- употреба согласно одредбите од Законот за органско производство
- употреба согласно другите прописи кои се применуваат за ѓубрива

Име	Опис; барања за составот; прописи употреба
Шталско ѓубре	Смеса од животински екскременти и растителен материјал Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат. Потребно е да се наведе животното. Исклучиво од екстензивно одгледување.
Сушено шталско ѓубре и сушено кокошкино ѓубре	Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат. Потребно е да се наведе видот на животно. Исклучиво од екстензивно одгледување.
Компост од животински екскременти вклучувајќи и кокошкино ѓубре и компостирано шталско ѓубре	Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат. Потребно е да се наведе видот на животно. Производот не смее да потекнува од затворено одгледување.
Течни животински екскременти (урина, осока и шталско ѓубре)	Употреба после контролирана ферментација и/или соодветно разредување. Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат. Потребно е да се наведе видот на животно. Производот не смее да потекнува од затворено одгледување.
Компост од домашен отпад	Компост од одвоено собираан домашен отпад. Само растителен и животински отпад. Добиен по пат на затворен и контролиран систем на собирање. Најголема количина суви материи во мг/кг: кадмиум: 0,7; бакар: 70; никел: 25; олово: 45; цинк: 200; жива: 0,4; хром (вкупно): 70; хром: 0(*). Само за преодниот период. Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат.

Тресет	Само во градинарство (одгледување на зеленчук и украсни растенија и грмушки, расадници).
Глина (перлит, вермикулит, итн.)	12>
Супстрат од одгледување на шампињони	Почетниот супстрат смее да содржи само состојки допуштени со овој прилог.
Екскременти од црви (компост) и инсекти	-
Гуано	Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат.
Растителен компост	Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат.
Следните производи или нуспроизводи од животинско потекло: - крвно брашно - брашно од копита и рогова - коскено брашно односно нелепливо коскено брашно - коскен јаглен - рибино и месно брашно - брашно од пердуви и влакна мелени делови од крзно и кожа - волна - <u>валани</u> влакна (производство на филц, делови од крзно) - влакна и четинки - млечни производи	Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат. Делови од крзно: најголема количина на суви материи и хром во мг/кг: 0 (*) - допуштено 12> Најголема содржина на хром : 0 - допуштено 12>
Производи и нуспроизводи од растително потекло за ѓубрење (на пр. маслени погачи, лушпа од какао, корен од хмељ итд.)	
<12 - Морски алги и производи од алги	Исклучиво добиени: 1. физичка обработка, вклучувајќи дехидратација, замрзнување, мелење, 2. екстракција со вода или кисели и/или алкални водни раствори, 3. ферментација. Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат.

Пилевина и дрвени отпадоци	Од дрва кои после сеча не биле хемиски третирали.
Компост од кора	Од дрва кои после сеча не биле хемиски третирали.
Дрвен пепел	Од дрва кои после сеча не биле хемиски третирали.
Суров фосфат	Содржина на кадмиум најмногу до 90 мг/кг P_2O_5 .
Алуминиумкалциумфосфат	Содржина на кадмиум најмногу до 90 мг/кг. Се употребува само на алкална почва ($pH > 7,5$).
Томасово бтрашно(згура)	Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат.
Калиумова сол (каинит, силвинит итн) Калиум сулфат кој содржи магнезиумова сол	Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат. Производ кој е добиен од од калиумова сол со физичка екстракција и содржи магнезиумова сол.
помија или нејзин екстракт	Не смее да содржи амонијак.
Калциум карбонат од природно потекло (креда, лапор, варовично брашно итд.)	-
Калциум и магнезиум карбонат (на пр. магнезиумов варовник, брашно од магнезиумов варовник итн.)	Само од природно потекло. Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат.
Магнезиум сулфат (на пр. киесерит)	Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат.
Раствор на калциум хлорид	Третирање на листови од јаболко во случај на недостаток на калциум. Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат.
Калциум сулфат (гипс)	Само од природно потекло. Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат.
< 12 - Индустриски варовник од производство на шеќер	Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат. Само за предниот период.

Елементарен сулфур	Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат.
Хранливи состојки во трагови (микроелементи)	Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат.
Натриум хлорид	Исклучиво камена сол ($6>$). Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат.
Камено брашно	-

(*) Дозволена содржина $12 > \text{мг/кг}$.

Прилог 2.**Листа на минерална ѓубрива допуштени како дополнителни ѓубрива во органското производство и активатори за компостирање**

Допуштени се следните активатори на компостирање:

- микробиолошки активатори,
- биодинамични приправки (препарати),
- растителни приправки (чаеви, екстракти).

Прилог 3.**Листа на максимално допуштена содржина на тешки метали и органски загадувачи во компостот и органските ѓубрива**

Тешки метали	мг/кг суви мат.
Кадмиум (Cd)	0,7
Жива (Hg)	0,7
Олово (Pb)	70
Молибден (Mo)	10
Арсен (As)	10
Кобалт (Co)	50
Никел (Ni)	42
Бакар (Cu)	70
Хром (Cr)	70
Цинк (Zn)	210

Органски материи	мг/кг суви мат.
2 3 7 8 - ТЦДД	0,0001
3 4 3 4 - ТЦАБ	0,005
Линдан	0,05
ПЦБ (сума изомери) ПЦП, ХЦХ (вкупно без линдан), триазински хербициди (сума ХЦБ хептаклор, ендрин, алдрин, диелдрин)	0,02
сума изомери ДДТ+ДДД-ДДЕ	0,025

Прилог 4**Листа А. средства за заштита на растенијата дозволени во органското производство на растенија и растителни производи**

Име	Опис, барања во поглед на составот, прописи за употреба
Азадирацтин од <i>Azadirachta indica</i> (Neem)	Инсектицид, употреблив на мајчинските растенија за производство на посеви и на родителски растенија за производство на друг материјал за испитување во вегетативни опити: за украсни растенија. Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат.
(*) Пчелин восок	Употреба при резидба на дрва.
Желатин	Инсектицид.
(*) Хидролизирана белковина	Мамец; само во дозволена употреба во комбинација со други соодветни производи
Лецитин	Фунгицид.
Екстракт (воден раствор) од <i>Nicotiana tabacum</i>	Инсектицид; само против лисни вошки кај суптропско овошје(пр. помаранца, лимун) и тропски растенија (пр. банана); употреба само на почетокот на вегетациониот период. Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат.
Растителни масла (пр. масло од маслодајна репка, нане, иглолисни смола, ким)	Инсектицид, акарицид, фунгицид и материја за забавување на растот на р'кулец
Пиретрин екстрахиран од <i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i>	Инсектицид.
Квазија екстрахирана од <i>Quassia amara</i>	Инсектицид, репеллент.
Ротенон екстрахиран од <i>Deris</i> spp. и <i>Lonchocarpus</i> spp. и <i>Terphrosia</i> spp.	Инсектицид.; Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат.

Листа Б. Микроорганизми за биолошко сузбивање штетници кои се користат во заштитата на растенијата:

Име	Опис, барања во поглед на составот, прописи за употреба
Микроорганизми (бактерии, вируси и габи) нпр. <i>Bacillus thuringiensis</i> вирус на гранулоза итн.	Само производи кои не се генетски модификувани

Листа В. Материи кои се допуштени за користење во замки и диспензери (распрскувачи). Треба да се спречи доспевање на материјата во средината и нивен допир со засадените култури. После употребата потребно е замките да се соберат и сигурно да се отклонат.

Име	Опис, барања во поглед на составот, прописи за употреба
Диамониум фосфат	Мамка, само во замки,
Маталдеhid	Молускицид, само во замки со средства кои го одбиваат крупите видови на животни
Феромони	Мамки, само во замки и диспанзери.
Пиретроиди (само Deltametrin и Lambda Cyhalothrin)	Инсектицид, само во замки со специфични мамки; само против <i>Bartocera olae</i> и <i>Ceratitis capitata</i> ; Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат.

Листа Г. Други средства кои традиционално се користат во органското производство

Име	Опис, барања во поглед на составот, прописи за употреба
Железо (3) ортофосфат	Молускицид
Бакар во облик на бакарен хидроксид, бакарен оксид хлорид, тробазен бакарен сулфат, бакарен оксид на бакарен оксид	Фунгицид, Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат. До 6 кг бакар по хектар годишно
Етилен	Дозревање на банана.
Калиумов сапун	Инсектицид.
Калиалуан (калинит)	Го успорува зреењето на бананите.
Варовен сулфат (калциумов полисулфат)	Фунгицид, инсектицид, акарицид, потребно е одобрение од државниот инспекторат или овластеното правно лице
Парафинско масло	Инсектицид, акарицид,
Минерални масла	Фунгицид, инсектицид, само за овошки, лоза, маслина и тропски растенија (пр. бабани); само во преодниот период; Потребно е одобрение од овластеното правно лице или државниот инспекторат.
Калиум перманганат	Фунгицид, бактерицид, само за овошки, маслина и лоза.
Кварцен песок	Репелент.
Сулфур	Фунгицид, акарицид, репелент,

766.

Врз основа на член 9 од Законот за органско земјоделско производство (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 16/04), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, во согласност со министерот за животна средина и просторно планирање, министерот за здравство и министерот за економија, донесува

П Р А В И Л Н И К ЗА ПЕРЕРАБОТКА ВО ОРГАНСКОТО ПРОИЗВОДСТВО

Член 1

Со овој правилник се уредуваат техничките барања за преработка на производи од органското производство и дозволените материји за преработка во органско земјоделско производство, наменети за човекова исхрана, освен за вино.

Член 2

Во преработувањето на органските производи не треба да се користат генетски променети организми (ГМО) или било кој производ којшто е произведен од нив или е произведен со помош на генетски изменети организми.

Член 3

За преработка на производи во органското производство по правило се применуваат само состојки (сировини) од органско производство.

Член 4

Состојките од неорганско потекло, додатоците, помошните материји и адитивите кои се наведени во Листата на состојки од неорганско потекло, додатоци и адитиви од Прилог 1 кој е составен дел на овој Правилник, можат да се користат во преработката на органски производи.

Член 5

Состојки од земјоделско потекло кои не се органски произведени, а кои можат да се користат во преработката на органски производи се наведени во Листите на состојки, додатоци, помошни материји и адитиви од Прилог 2 и 3 кои се составен дел на овој Правилник.

Член 6

Кога при преработката нема доволно состојки од органско производство или тие не се достапни, може да се користат конвенционални производи, но најмногу до 30 % од тежинскиот дел на производот.

Член 7

Во обработката и преработувањето на сировини треба да се применуваат постапки со кои најмногу ќе се зачуваат сите состојки на храната, согласно техничките барања за квалитет на храната и за заштита на животната средина.

Член 8

Органските производи може да се пренесуваат во друга производна единица, вклучувајќи магацини за продажба на големо и препродавачи, само во соодветна амбалажа или садови кои се соодветно затворени така што нивната содржина да не може да се измени, и ако имаат соодветна декларација (име и адреса на преработувачката единица, име на производот).

Член 9

Секој преработувач во процесот на подготовка и преработка, треба навремено да го извести овластеното правно лице согласно член 11 од Законот за органско земјоделско производство за значајни промени во преработката, содржината на состојките, пакувањето, рекламирањето и декларирањето на своите производи во рамките на техничките барања за преработка на производот.

Преработувачот треба да му обезбеди на овластеното правно лице за потребите на контролата пристап до сите делови од производната единица, сите простории, како и увид во евиденцијата и сите придружни документи, како и сите потребни информации.

Член 10

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 08-323/3
25 април 2006 година
Скопје

Министер,
Садула Дураку, с.р.

ПРИЛОГ 1.

Листа на состојки, додатоци и адитиви од неорганско потекло кои се дозволени за користење во преработката на продукти (освен за вино) во органското производство

1) Додатоците вклучувајќи ги носителите

Име	Посебни услови
E 170 Калциев карбонат, калциев хидрокарбонат	
E 270 Млечна киселина	
E 290 Јаглерод диоксид	
E 296 Јаболкова киселина	
E 300 Аскорбинска киселина	
E 306 Смеса токоферол - концентрирана	Антиоксиданс во масти и масло
E 322 Лецитин	
E 330 Лимонска киселина	
E 333 Калциеви цитрати	
E 334 Винска киселина (Л (+)-)	
E 335 Натриев тартарат	
E 336 Калиев тартарат	
E 341 Монокалциев фосфат	Средство за подигнување на готово брашно
E 400 Алгинска киселина	
E 401 Натриев алгинат	
E 402 Калиев алгинат	
E 406 Агар	
E 407 Карагенан	
E 410 Каруба гума	
E 412 Гуар гума	
E 413 Трагакант гума	
E 414 Гума арабика	
E 415 Ксантан гума	
E 416 Караја гума	
E 440 (И) Пектин	
E 500 Натриеви карбонати	
E 501 Калиеви карбонати	
E 503 Амонијеви карбонати	
E 504 Магнезиум карбонати	
E 516 Калциев сулфат	- ЦР (= носител)
E 524 Натриев хидроксид	- Обработени површини на пецивата со раствори на база, основа или маса
E 938 Аргон	
E 941 Водород	
E 948 Кислород	

2) Ароми

3) Вода и сол

4) Култури на микроорганизми

- Било кои препарати од микроорганизми кои вообичаено се користат во преработка на храна со исклучок на генетски променетите организми.

5) Минерали (вклучувајќи микроелементи), витамини, аминикиселини и други водородни соединенија дозволени се само, доколку е законски пропишана нивната употреба во продуктите кои ги содржат.

ПРИЛОГ 2**Листа на помошни материи и други производи при преработката на производите**

Име	Посебни барања
Вода	
Калциев хлорид	Средство за згустување
Калциев карбонат	
Калциев хидроксид	
Калциев сулфат	Средство за згустување
Магнезиумов хлорид (или нигари)	Средство за згустување
Калиев карбонат	Сушење грозје
Натриев карбонат	Производство на шеќери
Лимонска киселина	Производство на масла и хидролиза на скроб
Натриев хидроксид	Производство на шеќер Производство на масла од репка (Brassica spp.) во текот на преодниот период
Сулфурна киселина	Производство на шеќери
Јаглерод диоксид	
Водород	
Етанол	Растворач
Киселина за штавење?	Помош во филтрирање
Белковински албумин	
Казеин	
Желатин	
Рибно лепило	
Растително масло	Средства за подмачкување, средства за растварање или спречување на пенење
Силициев диоксид во облик на гел или колоидни раствори	
Активен јаглен	
Талкум	
Бетонит	
Каолин	
Шлунчана земја (Шљунак)	
Перлит	
Шлупки од лешник	
Оризovo брашно	
Пчелин восок	Средство за растварање
Восок од <i>Copernicia kerifera</i>	Средство за растварање

ПРИЛОГ 3

Листа на состојки, додатоци, помошни материи и адитиви од земјоделско потекло кои не се органски произведени, а можат да се додадат во преработката на органските производи од растително потекло

1. Непреработени растителни производи и производи од нивно потекло**1.1. Хранливи овошја, коскесто овошје и семки:**

желади *Quercus* spp.
кола орев *Cola acuminata*
огрозд *Ribes uva-crispa*
маракуја *Passiflora edulis*
малини (сушени) *Rubus idaeus*
црвени рибизли (сушени) *Ribes rubrum*

1.2. Хранливи зачини и тревки:

бибер (перувијански) *Schinus molle* L.
ренови семки *Armoracia rusticana*
мала галанга *Alpinia officinarum*
шафраника *Carthamus tinctorius*
поточарка *Nasturtium officinale*

1.3. Разно:

алги, вклучувајќи и морска трева, дозволени во подготовка на конвенционална сточна храна

2. Зеленчукови производи:**2.1. Масти и масла, без разлика дали се рафинирани или не, хемиски непроменети, кои потекнуваат од растенија различни од:**

какао *Theobroma cacao*
кокос *Cocos nucifera*
маслинка *Olea europaea*
сончоглед *Helianthus annuus*
палма *Elaeis guineensis*
репа *Brassica napus, rapa*
шафран *Carthamus tinctorius*
сусам *Sesamum indicum*
соја *Glycine max*

2.2. Следниве видови шеќер, скроб и други производи по потекло од житарици или компирести плодови:

фруктоза
оризова хартија
хартија од бесквасен леб
скроб од ориз или восочна пченка, хемиски непроменети

2.3. Разно:

белковини од грашок *Pisum* spp.
рум, само оној добиен од сок од шеќерна трска
ракија подготвена врз основа на овошја и додатоци за вкус како што е наведено под точка 2 од овој Прилог

3. Животински производи:

водени организми, кои не потекнуваат од аквакултура, и кои се дозволени во конвенционалната подготовка на сточна храна

желатин
сурутка во прав 'herasuola'

**ДИРЕКЦИЈА ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ
767.**

Врз основа на член 43 став 3 од Законот за пожарникарството („Службен весник на Република Македонија“ бр. 67/04), директорот на Дирекцијата за заштита и спасување, донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ФОРМАТА НА ОБРАСЦИТЕ, НАЧИНОТ НА
ВОДЕЊЕ НА ЕВИДЕНЦИИТЕ НА НАСТАНАТИ-
ТЕ ПОЖАРИ, ЕКСПЛОЗИИ, ИНТЕРВЕНЦИИ ЗА
ГАСНЕЊЕ НА ПОЖАРИ И ДРУГИ НАСТАНИ****Член 1**

Со овој правилник се пропишува формата на обрасците, начинот на водење на евиденциите на настанатите пожари, експлозии, интервенции за гаснење на пожари и други настани.

Член 2

Како пожари се евидентираат неконтролираните горења кои предизвикале повреда или смрт на луѓе и кои причиниле материјална штета не помала од 150 евра во денарска противвредност, според средниот курс на Народна банка на Република Македонија или намерно биле предизвикани.

За пожарите од став 1 на овој член настани на објекти и сообраќајни средства, државните органи, правните лица, лицата кои самостојно вршат дејност како и противпожарната единица на чие подрачје настанал пожарот пополнуваат Статистички лист за пожар (Образец П-1) кој ги содржи следните податоци: место на настанување на пожарот, кој е оштетен, сопственост и осигураност, објект каде е настанал пожарот, од што е предизвикан пожарот, причина за пожарот, време кога настанал пожарот и интервенција, како е откриен пожарот, начин на известување на противпожарната единица, тактички настап на противпожарната единица, учесници во интервенцијата, последици од пожарот, потрошени средства за гаснење и оштетена опрема, дали противпожарната единица учествувала и дали е поднесена кривична или прекршочна пријава, а за пожарите на отворен простор се пополнуваат и Статистички лист за пожар на отворен простор (Образец П-2) кој ги содржи следните податоци: локација на која настанал пожарот, време на делување, откривање, начин на предизвикување и причини за пожарот, услови при настанување на пожарот, тип на пожар, ангажирање на гасначи и средства, применета тактика на гаснење и средства, загуби и вид на опожарена површина.

Член 3

Противпожарната единица која интервенира во гаснењето на пожарите од член 2 на овој правилник, за истите води евиденција во посебна книга која ги содржи следните податоци: реден број, место на настанување на пожарот, вид на опожарениот објект или отворен простор, време на почеток на интервенцијата, сили со кои е интервенирано (возила и работници), раководител на интервенцијата, оштетен, сектор на сопственост, проценета материјална штета, повредени и погинати (пожарникари и граѓани), време на завршување на интервенцијата и кој вршел увид на пожарот.

Во државните органи, правните лица и лицата кои самостојно вршат дејност книгата се води од страна на овластено лице на истовестен начин како и во противпожарните единици.

Книгата се води од страна на дежурниот пожарникар на врски кој по враќање на екипата која била на пожар ги евидентира податоците од став 1 на овој член, а нивната точност со свој потпис ја потврдува лицето кое раководело со гаснењето на пожарот.

Не се вршат исправки на заведените податоци во книгата, а увид на нивното точно и навремено пополнување на истата се врши од страна на командирот на противпожарната единица.

По исполнување на книгата со податоци истата се заверува на последната страна од страна на командирот на противпожарната единица и се архивира согласно прописите за архивска граѓа.

Член 4

За пожарите со кои е причинета материјална штета помала од штетата утврдена во член 2 од овој правилник или не е причинета штета, нема повредени или загинати,

државните органи, правните лица, лицата кои самостојно вршат дејност и противпожарната единица ги евидентира како „опожарувања“ со сите податоци како и другите пожари, а не пополнува статистички лист.

Член 5

За настанатите експлозии, државните органи, правните лица, лицата кои самостојно вршат дејност и противпожарните единици на чие подрачје настанала експлозијата, пополнува Статистички лист за експлозија (Образец Е-1) кој ги содржи следните податоци: место на настанување на експлозијата, оштетен, сопственост и осигураност, објект-простор каде настанала експлозијата, од што е предизвикана експлозијата, причина за експлозијата, време на настанување на експлозијата, како е пријавена експлозијата и дали е поднесена кривична или прекршочна пријава.

Ако по експлозијата настанал и пожар, за истиот се пополнува и Статистички лист за пожар П-1 односно и Статистички лист за пожар на отворен простор П-2.

За експлозиите од став 1 на овој член, државните органи, правните лица, лицата кои самостојно вршат дејност и противпожарните единици водат евиденција во посебна книга која ги содржи следните податоци: реден број, место на експлозијата, вид на објектот односно просторот каде што настанала, време на настанување, оштетен, проценета материјална штета и други последици, како и дали по експлозијата настанал пожар.

Книгата се пополнува и се води на ист начин како и книгата за евиденција на пожари од член 3 на овој правилник.

Член 6

Државните органи, правните лица, лицата кои самостојно вршат дејност и противпожарната единица која интервенирала на техничка интервенција или друг настан кој не спаѓа во пожар и експлозија, за истите води евиденција во посебна книга која ги содржи истите податоци како и книгата за евиденција на експлозии од член 5 на овој правилник и се пополнува и се води на ист начин како и книгата за евиденција за пожари од член 3 на овој правилник.

За техничките интервенции или други настани од став 1 на овој член, државните органи, правните лица, лицата кои самостојно вршат дејност и противпожарната единица пополнува Статистички лист за техничка интервенција или за други настани (Образец Т-1) кој ги содржи следните податоци: место на настанот, оштетен, сопственост и осигурување, вид на настанот, вид на интервенцијата, објект-простор на настанот, како е предизвикан настанот, причина за настанот, време кога настанот се случил и интервенција, на кој начин е известена противпожарната единица, учесници во интервенцијата, последици од настанот и оштетена опрема.

Член 7

Причините за настанатиот пожар, експлозија, техничка интервенција или за други настани се внесуваат во статистичките листи врз основа на наодот на надлежниот орган кој ги утврдил причините.

Кога од страна на надлежниот орган не може да се утврдат причините за настанатиот пожар, експлозија, техничка интервенција или за други настани, во тој случај податоците се доставуваат по нивното дополнително утврдување.

Член 8

Обрасците: П-1, П-2, Е-1 и Т-1 се составен дел на овој правилник.

Член 9

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за водење на евиденциите за пожарите и експлозиите и за начинот на известување на органите на управата надлежни за внатрешни работи („Службен весник на СРМ“ бр. 9/89).

Член 10

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-932/1
27 април 2006 година
Скопје

Директор на дирекцијата
за заштита и спасување
Киро Атанасов, с.р.

Образец П-1

СТАТИСТИЧКИ ЛИСТ ЗА
ПОЖАР

Реден број на листот _____

1.	МЕСТО НА ПОЖАРОТ	_____ , _____ (улица и број) (општина) Оддалеченост од ТПШЕ _____ км	_____
2.	ОШТЕ-ТЕН	Име _____ Вид на дејност: _____	_____
3.	СОПСТВЕНОСТ И ОСИГУРАНОСТ	Приватна __ 1, - Државна __ 2, - Странска __ 3, Мешовита __ 4, Останато __ 5 Осигуран __ 1, - Неосигуран __ 2	_____ _____
4.	ОБЈЕКТОТ КАДЕ Е НАСТАНАТ ПОЖАРОТ	Иа. Градежни објекти: - Станбена зграда 01 - Хотел - мотел - камп 15 - Верски објект 27 - Деловна зграда 02 - Силос 16 - Угостителски објект 28 - Станбе, дел. зграда 03 - Кино - театар 17 - Индивидуална стам.зграда 29 - Станбе, земјо. зграда 04 - Музеј 18 - Аеродромски објект 30 - Административна зграда 05 - Магацин за готова стока 19 - Градилиште 31 - Земјоделска зграда 06 - Маг. за запаливи течности 20 - Електрична централа 32 - Барака 07 - Магацин за експлозивен материјал 21 - Трансформаторска станица 33 - Шула-помошна просторија 08 - Останати магацини 22 - Разводни постројки 34 - Термоелектрана 09 - Стовариште затворено 23 - Плинера 35 - Хидроелектрана 10 - Стовариште отворено 24 - Рафинерија 36 - Паркиралиште - гаража 11 - Трговски дуќан 25 - Производен погон 37 - Детски дом 12 - Занаетчиски дуќан 26 - Помошен погон 38 - Старечки дом 13 - _____ 27 - Ост градежни објекти 39 - Училиште 14 Иб. Положба на просторите: Подрум - 1, Приземје - 2, Меѓукат - 3, Кат - 4, Кров - 5. Ив. Степен на оштетување: Потполно - 1, Делумно - 2. II. Сообраќајно средство: - Електрична локомотива 01 - Трамвај 05 - Комби 09 - Дизел локомотива 02 - Патничко моторно возило 06 - Останати возила 10 - Теретен вагон 03 - Автобус 07 - Возило за воздушен сообр. 11 - Патнички вагон 04 - Товарно моторно возило 08 - Возило за воден сообраќај 12 III. Останато: - Сено 1 _____ тони - Жито 3 _____ тони - Сточна храна 5 _____ тони - Слама 2 _____ тони - Дрва 4 _____ м ³ - Друго 6 _____ тони	_____ _____ _____ _____
5.	ПОЖАРНО Е ПРЕДИЗВИКАНО	- Намерно 01 - Детска игра 03 - Од животни 05 - Невнимание 02 - Природни појави 04 - Неутврдено 06	_____
6.	ПРИЧИНА ЗА ПОЖАРОТ	- Конструктивни недостатоци 01 - Заварување 08 - Триење 13 - Градежен недостаток 02 - Електр. апарати и уреди 09 - Брусење 14 - Оштетувања - кварови 03 - Електрични проводници (куса врска и сл.) 10 - Судар 15 - Ложништа - огништа 04 - Статички електрицитет 11 - Самозапалување 16 - Искри од локомотиви 05 - Проводници загреани со оптеретување 12 - Егзотермна реакција 17 - Отворен пламен 06 - _____ 13 - Останати причини 18 - Догорче од цигара 07 - _____ 14 - Неутврдено 19	_____ _____

7.	ВРЕМЕ КОГА НАСТАНАЛ ПОЖАР И ИНТЕРВЕНЦИЈА	Пожарот настанал: час _____, ден _____, месец _____, година _____ Во работно време: да __ 1, не __ 2 Пријавата е примена: датум _____, час _____, мин. _____ Дојдено е на местото: датум _____, час _____, мин. _____ Пожарот е локализиран: датум _____, час _____, мин. _____ Пожарот е ликвидиран: датум _____, час _____, мин. _____ Интервенцијата е завршена: датум _____, час _____, мин. _____				☐ ☐ ☐ ☐ ☐																																				
8.		ПОЖАРОТ Е ОТКРИЕН: Автоматски - 1, Од сопственик - 2, Од вработен - 3, Од граѓани - 4.				☐																																				
9.		ППЕ Е ИЗВЕСТЕНА: Автоматски - 1, Телефонски - 2, Радио врска - 3, Преку курир - 4, На друг начин - 5, Не е известена - 6				☐																																				
10.	ТАКТИЧКИ НАСТАП	До доаѓањето на ТППЕ на пожарот, била опожарена површина од _____ м ² , а пожарот бил од класата: А - 1, Б - 2, Ц - 3, Д - 4, Е - 5 I. Тактички зафати: внатрешен напад - 1, надворешен напад - 2, комбинирани напад - 3. II. Ниво на гаснење: подрум - 1, подрум и приземје - 2, приземје - 3, приземје и кат - 4, кат - 5, меѓукат - 6, катови - 7, кров - 8, кров и кат - 9. III. Млазови на средства за гасење: млазови вода, млазови пена IV. Од колку страни е гаснет пожарот: една - 1, две - 2, три - 3, четири - 4. V. По доаѓањето на ТППЕ на пожарот, тој и потоа се ширел во затекнатиот пожарен сектор: да - 1, не - 2, зафатил _____ м ² VI. По доаѓањето на ТППЕ на пожарот, тој се проширил на дотогаш непожарен пожарен сектор: да - 1, не - 2, зафатил _____ м ² ВИИ. Тешкотии при интервенцијата: непристапност до објектот - 1, тешко прооден пат - 2, застој во сообраќајот - 3, дефект на ПП возило - 4, недоволно вода - 5, недоволно пена - 6, недоволна опрема - 7, недоволно опрема - 8, средства за врска - 9, општеување на опрема - 10, лоши временски услови - 11, недоволен број пожарникари - 12.				☐ ☐ ☐ ☐ ☐																																				
11.	УЧЕСНИЦИ ВО ИНТЕРВЕНЦИЈАТА	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Учесници</th> <th>Број на возила</th> <th>Број на учесници</th> <th>Број на работни часови</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Професионална ТППЕ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Професионална ППЕ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Доброволна ППЕ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Припадници на ДЗС</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Припадници на АРМ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Припадници на полицијата</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Вработени во државни органи, правни лица и лица кои самостојно вршат дејност</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Граѓани</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>				Учесници	Број на возила	Број на учесници	Број на работни часови	Професионална ТППЕ				Професионална ППЕ				Доброволна ППЕ				Припадници на ДЗС				Припадници на АРМ				Припадници на полицијата				Вработени во државни органи, правни лица и лица кои самостојно вршат дејност				Граѓани				
Учесници	Број на возила	Број на учесници	Број на работни часови																																							
Професионална ТППЕ																																										
Професионална ППЕ																																										
Доброволна ППЕ																																										
Припадници на ДЗС																																										
Припадници на АРМ																																										
Припадници на полицијата																																										
Вработени во државни органи, правни лица и лица кои самостојно вршат дејност																																										
Граѓани																																										
12.	ПОСЛЕДИЦИ ОД ПОЖАР	Проценета материјална штета: _____ денари Погинати: пожарникари _____, останати _____ Повредени: пожарникари _____, останати _____ Опожарена површина: _____ м ²				☐ ☐ ☐ ☐																																				
13.	ПОТРОШЕНИ СРЕД. ЗА ГАС. И ОШТ. ОПРЕМА	Вода _____ литри; Пенило _____ литри; Прашак _____ кгр. ЦО ₂ _____ кгр. Оштетена опрема: _____																																								
14.	ППЕ НЕ УЧЕСТВУВАЛА	Пожарот не е пријавен _____ 1 Непогодни патишта _____ 3 Пожарот е изгаснат од други _____ 2 Останати причини _____ 4				☐																																				
15.		Поднесени пријави: Кривични - 1, Прекршочни - 2, Не - 3.				☐																																				

Датум

М.Р.

Овластено лице

Образец П-2

СТАТИСТИЧКИ ЛИСТ ЗА
пожар на отворен простор

Реден број на листот _____

1. Локација:

- 1.1. Општина 1.2. Најблиско населено место
 1.3. Поблиска локација 1.4. Граница на дејност
 1.5. Топографска карта (1:25000) секција квадрант
 1.6. Корисник 1.7. Сопственик

2. Време на делување:

	месец	ден	час	мин
2.1 Време на настанување	____	____	____	____
2.2 Откривање	____	____	____	____
2.3 Време на пријавување на пожарот	____	____	____	____
2.4 Време на пристигнување на пожарот	____	____	____	____
2.5 Време на локализирање на пожарот	____	____	____	____
2.6 Време на ликвидирање на пожарот	____	____	____	____

3. Откривање:

- 3.1 Пожарот го открил: шумочувар - 1, набљудувач - 2, авионабљудувач - 3, други - 4
 3.2 Пожарот е настанат во близина на: автопат - 1, патека - 2, приватно сместувалиште - 3, излетнички места - 4, ...
 други места во шума - 5, на или во близина на земјоделски површини - 6, друго - 7.

4. Начин на предизвикување и причини за пожарот:

- 4.1 Природно гром - 1, самозапалување - 2, друго - 3.
 4.2 Небрежност палење на земјоделски земјишта (стрвишта) - 1, палење на пасишта - 2, шумски работници - 3, ...
 логорски оган - 4, отпушок - 5, депозити - 6, други небрежности - 7.
 4.3 Други причини локомотиви - 1, дајководи - 2, мотори и машини - 3, друго - 4.
 4.4 Дали пожарот се повторувал и колку пати еднаш - 1, двапати - 2, повеќепати - 3.
 4.5 Намера
 4.6 Неутврдено
 4.7 Причинител
 познат - 1, непознат - 2
 4.8 Денот кога е настанат пожарот празник - 1, викенд - 2, работен ден - 3.

5. Услови при настанување на пожарот:

- 5.1 Метеоролошки податоци: Метеоролошка станица
 час бр. на денови од последните врнежи
 максимална температура °C релативна влажност %
 ветер: брзина km/h правец
 5.2 Орографија: Експозиција ☐ Наклон на теренот ☐
 Надморска височина - од до
 5.3 Класи на вегетациски горлив материјал во зоната на пожариштето
 тревн - 1, грмушн - 2, шумн - 3, сечишта - 4.
 5.4 Веројатност на запалување на вегетацискиот горлив материјал %
 5.5 Степен на опасност мала - 1, средна - 2, голема - 3, многу голема - 4, екстремна - 5.

6. Тип на пожар подземан - 1, првезан - 2, висок - 3, комбиниран - 4.

7. Ангажирање на гасначи и средства:

- 7.1 Гасначи (број на луѓе):
 Шумарски инженери и техничари
 Шумски работници организирани во посади и бригади
 Професионални пожарникари
 Пожарникари од ДПД
 Граѓани
 Припадници на ДСЗ
 Припадници на полиција
 Припадници на АРМ
 Вкупно

7.2 Сувоземни возила и воздухоплови:

	број		број		број	бр. на исфр.
специјални		трактори		авиони		
ципови		товарни возила		хеликоптери		
други						

8. Применета тактика на гаснење и средства:

8.1 Директна	отволување - 1, фронтална - 2, позадвиска - 3, една од претходно споменатите со користење на природни препреки - 4		
8.2 Индиректна	контрапожар - 1, палење на предпожари - 2, изолирања на пожарниште - 3		
8.3 Ретарданти	амониеви - 1, пепени - 2, вискозни - 3		

9. Загуби:

9.1 Жртви		Погинати		Повредени	
9.2 Возила		Уништени		Оштетени	
9.3 Директна материјална штета					

	Државни	Површина (ха) Приватни	Други	Загуби x 1.000 ден
Шуми				
Земјоделски површини				
Депонии				
Други				
Вкупно				

10. Вид на опожарена површина:

10.1 Земјоделски земјишта:

10.1.1 Структура на опожарената површина

	Државни		Приватни		Други	
	пов.	кол.	пов.	кол.	пов.	кол.
житарици(1-11)						
индустриски култури(13-28)						
градинарски култури(30-44)						
фуражни култури(46-55)						
лозја						
овопштарници						
пасишта -						
стрништа						
вкупно						

10.2 Шуми:

10.2.1 Намена на шумата (1-10)		
10.2.2 Шумсковегетациски тип (фитоценоза)		
10.2.3 Шумскостопанска единица		
Оддел		
Пододдел		
Загрозеност		

10.2.4 Структура на опожарена површина:

Вид на шумата (1-5)																	
по површина (ha)		1		2		3											
		држ.	прив.	држ.	прив.	држ.	прив.										
до 30 г.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
31 - 60 г.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
над 60 г.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
дегр.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
вкупно		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
по дрвна маса (m ³)		1		2		3											
		држ.	прив.	држ.	прив.	држ.	прив.										
до 30 г.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
31 - 60 г.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
над 60 г.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
дегр.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
вкупно		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Датум

М.Р.

Овластено лице

ОБРАЗЕЦ Т-1

СТАТИСТИЧКИ ЛИСТ
за техничка интервенција или за други настани

Реден број на листот _____

1.	место на настанот	_____ (улица и број) (населено место) (општина) I _ I _ I Оддалеченост од ППЕ _____ км.
2.	оштетен	Име _____ I _ I _ I _ I _ I Вид на дејноста:
3.	сопственост и осигурување	- Приватна__1, - Државна__2, - Странска__3, - Мешовита__4, - Останато__5 I _ I - Осигуран__1, - Неосигуран__2
4.	вид на настанот	Опис:
5.	вид на интервенцијата	Опис:
6.	објект-простор на настанот	Градежни објекти__1, Отворен простор__2, Сообраќајно средство__3 I _ I Степен на оштетување: Потполно__1, Делумно__2 I _ I
7.	настанот е предизвикан	- Намерно 1 - Детска игра 3 - Од животни 5 I _ I - Невнимание 2 - Природни појави 4 - Неутврдено 6

8.	причина за настанот	-Конструкционен недостаток 01 -Градежен недостаток 02 -Оштетување, расипување 03 -Ложишта, огништа 04 -Искра од локомотива 05 -Отворен пламен 06 -Остаток од цигара 07 -Заварување 08 -Електрични апарати и уреди 09 -Електрични проводници (куса врска и слично) 10 -Статички електрицитет 11 -Проводници загреани со оптеретување 12 -Триење 13 -Брусење 14 -Судир 15 -Самозапалување 16 -Егзотермна реакција 17 -Експлозија 18 -Останати причини 19 -Неутврдено 20	I _ I																																				
9.	време кога настанот се случил и интервенција	Настанот се случил: _____ дата _____ час _____ мин. _____ Пријавата е примена: _____ дата _____ час _____ мин. _____ Дојдено е на местото: _____ дата _____ час _____ мин. _____ Интервенцијата е завршена: _____ дата _____ час _____ мин. _____																																					
10	ППЕ е известена	- Телефонски 1 - Радио врска 2 - Преку курир 3 - На друг начин 4 - Неизвестена 5 Настанот го пријавил: _____ (име на лице-служба) _____ (адреса и телефон)	I _ I																																				
11	Учесници во интервенцијата	<table border="1"> <thead> <tr> <th>учесници</th> <th>број на пп возила</th> <th>број на учесници</th> <th>број на работни часови</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Професионална ТППЕ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Професионална ППЕ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Доброволна ППЕ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Припадници на ДЗС</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Припадници на АРМ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Припадници на полицијата</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Вработени во државни органи, правни лица и лица кои самостојно вршат дејност</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Граѓани</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	учесници	број на пп возила	број на учесници	број на работни часови	Професионална ТППЕ				Професионална ППЕ				Доброволна ППЕ				Припадници на ДЗС				Припадници на АРМ				Припадници на полицијата				Вработени во државни органи, правни лица и лица кои самостојно вршат дејност				Граѓани				I _ I _ I _ I I _ I _ I _ I I _ I _ I _ I I _ I _ I _ I I _ I _ I _ I I _ I _ I _ I I _ I _ I _ I
учесници	број на пп возила	број на учесници	број на работни часови																																				
Професионална ТППЕ																																							
Професионална ППЕ																																							
Доброволна ППЕ																																							
Припадници на ДЗС																																							
Припадници на АРМ																																							
Припадници на полицијата																																							
Вработени во државни органи, правни лица и лица кои самостојно вршат дејност																																							
Граѓани																																							
12	последстви од настанот	Проценета материјална штета: _____ денари Погинати: пожарникари _____, останати _____ Повредени: пожарникари _____, останати _____	I _ I _ I _ I _ I _ I _ I I _ I _ I I _ I _ I																																				
13	Оштетена опрема:																																						

датум

М.П.

овластено лице

768.

Врз основа на член 78 став 3 од Законот за заштита и спасување ("Службен весник на Република Македонија" бр. 36/2004), директорот на Дирекцијата за заштита и спасување донесе

У П А Т С Т В О ЗА СОДРЖИНАТА НА ПРОЕКТОТ ЗА ЗАШТИТА ОД ПОЖАРИ

1. Со ова упатство се утврдува содржината на Проектот за заштита од пожари.

2. Проектот за заштита од пожари содржи:

а) Називот на проектот и името на проектантот со соодветна лиценца за проектирање;

б) Проценката на загрозеност од пожари во која се внесуваат:

- карактеристики на локацијата (микро и макро), степен на урбанизираност, степен на загрозеност од пожари и услови кои им погодуваат на пожарите климатско хидролошки услови кои имаат влијание врз загрозеноста на објектот;

- растојание меѓу објектите на избраната локација и конструктивно градежни и технички мерки што произлегуваат од диспозиција на објектите;

- опис и намена на објектите вртани во ситуацијата;

- детална анализа и проценка на опасностите од пожари во однос на намената на објектот, вградениот материјал и применетите конструкции, како и материјалите и материите што ќе бидат вградени, преработувани и користени во технолошкиот процес и врз основа на тоа се применуваат мерки за заштита од пожари.

г) Избор на мерки за заштита од пожари, експлозии во однос на намената на објектот и технолошкиот процес во него;

д) Потребно количество и притисок на вода во хидрантската мрежа за гасење на пожар;

е) Потребни уреди, техничка опрема и средства за гасење на пожари;

ж) Уреди за вентилација на просториите;

з) Приодни патишта и премини;

и) Излези и патишта за евакуација на загрозени лица и материјални добра од пожари и експлозии;

л) Избор и поставување на уреди и инсталации за автоматско откривање, јавување и гасење на пожари, како и уреди за мерење на концентрацијата на запаливите експлозивни смеси (гасови, прашина);

м) Организација на заштитата од пожари и тактичко-оперативни постапки во тек на градба на инвестиционите објекти.

3. Во проектот за заштита од пожари се наведуваат прописите врз основа на кои се засноваат решенијата за заштита од пожари.

4. Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 08-932/1
27 април 2006 година
Скопје

Директор на Дирекцијата
за заштита и спасување,
Киро Атанасов, с.р.

КОМИСИЈА ЗА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

769.

Врз основа на член 113 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 95/2005), Комисијата за хартии од вредност на седницата одржана на ден 25.04.2006 година, го донесе следното

РЕШЕНИЕ ЗА ДАВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА РАБОТЕЊЕ НА БРОКЕР

1. Се дава дозвола за работење на брокер на Велимир Шиповиќ, роден на ден 07.06.1980 година во Скопје со ЕМБГ 0706980450031.

2. Дозволата за работење на брокер на Велимир Шиповиќ се дава за период од пет години од денот на издавањето.

3. Дозволата за работење на брокер на Велимир Шиповиќ престанува да важи и пред истекот на рокот утврден во точка 2 на ова решение во случаите предвидени со член 211 од Законот за хартии од вредност.

4. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-720/4
25 април 2006 година
Скопје

Комисија за хартии од вредност
Претседател,
проф.д-р **Весна Пендовска**, с.р.

770.

Врз основа на член 113 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 95/2005), Комисијата за хартии од вредност на седницата одржана на ден 25.04.2006 година, го донесе следното

РЕШЕНИЕ ЗА ДАВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА РАБОТЕЊЕ НА БРОКЕР

1. Се дава дозвола за работење на брокер на Јованче Тасковски, роден на ден 03.08.1960 година во Скопје со ЕМБГ 0308960450056.

2. Дозволата за работење на брокер на Јованче Тасковски се дава за период од пет години од денот на издавањето.

3. Дозволата за работење на брокер на Јованче Тасковски престанува да важи и пред истекот на рокот утврден во точка 2 на ова решение во случаите предвидени со член 211 од Законот за хартии од вредност.

4. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-721/7
25 април 2006 година
Скопје

Комисија за хартии од вредност
Претседател,
проф.д-р **Весна Пендовска**, с.р.

771.

Врз основа на член 113 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 95/2005), Комисијата за хартии од вредност на седницата одржана на ден 25.04.2006 година, го донесе следното

РЕШЕНИЕ ЗА ДАВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА РАБОТЕЊЕ НА БРОКЕР

1. Се дава дозвола за работење на брокер на Јулијана Ангеловска, родена на ден 16.06.1960 година во Скопје со ЕМБГ 1606960455044.

2. Дозволата за работење на брокер на Јулијана Ангеловска се дава за период од пет години од денот на издавањето.

3. Дозволата за работење на брокер на Јулијана Ангеловска престанува да важи и пред истекот на рокот утврден во точка 2 на ова решение во случаите предвидени со член 211 од Законот за хартии од вредност.

4. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-719/8
25 април 2006 година
Скопје

Комисија за хартии од вредност
Претседател,
проф.д-р **Весна Пендовска**, с.р.

772.

Врз основа на член 113 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 95/2005), Комисијата за хартии од вредност на седницата одржана на ден 25.04.2006 година, го донесе следното

РЕШЕНИЕ**ЗА ДАВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА РАБОТЕЊЕ НА БРОКЕР**

1. Се дава дозвола за работење на брокер на Јелена Манчевска, родена на ден 30.04.1975 година во Скопје со ЕМБГ 3004975455129.

2. Дозволата за работење на брокер на Јелена Манчевска се дава за период од пет години од денот на издавањето.

3. Дозволата за работење на брокер на Јелена Манчевска престанува да важи и пред истекот на рокот утврден во точка 2 на ова решение во случаите предвидени со член 211 од Законот за хартии од вредност.

4. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-777/6
25 април 2006 година
Скопје

Комисија за хартии од вредност
Претседател,
проф.д-р **Весна Пендовска**, с.р.

773.

Врз основа на член 113 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 95/2005), Комисијата за хартии од вредност на седницата одржана на ден 25.04.2006 година, го донесе следното

РЕШЕНИЕ**ЗА ДАВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА РАБОТЕЊЕ НА БРОКЕР**

1. Се дава дозвола за работење на брокер на Јосиф Костандиновски, роден на ден 15.05.1979 година во Скопје со ЕМБГ 1505979450166.

2. Дозволата за работење на брокер на Јосиф Костандиновски се дава за период од пет години од денот на издавањето.

3. Дозволата за работење на брокер на Јосиф Костандиновски престанува да важи и пред истекот на рокот утврден во точка 2 на ова решение во случаите предвидени со член 211 од Законот за хартии од вредност.

4. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-685/5
25 април 2006 година
Скопје

Комисија за хартии од вредност
Претседател,
проф.д-р **Весна Пендовска**, с.р.

774.

Врз основа на член 113 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 95/2005), Комисијата за хартии од вредност на седницата одржана на ден 25.04.2006 година, го донесе следното

РЕШЕНИЕ**ЗА ДАВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА РАБОТЕЊЕ НА БРОКЕР**

1. Се дава дозвола за работење на брокер на Стојан Василев, роден на ден 29.10.1978 година во Скопје со ЕМБГ 2910978450125.

2. Дозволата за работење на брокер на Стојан Василев се дава за период од пет години од денот на издавањето.

3. Дозволата за работење на брокер на Стојан Василев престанува да важи и пред истекот на рокот утврден во точка 2 на ова решение во случаите предвидени со член 211 од Законот за хартии од вредност.

4. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-718/7
25 април 2006 година
Скопје

Комисија за хартии од вредност
Претседател,
проф.д-р **Весна Пендовска**, с.р.

775.

Врз основа на член 113 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 95/2005), Комисијата за хартии од вредност на седницата одржана на ден 25.04.2006 година, го донесе следното

РЕШЕНИЕ**ЗА ДАВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА РАБОТЕЊЕ НА БРОКЕР**

1. Се дава дозвола за работење на брокер на Драган Лесик, роден на ден 08.04.1963 година во Скопје со ЕМБГ 0804963450070.

2. Дозволата за работење на брокер на Драган Лесик се дава за период од пет години од денот на издавањето.

3. Дозволата за работење на брокер на Драган Лесик престанува да важи и пред истекот на рокот утврден во точка 2 на ова решение во случаите предвидени со член 211 од Законот за хартии од вредност.

4. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-684/4
25 април 2006 година
Скопје

Комисија за хартии од вредност
Претседател,
проф.д-р **Весна Пендовска**, с.р.

776.

Врз основа на член 113 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 95/2005), Комисијата за хартии од вредност на седницата одржана на ден 25.04.2006 година, го донесе следното

РЕШЕНИЕ**ЗА ДАВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА РАБОТЕЊЕ НА БРОКЕР**

1. Се дава дозвола за работење на брокер на Данко Ортаковски, роден на ден 15.03.1951 година во с.Единаковци со ЕМБГ 1503951450036.

2. Дозволата за работење на брокер на Данко Ортаковски се дава за период од пет години од денот на издавањето.

3. Дозволата за работење на брокер на Данко Ортаковски престанува да важи и пред истекот на рокот утврден во точка 2 на ова решение во случаите предвидени со член 211 од Законот за хартии од вредност.

4. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-694/6
25 април 2006 година
Скопје

Комисија за хартии од вредност
Претседател,
проф.д-р **Весна Пендовска**, с.р.

777.

Врз основа на член 113 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 95/2005), Комисијата за хартии од вредност на седницата одржана на ден 25.04.2006 година, го донесе следното

РЕШЕНИЕ

ЗА ДАВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА РАБОТЕЊЕ НА БРОКЕР

1. Се дава дозвола за работење на брокер на Викторија Николова, родена на ден 24.09.1980 година во Кочани со ЕМБГ 2409980498002.

2. Дозволата за работење на брокер на Викторија Николова се дава за период од пет години од денот на издавањето.

3. Дозволата за работење на брокер на Викторија Николова престанува да важи и пред истекот на рокот утврден во точка 2 на ова решение во случаите предвидени со член 211 од Законот за хартии од вредност.

4. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-794/4
25 април 2006 година
Скопје

Комисија за хартии од вредност
Претседател,
проф.д-р **Весна Пендовска**, с.р.

РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

778.

Врз основа на член 39, став 3 од Законот за енергетика („Службен весник на РМ“ бр. 47/97, 40/99, 98/00, 94/02, 38/03 и 40/05), член 28 од Законот за акцизите („Службен весник на РМ“ бр. 32/01, 50/01, 52/01, 45/02, 98/02, 24/03, 96/04 и 38/05), член 28 и 29 од Законот за данокот на додадена вредност („Службен весник на РМ“ бр. 44/99, 59/99, 86/99, 11/00, 8/01, 21/03 и 19/04), Законот за животната средина („Службен весник на РМ“ бр. 53/05), Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, на седницата одржана на 14.05.2006 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НАЈВИСОКИ ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ УТВРДЕНИ СОГЛАСНО МЕТОДОЛОГИЈАТА

Член 1

Претпријатијата кои произведуваат деривати од нафта можат да ги формираат цените на одделни нафтени деривати така што највисоките производни цени да изнесуваат и тоа:

а) Моторни бензини	ден/лит
- МБ-96 (ПРЕМИУМ)	до 31,923
- БМБ-90 (БЕЗОЛОВЕН РЕГУЛАР)	до 31,731
- БМБ-95 (БЕЗОЛОВЕН ПРЕМИУМ)	до 32,155
б) Дизел гориво	ден/лит
- Д (ДИЗЕЛ)	до 31,666
в) Масло за горење	ден/лит
- екстра лесно (ЕЛ)	до 32,075
г) Мазут	ден/кг
- М-1 (М)	до 18,860
- М-2	до 18,836

Член 2

Претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати и увозници (во натамошниот текст: претпријатија) ги формираат цените за одделни нафтени деривати така што:

А. Највисоките малопродажни цени (1 ГРУПА НА ЦЕНИ) да изнесуваат и тоа:

а) Моторни бензини	ден/лит
- МБ-96 (ПРЕМИУМ)	до 71,00
- БМБ-90 (БЕЗОЛОВЕН РЕГУЛАР)	до 67,50
- БМБ-95 (БЕЗОЛОВЕН ПРЕМИУМ)	до 68,00
б) Дизел гориво	ден/лит
- Д (ДИЗЕЛ)	до 56,50
в) Масло за горење	ден/лит
- екстра лесно (ЕЛ)	до 46,00
г) Мазут	ден/кг
- М-1 (М)	до 22,904
- М-2	до 22,875

Б. Претпријатијата што вршат промет на нафтени деривати можат да ги формираат цените за одделни нафтени деривати во однос на највисоките цени од точката А на став 1 на овој член (1 ГРУПА НА ЦЕНИ), освен од потточката "г" и тоа: за 0,5 ден/лит пониски (2 ГРУПА НА ЦЕНИ), за 1,00 ден/лит пониски (3 ГРУПА НА ЦЕНИ) и за 1,5 ден/лит пониски (4 ГРУПА НА ЦЕНИ), согласно следната табела и да изнесуваат:

НАФТЕН ДЕРИВАТ	(2 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит	(3 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит	(4 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит
МБ - 96 (ПРЕМИУМ)	70,50	70,00	69,50
БМБ - 90 (БЕЗОЛОВЕН РЕГУЛАР)	67,00	66,50	66,00
БМБ - 95 (БЕЗОЛОВЕН ПРЕМИУМ)	67,50	67,00	66,50
Д - ДИЗЕЛ	56,00	55,50	55,00
Е Л - ЕКСТРА ЛЕСНО	45,50	45,00	44,50

Претпријатијата што вршат промет на нафтени деривати можат да вршат промет на секој дериват поодделно по една од цените утврдени за тој дериват во една од групите на цени определени согласно оваа одлука.

Цените од сите четири ценовни групи формирани согласно став 1 на овој член, освен цените за мазутот М-1 и М-2, важат франко пумпна станица, а цените на мазутот М-1 и М-2 важат франко производител во земјата.

Во цените од сите четири ценовни групи формирани согласно став 1 на овој член, освен во цените за мазутот М-1 и М-2, содржани се и трошоците за превоз од 0,50 ден/литар.

Во малопродажните цени формирани согласно овој член содржан е данокот на додадена вредност согласно Законот.

Член 3

Во малопродажните цени утврдени со членот 2 од оваа одлука содржан е надоместокот за финансирање на активностите во областа на животната средина кои согласно Законот за животната средина го плаќаат обврзниците утврдени со овој закон и тоа:

а) Моторни бензини	ден/лит
- МБ-96 (ПРЕМИУМ)	0,150
- БМБ-90 (БЕЗОЛОВЕН РЕГУЛАР)	0,080
- БМБ-95 (БЕЗОЛОВЕН ПРЕМИУМ)	0,080
б) Дизел гориво	ден/лит
- Д (ДИЗЕЛ)	0,030

в) Масло за горење - екстра лесно (ЕЛ)	ден/лит 0,040
г) Мазут - М-1 (М) - М-2	ден/кг 0,050 0,050

Член 4

Во малопродажните цени утврдени со членот 2 од оваа одлука акцизите кои ги плаќаат обврзниците согласно Законот изнесуваат и тоа:

а) Моторни бензини - МБ-96 (ПРЕМИУМ) - БМБ-90 (БЕЗОЛОВЕН РЕГУЛАР) - БМБ-95 (БЕЗОЛОВЕН ПРЕМИУМ)	ден/лит 24,396 21,692 21,692
б) Дизел гориво - Д (ДИЗЕЛ)	ден/лит 12,485
в) Масло за горење - екстра лесно (ЕЛ)	ден/лит 3,168
г) Мазут - М-1 (М) - М-2	ден/кг 0,100 0,100

Член 5

Во малопродажните цени утврдени согласно членот 2 од оваа одлука, трошоците на прометот на секој поодделен нафтен дериват од секоја ценовна група изнесуваат:

НАФТЕН ДЕРИВАТ	(1 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит	(2 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит	(3 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит	(4 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит
МБ - 96 (ПРЕМИУМ)	3,200	2,776	2,353	1,929
БМБ-90 (БЕЗОЛОВЕН РЕ- ГУЛАР)	3,200	2,776	2,353	1,929
БМБ-95 (БЕЗОЛОВЕН ПРЕ- МИУМ)	3,200	2,776	2,353	1,929
Д-ДИЗЕЛ	3,200	2,776	2,353	1,929
ЕЛ - ЕКСТРА ЛЕСНО	3,200	2,776	2,353	1,929
МАЗУТ М - 1	0,400	0,400	0,400	0,400
МАЗУТ М - 2	0,400	0,400	0,400	0,400

Член 6

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 00,01 часот на 16.05.2006 година.

Бр. 02-718/1
14 мај 2006 година
Скопје

Претседател,
Славе Ивановски, с.р.

779.

Врз основа на член 11-е, став 1, алинеја 7 и член 51 од Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 47/97, 40/99, 98/00, 94/02, 38/03 и 40/05), Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, на седницата одржана на 14 мај 2006 година, донесе

ОДЛУКА**ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ЛИЦЕНЦА ЗА ВРШЕЊЕ НА ЕНЕРГЕТСКА ДЕЈНОСТ ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА**

1. На Јавното претпријатие „Стрежево“-Битола, ул. „Булевар 1-ви Мај“ б.б, Битола, Република Македонија, му се издава лиценца за вршење на енергетската дејност производство на електрична енергија.

2. Правата и обврските на носителот на лиценцата во вршењето на енергетската дејност производство на електрична енергија се утврдени во Прилог 1, „Лиценца за вршење на енергетската дејност производство на електрична енергија“ кој што е составен дел на оваа одлука.

3. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 02-719/1
14 мај 2006 година
Скопје

Претседател,
Славе Ивановски, с.р.

Прилог 1**ЛИЦЕНЦА
ЗА ВРШЕЊЕ НА ЕНЕРГЕТСКА ДЕЈНОСТ ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА**

- Име и седиштето на носителот на лиценцата
Јавно претпријатие „СТРЕЖЕВО“ - Битола, ул. „Булевар 1-ви Мај“ бб, 7000 Битола, Република Македонија.
- Енергетската дејност за која се издава лиценцата
Производство на електрична енергија.
- Датум на издавање на лиценцата
14 мај 2006 година.
- Датум до кога важи лиценцата
14 мај 2041 година.
- Евидентен број на издадената лиценца
ЕЕ - 12.01.1/06.
- Број на деловниот субјект - 5562538.
- Единствен даночен број - 4002978113467.
- Вид и обем на енергетската дејност што ќе се врши

Со оваа лиценца се определуваат начинот и условите за вршење на енергетската дејност производство на електрична енергија, правата и обврските на Ј.П. „СТРЕЖЕВО“ - Битола (во понатамошниот текст: носител на лиценца) и неговото учество на пазарот на електрична енергија.

Како енергетска дејност производство на електрична енергија, во смисла на оваа лиценца, се смета производството на електрична енергија во хидроелектричните центри приклучени на системот за дистрибуција на електрична енергија.

9. Подрачје на вршење на енергетската дејност
Врз основа на Законот за енергетика и одредбите од оваа лиценца, носителот на лиценцата, енергетската дејност производство на електрична енергија ја врши на подрачјето на општина Битола.

10. Производни капацитети со кои се врши енергетската дејност

Носителот на лиценцата, енергетската дејност производство на електрична енергија ја врши со производните капацитети наведени во Прилог 1 кој е составен дел од оваа лиценца.

11. Право на приклучување, пристап и користење на системот за дистрибуција на електрична енергија

Носителот на лиценцата има право на приклучување, пристап и користење на системот за дистрибуција на електрична енергија заради непречено вршење на енергетската дејност производство на електрична енергија во согласност со закон, друг пропис и општ акт, како и во согласност со Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија одобрени од страна на Регулаторната комисија за енергетика.

12. Обврски за носителот на лиценца

Носителот на лиценцата е должен да:

- ги почитува законите, другите прописи и општи акти кои се однесуваат на заштита на конкуренцијата, заштита на потрошувачите, заштита на животната средина, заштита на работниците, заштита на техничките средства и опрема;

- ги почитува Пазарните правила, Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија, правилниците и другите прописи кои ги пропишува или одобрува Регулаторната комисија за енергетика во согласност со закон;

- обезбеди сигурно, безбедно, континуирано и квалитетно производство и испорака на електрична енергија до точката на прием во системот за дистрибуција на електрична енергија;

- обезбеди достапност на расположивата електрична моќност, енергија и/или системски услуги до точката на прием во системот за дистрибуција на електрична енергија;

- во случај на испорака на електрична енергија, моќност и системски услуги за потребите на тарифните потрошувачи, да склучува регулирани договори, одобрени од Регулаторната комисија за енергетика, со снабдувачот со електрична енергија на тарифни потрошувачи на мало за продажба на договорената произведена електрична енергија, моќност, и системски услуги;

- доставува извештаи за состојбата на опремата и постројките, како и плановите за одржување и расположливост на истата, до носителот на лиценца за вршење на енергетска дејност управување со системот за дистрибуција на електрична енергија во согласност со Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија.

13. Планирање на одржување на производните капацитети

Заради сигурно и ефикасно функционирање на производните капацитети кои се вклучени во процесот на производство на електрична енергија, носителот на лиценцата е должен истите да ги одржува во исправна и функционална состојба.

Носителот на лиценцата е должен секоја година, најдоцна до 10 март, до Регулаторната комисија за енергетика да поднесе План за одржување на производните капацитети за период од пет години, годишна програма за реализација на планот, како и мислење за усогласеност на Планот од носителот на лиценца за вршење на енергетска дејност управување со системот за дистрибуција на електрична енергија.

Планот за одржување на производните капацитети особено треба да содржи:

- опис на функционална состојба на производните капацитети;
- потреба од ревитализација на производните капацитети;

- финансиски извори за реализација на планот.

14. Изготвување на годишна програма за ремонт

Носителот на лиценцата е должен во согласност со Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија, да изготви и достави до носителот на лиценца за вршење на енергетска дејност управување со системот за дистрибуција на електрична енергија, како и до Регулаторната комисија за енергетика, годишна програма за ремонт на производните капацитети.

Пред да пристапи кон ремонт на производните капацитети, носителот на лиценцата е должен да ја извести Регулаторната комисија за енергетика, за точниот датум на отпочнување и времетраење на ремонтот.

15. Обврска за информирање

Носителот на лиценцата е должен да им ги обезбеди на операторот на електроенергетскиот систем, операторот на пазарот на електрична енергија, снабдувачот со електрична енергија на тарифни потрошувачи на мало и носителот на лиценца за вршење на енергетска дејност управување со системот за дистрибуција, сите потребни податоци и информации кои се неопходни за извршувањето на нивните обврски од лиценците, во согласност со Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија, Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија и Пазарните правила.

16. Обврска за одвоена сметководствена евиденција

Носителот на лиценцата е должен:

- во своите интерни пресметки да води одвоена евиденција за енергетската дејност за која што поседува лиценца;

- во согласност со сметководствените стандарди со кои се уредува сметководственото работење на претпријатието да изготвува финансиски извештаи кои ќе обезбедат информации за средствата, обврските, капиталот, приходите и расходите со резултатите од работењето, како и паричните текови на претпријатието; и

- да обезбедува консолидирани финансиски извештаи.

17. Доверливост на информациите

Носителот на лиценцата е должен во согласност со закон, да обезбеди и да гарантира доверливост на деловните податоци и информации кои при вршењето на енергетската дејност производство на електрична енергија ги добива од сите учесници на пазарот на електрична енергија.

18. Обврска за доставување на Годишен извештај за финансиското и деловното работење

Носителот на лиценцата е должен до Регулаторната комисија за енергетика најдоцна до 10 март во тековната година да достави годишен извештај за делокругот на своето работење, вклучувајќи го и извештајот за финансиското и деловното работење во претходната година. Годишниот извештај со сите прилози задолжително се доставува и во електронска форма.

Годишниот извештај треба да содржи податоци за:

1. обемот на производство на електрична енергија во текот на претходната година, вкупно и за секој произведен капацитет поодделно (вкупна количина на произведената и испорачаната електрична енергија на точка на прием во системот за дистрибуција на електрична енергија, количини на системски услуги испорачани на снабдувачот со електрична енергија на тарифни потрошувачи на мало, сопствена потрошувачка, број и времетраење на планираните и непланираните прекин, како и за причините за нивно настанување);

2. финансиски извештај за енергетската дејност производство на електрична енергија, составен од:

- биланс на состојба и биланс на успех,
- извештај за промените во главнината,
- извештај за паричните текови,
- применетите сметководствени политики, и
- други објаснувачки белешки подготвени во согласност со меѓународните сметководствени стандарди;

3. превземени мерки во текот на претходната година за:

- заштита на објектите и средствата преку кои се врши енергетската дејност од надворешни влијанија и хаварији, како и нивно осигурување,

- заштита при работа,
- обука и стручно усовршување на вработените заради сигурно, безбедно и квалитетно вршење на енергетската дејност,

- заштита на животната средина, животот и здравјето на луѓето,

- спроведување на мониторинг врз сопственото работење,

- обезбедување на услови за сигурно, континуирано и квалитетно вршење на енергетската дејност,

- обезбедување на енергетска ефикасност,
- вршење на енергетската дејност во услови на кризна состојба, како и воена и вонредна состојба;

4. остварување на годишната програма за реализација на Планот за одржување на производните капацитети, во претходната година;

5. извршување на програма за ремонт во претходната година;

6. состојба со кадровска екипираност за извршување на пооделни задачи при вршењето на енергетската дејност производство на електрична енергија;

7. извршени инспекциски надзори и контроли од страна на надлежни инспекциски и други државни органи, со приложени фотокопии на записниците, извештаите и решенијата од извршените надзори и контроли;

8. бизнис план за тековната година и оценка за реализирање на бизнис планот во претходната година;

9. превземени мерки за подобрување на квалитетот на услугата.

19. Обврска за доставување на други извештаи, информации и податоци во врска со вршењето на енергетската дејност

Носителот на лиценцата е должен до Регулаторната комисија за енергетика да доставува:

- во писмена и/или електронска форма, месечни и квартални извештаи за количините на произведената и испорачаната електрична енергија на точка на прием во системот за дистрибуција на електрична енергија, количини на системски услуги испорачани на снабдувачот со електрична енергија на тарифни потрошувачи на мало, сопствена потрошувачка, број и времетраење на планираните и непланираните прекини, како и за причините за нивно настанување (вкупно, како и за секој произведен капацитет поодделно);

- известување за сите околности, настани и промени кои што имаат или би можеле да имаат влијание врз вршењето на енергетската дејност производство на електрична енергија.

20. Мерење на произведената електрична енергија и моќност

Носителот на лиценцата е должен да инсталира, одржува, проверува и да ги сервисира мерните уреди на сите мерни места и да ја мери произведената електрична енергија и моќност на сите мерни места на праг на хидроелектрична централа.

21. Физичка заштита на производните капацитети од надворешни влијанија и хаварији

Носителот на лиценцата е должен во рок од шест месеци од датумот на издавање на оваа лиценца да донесе План за физичка заштита на производните капацитети и должен е истиот да го достави до Регулаторната комисија за енергетика.

22. Обврска за овозможување на пристап до производните единици и непосреден увид во документацијата.

Носителот на лиценцата е должен по барање на Регулаторната комисија за енергетика, да и овозможи непосреден увид во целокупната документација, како и пристап во објектите, деловните простории, простори, инсталациите, како и на средствата и опремата потребни за вршење на енергетската дејност, во согласност со Правилникот за условите, начинот и постапката за издавање, менување и одземање на лиценци за вршење на енергетски дејности.

23. Квалитет на услугата

Носителот на лиценцата е должен да обезбеди технички средства и други услови кои ќе овозможат постојан квалитет на произведената електрична енергија, согласно пропишаните услови за снабдување со електрична енергија и Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија.

Носителот на лиценцата е должен да врши постојан мониторинг на параметрите кои го определуваат квалитетот на произведената електрична енергија и по барање на Регулаторната комисија за енергетика, да доставува писмен извештај за движењето на сите параметри кои што го определуваат квалитетот на произведената електрична енергија во определен временски период.

24. Изменување и дополнување на лиценцата

Изменувањето и дополнувањето на оваа лиценца ќе се врши исклучиво во согласност со одредбите од Правилникот за условите, начинот и постапката за издавање, менување и одземање на лиценци за вршење на енергетски дејности.

25. Мерки во случај на неисполнување на обврските од страна на носителот на лиценцата.

Доколку носителот на лиценцата не ги исполнува обврските содржани во оваа лиценца, Регулаторната комисија за енергетика ќе превземе мерки согласно Правилникот за условите, начинот и постапката за издавање, менување и одземање на лиценци за вршење на енергетски дејности.

ХИДРО ПРОИЗВОДСТВЕНИ КАПАЦИТЕТИ

1. ХЕЦ “Стрежево”

1.1. Податоци за акумулацијата

- Име на акумулација.....Стрежево
- Максимална кота..... 739,00 m н.в.
- Минимална кота..... 697,00 m н.в.
- Корисен волумен..... $112 \times 10^6 \text{ m}^3$

1.2. Податоци за ХЕЦ

- Број на производни единици..... 3
- Номинална моќност (3 x 0,80 MW) 2,4 MW
- Расположива моќност (3 x 0,80 MW)..... 2,4 MW
- Максимална моќност (3 x 0,80 MW)..... 2,4 MW

1.3. Податоци за опремата

1.3.1. Производни единици (агрегати)

- Број на производни единици..... 3
- Спремност за функција за автоматска регулација... да
- Спремност за управување од диспечерски центар.. да

1.3.2. Турбина

- Тип Францис TF-13-350
- Производител..... Турбоинститут, Љубљана
- Номинална моќност $3 \times 0,80 \text{ MW}$
- Номинален пад 30 m
- Номинален проток $2,3 \text{ m}^3/\text{s}$
- Номинален број на вртежи..... 750 min^{-1}
- Број на вртежи при побег..... 1.500 min^{-1}
- Момент на инерција..... 2.300 kg/m^2

1.3.3. Генератор

- Тип трифазен синхрон S 7178
- Производител Уљаник, Пула - Хрватска
- Номинална моќност 1.000 kVA
- Номинален напон $3 \times 400/230 \text{ V}$
- Номинална фреквенција 50 Hz
- Фактор на моќност..... 0,80
- Номинален број на вртежи 750 min^{-1}
- Број на вртежи при побег 1500 min^{-1}
- Маса на генератор 4.550 kg
- Момент на инерција..... 83 kg/m^2
- Степен на заштита..... IP 23 (според IEC 34-6)
- Ладење..... принудно со вграден вентилатор
1.3.4. Блок трансформатор

- Тип: трифазен маслен енергетски TR за надворешна монтажа со конзерватор за масло ETN 1600
- Производител..... ЕМО, Македонија
- Номинална моќност..... 1.600 kVA
- Напон на ВН страна..... $35 \pm 2 \times 5\% \text{ kV}$
- Напон на НН страна..... 0,4 kV
- Маса..... 4.400 kg
- Номинална фреквенција..... 50 Hz
- Спрега на намотката..... Dyn 5
- Ладење..... природно ONAN

2. ХЕЦ “Филтерница”

2.1. Општи податоци за ХЕЦ „Филтерница“

Деривациона централа која го користи вишокот на вода од алиментациониот канал на акумулацијата „Стрежево“ и водите кои се доведуваат од алиментациониот канал до филтерската станица „Дихово“.

2.2. Податоци за ХЕЦ

- Број на производни единици..... 1
- Номинална моќност 0,380 MW
- Расположива моќност 0,380 MW
- Максимална моќност 0,400 MW

2.3. Податоци за опремата

2.3.1. Производни единици (агрегати)

- Број на производни единици..... 1
- Спремност за функција за автоматска регулација... да
- Спремност за управување од диспечерски центар... да

2.3.2. Турбина

- Тип.....Пелтон, хоризонтална

- Производител.....	Турбоинститут, Љубљана
- Максимална моќност	400 kW
- Инсталиран проток.....	330 l/s
- Бруто пад	152,60 m
- Нето пад	147,50 m
- Номинален број на вртежи	750 min ⁻¹
- Број на вртежи при побег	1.350 min ⁻¹
- Број на млазници.....	1
- Пречник на ротор	861 mm
- Материјал на ротор.....	CrNi
- Маса на ротор	780kg
- Маса на турбина.....	2.800 kg

2.3.3. Генератор

- Тип.....	трифазен синхрон TFC 6456-8
- Производител.....	Уљаник, Пула - Хрватска
- Номинална моќност	510 kVA
- Номинален напон	400V
- Номинална фреквенција	50 Hz
- Фактор на снага.....	0,80
- Номинален број на вртежи	750 min ⁻¹
- Број на вртежи при побег	1.350 min ⁻¹
- Маса на генератор	2.760 kg
- Маса на ротор	1.040 kg
- Почетна реактанса	15%
- Номинална струја	736A
- Степен на заштита.....	IP 44 C
- Ладење.....	воздушно
- Број на полови.....	8
- Коефициент на искористување.....	0,98

2.3.4. Блок трансформатор

- Производител.....	ЕМО, Македонија
- Номинална моќност.....	630 kVA
- Преносен однос	10/0,4 kV/kV
- Напон на куса врска	4%
- Номинална фреквенција.....	50 Hz
- Спрега на намотката.....	DYn 5
- Загуби во бакар	6,5 kW
- Загуби во празен од.....	1,3 kW

3. ХЕЦ „Довлецик“

3.1. Општи податоци за ХЕЦ „Довлецик“

Деривациона централа која го користи вишокот на вода од алиментациониот канал на акумулацијата „Стрежево“ и преливните води од филтерската станица „Дихово“.

3.2. Податоци за ХЕЦ

- Број на производни единици.....	1
- Номинална моќност	0,400 MW
- Расположива моќност	0,300 MW
- Максимална моќност.....	0,350 MW

3.3. Податоци за опремата

3.3.1. Производни единици (агрегати)

- Број на производни единици.....	1
- Спремност за функција за автоматска регулација....	да
- Спремност за управување од диспечерски центар....	да

3.3.2. Турбина

- Тип.....	Пелтон, хоризонтална со две игли
- Производител.....	Турбоинститут, Љубљана
- Максимална моќност	450 kW
- Инсталиран проток	600 l/s
- Бруто пад	116,43 m
- Нето пад	105,50 m
- Номинален број на вртежи	600 min ⁻¹
- Број на вртежи при побег	1.100 min ⁻¹
- Број на млазници.....	2
- Пречник на ротор	861 mm
- Материјал на ротор.....	CrNi
- Маса на ротор	780kg
- Маса на турбина.....	3200 kg

3.3.3. Генератор

- Тип.....	трифазен синхрон TFC 65 043 UA 40
------------	-----------------------------------

- Производител.....	Уљаник, Пула - Хрватска
- Номинална моќност	590 kVA
- Номинален напон	400V
- Номинална фреквенција	50 Hz
- Фактор на моќност.....	0,80
- Номинален број на вртежи	750 min ⁻¹
- Број на вртежи при побег	1350 min ⁻¹
- Маса на генератор	3.900 kg
- Маса на ротор	1.325 kg
- Почетна реактанса	15%
- Номинална струја	850A
- Степен на заштита.....	IP 44 C
- Ладење.....	воздушно
- Број на полови.....	10

3.4. Блок трансформатор

- Производител.....	ЕМО, Македонија
- Номинална моќност	1600 kVA
- Преносен однос	0,4/10 kV/kV
- Напон на куса врска	4%
- Номинална фреквенција	50 Hz
- Спрега на намотката.....	DYn 5
- Загуби во бакар	7,5 kW
- Загуби во празен од	1,3 kW

4. ХЕЦ „Биолошки минимум“

4.1. Податоци за акумулацијата

- Име на акумулација.....	Стрежево
- Максимална кота (m)	739,00 m н.в
- Минимална кота (m).....	697,00 m н.в
- Корисен волумен (m ³).....	112x10 ⁶ m ³

4.2. Податоци

- Број на производни единици.....	1
- Номинална моќност	0,132 MW
- Расположива моќност	0,132 MW
- Максимална моќност	0,160 MW

4.3. Податоци за опремата

4.3.1. Производни единици (агрегати)

- Број на производни единици.....	1
- Спремност за функција за автоматска регулација....	да
- Спремност за управување од диспечерски центар....	да

4.3.2. Турбина

- Тип.....	Францис
- Производител.....	Турбоинститут, Љубљана
- Максимална моќност	160 kW
- Максимален пад	62 m
- Минимален пад	35 m
- Номинален број на вртежи	1000 min ⁻¹

4.3.3. Генератор

- Тип.....	кафезен асинхрон мотор RH 315 M6
- Производител.....	EVIG - Будимпешта, Унгарија
- Номинална моќност	160 kW
- Номинален напон	0,380 kV
- Номинална фреквенција	50 Hz
- Номинална струја	295A
- Фактор на моќност.....	0,80
- Номинален број на вртежи	990 min ⁻¹
- Степен на корисно дејство.....	0,935
- Ладење.....	воздушно

4.3.4. Блок трансформатор

- Тип: трифазен маслен енергетски TR за надвореш- на монтажа со конзерватор за масло ETN 1600	
- Производител.....	ЕМО, Македонија
- Номинална моќност	1.600 kVA
- Напон на ВН страна.....	35±2x2,5% kV
- Напон на НН страна.....	0,4 kV
- Маса.....	4.400kg
- Номинална фреквенција	50 Hz
- Спрега на намотката.....	Dyn 5
- Ладење	природно ONAN

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА ГЕОДЕТСКИ РАБОТИ**ИСПРАВКА**

Во Правилникот за начинот на одржувањето на премерот и катастарот на недвижностите, објавен во "Службен весник на РМ" бр. 55/2006 на стр. 4, после текстот на крајот се додава следниот образец:

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА ГЕОДЕТСКИ РАБОТИ
Сектор / Одделение за премер и катастар

Бр. _____ од _____ год.

КОПИЈА ОД КАТАСТАРСКИ ПЛАН

Размер на платот: _____
Катастарска општина: _____
Катастарска партицла: _____

Изготвил:
(име, презиме и потпис)

М.П.

Овластено лице:
(име, презиме и потпис)

КОЛЕКТИВНИ ДОГОВОРИ

72.

Врз основа на член 204, 206, 218 и 220 од Законот за работните односи ("Службен весник на РМ" бр.62/05), Министерството за здравство на Република Македонија и репрезентативниот Самостоен синдикат за здравство, фармација и социјална заштита на Република Македонија, а постапувајќи согласно член 269 став 1 од Законот за работни односи за усогласување на постојниот Колективен договор за здравствена дејност на Република Македонија на ден 03.05. 2006 година, склучија

**КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР
ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ДЕЈНОСТ НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ**Член 1**

Со Колективниот договор за здравствената дејност на РМ (во понатамошниот текст: Колективен договор) се уредуваат правата и обврските на работниците и на работодавачот од работен однос во здравствената дејност, како и обемот и начинот на остварување на правата, обврските и другите одредби од интерес на работниците и работодавачот и постапката за решавање на меѓусебните спорови.

Со овој колективен договор се уредуваат и правни правила со кои се уредуваат односите помеѓу договорните страни во врска со работни односи и други прашања од работните односи.

Член 2

„Работодавач“ во смисла на овој колективен договор се јавните здравствени установи и приватните здравствени установи со статус на правно лице како и други правни субјекти кои вршат здравствена дејност и вработуваат работници врз основа на договор за вработување.

Член 3

„Работник“ во смисла на овој колективен договор е секое физичко лице кое е во работен однос на неопределено и определено работно време во здравствената дејност, со полно, скратено работно време и пократко од полното работно време, врз основа на склучен договор за вработување.

Член 4

Овој колективен договор се применува непосредно и е задолжителен за сите работодавачи и работници согласно член 2 и 3 од овој колективен договор, во чие име истиот е склучен.

Исто така овој колективен договор е задолжителен и за новооснованите работодавачи и работници кои дополнително станале членови и му пристапиле на Самостојниот синдикат.

1.1. Дефиниции**Член 5**

Освен дефинициите од член 2 и 3 од овој колективен договор и други дефиниции согласно член 5 од Законот за работни односи одделни изрази употребени во овој колективен договор го имаат следното значење:

- „работен однос“ е договорен однос меѓу работникот и работодавачот во кој работникот доброволно се вклучува во организираниот процес на работа кај работодавачот, за плата и други примања, лично непрекинато ја извршува работата според упатствата и под надзор на работодавачот;

- „повозрасни работници“ се работниците повозрасни од 57 години - жени и 59 години - мажи, кои уживаат посебна заштита согласно Законот за работни односи;

- „работник-инвалид“ е работникот со преостаната или променета работна способност;

- „помал работодавач“ е работодавач кој вработува до 50 работници.

2. ПОСЕБЕН ДЕЛ**2.1. Посебни услови за засновање на работен однос****Член 6**

Работен однос може да заснова секое лице што ги исполнува општите услови согласно член 18 став 1 од ЗРО и посебните услови за вршење на работата утврдени со закон, овој колективен договор и акт на работодавачот и ако склучи договор за вработување со работодавачот.

Посебните услови можат да се предвидат како услов за засновање на работниот однос само ако се потребни за извршување на работите на тоа работно место и ако се предвидени во посебниот акт на работодавачот.

Како посебни услови за засновањето на работен однос можат да се предвидат особено: видот и степенот на стручната подготовка, посебни знаења и способности за извршување на соодветни работи, работно искуство, посебната здравствена состојба, психичките и физичките способности и сл.

Како посебни услови за засновање на работен однос не можат да се утврдат староста и полот, освен во случај кога тоа со посебни прописи поинаку е уредено.

За извршување на работи на работни места за кои не се бара стручна подготовка, не може како посебен услов да се утврдува работно искуство.

2.2. Начин на обезбедување на потребата од работници

Член 7

Одлука за потребата од обезбедување на работници донесува работодавачот, органот или работник кого тој ќе го овласти.

За донесената одлука и потребата од засновање на работен однос со работник-ци, работодавачот писмено го информира синдикатот во рок од осум (8) дена од донесувањето на одлуката.

Член 8

Работодавачот (јавна здравствена установа) е должен потребата од работник, условите што треба да ги исполнува работникот и рокот во кој ќе се врши изборот да ги објави во јавен оглас, најмалку во два (2) дневни весници, согласно член 22 став 3 од Законот за работни односи.

По исклучок од став 1 од овој член поради итна и неодложна потреба од работник, работниот однос може да се заснова и без јавно огласување, согласно член 22 став 4 од Законот за работни односи.

Јавниот оглас не може да трае пократко од 5 работни дена.

Член 9

Избор од пријавените кандидати врши работодавачот, органот или работник кого тој ќе го овласти, во рок од осум (8) дена од денот на завршувањето на јавниот оглас.

Член 10

Известувањето за избраниот кандидат се доставува до сите кандидати кои не се избрани, во рок од осум дена од денот на донесувањето на одлуката за избор.

Работодавачот со избраниот кандидат склучува договор за вработување.

Член 11

Кандидатот кој не е избран има право на приговор до Управниот одбор во рок од 8 (осум) дена од денот на известувањето за извршениот избор.

Член 12

Проверка на способноста за вршење на работите на определено работно место, ако е тоа утврдено како услов за засновање на работен однос, се врши по пат на:

- тестирање, разговор и сл.

Член 13

Проверката на способноста не може да се врши при засновање на работен однос со приправник.

Член 14

Работен однос се заснова со склучување на договор за вработување меѓу работникот и работодавачот.

Договорот за вработување се склучува во писмена форма по конечност на одлуката за избор и се заверува во службата надлежна за посредување при вработувањето.

Примерок од заверениот договор за вработување, работодавачот му врачува на работникот на денот на потпишувањето на договорот.

Член 15

Работникот не може да стапи на работа пред да се склучи и завери договор за работа.

2.3. Содржина на договорот за вработување

Член 16

Договорот за вработување особено го содржи следното:

1) податоци за договорните страни, нивното живеалиште, односно седиште;

2) датум на стапување на работа;

3) назив на работното место, односно податоци за видот на работата на којашто работникот склучува договор за вработување, со краток опис на работата што ќе ја врши според договорот за вработување;

4) место на вршење на работата. Ако не е наведено точното место, се смета дека работникот ја врши работата во седиштето на работодавачот;

5) време на траење на работниот однос, кога е склучен договор за определено време;

6) одредба за тоа дали се работи за работен однос со полно или кратко работно време;

7) одредба за дневно или неделно редовно работно време и распоредување на работното време;

8) одредба за висината на основната плата, која му припаѓа на работникот за вршење на работата според закон, колективен договор и договорот за вработување;

9) одредба за другите надоместоци кои му припаѓаат на работникот за вршење на работата според закон и колективен договор;

10) одредба за годишниот одмор, односно начинот за определување на годишниот одмор;

11) наведување на општите акти на работодавачот во кои се определени условите на работа на работникот;

12) одредба дека има право да стапи во организиран штрајк, согласно Законот и право на надоместок на плата во време на траење на штрајкот, од оправдани причини односно според одредбите кои ќе се утврдат во посебниот Закон;

13) одредба дека има право синдикално да биде организиран и да добие синдикална заштита;

14) одредба дека има право на синдикален протест во работните простории за остварување на права од работен однос;

15) одредба дека има право на радикален штрајк со глад за остварување на негово право на кој Синдикатот дава без резервна поддршка;

16) доколку работникот биде упатен на стручно оспособување и усовршување од страна на работодавачот, работникот и работодавачот со меѓусебен договор ќе утврдат одредби за времето во кое работникот треба да остане на работа кај работодавачот.

2.4. Приправници

Член 17

Работодавачот може да заснова работен однос со невработено лице со завршен најмалку IV степен на стручна подготовка на неопределено или определено време како приправник, заради стручно оспособување за самостојно вршење на работи од својата струка.

Член 18

Приправничкиот стаж на здравствените работници и здравствените соработници трае најдолго една година согласно на Законот за здравствената заштита и подзаконските акти донесени врз основа на истиот.

Член 19

Волонтерскиот стаж како услов за полагање на стручен испит на здравствените работници и здравствените соработници се врши во согласност со прописите од здравствената заштита и член 61 од Законот за работни односи.

2.5. Распоредување на работници

Член 20

Работникот работи на работното место за кое склучил договор за вработување.

Член 21

Работникот за време на траењето на работниот однос, може да биде распореден на секое работно место кое одговара на неговиот степен на стручна подготовка.

Работникот е должен да врши и друга работа која не е предвидена во договорот за вработување, ако е во рамките на степенот на неговата стручна подготовка, во следните случаи:

- ако работното место се укинува или е намален обемот на работата;
- ако работното место на кое се распоредува работникот е слободно, односно упразнето и ако условите за работа се соодветни на претходното работно место;
- кога се врши реустанова, усовршување на постојната установа на работата при воведување на нова технологија;
- подобро користење на капацитетите и работните способности на работникот;
- преквалификација на работникот;
- кога на друго работно место ќе се зголеми обемот на работа;
- привремена отсуственост на работник;
- ако се оцени дека на друго работно место ќе остварува подобри резултати;
- во други случаи утврдени со Колективен договор на ниво на работодавец.

Член 22

Распоредување на работникот се врши со писмен акт кој го донесува работодавачот или работникот кого тој ќе го овласти.

Член 23

Работодавачот не може да распореди работничка од едно на друго работно место, надвор од седиштето на работодавачот за време на бременост, раѓање и родителство, мајка со дете до 7 години возраст, инвалид, самохран родител, родител на потешко хендикипирано дете кој поради тоа работи со скратено работно време, спротивно на договорот за вработување.

2.6. Работно време**Член 24**

Работното време на работникот изнесува 40 часа во работната недела (полно работно време).

Работодавачот може да воведо работно време пократко од 40 часа во работната недела во случаите и под условите утврдени со Закон за работни односи (скратено работно време), но не помалку од 36 часа неделно.

Со Колективен договор на ниво на работодавач ќе се одредат случаите кога може работното време да биде пократко од 40 часа неделно, а ќе се смета за полно работно време.

Член 25

На работникот кој работи во особено тешки, напорни и штетни по здравјето работи, а чие штетно влијание врз неговото здравје односно работната способност не може во целост да се отстрани со заштитни мерки, работното време му се скратува сразмерно на штетното влијание врз неговото здравје, односно работна способност, но не пократко од 30 часа во работната недела.

Како особено тешки, напорни и штетни по здравјето работи се сметаат: јонизирачки зрачења, работа со болни од заразни болести и со заразни материјали, работа на хируршки интервенции во операциони сали, работа во психијатријата, работа со лица со најтешки пречки во психофизичкиот развој, работа во судска медицина и патолошка анатомија.

Одобрение за работа со скратено работно време за работите од став 2 на овој член дава орган на државната управа надлежен за работи во областа здравството, по претходно прибавено мислење од органот на медицина на трудот и мислење на репрезентативниот синдикат.

Работното време од став еден од овој член се смета како полно работно време.

Член 26

Работодавачот со општ акт може да утврди работно време пократко од полното работно време за извршување на секојдневни работи од помал обем или за работи кога потребата или природата на работата тоа го бара.

Работникот кој засновал работен однос во смисла на став 1 на овој член има право и обврски од работниот однос кои ги остварува во обем зависно од должината на работата и резултатите од трудот.

Член 27

Работното време на работникот може да трае подолго од 40 часа во работната недела (прекувремена работа), но не подолго од 10 часа неделно, а најмногу 190 часа годишно, во случаите утврдени со одредбите од член 117 став 1 од Законот за работни односи.

Одлука за работа подолга од полното работно време донесува работодавачот или работникот кого тој ќе го овласти.

Член 28

Работодавачот може да воведо дежурства заради обезбедување на континуирана здравствена заштита во случаите кога не е во состојба, односно кога не постојат услови за обезбедување на континуирана здравствена заштита со работа во смени.

2.7. Одмори**Член 29**

Работникот има право на одмор во текот на дневната работа во траење од 30 минути, одмор помеѓу 2 последователни работни дена во траење од 12 часа непрекинато, неделен одмор во траење од најмалку 24 часа непрекинато и годишен одмор во траење од најмалку 20, а најмногу 26 работни дена.

Работникот кој нема една година работа во календарската година во која засновал работен однос, има право на годишен одмор во траење од по 1/12 работни дена за секој месец поминат на работа.

Член 30

Должината на годишниот одмор се определува според следните критериуми:

- времето поминато во работен однос (работен стаж);
- условите за работа, посебните услови за работа (согласно член 25 став 2 од овој колективен договор);
- други критериуми утврдени со Колективниот договор на ниво на работодавач.

Член 31

Врз основа на времето поминато во работен однос (работен стаж) годишниот одмор на работникот се зголемува:

- од 1-10 години се зголемува за 1 работен ден;
- од 11-20 години се зголемува за 2 работни дена;
- над 20 години се зголемува за 3 работни дена.

Член 32

Врз основа на посебните услови за работа годишниот одмор на работник се зголемува:

- за работниците кои работат на работно место што се утврдени како особено тешки, напорни и штетни по здравјето на работниците се зголемува за 1 работен ден.

Член 33

Врз основа на сложеност на работата на работникот му се зголемува годишниот одмор:

- за работници кои работат на работни места каде е потребна стручна подготовка од I-IV степен на образование се зголемува за 1 работен ден;
- за работници кои работат на работни места каде е потребна стручна подготовка од V-VIII степен на образование се зголемува за 2 работни дена.

Член 34

Траењето на годишниот одмор може да биде и подолго од 26 работни дена и се зголемува, и тоа:

- за повозрасни работници од 57-жени и 59-мажи за 3 работни дена;
- за работник-инвалид за 3 работни дена;
- за работник со најмалку 60% телесно оштетување за 3 работни дена;
- за работник кој негува и чува дете со телесен или душевен недостаток за 3 работни дена;
- на работниците на кои платата им е зголемена поради работи во услови потешки од нормалните до 3 работни дена, што ќе се утврди според критериуми на ниво на колективен договор на ниво на работодавач.

Траењето на годишниот одмор може да биде подолго од 26 работни дена и кај други категории на работници, според критериуми кои би се утврдиле со Колективен договор на работодавач.

2.8. Отсуства**Член 35**

Работникот има право на отсуство од работа со надомест на плата до 7 работни дена во текот на една календарска година за следните случаи:

- при стапување во брак 3 дена;
- при стапување во брак на деца 2 дена;
- за раѓање или посвојување на дете 2 дена;
- за смрт на сопругник или дете 5 дена;
- за смрт на родител, брат, сестра 3 дена;
- за смрт на родител на сопругник 2 дена;
- за смрт на дедо или баба 1 ден;
- за полагање на стручен или друг испит за потреби-те на работодавачот до 3 дена;
- за селидба на семејството од едно на друго место 2 дена;
- за селидба на семејство во исто место 1 ден;
- за елементарни непогоди до 3 дена.

Отсуството од работа во смисла на став 1 од овој член се користи во деновите на траењето на основот и не може да му се ускрати од страна на работодавачот.

Одлука за отсуство од работа од став еден на овој член донесува работодавачот или друг работник кого тој ќе го овласти.

Член 36

Ако работникот е упатен на стручно оспособување и усовршување платеното отсуство од работа трае онолку колку е определено во одлуката за одобрување на отсуството.

Член 37

Работникот има право на отсуство без надомест на плата, особено во следните случаи:

- неодојливи лични работи;
- неѓа на член на семејство која е медицински индицирана;
- за изградба или поправка на куќа или стан;
- за лечење на своја сметка;
- за учество на културни и спортски приредби;
- за учество на конгреси, конференции и сл.;
- за стручно усовршување, по лично барање на работникот;
- во други случаи на барање на работникот.

Отсуството од став 1 на овој член може да изнесува најдолго 3 месеци.

Работодавачот може да го одбие барањето на работникот за отсуството од став 1 на овој член, ако отсуството неповолно се одразува на процесот на работата.

2.9. Заштита на работниците**Член 38**

Работодавачот е должен со Колективен договор на ниво на работодавец во согласност со закон да ги утврди потребните услови за безбедна работа, да ги утврди

работните места на кои постои зголемена опасност од повреди и заболувања и условите што треба да ги исполнуваат работниците кои ќе ги обавуваат работите на тие работни места, како и да изврши осигурувања што произлегуваат од закон.

Член 39

Работодавачот да ги осигура вработените за случај на смрт, професионално заболување, повреда на работа и загуба на работна способност предизвикана во врска со работата, според договорот за вработување.

Член 40

Работодавачот е должен според научните методи и современи достигнувања да го уреди со општ акт и да го организира процесот на трудот на начин на кој се обезбедува сигурност при работата и заштита на здравјето на вработените, односно да создава услови за работа и да ги превзема пропишаните мерки и нормативи и други општо признати мерки за заштита при работа со кои се обезбедува психофизичкото здравје и личната безбедност на работниците.

Член 41

Работникот е должен да се придржува кон мерките за заштита при работа и работите на работното место да ги врши со внимание заради обезбедување на својот живот и здравје, како и на животот и здравјето на другите работници и граѓани.

Член 42

Работодавачот е должен да го запознае работникот со сите опасности на работа и со правата и обврските во врска со заштитата при работа и условите за работа.

Член 43

Работникот има право да одбие да работи ако му се заканува непосредна опасност по животот или здравјето, ако не се спроведени пропишаните мерки за заштита при работа.

Член 44

Работодавачот е должен работата на работникот да ја прилагоди со работното место, со средствата за работа, со работните и технолошките постапки и намалување на штетното влијание на здравјето на работниците, да обезбеди редовни систематски прегледи на работниците кои работат под посебни услови и кои доаѓаат во контакт со пациенти, токсични материи и други супстанции штетни по здравјето и прехранбени производи.

Член 45

Во спроведувањето на мерките за заштита при работа, Синдикатот има право и обврска да учествува и даде мислење во:

- да биде информиран за сите промени од влијание за сигурноста и здравјето на работникот;
- да се грижи за примената на прописите и спроведување на мерките на заштита при работа;
- да ги информира и бара интервенција на инспекцискиот орган кога ќе оцени дека се загрозува здравјето и животот на работникот, ако работодавачот тоа го пропушта, или одбива тоа да го направи;
- да поднесе приговор на наодот на инспекцискиот орган.

Член 46

Самостојниот синдикат за здравство, фармација и социјална заштита на РМ на предлог на синдикалната установа, покренува постапка пред надлежните органи доколку работодавачот не ги превзема пропишаните мерки и средства за заштита на работниците при работа.

2.9.1. Чување на достоинството на работникот на работното место

Член 47

Работодавачот е должен да го заштити физичкиот и психичкиот интегритет на работникот.

Работодавачот е должен да обезбеди работна средина во која работникот нема да биде злоупотребуван и изложен на непожелно однесување, надворешни притисоци, а особено физички, сексуални, национални, политички, верски и расни притисоци од вербална и невербална природа.

Работодавачот е должен да го чува достоинството на вработените од претпоставените, соработниците, самите работодавачи и други лица.

Во доказната постапка по пријава на работникот, работодавачот е должен да докажува и изнесува аргументи со кои ќе се исклучи делото наведено во пријавата.

2.10. Посебна заштита на жената, инвалидизираниите работници, работници кои се уште не наполниле 18 годишна возраст и повозрасните работници

Член 48

Работодавачот е должен да обезбеди посебна заштита на жената, инвалидизираниите работници, работниците кои се уште не наполниле 18 години возраст и повозрасните работници согласно закон и Колективен договор.

Член 49

Работодавачот е должен на работник за време на бременост, раѓање и родителство и мајка доилка да обезбеди отсуство од работа според прописи од работните односи (ЗРО) и прописите од здравственото осигурување (ЗЗО).

Член 50

Работодавачот е должен на инвалидизиран работник, на работник со изменета и намалена (преостаната) работна способност, да му обезбеди работно место за вршење на друга соодветна работа или работа со скратено работно време според преостанатата работна способност и соодветен надоместок на плата, согласно со прописите на ПИОМ.

Член 51

Ако согласно прописите од член 173 став 2 од ЗРО е дозволено вработување на лица кои не наполниле 18 годишна возраст, работодавачот не смее истите да ги распоредува на работни места кои се особено тешки, напорни и штетни по здравјето и не смее да ги задолжува да работат ноќе - во ноќна смена и со прекувремена работа.

Член 52

Повозрасните работници уживаат посебна заштита и работодавачот без нивна согласност не смее да им одреди на работат во ноќна и прекувремена работа.

2.11. Стручно оспособување и усовршување

Член 53

Работникот има право и должност на постојано стручно усовршување, дошколување и оспособување во согласност со програмата за стручно оспособување и на товар на работодавачот.

Работодавачот е должен да обезбеди стручно оспособување и на работници кои тоа сами го бараат, ако е тоа во согласност со потребите на работодавачот.

Доколку стручното оспособување и образование е организирано за време на работното време, времето поминато за тоа се смета во редовно работно време, така што работникот има исти права како и да бил на работа.

Траењето на стручното оспособување, усовршување и образование зависно од потребата, се утврдува со програмата за стручно оспособување на работодавачот, односно со колективен договор на ниво на работодавач.

Специјализацијата и субспецијализацијата на здравствените работници и здравствените соработници се врши со посебна програма на работодавачот и согласно прописите за здравствена заштита, а што би се уредило конкретнo во колективниот договор на ниво на работодавач.

Правата и обврските на работодавачот и на работниците во врска со стручното оспособување, усовршување и образование се уредуваат со посебен договор и со колективен договор на ниво на работодавач.

Обемот на работните денови наменет за стручно оспособување и образование се утврдува согласно должината и видот на стручното оспособување.

На работникот кој во интерес на работодавачот е упатен на стручно оспособување му припаѓа надомест на трошоците сврзани со тоа, доколку работодавачот сам не ги покрива тие трошоци.

2.12. Информирање на работниците

Член 54

Работодавачот обезбедува редовно и навремено информирање на Синдикатот и на работниците за:

- годишни и повеќегодишни планови за развој;
- организациони промени;
- деловни и развојни решенија што влијаат на економската и социјалната положба на работниците;
- одлуки со кои се уредуваат правата на работниците.

Информирањето се врши писмено, а за одредени работи и усно.

3. ПЛАТИ

Член 55

Работникот има право на плата.

Платата на работникот му се обезбедува од средствата на работодавачот сразмерно на извршената работа, според бројот и видовите на извршените здравствени услуги и остварените средства од извршените услуги, како и придонесот на работникот во создавањето на добивката, во согласност со условите и критериумите утврдени со закон и овој Колективен договор.

Платата на работникот е составена од основната плата, дел од платата за работната успешност и додатоците, ако со закон не е поинаку определено.

Член 56

Платата се пресметува и исплатува најмалку еднаш месечно.

Платата на работникот за тековниот месец се исплатува во нето паричен износ, најдоцна до 15-ти наредниот месец.

Придонесите и даноците на платата на работникот ги плаќа работодавачот со исплата на платата.

Член 57

Работодавачот е должен да води евиденција на платите, и на исплатените даноци и придонеси од плати, а на работникот да му издава потврда за исплатената плата, односно надоместоците, даноците и придонесите.

3.1. Плата за извршена работа

Член 58

Платата на работникот за полно работно време и нормален учинок, утврдено врз основа на сложеноста на работните задачи и нормалните услови за работа, не може да биде пониска од најниската плата утврдена за

одделни степени на сложеност, утврдени со член 61 од овој договор, која установата односно работодавачот се должни да ја исплатат на работникот.

Член 59

Најниската плата за најнизок степен на сложеност месечно ја утврдуваат и објавуваат учесниците на овој Колективен договор, најмалку еднаш квартално.

При утврдувањето на најниската плата ќе се поаѓа особено: од трошоците на живот, од економските можности на стопанството, општото ниво на платите во земјата, нивото на продуктивноста, социјалните давања и други економски и социјални фактори.

Член 60

Работодавачите кај кои настанале потешкотии во работењето, должни се да изготват програма со која се обезбедува надминување на настанатите проблеми и врз основа на неа Синдикатот може да договори и пониска најниска плата за време на спроведувањето на програмата.

Синдикатот и работорводниот орган утврдуваат процент на отстапување од најниската плата утврдена со член 59 од овој Колективен договор, времетраење на таквото отстапување, со тоа што отстапувањето не може да изнесува повеќе од 20% од износот на најниската плата утврдена со овој Колективен договор.

Намалувањето на најниската плата во смисла на став 2 од овој член не може да трае подолго од 6 месеци.

Работодавачот е должен, доколку финансиските можности според периодичната, односно годишната пресметка тоа да го овозможат, на работниците да им изврши исплата на разликата меѓу најниската плата за одделни степени на сложеност и помалку исплатената плата во смисла на став 2 и 4 на овој член.

Член 61

Најниската плата за одделни степени на сложеност се утврдува така што најниската плата за најнизок степен на сложеност се множи со следните коефициенти за одделни степени на сложеност.

Како степен на сложеност утврден според степенот на образование во смисла на овој колективен договор ќе се вреднува степенот на образование утврден како услов во Актот за организација и систематизација на работните места кај работодавачот.

Коефициентите во секоја група се зголемуваат до коефициентите на следната група, но не помалку од 0,05.

Поединечните работи, односно занимања се класифицираат по групи на сложеност и тоа:

Занимања од I група на сложеност	1,18-1,23
- чистач во административни простории	1,18;
- чистач во кујна	1,18;
- чувар на животни	1,18;
- општ работник	1,18;
- садомијач	1,21;
- перач, пеглач на веш	1,21;
- чистач во здравствени простории	1,23;
- чистач во РТГ простории	1,23.
Занимања од II група на сложеност	1,28-1,55
- портир	1,28;
- вратар	1,28;
- курир	1,32;
- домаќин	1,32;
- сервирка	1,34;
- работник во кујна-садомијач	1,34;
- пеглар, сушар, перач на веш	1,34;
- телефонист во работна единица	1,36;
- садомијач во лабораторија, трансфузиологија инфузија и нуклеарна медицина	1,36;

- чувар - пожарник	1,39;
- гипсер, разнесувач на материјал	1,42;
- физички работници	1,48;
- физички работник-асанатор	1,50;
- телефонист во здравствена установа	1,50;
- болничар (помошник обдуцент, препаратер, одржувач на хигиена, транспортер во операциона сала, интензивна нега)	1,55;
- болничар - неговател (детска негователка во стационар, млечна кујна, детска гледачка, болничар во операциона сала)	1,55.

Занимања од III група на сложеност	1,66-1,98
- KB - работници (со стручен испит)	1,66;
- KB - работници	1,77;
- KB - телефонист	1,77;
- работници со ССП	1,82;
- противпожарен техничар	1,82;
- дактилограф	1,82;
- стенодактилограф	1,82;
- сервирка	1,82;
- продавач	1,82;
- возач	1,87;
- котлар	1,87;
- електричар	1,87;
- техничар (ТТ, ТВ и др.)	1,93;
- болничар со ССП	1,98;
- детска негователка со ССП	1,98.

Занимања од IV група на сложеност	2,14-2,36
- ВКВ - работници (возач, котлар, автомеханичар, на парен котел, водоинсталатер, електричар, монтер, бербер, готвач, машино-бравар, сидар и др.)	2,14;
- обезбедувач со лиценца за обезбедување	2,14;
- технички секретар	2,14;
- секретар - архивар	2,14;
- секретар за настава	2,25;
- стенодактилограф I-а класа	2,25;
- статистичар - евидентичар	2,25;
- архивар - дактилограф	2,25;
- архивар - магационер	2,25;
- референт - администратор	2,25;
- оперативен службеник	2,25;
- референт за прием и испис	2,25;
- референт за студентски прашања	2,27;
- информатор	2,27;
- библиотекар	2,30;
- преведувач - коресподент	2,30;
- касиер	2,40;
- економ - домаќин	2,30;
- техничар (електро, машински, ТТ, ТВ, ПП и др.)	2,30;
- возач во брза помош	2,36.

Занимања од V група на сложеност	2,41-2,51
Подгрупа V/1	
- општа медицинска сестра (приемно и картотека)	2,41;
- референт за ОНО и ОСЗ	2,41;
- благајник	2,46;
- инкасатор	2,46;
- пресметувач на плати	2,46;
- фактурист	2,46;
- материјално-финансов книговодител	2,49;
- ликвидатор	2,49;
- референт за работни односи	2,49;
- оператор на терминал	2,51;
- контер	2,51.

Подгрупа V/2	2,70-2,85
- здравствен статистичар	2,70;
- медицинска сестра - болничар	2,70;
- негователски техничар за нега на болен	2,70;

- мед. сестра акушерка-техничар, стоматолошка сестра 2,75;
 - лаборант, лаборантски техничар, фармацевтски техничар, хемиски техничар, санитарен техничар, физиотерапевт, лаборант, препаратор, лаборант по нуклеарна медицина, цитогенски техничар, перфузионист, забен техничар, радиолошки техничар, фотолаборант, дезинсектор, програмер на компјутер, забари-дентисти 2,75;
 - патронажна медицинска сестра 2,80;
 - медицинска сестра во итна медицинска помош 2,80;
 - медицинска сестра во домашна посета 2,80;
 - медицинска сестра во одделенија во психијатриска болница 2,80;
 - медицинска сестра - инструментарка, инструментарка-акушерка, медицинска сестра-анестетичар, физиотерапевт во реанимација, медицинска сестра во интензивна нега, акушерка во родилна сала, медицинска сестра на дијализа, медицинска сестра физиотерапевт, трансфузист 2,85.

Занимања од VI група на сложеност

Подгрупа VI/1 2,90-3,16
 - виш референт 2,90;
 - економист, правник (со степен) 3,00;
 - инжењер (со степен) 3,00;
 - виш социјален работник 3,00;
 - виш програмер 3,05;
 - виш санитарен техничар, виш забен техничар, виш физиотерапевт, виша медицинска сестра, акушерка, виши лаборант, трансфузионист, виш фармацевт, виш цитогенски техничар, виш РТГ техничар, виш фармацевтски техничар, дефектолог-диететичар, нутрицист, виш работен терапевт, воспитувач, педагог, наставник, виш здравствен соработник, инжењер по медицинска радиологија 3,16.

Подгрупа VI/2 3,32

- виш здравствен работник специјалист во психијатрија, нуклеарна медицина, забна здравствена превентива, медицина на трудот, интензивно лекување, патронажна, диететика, комунална хигиена, итна медицинска помош, визил техничар, трансфузионист, анестетичар и др. 3,32.

Занимања во VII група на сложеност

Подгрупа VII/1-а 4,12 - 4,33
 - технички уредник на списание 4,12;
 - дипломиран социјален работник 4,17;
 - здравствени работници со високо образование 4,17;
 - дипломиран економист, дипломиран правник, дипломиран педагог, дипломиран дефектолог, дипломиран психолог, дипломиран логопед, дипломиран биолог, дипломиран физичар, дипломиран сурдолог, дипломиран соматопед 4,17;
 - стручен соработник - референт (економист, правник, библиотекар, педагог, дефектолог, психолог, логопед, биолог, физичар, сурдолог, соматопед) 4,23;
 - дипломиран инжењер 4,28;
 - дипломиран хемичар и биохемичар 4,28;
 - самостоен стручен соработник (економист, правник, библиотекар, педагог, дефектолог, психолог, логопед, биолог, физичар, сурдолог, соматопед) 4,33.

Подгрупа VII/1-б 4,39 - 4,55

- доктор на медицина, доктор на стоматологија и дипломиран фармацевт 4,39;
 - доктор на медицина и стоматологија на специјализација, фармацевт, фармацевт на специјализација 4,39;

- дипломиран фармацевт-примариус 4,53;
 - доктор на медицина и на стоматологија, примариус 4,53;
 - помлад асистент 4,55.

Подгрупа VII/2-а 4,70-4,80

- самостоен стручен соработник (дипломиран правник со правосуден испит кој врши работни задачи предвидени со правосуден испит) и дипл. економист овластен ревизор 4,70;
 - магистер (економист, правник, биолог, физичар, биолог, педагог, психолог, логопед, сурдолог, соматопед), 4,70;
 - магистер по јавно здравство 4,70;
 - здравствени соработници со специјализација, 4,80.

Подгрупа VII/2-б 5,27 - 5,85

- дипломиран фармацевт, доктор на медицина и стоматологија - магистер 5,27;
 - дипломиран фармацевт, доктор на медицина и стоматологија - специјалист 5,40;
 - асистент 5,65;
 - доктор на медицина, стоматологија и дипл. фармацевт - субспецијалист 5,75;
 - доктор на медицина и стоматологија и дипл. фармацевт - специјалист - примариус 5,85.

Занимања од VIII група на сложеност

Подгрупа VIII-а 6,35 - 6,40
 - доктор на науки 6,35;
 - доктор на науки-асистент 6,40.

Подгрупа VIII-б 7,20-8,30

- научен соработник 7,20;
 - доцент 7,40;
 - виш научен соработник 7,70;
 - вонреден професор 7,90;
 - научен советник 8,20;
 - редовен професор 8,30.

Член 62

Со Колективен договор, односно договор за работа се утврдуваат критериуми и мерила за утврдување на резултатите од работењето на работникот, поаѓајќи од обемот, квалитетот на услугите, заштедите во процесот на работата и ефикасноста во користењето на работното време.

Резултатите од работењето на работникот ги утврдува, односно оценува работникот кој го води и организира процесот на работа, односно работодавачот.

Доколку работодавачот предвиди пресметување на платата според став 1 и 2 од овој член на Колективниот договор, на работникот му се гарантира исплата на плата најмалку во висина од 70% од платата што би му припаднала со нормален учинок во работењето.

Член 63

Основната плата на работникот се зголемува од 1-5% кога работникот работи во услови потешки од нормалните за соодветното работно место, и тоа изразено во проценти:

- работа во операциона сала 5,0%;
 - работа во судска медицина (обдукциона сала) 5,0%;
 - работа во патолошка анатомија 5,0%;
 - изложеност на јонизирачки зрачења 5,0%;
 - работа на дијализа 5,0%;
 - работа во дисекциона сала 4,0%;
 - работа со душевни болни 3,0%;
 - работа со болни од заразни болести и заразни материи (инфективно, ТБЦ, микробиологија, вируситологија, паразитологија, трансфузиологија) 3,5%;
 - општа изложеност на токсични материи (физички, хемиски и биолошки агенси во лабораторија) 3,0%;

- повремена изложеност на јонизирачко зрачење 2,5%;
- работа на село 2,5%;
- работа на терен 2,0%;
- работа со вода 1,5%;
- повремена изложеност на инфекции 1,0%;
- и други работи потешки од нормалните што ќе се уредат со колективен договор на ниво на работодавач.

Комулација на бодови во овој член може да има по повеќе основи, но не повеќе од 6% збирно.

Член 64

Основната плата на работникот се зголемува по час и тоа за:

- прекувремена работа 35%;
- работа ноќе (помеѓу 22 часот и 6 часот наредниот ден) 35%;
- работа во организирана единица за итна медицинска помош 10%.

За работа во денови на празници утврдени со Закон работникот има право на додаток на платата што му припаѓа кога тие денови не работи и плата за поминати часови на работа зголемени за 50%.

Работникот има право на додаток за дежурство во хируршките гранки во износ од 100%, а во другите гранки 80% од саатнината за редовно работно време.

Надоместокот за приправност изнесува и тоа:

- без остварен повик и ангажирање 10% од дневницата од неговата плата, а за остварен повик и ангажирање 135% од неговата плата по час, за времето кога бил ангажиран.

Ако во ист ден се совпадне остварување на право на додаток на платата од ставот 1 на овој член, работникот има право на исплата на поповолното право, зголемено за 10%.

Член 65

Работникот има право на 0,5% додаток на основната плата за секоја година работен стаж, а најмногу 20%.

3.2. Други права по основ на плата

Член 66

Работникот кој спогодбено, времено е распореден во друга установа, односно кај работодавач, на работно место кое одговара на неговиот степен на стручна подготовка, не може да добива плата пониска од последната основна плата што ја имал пред распоредувањето.

Член 67

Работникот со намалена работна способност кој се упатува на преквалификација и доквалификација, за време додека чека да биде упатен на преквалификација или доквалификација и за време додека трае преквалификацијата или доквалификацијата, има право на плата согласно законот.

Член 68

Работникот кој поради потреба на установата, односно работодавец е упатен на преквалификација или доквалификација, за времето додека чека и трае преквалификацијата или доквалификацијата, има право на плата до височина на најниската плата што ја остварувал на претходното работно место, валоризирана со порастот на платите во установата, односно кај работодавачот.

Член 69

Работникот со намалена работна способност (инвалид на трудот) која настанала кај работодавачот, а кој е распореден на друго работно место по тој основ, има право на плата и надоместоци на плата согласно прописите за пензиско и инвалидско осигурување.

Член 70

Работникот кој е 5 години пред одење во пензија, односно повозрасниот работник и е распореден на помалку вреднувано работно место, добива плата во височина на најниската плата од претходното работно место, и се валоризира со тековниот пораст на платите во установата, односно кај работодавачот.

Член 71

Надоместокот по основ на придонесот во зголемувањето на доходот и добивката од иновации, рационализации или други видови творештво, се утврдува најмалку во износ од 10% од нето годишната добивка што се остварува од примената на иновацијата, рационализацијата или друг вид творештво, врз основа на договор склучен меѓу работникот и работодавачот.

Член 72

За време на приправничкиот стаж, на работникот му припаѓа најмалку 70% од најниската плата предвидена за работното место за кое се оспособува.

На приправникот-волонтер на кој му е задолжителна праксата по дипломирањето, истата ја остварува врз принципот на волонтерство, без надоместок.

Член 73

Приправниците волонтери, учениците и студентите имаат право на исхрана и превоз до и од работа онаму каде што тоа е организирано.

Член 74

На директорите, раководните работници и другите одговорни работници на основниот коефициент од член 61 на овој колективен договор им припаѓа и додаток на плата по основ на раководење и одговорност:

	Однос
- декан	1,80;
- продекан	1,70;
- директор на клинички центар	1,60;
- директор на институти	1,60;
- директор на клиничка болница	1,50;
- директор на здравствен дом со над 2500 вработени	1,50;
- директор на клиника	1,40;
- директор на институт	1,40;
- директор на општа болница	1,40;
- директор на специјална болница	1,40;
- директор на завод	1,30;
- директор на здравствен дом под 2500 вработени	1,20;
- директор на самостојна аптека	1,10;
- директор на природно лекувалиште	1,00;
- директор на здравствена станица	0,95;
- раководител (директор) на работна единица	0,95;
- раководител на оддел	0,85;
- раководител на одделение	0,75;
- раководител на аптека	0,70;
- раководител на галенска лабораторија	0,70;
- раководител на поликлиника	0,65;
- раководител на центар	0,60;
- раководител на лабораторија	0,55;
- раководител на кабинет	0,55;
- раководител на отсек	0,55;
- раководител на операциона сала	0,55;
- раководител на дневна болница	0,50;
- раководител на диспансер	0,50;
- раководител на единица	0,45;
- главна медицинска сестра	0,35;
- главен медицински лаборант	0,35;
- одговорна медицинска сестра (одделенска и сл.)	0,25;
- одговорен медицински лаборант	0,25.
Администрација:	
- помошник на директор за економски работи	

(финан.директор)	1,00;
- помошник на директор за правни, кадровски и општи работи	1,00;
- финансов раководител на здравствена установа	1,00;
- секретар на здравствена установа	0,80;
- раководител на правни, кадровски и општи работи на здравствена установа	0,70;
- раководител за економски работи	0,70;
- шеф на сметководство	0,50;
- одговорен на служба	0,50;
- одговорен на сектор	0,40;
- одговорен на одделение	0,30;
- одговорен на одсек	0,20.

Заменикот директор на соодветната здравствена установа по основ на раководење и одговорност остварува додаток на плата во висина од 85% од предвидениот додаток за директор.

Помошникот директор на соодветната здравствена установа по основ на раководење и одговорност остварува додаток на плата во висина од 80% од предвидениот додаток за директор.

Додатокот на плата по основ на раководење и одговорност може да се зголеми само по еден основ.

3.3. Надоместоци на плата

Член 75

На работникот му припаѓаат надоместоци на плата за време на:

- годишен одмор;
- празници согласно закон;
- отсуство од работа согласно овој договор;
- стручно оспособување и усовршување согласно потребите на здравствената установа;
- други случаи утврдени со Колективен договор на ниво на работодавач.

Надоместокот на платата на работникот во случаи од став 1 на овој член се утврдува во височина на исплатената плата на работникот за периодот утврден со Колективен договор на ниво на работодавец.

Член 76

За време на времена неспособност за работа поради болест и повреда за период до 7 дена, работникот има право на надоместок на плата во висина од 80%, а до 21 ден, почнувајќи од првиот ден на боледувањето - 90% од плата на работникот исплатена во претходниот месец.

Во случај на спреченост за работа поради професионалните заболувања, повредите на работа, давањето на крв и за другите случаи утврдени со Закон, надоместокот се утврдува во висина од 100% од основницата утврдена во став 1 од овој член.

3.4. Други примања

Член 77

Работникот има право на одделни примања во висина утврдена со овој Колективен договор.

Основницата на пресметување на другите примања на работниците претставува просечната месечна плата во Републиката исплатена во претходните три месеци.

Висината на одделните примања се утврдува во процент од основницата и тоа:

- 25% за регрес за исхрана доколку исхраната не е организирана;
- регрес за годишен одмор, ќе се остварува согласно со закон и/или Општ колективен договор;
- 8% за дневници за службени патувања, а за странство во висина што е пропишана за работниците во органите на управата;
- 60% за двоен живот од семејството.

Регресот за исхрана се исплатува во месецот за тековниот месец.

Покрај примањата од став 3 на овој член на работникот му се исплатува и:

- утврден износ од основницата при заминување во пензија, согласно со Законот;
- теренски додаток во зависност од обезбедените услови за престој на работник на терен (сместување, исхрана и сл.), но не повеќе од 60%;
- трошоци за превоз во локалниот јавен сообраќај до и од работа над 2 км. во еден правец, само во случај кога нема организиран превоз;
- за надомест на трошоците за користење на сопствен автомобил до 30% од цената на литар гориво за соодветното возило, по поминат километар со патен налог;
- во случај на смрт на работник или член на семејно домаќинство, во висина од една просечна плата исплатена во здравствената установа, за потешки последици од елементарни непогоди, освен во случај на масовни елементарни непогоди, во висина од две просечни плати исплатени во здравствената установа, како и за непрекинато боледување подолго од шест (6) месеци еднократна помош во висина на една просечна плата исплатена во здравствената установа;
- во случај на селидба за службени потреби во висина на трошоците за селидба;
- јубилејни награди за најмалку 10 години работа кај ист работодавец, во висина на основницата од став 2 на овој член, која со акт на работодавачот конкретно се уредува.

Дневниците за службени патувања, регресот за исхрана и теренскиот додаток меѓусебно се исклучуваат.

Примањата за двоен живот и теренски додаток меѓусебно се исклучуваат, доколку местото за кое се прима двоен живот и теренскиот додаток се совпаѓаат.

4. УСЛОВИ ЗА РАБОТА НА СИНДИКАТОТ

Член 78

Синдикатот е самостојна, демократска и независна организација на работниците во која доброволно се здружуваат заради застапување, претставување, унапредување и заштита на своите економски, социјални и други поединечни и колективни интереси.

Активноста на Синдикатот и не неговите претставници не може да се ограничи со акт на работодавачот, доколку е во согласност со закон и овој колективен договор.

Работодавачот, директорот или некој друг орган и застапникот на работодавачот не смеат да користат присила против Синдикатот.

Член 79

Синдикатот и синдикалните претставници имаат право во постапка пред работодавачот да ги штитат и промовираат правата и интересите на членовите на Синдикатот во секое време во текот на работата, доколку постојат индиции и потреба од заштита на правата. Промовирањето на правата и интересите на членовите на Синдикатот се врши преку перманентно информирање на синдикална огласна табла, интерно-информативно гласило, флаери, постери, синдикални состаноци и сл.

Работодавачот е должен на најбројниот репрезентативен синдикат да му обезбеди просторни услови за вршење на дејност и активности во врска со остварување на правата утврдени во став 1 од овој член.

На барање на Синдикатот работодавачот е должен на Синдикатот и неговите претставници да му доставува податоци и информации за оние прашања што имаат најнепосредно влијание на материјалната и социјалната положба на членовите на Синдикатот (работниците) и ги разгледува мислењата и предлозите на Синдикатот во постапката на донесување на одлуки и решенија што имаат битно влијание на материјалната и социјалната положба на работниците, односно на остварување на правата на работниците.

На синдикалните повереници им се овозможува непречено комуницирање со работодавачот, или од него овластен работник кога тоа е неопходно за остварување на функциите и активностите на Синдикатот.

Работодавачот на синдикалниот претставник му доставува покани, со материјали за седниците на органите на кои се одлучува за правата на работниците и му се овозможува негово учество.

Работодавачот на синдикалниот повереник му овозможува и обезбедува стручни, административни и технички услови за работа заради остварување на синдикалните функции како и услови за пресметување и уплатата на синдикална членарина.

Член 80

Синдикалниот повереник односно претставник (во синдикалните организации и подружници), делегатите на Конгресот и членовите на органите на Самостојниот синдикат за здравство, фармација и социјална заштита на РМ (Совет, Извршен одбор, Надзорен одбор, Статутарна комисија, одбори на Самостојниот синдикат и стручно ангажираните работници во синдикатот), покрај посебната заштита утврдена со Законот, заради преземање на синдикални активности во согласност со закон и овој Колективен договор не може:

- да биде распоредуван на друго работно место;
- да добие отказ од деловни причини;
- да се повика на одговорност и му престане работниот однос.

Посебната заштита трае за време на нивниот мандат и две години потоа.

Член 81

На повереникот на Синдикатот треба да му се овозможи ослободување од работа за негово оспособување и ефикасно вршење на функциите на Синдикатот.

Времето на ослободување од работните обврски на синдикалниот повереник, за извршување на функциите на Синдикатот изнесува најмалку 15 часа во месецот, како и времето за учество на синдикални состаноци, курсеви, разни оспособувања, семинари, конгреси и конференции.

За тоа време повереникот на Синдикатот има право на надомест на плата во висина на неговата плата.

Доколку синдикалната установа се согласи, поверениците може да добиваат синдикален додаток, од членарината на синдикалната установа.

Во здравствените установи со над 300 членови на синдикатот, се определува професионално лице - синдикален референт, кое ги врши административните, организационите и финансиските работи на синдикалната установа. За тоа време му припаѓа плата зависно од степенот на сложеноста утврден во овој Колективен договор или Колективен договор на установата. Платата на синдикалниот референт ја обезбедува здравствената установа.

Член 82

Член на Синдикатот што е избран, односно именуван на синдикална функција во органите на Синдикатот, чие вршење бара привремено да престане да работи кај работодавачот му мируваат правата од работен однос и има право во рок од 5 дена по престанувањето на функцијата што ја вршел да се врати кај работодавачот на работа и работно место кое одговара на неговата стручна подготовка, за што се склучува посебен договор.

4.1. Остварување на правото на штрајк

Член 83

Правото на штрајк вработените го остваруваат во согласност со Закон.

За време на штрајк што е организиран заради повредени права на работниците уредени со закон, Колективен договор и со договорот за вработување: неисплатена плата; неплатени придонеси и надоместоци; не-

потпишување на колективен договор и необезбедени услови за работа, работодавачот на работникот му исплатува надоместок на плата во висина од 60% од основната плата на работникот за време од 5 работни дена.

Член 84

За време на штрајк вработените во здравствените установи се должни да обезбедат итна медицинска помош и минимална функција на сите организациони делови во процесот на работата, кои се однесуваат на не-одложната и болничката здравствена заштита, согласно одредбите од Законот за здравствената заштита.

5. НАДОМЕСТ НА ШТЕТА

Член 85

Против одлуката на работодавачот за надомест на штета што ја направил работникот, работникот има право на приговор до Управниот одбор во рок од 8 дена од денот на донесувањето на одлуката.

Член 86

Работодавачот може поради оправдани причини да го ослободи работникот од плаќање на надомест на штетата во целина, делумно или да ја утврди висината на паушалното обештетување од штетните дејствија, под условите и критериумите утврдени со Колективен договор на ниво работодавач.

6. ПРЕСТАНОК НА РАБОТЕН ОДНОС

Член 87

На работникот му престанува работниот однос според одредбите на Законот за работните односи и овој Колективен договор.

6.1. Прекин на работен однос поради возраст

Член 88

Ако на работник му се прекине договорот за вработување, поради исполнување на услови за старосна пензија согласно закон, работодавачот може да го продолжи договорот за вработување најмногу до 65 години возраст на работникот, ако работодавачот оцени дека има објективна потреба да продолжи со работата или ако нема друг работник кој би продолжил да ја врши таа работа.

Договорот за вработување според одредбите од став 1 на овој член, не може да се продолжи во случај на:

- намалување на потребниот број на работници од деловни причини;
- ако има причини да се укине неговото работно место;
- намален обем на работа.

6.2. Прекин на работен однос со отказ

Член 89

Работниот однос престанува со отказ даден од страна на работникот или работодавачот, под услови утврдени со закон и овој Колективен договор.

Член 90

Работниот однос со отказ од страна на работникот престанува ако писмено изјави дека сака да му престане работниот однос.

Отказниот рок од став 1 на овој член трае најмалку 30 дена од денот на поднесувањето на барањето за отказ, ако со работодавачот не се спогодат поинаку.

Член 91

Работниот однос со отказ на работодавачот прекинува ако работникот со своето однесување, недостаток на знаење или заради непочитување на посебните усло-

ви определени со закон не е способен да ги извршува работните задачи утврдени со закон, овој Колективен договор и договор за работа, или ако ја крши работната дисциплина и работниот ред.

Член 92

Работниот однос на работникот не може да му престане со отказ од страна на работодавачот ако не постојат оправдани причини врзани за неговото однесување или ако причината не е заснована на потребите на функционирање на работодавачот и ако работодавачот не ја докаже основаноста на причините која го оправдува отказот.

Член 93

Оправдани причини за престанок на работниот однос на работникот со отказ од страна на работодавачот не можат да претставуваат:

- членство во синдикат или учество во синдикални активности во согласност со закон и овој Колективен договор;
- поднесување на приговор и тужба или учество во постапка против работодавачот во врска со кршење на закон или друг пропис или заради обраќање на државен орган на власт;
- одобрено отсуство од работа за време на породилно отсуство;
- одобрено боледување;
- користење на одобрено отсуство од работа и годишен одмор;
- отслужување или дослужување на воен рок или воена вежба;
- стручно усовршување за потребите на работодавачот;
- други случаи на мирување на договорот за вработување утврдени со закон.

Член 94

Работниот однос на работникот може да му престане со отказ од страна на работодавачот ако на работникот му се обезбедени потребните услови за работа и му се дадени соодветни упатства, насоки или писмено предупредување во врска со работата од работодавачот дека не е задоволен од начинот на извршувањето на работните обврски и ако по истекот на рокот од 30 дена од денот на дадените упатства, насоки и предупредувања, работникот не го подобри своето работење.

Член 95

Работниот однос на работникот му престанува со отказан рок од страна на работодавачот поради кршење на работната дисциплина и работниот ред, неисполнување на обврските утврдени со закон, колективен договор и договор за работа, а особено ако:

- не го почитува редот и дисциплината според редот и дисциплината пропишана од работодавачот;
- не ги извршува или несовесно и ненавремено ги извршува работните обврски;
- не се придржува на прописите што важат за вршење на работите на работното место;
- не се придржува на распоредот и користењето на работното време;
- не побара отсуство или навремено не го извести работодавачот за отсуството од работа;
- поради болест или оправдани причини отсуствува од работа, а за тоа во рок од 48 часа не се извести работодавачот;
- со средствата за работа не постапува совесно или во согласност со техничките упатства за работа;
- настане штета или грешка во работењето или загуба, а за тоа веднаш не го извести работодавачот;
- не ги употребува прописно или не ги одржува средствата и опремата за заштита при работа;
- незаконито или неовластено ги користи средствата на работодавачот;

- предизвикува неред и насилнички се однесува за време на работата;
- го злоупотреби или пречекори даденото овластување.

Со Колективен договор на ниво на работодавачот и со правила на работодавачот за работен ред и дисциплина може да се утврдат и други случаи на кршење на работниот ред и дисциплина и на работните обврски.

Член 96

За секоја повреда на работната дисциплина, работниот ред, неисполнувањето на обврските и поради неспособност за извршување на работните задачи, пред да му престане работниот однос на работникот со отказ, овластениот работник од работодавачот е должен да поднесе пријава до органот надлежен за изрекување на престанок на работен однос со отказ.

Член 97

Пред престанокот на работниот однос на работникот со отказ работодавачот е должен да побара од работникот писмено да се изјасни за основаноста на причините за кои се товари за престанок на работниот однос со отказ.

Член 98

Против отказот за престанок на работен однос со отказан рок, работникот има право на приговор до Управниот одбор, односно работодавачот.

Приговорот се поднесува во рок од 8 дена од денот на добивањето на одлуката за отказот.

Приговорот го одлага извршувањето на одлуката за отказ до донесувањето на конечната одлука по приговорот која се донесува во рок од 8 дена од денот на поднесувањето на приговорот.

Работникот кој не е задоволен со одлуката донесена по приговорот или ако таква одлука не е донесена има право да поведе спор пред надлежниот суд.

Член 99

Одлуката за престанок на работниот однос на работникот од лични причини на страната на работникот, работодавачот е должен да ја донесе во рок од три (3) месец од денот на дознавањето на повредата на работната дисциплина, работниот ред, неисполнувањето на обврските и поради неспособност на извршувањето на работните задачи за сторителот односно фактите кои се основа за давање на отказ, а најмногу во рок од шест (6) месеци од денот кога е сторена повредата.

Член 100

Пред донесување на отказ за престанок на работен однос, работодавачот е должен да побара мислење од Синдикатот и неговото мислење да го разгледа и за него да се изјасни.

Синдикатот задолжително доставува такво мислење.

Член 101

Во зависност од степенот на одговорноста на работникот, условите под кои е направена повредата на работните обврски, поранешната работа и однесување на работникот, тежината на повредата и нејзините последици, работодавачот може да му изрече парична казна, која не може да биде поголема од 15% од месечната плата од последната исплатена месечна плата на работникот, во траење од еден до шест месеци.

Член 102

Одлука за престанок на работниот однос донесува работодавачот или работник кого тој ќе го овласти.

Одлуката за престанок на работен однос, задолжително се дава во писмена форма, со образложение за причините за давање отказ.

Член 103

Ако работодавачот го откажува договорот за вработување, должината на отказниот рок во зависност од должината на работниот стаж изнесува:

- до 10 години работен стаж 30 дена;
- до 15 години работен стаж 45 дена;
- до 20 години работен стаж 60 дена;
- до 25 години работен стаж 75 дена;
- над 25 години работен стаж 90 дена.

За време на траење на отказниот рок, работникот има права и обврски од работен однос.

Член 104

Ако работникот го откажува договорот за вработување, отказниот рок изнесува 30 дена.

Член 105

За време на отказниот рок, работодавачот е должен да му овозможи на работникот отсуство од работа заради барање на ново вработување 4 часа во текот на работната недела.

Користење на времето од став 1 на овој член го одредува работникот во согласност со работодавачот.

За време на отсуство од работа од став на овој член на работникот му следува надомест на плата согласно Колективен договор на ниво на работодавец.

Член 106

Работниот однос на работникот му престанува без отказан рок во случаите на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски утврдени со закон, колективен договор и договор за работа, а особено ако:

- 1) неоправдано изостане од работа три последователни работни дена или пет работни дена со прекин во текот на една година;
- 2) го злоупотреби боледувањето;
- 3) не се придржува кон прописите за заштита од бољест, заштита при работа, пожар, експлозија, штетно дејствување на отрови и други опасни материи и ги повредува прописите за заштита на животната средина;
- 4) внесува, употребува или е под дејство на алкохол и наркотични средства;
- 5) стори кражба или во врска со работата намерно или од крајно невнимание ќе предизвика штета на работодавачот;
- 6) одаде деловна службена или државна тајна.

Со Колективен договор на ниво на работодавач може да се утврдат и други случаи на кршење на работниот ред и дисциплина и на работните обврски.

Член 107

По исклучок од член 106 од овој колективен договор до донесување на одлука за отказ, со писмен налог на овластеното лице кај работодавачот, работникот се отстранува од работното место или од кај работодавачот во случаите утврдени во член 83 од Законот за работните односи, ако:

- 1) работникот со своето присуство кај работодавачот го загрозува животот или здравјето на работниците или други лица или се оштетуваат средства од поголема вредност;
- 2) присуството на работникот кај работодавачот штетно ќе се одразува врз работењето кај работодавачот;
- 3) присуството на работникот оневозможува утврдување на одговорноста за повреда на работните обврски и
- 4) кога против работникот е покрената кривична постапка од надлежен орган за кривично дело сторено на работа или во врска со работата.

Член 108

На работникот може да му престане работниот однос со отказ поради економски, технолошки, структурни или слични причини во случај кога работодавачот спроведува промени во внатрешната установа на вршењето на здравствените дејности, структурални промени или воведување на форми и начин за поекономично и порационално работење, кои ќе предизвикаат потреба од намалување на бројот на работените.

Член 109

Работодавачот, пред да ги воведо промените од член 108 на овој Колективен договор, е должен да подготви анализа на состојбите во својата установа и работа во целина или во одредени организациони целини каде ќе се вршат промените, земајќи предвид објективни мерила, критериуми за обемот на работата, за бројот на работниците на секое работно место одделно и нивната искористеност, бројот и структурата на населението на подрачјето, бројот на здравствените и други услуги и други мерила и критериуми врз основа на кои објективно ќе може да се процени кои работни места треба да се укинат или на кое работно место треба да се намали бројот на извршителите.

Член 110

Со утврдените состојби во анализата од член 109 од овој Колективен договор, работодавачот е должен да ги информира работниците и репрезентативниот синдикат кај работодавачот во смисла на одредбите од Законот за работни односи, да подготви измени и дополнување на актот за установа и систематизација и да донесе програма за мерките што ќе ги преземе за ублажување на последиците од тие промени и правата што ќе ги обезбеди на работниците на кои ќе им престане работниот однос.

По направената анализа и усвојувањето на предлог-програмата од Управниот одбор за воведување на економски, технолошки и структурални промени со предлог за решавање на правата на работниците за чија работа престанала потребата во ЈЗО, Синдикатот доставува мислење кое го разгледува Управниот одбор, а донесениот заклучок Управниот одбор го доставува до Синдикатот.

Член 111

Ако со актите од член 110 од овој Колективен договор е предвидено укинување на работно место, работниот однос по овој основ им престанува на работниците односно на работникот кој бил распореден на тоа работно место 3 месеци пред утврдување на анализата од член 109 на овој Колективен договор.

Член 112

Ако со актите од 110 од овој Колективен договор е предвидено намалување на бројот на извршителите на одредено работно место, работниот однос ќе им престане:

- 1) на работниците распоредени на тоа работно место кои ги исполниле условите за остварување на пензија според прописите за пензиско и инвалидско осигурување;
- 2) на работниците распоредени на тоа работно место кои доброволно ќе се пријават да им престане работниот однос;
- 3) на работниците кои при бодирањето според овој Колективен договор ќе добијат најмал број на бодови.

6.3. Прекин на работен однос поради деловни причини, економски, технолошки, структурални и слични промени

Член 113

Изборот на работниците на кои ќе им престане работниот однос поради остварен најмал број на бодови од член 112 точката 3 од овој Колективен договор се утврдува врз основа на следните критериуми и мерила:

1. Според стручната подготовка:
 - со соодветна стручна подготовка 10 бода;
 - без соодветна стручна подготовка 0 бода.
 2. Според работното искуство предвидено со актот за систематизација:
 - ако има потребно работно искуство 5 бода;
 - ако нема потребно работно искуство 0 бода.
 3. Според вкупниот работен стаж секој работник се бодира со 0,5 бода за секоја наполнета година работен стаж.
 4. Според работниот стаж во здравствената установа по 1 бод за секоја година работно искуство.
- Доколку работникот претходно работел во друга јавна здравствена установа (преместен е заради селидба, брак, специјализација или друга потреба), во работниот стаж во здравствената установа се пресметува и стајот од другата јавна здравствена установа.
5. Според возраста на работникот:
 - над 50 години 10 бода;
 - над 40 години 8 бода;
 - над 30 години 6 бода;
 - над 20 години 4 бода;
 - до 20 години 2 бода.
 6. Според здравствената состојба:
 - инвалид на трудот како последица на повреда на работа и професионална болест.... 5 бода.
 7. Според економско-социјалната положба:
 - работник кој нема друг вработен во потесното семејството во смисла на Законот за здравственото осигурување и не остварува дополнителни приходи 10 бода.

Член 114

Доколку според претходните критериуми работниците се наоѓаат во иста положба, предност да го задржат работното место имаат:

- работничка за време на бременост и со дете до 2 години;
- работник со посебни потреби;
- работниците со повисок степен на стручна подготовка, ако за работното место се предвидени алтернативно два степени на стручна подготовка;
- родител со потешко хендикепирано дете;
- инвалид на трудот и работници со професионално заболување;
- еден од брачните другари што се вработени кај ист работодавец;
- претставник на репрезентативниот синдикат;
- работник кој е до пет години пред одење на пензија.

Работникот на кој му престанал работниот однос со отказ поради економски, организациони, технолошки, структурни и слични промени има право на приоритет при вработување кај работодавачот доколку во период од 2 (две) години работодавачот има потреба од работник со иста стручна подготовка.

7. ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА РАБОТНИЦИТЕ

Член 115

Заради остварување на правата од работен однос, работникот има право да поднесе барање, односно приговор до Управниот одбор, односно работодавачот, Синдикатот, инспекциските органи, надлежниот суд и други органи, во согласност со закон.

Постапката по барањето, односно приговорот на работникот е итна.

Работникот кој присуствува во постапката пред Управниот одбор (орган) кој одлучува за поднесеното барање или приговор и притоа да биде застапуван од Синдикатот.

Работникот кој отсуствува од работа заради присуство во постапката кај органот од став 3 на овој член, се смета како да бил на работа и по тој основ не може да му се намали платата.

Член 116

По приговорот на работникот кај работодавачот, може да одлучува и органот што одлучувал во прв степен, при што ако тоа бил работодавачот, ќе ја преиспита претходно донесената одлука.

8. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 117

Колективниот договор за здравствена дејност на РМ е склучен на неопределено време.

Важењето на Колективниот договор може да престане со спогодба на учесниците.

8.1. Решавање на спорни прашања

Член 118

За решавање на спорни прашања меѓу учесниците во овој Колективен договор што не можат да се решат со меѓусебно спогодување се формира Комисија за усогласување.

За спорни прашања во смисла на претходниот став се смета правен или друг вид спор (ако се повредени интересите на учесниците) кој произлегува од Колективниот договор, како и спорно прашање кој ќе настане како последица од неприфаќањето на предлогот за измени и дополнувања на Колективниот договор.

8.2. Состав на комисијата за усогласување

Член 119

Комисијата за усогласување е составена од пет (5) члена.

Секој од учесниците именува по два члена во Комисијата за усогласување и еден член од Фондот за здравствено осигурување на Македонија.

Членовите на Комисијата спогодбено именуваат претседател на Комисијата од редот на членовите делегирани во Комисијата.

8.3. Започнување на постапката и резултати од усогласувањето

Член 120

Постапката на усогласување за случаите од член 110 започнува на барање на еден од учесниците.

Член 121

Постапката на усогласување за спорното/те прашање/ња се изготвува во писмена форма.

Секое усогласување што учесниците ќе го постигнат, мора да биде во писмена форма.

Донесените решенија во постапката за усогласување се задолжителни за учесниците во колективното договарање.

8.4. Измени и дополнувања на Колективниот договор

Член 122

Учесниците можат во секое време да предложат измени и дополнувања на Колективниот договор.

Предлогот образложен во писмена форма се доставува до другиот учесник, кој е должен да се изјасни по предлогот во рок од 30 дена.

Во случај еден од учесниците да не го прифати предлогот за измени или не се изјасни по предлогот во рокот од претходниот став, а по претходно неуспешно усогласување, учесникот - предлагач може да започне постапката пред арбитражата.

8.5. Постапка пред арбитража**Член 123**

Ако постапката за усогласување е неуспешна за спорното прашање или ако настане спор во спроведување на одредбите од Колективниот договор, спорот ќе се разреши пред арбитража. Бројот на арбитражите е непарен, а комисијата е составена од пет (5) члена.

Секој од учесниците именува по два арбитра од кои најмалку еден е дипломиран правник, а петиот се именува заеднички по договор.

Претседателот на арбитражата го именуваат арбитражите спогодбено. Арбитражата одлучува со мнозинство гласови од вкупниот број членови. На постапката пред арбитражата се применуваат одредбите за избраните судови од Законот за парничната постапка.

Доколку пред арбитражата се поставените прашања од системски карактер, во составот на арбитражната комисија влегуваат како рамноправни членови и министерот за здравство на РМ и претседателот на Синдикатот.

Одлуката на арбитражата е конечна и задолжителна за двете страни.

Работата на комисијата се уредува со деловник.

8.6. Спроведување и толкување на Колективниот договор**Член 124**

Учесниците се должни да го спроведуваат и следат остварувањето на Колективниот договор.

За следење и толкување на примената на Колективниот договор за здравствената дејност на Република Македонија, се формира комисија која ја сочинуваат:

Еден претставник од Министерството за здравство, еден претставник од Фондот за здравствено осигурување и еден претставник од Самостојниот синдикат, ја сочинуваат Комисијата.

8.7. Потпишување, регистрирање и објавување на Колективниот договор**Член 125**

Овој колективен договор се смета за склучен откако ќе го потпишат овластените претставници на Министерството за здравство и Самостојниот синдикат за здравство, фармација и социјална заштита на Република Македонија.

Колективниот договор ќе се регистрира кај органот на државната управа, надлежен за работите на трудот.

Овој Колективен договор ќе биде објавен во "Службен весник на РМ" по извршената регистрација во органот на државната управа и влегува во сила (8) осмиот ден од денот на објавување во "Службен весник на РМ".

Член 126

Со денот на влегување во сила на овој колективен договор престанува да важи Колективниот договор за здравствена дејност на Република Македонија, објавениот текст во "Службен весник на РМ" и тоа во следните броеви:

Број 4/92	Број 1/95
Број 45/92	Број 34/98 и
Број 81/93	Број 66/03.

Спогодбата за најниската цена на трудот од јули 2002 година, продолжува да се применува до постигнување на нова спогодба.

9. Усогласување на прописите**Член 127**

Постојните Колективни договори и акти на работодавачот ќе се усогласат со овој колективен договор најдоцна во рок од шест месеци од од влегувањето во сила на овој Колективен договор.

Самостоен синдикат за здравство, фармација и социјална заштита на РМ	Министерство за здравство на Република Македонија
Претседател,	Министер,
спец.рад.суб.неурорадиолог	проф. д-р Владимир Димов , с.р.
д-р Симон Сиљановски , с.р.	

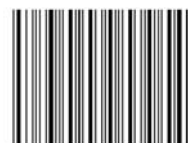

www.slvesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
 бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски фах 51.
 Директор и одговорен уредник - Борис Тренески.
 Телефони: +389-2-3298-860, 3290-471, 3290-449.
 Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплатата за 2006 година изнесува 9.200,00 денари.
 „Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
 Рок за рекламации 15 дена.
 Жиро-сметка: 300000000188798.
 Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
 Печат: ЦЕТИС ПРИНТ ДООЕЛ увоз-извоз, Скопје.

ISSN 0354-1622

2006060